

U 45/2011 vp

Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle unionin tuomioistuimen ehdotuksesta unionin tuomioistuimen työjärjestykseksi

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään Eduskunnalle unionin tuomioistuimen 25 päivänä toukokuuta 2011 tekemä

ehdotus unionin tuomioistuimen työjärjestykseksi sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 3 päivänä marraskuuta 2011

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

Lainsäädäntöneuvos Joni Heliskoski

ULKOASIAINMINISTERIÖ

MUISTIO

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN EHDOTUS UNIONIN TUOMIOISTUIMEN
TYÖJÄRJESTYKSEKSI**1 Yleistä**

Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti toimitti 25.5.2011 päivätyllä kirjeellä neuvoston puheenjohtajalle ehdotuksen unionin tuomioistuimen työjärjestykseksi (neuvoston asiakirja 11147/11).

Unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä vahvistetaan sen organisaatiota ja toimintaa koskevat keskeiset säännökset sekä täsmennetään oikeudenkäyntiasioiden käsittelyssä noudatettavat yksityiskohtaiset säännökset. Nyt esillä oleva ehdotus pitää sisällään uudistetun unionin tuomioistuimen työjärjestyksen tekstin kokonaisuudessaan. Kyse on työjärjestyksen uudelleenlaatimisesta.

Ehdotusta alettiin käsitellä neuvoston tuomioistuintyöryhmässä 17.6.2011. Ehdotuksen käsittelyn tuomioistuintyöryhmässä odotetaan jatkuvan vielä Tanskan puheenjohtajuuskaudella.

Eduskuntaa on informoitu ehdotuksesta perustuslain 97 §:n mukaisella E-kirjeellä (E 38/2011 vp).

Asiaa on käsitelty oikeudelliset kysymykset –jaoston kirjallisessa menettelyssä 1.-2.8.2011 ja 20.-21.10.2011 sekä EU-ministerivaliokunnan kirjallisessa menettelyssä 24.-25.10.2011.

2 Oikeusperusta

Euroopan unionin tuominnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 253 artiklan kuudennen kohdan mukaan unionin tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määränemmistöllä antama hyväksyntä.

Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen (SEA) 106 A artiklan 1 kohdan mukaan edellä mainittua määräystä so-

velletaan Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen.

3 Pääasiallinen sisältö**Yleistä**

Esillä olevalla ehdotuksella on kolme pää-tavoitetta. Tavoitteena on ensinnäkin työjärjestyksen rakenteen ja sisällön mukauttaminen vastaamaan oikeudenkäyntiasioissa ja niiden merkityksessä tapahtunutta kehitystä. Toiseksi tavoitteena on unionin tuomioistuimen toiminnan tehostaminen ja kolmanneksi oikeudenkäyntiä koskevien säännösten selkeyttäminen.

Ehdotuksen ensimmäinen tavoite koskee työjärjestyksen ajantasaistamista. Nykyinen työjärjestys on laadittu vuonna 1991, mutta sen rakenne on peräisin vuodelta 1953. Vaikka työjärjestyksen yksittäisiä kohtia on muutettu useaan kertaan, sen rakenne ja sisältö eivät eivätkä kaikilta osin vastaa unionin tuomioistuimen nykytilaa. Työjärjestys heijastaa aikaa, jolloin merkittävimmän asiaryhmän muodostivat asianosaisten väliset kanteet, joissa vastapuolina oli useimmiten yhtäältä luonnollinen henkilö, oikeushenkilö tai jäsenvaltio ja toisaalta unionin toimielin. Nykyisin tämäntyyppisistä asioista unionin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvat ainoastaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevat kanteet.

Suurimman asiaryhmän muodostavat nykyään kansallisten tuomioistuinten esittämät ennakkoratkaisupyynnöt, joilla on usein myös suuri merkitys unionin oikeuden kehittämisessä. Nykyisessä työjärjestyksessä nämä asiat ovat kuitenkin toisarvoisessa asemassa. Unionin tuomioistuin ilmoittaa ehdotuksen perusteluosassa haluavansa asettaa ennakkoratkaisupyynnöt niille kuuluvaan

asemaan työjärjestyksessä ja tehdä tähän asiaryhmään sovellettavat säännöt entistä kattavammiksi ja selkeämmiksi. Ennakkoratkaisupyyntöjä koskee ehdotuksen III osasto, joka tulisi heti unionin tuomioistuimen organisaatiota koskevan I osaston ja oikeudenkäyntimenettelyä koskevat yleiset määräykset sisältävän II osaston jälkeen. Kanteita sekä muutoksenhakuja unionin yleisen tuomioistuimen tuomioista – jotka ovat ennakkoratkaisupyyntöjen jälkeen käytännössä merkittävimmät asiaryhmät – säännellään ehdotuksen IV ja V osastossa.

Ehdotuksen toinen tavoite liittyy tarpeeseen turvata unionin tuomioistuimen toimintakyky asioiden jatkuvasta lisääntymisestä huolimatta. Tähän ryhmään kuuluvilla ehdotuksilla pyritään lyhentämään käsittelyjen kestoja sekä tehostamaan tuomioistuimen toimintaa mm. virtaviivaistamalla ja yksinkertaistamalla menettelysääntöjä. Tähän pyritään ehdotuksessa muun muassa keventämällä menettelyä, jota noudattaen unionin tuomioistuin voi ratkaista ennakkoratkaisupyyntöasian perustellulla määräyksellä. Toiminnan tehostamista palvelee myös ehdotus jäsenvaltioihin ja toimielimiin sovellettavan yksinkertaisen väliintulomenettelyn käytönnotosta.

Unionin tuomioistuimen toiminnan tehostamiseen pyritään myös ehdotukseen sisältyvillä suullista käsittelyä koskevilla muutoksilla. Suullista käsittelyä pyritään tehostamaan säännöksillä lausumien keskittämisestä ja asianosaisille tai osapuolille lähettävistä kysymyksistä. Ehdotuksen mukaan unionin tuomioistuin voisi myös päättää, ettei istuntoa asianosaisten kuulemiseksi pidetä, jos se katsoo, että asianosaisilla ja muilla osapuolilla on ollut tilaisuus esittää riittävästi näkemyksensä asian kirjallisessa vaiheessa. Ehdotusta taustalla on tarve korostaa sitä tosiseikkaa, että istunnon pitämisen tulisi riippua siitä saatavasta lisähyödystä. Suullisten käsittelyjen tehostamistavoitteeseen liittyy myös ehdotus, jonka mukaan unionin tuomioistuin voisi pitää yhteisen istunnon asianosaisten kuulemiseksi siinäkin tapauksessa, että niissä sovelletaan eri oikeudenkäyntimenettelyjä.

Ehdotuksen kolmas tavoite koskee sääntöjen selkeyttämistä. Tähän ryhmään kuuluvilla ehdotuksilla pyritään yhtäältä sisällyttämään

työjärjestykseen tietyt jo käytännössä noudatettavat vakiintuneet säännöt, ja toisaalta poistamaan siitä vanhentuneita tai soveltamatta jääneitä sääntöjä. Lisäksi halutaan yhdenmukaistaa ja järjestyttää käytettyä terminologiaa. Työjärjestyksen luettavuutta on myös pyritty parantamaan antamalla jokaiselle artiklalle sen sisältöä kuvaava otsikko.

Keskeisiä muutosehdotuksia

Unionin tuomioistuimen ehdotus työjärjestykseksi sisältää 212 artiklaa. Suurin osa ehdotetuista säännöksistä vastaa voimassaolevaa työjärjestystä.

Seuraavassa käsitellään niitä muutosehdotuksia, joiden voidaan arvioida vaikuttavan keskeisesti unionin tuomioistuimen oikeudenkäyntimenettelyihin. Suurin osa näistä ehdotuksista tähtää unionin tuomioistuimen toiminnan tehostamiseen. Lopuksi käsitellään niitä ehdotuksia, jotka vaikuttavat unionin tuomioistuimen asioiden käsittelyn julkisuuteen.

Työjärjestyksen 58 artikla (kohtuuttoman pitkät asiakirjat)

Ehdotuksen mukaan unionin tuomioistuin voisi päätöksellään määrittää edellytykset, joiden täytyessä asiassa jätetyistä kirjelmistä tai huomautuksista voidaan niiden kohtuuttoman pituuden vuoksi kääntää muille kielille vain kyseisten kirjelmien tai huomautusten keskeiset osat. Kyseinen päätös julkaistaisiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Kyseessä on uusi artikla, joka johtuu unionin tuomioistuimen pyrkimyksistä turvata kaikissa olosuhteissa edellytyksensä sen käsiteltäväksi saatettujen asioiden ratkaisemiseen kohtuullisessa ajassa. Tietyissä tilanteissa on ilmennyt, että asian käsittely on kestänyt huomattavan pitkään erityisesti asiassa jätettyjen kirjelmien tai huomautusten laajuuden ja niiden kääntämisen vaatiman ajan vuoksi. Sen sijasta, että asiakirjojen kääntämisen rajoittamisesta säädettäisiin työjärjestyksessä, tuomioistuin ehdottaa, että asiasta voitaisiin säätää tuomioistuimen päätöksellä. Tällöin tuomioistuimella olisi mahdollisuus päättää joustavasti toimenpiteistä, jotka olisivat tarpeen mahdollisessa asiakirjaruuhkassa. Työ-

järjestyksen muuttaminen merkitsisi ras-
kaampaa menettelyä.

Työjärjestyksen 61 ja 62 artikla (Unionin tuomioistuimen ja esittelevän tuomarin tai julkisasiamiehen päättämät prosessinjohtotoimet)

Ehdotuksen 61 artiklan mukaan unionin tuomioistuin voisi kehottaa asianosaisia ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitettuja osapuolia vastaamaan tiettyihin kysymyksiin joko kirjallisesti tai istunnossa asianosaisten kuulemiseksi. Lisäksi unionin tuomioistuin voisi kehottaa asianosaisten kuulemiseksi pidettävään istuntoon osallistuvia keskittämään lausumansa erityisesti tiettyyn tai tiettyihin kysymyksiin.

Kyseessä on uusi artikla, jonka tarkoituksena on kirjata oikeussääntöihin ne prosessinjohtotoimet, joita esittelevän tuomarin unionin tuomioistuimen yleisistunnolle antamassa alustavassa kertomuksessa useimmin ehdotetaan.

Ehdotuksen 62 artiklan mukaan esittelevä tuomari tai julkisasiamies voisi pyytää asianosaisia tai muita osapuolia antamaan määräajassa toiseikkoja koskevia tietoja, asiakirjoja tai muuta selvitystä, jota he pitävät tarpeellisenä. Saadut vastaukset ja asiakirjat saatettaisiin muiden asianosaisten tai muiden osapuolten tietoon. Esittelevä tuomari tai julkisasiamies voisi myös lähettää näille tahoille kysymyksiä vastattaviksi istunnossa.

Kyseinen artikla koskee esittelevän tuomarin tai julkisasiamiehen päättämiä prosessinjohtotoimia. Artiklassa toistetaan nykyisen työjärjestyksen 54 a artiklassa tarkoitettujen prosessinjohtotoimien, joihin lisätään mahdollisuus vielä asian yleiskokouksessa käsittelemisen jälkeen lähettää artiklassa mainituille tahoille kirjallisia kysymyksiä vastattaviksi istunnossa. Lisäys vastaa nykyistä käytäntöä. Tavoitteena on saada asianosaisten kuulemiseksi pidettävä istunto mahdollisimman hyödylliseksi ja vuorovaikutteiseksi.

Työjärjestyksen 77 artikla (Istunto asianosaisten kuulemiseksi)

Ehdotuksen mukaan asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa sisältyy myös istunto asianosaisten kuulemiseksi, tämän kuitenkin rajoittamatta työjärjestyksen erityis-

ten määräysten soveltamista. Mahdollinen pyyntö istunnon järjestämisestä olisi tehtävä kolmen viikon kuluessa siitä, kun ilmoitus asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisestä on annettu tiedoksi asianosaisille ja muille osapuolille. Tuomioistuimen presidentti voisi pidentää tätä määräaika. Esittelevän tuomarin ehdotuksesta unionin tuomioistuin voisi kuitenkin julkisasiamiestä kuultuaan päättää, ettei istuntoa asianosaisten kuulemiseksi pidetä, jos unionin tuomioistuin katsoo, että asianosaisilla tai muilla osapuolilla on ollut tilaisuus esittää riittävästi näkemyksensä.

Ehdotetussa säännöksessä ilmaistaan periaate, jonka mukaan asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa kuuluu lähtökohtaisesti myös suullinen vaihe. Ehdotuksen mukaan unionin tuomioistuimen asiana on mahdolliset pyynnot istunnon järjestämisestä vastaanotettuaan päättää lopullisesti, pidetäänkö istunto vai ei. Nykykäytännön mukaisesti unionin tuomioistuin voisi ratkaista asian ilman istuntoa asianosaisten kuulemiseksi, kun asia ratkaistaan perustellulla määräyksellä tai jos sille esitettyä pyyntöä istunnon pitämiseksi ei ole perusteltu. Unionin tuomioistuin voisi ehdotuksen mukaan myös päättää pitää istunnon asianosaisten kuulemiseksi, vaikka kukaan asianosainen ei ole sitä pyytänyt. Muutoksena nykyiseen sääntelyyn unionin tuomioistuimella olisi ehdotuksen mukaan mahdollisuus päättää ratkaista asia istuntoa pitämättä, jos se katsoo, että asianosaisilla tai muilla osapuolilla on ollut tilaisuus esittää riittävästi näkemyksensä.

Ehdotuksella voidaan arvioida olevan vaikutuksia esimerkiksi sellaisten jäsenvaltioiden kannalta, jotka eivät ole osallistuneet unionin tuomioistuimessa vireillä olevan ennakkoratkaisuasian kirjalliseen vaiheeseen. Jos unionin tuomioistuin tällaisessa tapauksessa päättäisi olla pitämättä istunnon asianosaisten kuulemiseksi, jäsenvaltiolla ei olisi enää mahdollisuutta saattaa näkemyksiään unionin tuomioistuimen tietoon.

Työjärjestyksen 78 artikla (Yhteinen istunto asianosaisten kuulemiseksi)

Jos se on useiden asioiden välillä ilmenevien samankaltaisuuksien vuoksi mahdollista,

unionin tuomioistuin voisi ehdotuksen mukaan päättää pitää asioissa yhteisen istunnon asianosasten kuulemiseksi siinäkin tapauksessa, että asioissa sovelletaan eri oikeudenkäyntimenettelyä.

Kyseessä on uusi artikla, jonka tarkoituksena on ehdotuksen mukaan ilmaista nykyinen käytäntö, jonka mukaan asioissa, joissa sovelletaan eri oikeudenkäyntimenettelyä, voidaan pitää yhteinen istunto, vaikkei eri asiatyyppejä voidakaan varsinaisesti yhdistää käsiteltäväksi yhdessä. Ehdotuksen perustelujen mukaan asioiden ryhmittely tällä tavalla helpottaisi hyvin usein kunkin kyseisen asian erityispiirteiden ymmärtämistä ja mahdollistaisi samalla näiden asioiden ratkaisemisen nopeammin.

Ehdotuksen hyväksyminen merkitsisi, että esimerkiksi samankaltaista kysymystä koskevassa ennakkoratkaisuasiassa ja jäsenyysoikeuksien rikkomista koskevassa asiassa voitaisiin järjestää yhteinen istunto. Rikkomusasian käsittelyyn voivat unionin tuomioistuimen perussäännön mukaan osallistua Euroopan komission ja vastaajana olevan jäsenvaltion lisäksi ainoastaan muut jäsenvaltiot ja toimielimet väliintulijoina. Ennakkoratkaisuasian käsittelyyn voivat osallistua jäsenvaltioiden ja toimielinten lisäksi myös kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan pääasian osapuolet. Yhteisen istunnon järjestäminen ennakkoratkaisuasiassa ja rikkomusasiassa saattaisi mahdollistaa sen, että muut kuin rikkomusasian osapuolet voisivat esittää istunnossa rikkomusasiaa koskevia huomioita.

110 artikla (kiireellisen menettelyn kirjallinen vaihe)

Työjärjestyksessä säädettäisiin nykyiseen tapaan tiettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelystä kiireellisessä menettelyssä. Kiireellisen menettelyn kirjallista vaihetta koskevaan artiklaan lisättäisiin ehdotuksen mukaan uusi kohta, jolla laajennettaisiin jossain määrin jäsenvaltioiden mahdollisuuksia osallistua kiireellisessä menettelyssä käsiteltävien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyn kirjalliseen vaiheeseen. Jos ennakkoratkaisupyyntöissä viitataan hallintomenettelyyn tai

oikeudenkäyntiin, joka on tapahtunut muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin sijaitsee, unionin tuomioistuin voisi ehdotuksen mukaan kehottaa kyseistä jäsenvaltiota toimittamaan tarpeellisia tarkennuksia kirjallisesti, mikäli se on mahdollista oikeudenkäynnin asianmukaisen kulun kannalta.

Nykyisen työjärjestyksen mukaan ainoastaan se jäsenvaltio, jossa ennakkoratkaisupyyntöä esittänyt tuomioistuin sijaitsee, voi osallistua kiireellisen menettelyn kirjalliseen vaiheeseen. Ehdotuksella on tarkoitus säännellä tilanne, jossa ennakkoratkaisupyyntöä taustalla olevat tosiseikat ja siinä esitetyt kysymykset voivat vaikuttaa kahden tai jopa usean jäsenvaltion etuihin. Tällaisessa tapauksessa unionin tuomioistuin voisi pyytää muulta kuin siltä jäsenvaltiolta, jossa ennakkoratkaisupyyntöä tehnyt tuomioistuin sijaitsee, kirjallisia huomautuksia tai täsmennyksiä. Tätä mahdollisuutta voitaisiin käyttää vain, mikäli se on mahdollista oikeudenkäynnin asianmukaisen kulun kannalta eikä se esimerkiksi kohtuuttomasti pidentäisi kiireellisen asian käsittelyä.

133 artikla (yksinkertaistettu väliintulo)

Suorien kanteiden osalta työjärjestykseen otettaisiin ehdotuksen mukaan säännökset etuoikeutettuihin väliintulijoihin, eli jäsenvaltioihin ja unionin toimielimiin, sovellettavasta yksinkertaistetusta väliintulosta. Jäsenvaltiot ja toimielimet voisivat kanneasiasta Euroopan unionin virallisessa lehdessä olevan tiedonannon julkaisemisesta alkavassa 15 päivän määräajassa pyytää unionin tuomioistuinta toimittamaan niille kanteen ja tilanteen mukaan vastineen ilman niiden liitteitä. Tavallisesta väliintulomenettelystä poiketen nämä tahot ilmoittautuisivat väliintulijoiksi toimittamalla kirjaan otettuihin kirjallisen ilmoituksen 20 päivän kuluessa siitä, kun asianomainen valtio tai toimielin on vastaanottanut kanteen. Ehdotuksen mukaan väliintulokirjelmien toimittamista koskevaa 132 artiklaa sovellettaisiin vastaavasti.

Ehdotuksessa todetaan nykyisen väliintulomenettelyn olevan hyvin raskas ja voivan aiheuttaa asioiden käsittelylle viivytyksiä.

Kolmannen osapuolen, joka haluaa päästä väliintulijaksi unionin tuomioistuimessa viireillä olevassa oikeudenkäynnissä, on esitettävä väliintulohakemuksensa unionin tuomioistuimelle kuuden viikon määräajassa asiaa koskevan tiedonannon julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Väliintulohakemuksen vastaanotettuaan unionin tuomioistuin antaa sen tiedoksi asianosaisille ja kehottaa näitä esittämään mahdolliset huomautuksensa hakemuksen johdosta ja erityisesti siitä, onko asiakirja-aineistosta tarpeen jättää pois tiettyjä salassa pidettäviä tai luottamuksellisia asiakirjoja. Oikeudenkäyntiasiakirjat saatetaan väliintulijan tietoon ja väliintulija voi laatia väliintulokirjelmänsä vasta sen jälkeen, kun edellä mainittujen huomautusten määräaika on päättynyt ja määräys, jolla väliintulohakemus on hyväksytty, on annettu ja annettu tiedoksi.

Tämän vuoksi ehdotuksessa ehdotetaan jäsenvaltioita ja toimielimiä koskevan yksinkertaistetun väliintulomenettelyn käyttöönottoa. Myös tavanomainen väliintulomenettely olisi edelleen jäsenvaltioiden ja toimielinten käytettävissä yksinkertaistetun menettelyn rinnalla. Ehdotetussa yksinkertaistetussa menettelyssä jäsenvaltiot ja toimielimet voisivat pyytää unionin tuomioistuimelta, että niille toimitetaan kanne ja myös vastine, jos se on saatavissa, 15 päivän määräajassa kannetta koskevan tiedonannon julkaisemisesta. Ehdotuksen mukaan kyseiset asiakirjat toimitettaisiin toimielimille ja jäsenvaltioille ilman niiden liitteitä. Ehdotuksesta ei ilmene, toimitettaisiinko kanne ja vastine yksinomaan oikeudenkäyntikielellä, vai olisiko niistä saatavissa käännös esimerkiksi tuomioistuimen työkielille. Kanteen toimittamisesta alkaisi kulua 20 päivän määräaika, jonka kuluessa pyynnön tehnyt jäsenvaltio tai toimielin voisi suoraan ilmoittautua väliintulijaksi toimittamalla siitä kirjallisen ilmoituksen tuomioistuimen kirjaamoon. Asian käsittelyä jatkettaisiin tästä eteenpäin tavallista väliintulomenettelyä koskevien säännösten mukaisesti. Ehdotuksen perusteluissa arvioidaan, että tämä muutos lyhentäisi huomattavasti kanteen käsittelyn kokonaiskestoa niissä tapauksissa, joissa asiaan liittyy useita osapuolia.

Käsittelyn julkisuuteen vaikuttavista ehdotuksista

Ehdotukseen sisältyy eräitä käsittelyn julkisuuteen vaikuttavia ehdotuksia. Ehdotuksessa säilytettäisiin ennallaan jo unionin tuomioistuimen perussäännöstä seuraava pääsääntö, jonka mukaan suulliset käsittelyt ovat unionin tuomioistuimessa julkisia. Ehdotuksen 80 artiklan mukaan suljetun käsittelyn järjestämisen edellytyksiä täsmennettäisiin siten, että unionin tuomioistuin voisi erityisesti jäsenvaltioiden turvallisuuteen tai alaikäisten lasten suojeluun liittyvistä painavista syistä päättää, että asia käsitellään yleisön läsnä olematta. Käytännössä suljetun käsittelyn järjestäminen on ollut hyvin poikkeuksellista.

Ehdotuksen perusteluissa unionin tuomioistuin ehdottaa suullista käsittelyä varten laadittavasta kertomuksesta luopumista. Suullisen käsittelyn kertomus on suullisen käsittelyn vaiheessa oikeudenkäyntikielellä ja tuomioistuimen työkielillä saatavilla oleva asiakirja, jossa esitetään tiivistetysti asianosaisten ja muiden osapuolten asian kirjallisessa vaiheessa esittämät näkemykset. Ehdotuksen mukaan kertomuksesta luopuminen olisi perusteltua, koska kertomuksen laatiminen ja kääntäminen sitovat huomattavan määrän unionin tuomioistuimen voimavaroja, vaikkei kertomuksesta ole tuomioistuimen tai asian käsittelyyn osallistuvien tahojen näkökulmasta suurta lisähyötyä asian käsittelyssä, koska siinä vain toistetaan asianosaisten kirjelmässään tai kirjallisissa huomautuksissaan esittämät oikeudelliset perusteet tai perustelut.

Oikeudenkäynnin julkisuutta lisättäisiin jossain määrin ehdotuksen 22 artiklaan sisältyvällä säännöksellä, jonka mukaan ”jokainen” voisi kirjaamossa tutustua rekisteriin ja saada maksua vastaan siitä jäljennöksiä tai otteita kirjaamon hinnaston mukaisesti. Nykyisen työjärjestyksen mukaan tämä oikeus on ”sillä, jota asia koskee”. Käsittelyn julkisuuteen liittyy myös ehdotuksen 96 artikla, jolla annettaisiin unionin tuomioistuimelle mahdollisuus poistaa sen käsiteltäviksi saatetuista ennakkoratkaisupyynnöistä tunnistetiedot, jos se pitää sitä tarpeellisenä.

4 Vaikutukset Suomen lainsäädäntöön

Ehdotus koskee unionin tuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa noudatettavaa menettelyä. Ehdotuksella ei ole vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön.

5 Taloudelliset ja muut vaikutukset

Ehdotuksella ei näyttäisi olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Ehdotettujen muutosten voidaan katsoa ehdotuksen tavoitteen mukaisesti muokkaavan työjärjestystä siten, että sen rakenne ja sisältö vastaavat paremmin unionin tuomioistuimen toiminnan nykytilaa. Erityisesti ennakkoratkaisupyyntöjen osalta sääntely muuttuisi kattavamaksi ja selkeämmäksi, mikä selkeyttäisi oikeudenkäyntimenettelyn kulkua sekä ennakkoratkaisupyyntöjä laativien tuomioistuinten että niiden käsittelyyn osallistuvien tahojen kannalta. Unionin tuomioistuimen toiminnan tehostamisen voidaan katsoa palvelevan oikeudenkäyntien asianosaisten ja muiden intressitahojen etua, koska se lyhentää asioiden käsittelyn kestoa. Ehdotettujen muutosten voidaan katsoa kokonaisuutena arvioituna myös selkeyttävän työjärjestyksen sääntöjä ehdotuksessa tavoitetulla tavalla, mikä luonnollisesti on kaikkien osapuolten edun mukaista. Ehdotuksen tarkoituksena ei ole muuttaa oikeudenkäynnin osapuolten asemaa eri oikeudenkäyntimenettelyissä.

6 Ahvenanmaan maakunnan toimivalta

Ehdotus ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää työjärjestyksen uudistamista hyvänä ja tarpeellisena toimenpiteenä ja suhtautuu ehdotukseen myönteisesti. Ehdotetuilla muutoksilla työjärjestyksen rakennetta ja sisältöä selkeytetään merkittävästi. Ehdotusten voidaan myös arvioida tehostavan oikeudenkäyntimenettelyä.

Kohtuuttoman pitkien asiakirjojen kääntämisen rajoittamisen (58 artikla) osalta voidaan todeta, että kohtuuttoman pitkät asiakirjat saattavat viivästyttää tarpeettomasti joidenkin asioiden käsittelyä unionin tuomioistuimessa. Olisi kuitenkin aiheellista tarkastella, onko säännös, jolla unionin tuomioistuimelle annetaan valtuus päätöksellään määrittää edellytykset, joiden täytyessä kirjelmistä voidaan niiden kohtuuttoman pituuden vuoksi kääntää vain keskeiset osat, tarkoituksenmukaisin sääntelyvaihtoehto. Ehdotuksen päämäärä voitaisiin mahdollisesti toteuttaa myös sisällyttämällä työjärjestykseen tai esimerkiksi tuomioistuimen antamiin käytännön ohjeisiin eri kirjelmien enimmäispituudet sekä mahdollisuus pyytää tuomioistuimelta lupaa saada toimittaa näitä enimmäispituuksia pidempi kirjelmä yksittäistapauksessa.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti ehdotukseen, jonka mukaan unionin tuomioistuin voisi julkisasiamiestä kuultuaan päättää, ettei istuntoa asianosaisten kuulemiseksi pidetä, jos unionin tuomioistuin katsoo, että asianosaisilla tai muilla osapuolilla on ollut tilaisuus esittää riittävästi näkemyksensä (77 artikla). Olisikin pyrittävä varmistamaan, että erityisesti niissä tilanteissa, joissa jäsenvaltio ei ole toimittanut kirjallisia huomautuksia, istunto järjestetään pyydettyä.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan ehdotus, joka koskee yhteisen istunnon järjestämistä asianosaisten kuulemiseksi asioissa, joissa sovelletaan eri oikeudenkäyntimenettelyä (78 artikla), ei välttämättä asianmukaisella tavalla turvaa eri oikeudenkäyntimenettelyjen erityispiirteiden täysimääräistä toteutumista erityisesti jäsenvaltioiden näkökulmasta. Valtioneuvosto suhtautuu erityisen varauksellisesti siihen, että tilanteissa, joissa yksi käsiteltävistä asioista koskee jäsenyysoikeuksien rikkomista, järjestettäisiin yhteinen istunto ilman vastaajana olevan jäsenvaltion suostumusta.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotusta suullisen käsittelyn kertomuksesta luopumisesta tulisi arvioida myös oikeudenkäyntien julkisuuden näkökulmasta, sillä kertomus saattaa toimia tietolähteenä kansalaisille ja tiedotusvälineille vireillä olevasta oikeudenkäyntiasista.

Valtioneuvosto pitää väliintulomenettelyn yksinkertaistamista (133 artikla) erittäin hyvänä ehdotuksena. Olisi kuitenkin pyrittävä varmistamaan siitä, että nykyisen työjärjestyksen mukainen väliintulomenettely ja yksinkertaistettu väliintulo ovat jäsenvaltioille toisiaan täydentäviä menettelyjä. Lisäksi olisi pyrittävä varmistamaan, että yksinkertaistettu väliintuloon liittyvät määräajat ovat

käytännössä riittäviä ja että menettelyn perustana olevista asiakirjoista on riittävän ajoissa saatavilla käännökset ainakin tuomioistuimen työkielille.

Valtioneuvosto pitää ehdotettua oikeusperustaa asianmukaisena. Ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen, koska unionin tuomioistuimen työjärjestyksestä on mahdollista säätää vain unionin tasolla.

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 7. kesäkuuta 2011 (08.06)
(OR. fr)**

11147/11

**COUR 30
INST 293
JUR 286**

SAATE

Lähettiläjä:	Vassilios SKOURIS, Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti
Päivämäärä:	30. toukokuuta 2011
Vastaanottaja:	János MARTONYI, Euroopan unionin neuvoston puheenjohtaja
Asia:	Ehdotus unionin tuomioistuimen työjärjestykseksi

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Euroopan unionin tuomioistuimen presidentin Vassilios SKOURISin Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajalle János MARTONYIille toimittama ehdotus unionin tuomioistuimen työjärjestykseksi.

Luxemburgissa 25.5.2011

János Martonyi
Euroopan unionin
neuvoston puheenjohtaja
175, rue de la Loi

B-1048 BRUXELLES

Arvoisa puheenjohtaja,

viitaten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 253 artiklan kuudenteen kohtaan, jota sovelletaan myös Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen sen 106 a artiklan nojalla, minulla on kunnia esittää neuvoston hyväksyttäväksi liitteessä ehdotetut muutokset unionin tuomioistuimen työjärjestykseen.

Muutosehdotukseen on liitetty työjärjestyksen uudelleenlaatimisen tavoitteet sekä muutoksien perustelut.

Muutokset on esitetty liitteessä kaikilla virallisilla kielillä.

Kunnioittavasti

Vassilios SKOURIS

Ehdotus unionin tuomioistuimen työjärjestykseksi

Yleisperustelut

Euroopan unionin muiden toimielinten tavoin myös unionin tuomioistuin on alusta lähtien vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa vahvistetaan sen organisaatiota ja toimintaa koskevat keskeiset säännöt sekä täsmennetään oikeudenkäyntiasioiden käsittelyssä noudatettavat yksityiskohtaiset säännöt. Työjärjestys vahvistettiin ensimmäisen kerran 4.3.1953,¹ ja sitä on muutettu vuosien kuluessa useaan kertaan muun muassa Euroopan unionin useiden laajentumisten ja unionille annettujen uusien toimivaltuuksien huomioon ottamiseksi, mutta työjärjestyksen rakennetta kokonaisuutena ei ole muutettu. Nykyisin voimassa olevasta 19.6.1991 tehdystä työjärjestyksestä² näkyy edelleen se, että alun perin merkittävimmän asiaryhmän muodostivat asianosaisten väliset kanteet, joissa vastapuolina oli useimmiten yhtäältä luonnollinen henkilö, oikeushenkilö tai jäsenvaltio ja toisaalta unionin toimielin, vaikka nykyisin tämääntyyppisistä asioista unionin tuomioistuimen toimivaltaan ei todellisuudessa kuulu juuri muita asioita kuin jäsenyysselvöitteiden noudattamatta jättämistä koskevat kanteet.

Kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perustettiin vuonna 1988, samalla kaikki luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden nostamat kanteet siirrettiin sen käsiteltäviksi, ja Nizzan sopimuksen tultua voimaan 1.2.2003 yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä tehtyä pöytäkirjaa muutettiin puolestaan sen täsmentämiseksi, missä tapauksissa kumoamiskanteet ja laiminlyöntikanteet jäivät unionin tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan. Kyseiset tapausryhmät on rajattu tarkoin, joten pääosa unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatetuista muista asioista kuin jäsenyysselvöitteiden noudattamatta jättämistä koskevat kanteet ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin tehty valitukset on nykyään unionin jäsenvaltioiden tuomioistuinten esittämiä ennakkoratkaisupyyntöjä.

¹ Euroopan hiili- ja teräsyhteisön virallinen lehti 7.3.1953, s. 37.

² EYVL L 176, 4.7.1991, s. 7, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 23.3.2010 (EUVL L 92, 13.4.2010, s. 12).

*Vuonna 2010 tuli vireille 385 ennakkoratkaisupyyntöä (kaikkiaan 631 uudesta asiasta), ja saman vuoden päättyessä unionin tuomioistuimessa vireillä olleista kaikkiaan 799 asiasta ennakkoratkaisupyyntöjä oli 484. Nämä luvut sellaisinaan riittävät havainnollistamaan sen, että unionin tuomioistuimen työjärjestys ei täysin vastaa sen käsiteltäväksi tulevia asioita, ja sen, että tarve työjärjestyksen rakenteen ja sisällön mukauttamiseen oikeudenkäyntiasioden kehittymisen vuoksi käy päivä päivältä voimakkaammaksi. Se on tämän ehdotuksen **ensimmäinen tavoite**. Antaessaan tämän ehdotuksen neuvoston hyväksyttäväksi unionin tuomioistuin haluaa asettaa ennakkoratkaisupyyntöjä niille kuuluvaan asemaan työjärjestyksessä ja samalla tehdä tähän oikeudenkäyntiasioden ryhmään sovellettavat säännöt entistä kattavammiksi ja selkeämmiksi niin lainkäytön piiriin kuuluville kuin kansallisille tuomioistuimillekin.*

*Tämän ehdotuksen keskeinen **toinen tavoite** liittyy unionin tuomioistuimen tahtoon jatkaa jo vuosia sitten aloitettuja ponnisteluja tuomioistuimen toimintakyvyn säilyttämiseksi niin, että se pystyy oikeudenkäyntiasioden jatkuvasta lisääntymisestä huolimatta ratkaisemaan sen käsiteltäväksi saatetut asiat kohtuullisessa ajassa. Lisäksi tämä tahto ilmentää vaatimusta, joka on kirjattu Euroopan perusoikeuskirjan 47 artiklan toiseen kohtaan, ja perusoikeuskirjalla on Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1.12.2009 sama oikeudellinen arvo kuin perussopimuksilla.*

Unionin tuomioistuimen vakaana pyrkimyksenä on lyhentää siinä vireillä olevien oikeudenkäyntiasioden käsittelyn kestoajaa mahdollisuuksien mukaan erityisesti käsiteltäessä ennakkoratkaisupyyntöjä, joissa asian käsittely ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa keskeytyy odotettaessa unionin tuomioistuimen ratkaisua, minkä vuoksi se on vuodesta 2003 ryhtynyt työmenetelmiään koskevaan selvitystyöhön ja toteuttanut sekä käytännössä että lainsäädännössä useita toimenpiteitä, joilla tähän tavoitteeseen on tarkoitus päästä. Esimerkkinä voidaan mainita asianosaisten mahdollisuus toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjoja unionin tuomioistuimeen telekopiolaitteella tai muulla teknisellä tiedonsiirtovälineellä, väliintulon määräaikojen lyhentäminen kanteissa ja muutoksenhakuasioissa, mahdollisuus käsitellä sellaiset kanteet – tai ennakkoratkaisupyyntö – nopeutetussa menettelyssä ja lisäksi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskeva uusi erityinen menettely: kiireellinen ennakkoratkaisumenettely, joka on tullut voimaan 1.3.2008.

Ehdotus on välitöntä jatkoa mainitulle selvitystyölle, ja myös sen tarkoituksena on, että työjärjestykseen otetaan uusia sääntöjä, joilla voidaan entisestään parantaa unionin tuomioistuimen työskentelyn tehokkuutta käyttämällä sen voimavaroja parhaalla mahdollisella tavalla. Tähän näkökohtaan liittyy muun muassa mahdollisuus oikeudenkäyntiasiakirjojen toimittamiseen sähköisesti, jäsenvaltioiden ja

perussäännön 40 artiklan ensimmäisessä kohdassa mainittujen toimielinten mahdollisuus päästä suoraan ilmoittautumalla väliintulijaksi unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatetuissa asioissa, määräyksellä ratkaistavien asioiden käsittelyn yksinkertaistaminen silloin, kun kansallisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä, kuten myös unionin tuomioistuimen mahdollisuus ratkaista asia istuntoa pitämättä, jos se katsoo saaneensa riittävän selvityksen kaikista sille jätetyistä kirjallisista huomautuksista.

Erikseen tarkasteltuna millään edellä mainituista toimenpiteistä yksinään olisi tuskin mahdollista kääntää vallitsevaa kehityssuuntaa, jossa asioiden määrä kasvaa ja niiden käsittelyn kesto aika pitenee. Silti unionin tuomioistuin uskoo yhä, että näiden toimenpiteiden toteuttaminen ajoissa on paras keino varmistaa, että tuomioistuimella on tyydyttävät edellytykset täyttää edelleen tehtävänsä lain noudattamisen turvaajana perussopimusten tulkinnassa ja soveltamisessa.

*Unionin tuomioistuimelle on työskentelyn parasta mahdollista tehokkuutta koskevan tahdon lisäksi tärkeää myös, että sen soveltamia sääntöjä selkeytetään. Tämä on työjärjestyksen uudelleenlaatimisen **kolmas tavoite**. Jotta kaikilla oikeudenkäyntiin osallistuvilla olisi mahdollisuus selvittää oikeutensa ja velvollisuutensa täsmällisesti, unionin tuomioistuin on pitänyt suotavana sisällyttää sääntelyn kohteeseen tietyt voimassa olevat säännöt tai käytännöt, kuten oikeusapuhakemuksen saattaminen käsiteltäväksi siinä kolmen tuomarin jaostossa, johon hakemukseen liittyvän oikeudenkäyntiasian valmistelusta vastaava esittelevä tuomari kuuluu, taikka unionin tuomioistuimen mahdollisuus pitää useissa asioissa yhteinen istunto tai poistaa joidenkin henkilöiden nimitiedot.*

Toisaalta tästä työjärjestyksestä on jätetty pois sisällöltään vanhentuneita tai käytännössä soveltamatta jääneitä sääntöjä sekä lyhennetty tai pelkistetty eräitä muita sääntöjä, jotka ovat olleet tarpeettoman yksityiskohtaisia. Tämä koskee erityisesti kirjaamoon, todistajiin ja asiantuntijoihin liittyviä määräyksiä, mutta lisäksi – ja erityisesti – unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleen käsittelyä koskevia menettelysääntöjä, joiden monimutkaisuus on tullut ilmi niitä käytännössä sovellettaessa. Sen vuoksi tässä ehdotuksessa on yksinkertaistettu kyseistä menettelyä.

Samassa tarkoituksessa – ja useiden jäsenvaltioiden esittämän toivomuksen täyttämiseksi – jokaiselle ehdotukseen sisältyvälle artiklalle on annettu otsikko ja kaikki artikloihin sisältyvät kohdat on numeroitu. Tämä toimenpide on joissain tapauksissa edellyttänyt nykyisten määräysten

*jakamista eri artikloihin, jotta jokaisella artiklalla olisi itsenäinen kohteensa, mutta artiklojen lukumäärän lisääntymisestä huolimatta tämän jaottelun tuloksena on myös **koko työjärjestyksen parempi luettavuus.***

*Unionin tuomioistuin on uudelleenlaatimisen valmistelussa kiinnittänyt erityistä huomiota myös sen työjärjestyksessä käytettyyn termistöön. Sitä analysoitaessa on nimittäin ilmennyt, että työjärjestykseen eri kerroilla tehtyjen muutosten myötä nykyisin voimassa olevassa työjärjestyksessä käytetään joskus useita eri termejä ilmaisemaan samaa asiaa, jolloin asianomaisten määräysten todellisesta merkityksestä voi syntyä epätietoisuutta, ja joissakin yksittäistapauksissa käytetty termi ei selvästikään ole tarkoitettujen oikeusvaikutusten mukainen. Näistä syistä tämän ehdotuksen lähtökohtana on myös halu **yhdenmukaistaa ja järkeistää termit**, joita työjärjestyksen eri kielitoisinnoissa käytetään. Tietystä konkreettisesta oikeudellisesta seikasta olisi siten lähtökohtaisesti käytettävä aina yhtä ja samaa termiä.*

Jottei asiakirjan tätä osaa kuormitettaisi tarpeettomasti, unionin tuomioistuin on katsonut paremmaksi rajata nämä yleisperustelut koskemaan vain ehdotuksen yleistä rakennetta ja sen tavoitteita. Nykyisin voimassa oleviin määräyksiin tehtävät muutokset selostetaan yksityiskohtaisesti tämän ehdotuksen kunkin kahdeksan luvun alussa ja tarpeen mukaan kunkin sellaisen määräyksen osalta, jota asia koskee. Ehdotuksen ja tällä hetkellä voimassa olevan työjärjestyksen vastaavuustaulukon avulla niiden keskinäiset yhtäläisyydet ja eroavuudet ovat myös löydettävissä suoraan.

Sisällys

Sivu

17 artikla Avustavat esittelijät	29
5 LUKU KIRJAAMO.....	30
18 artikla Kirjaajan nimittäminen	30
19 artikla Apulaiskirjaaja.....	31
20 artikla Kirjaajan tehtävät.....	31
21 artikla Rekisterin pitäminen.....	32
22 artikla Tietojen saaminen rekisteristä, tuomioista ja määräyksistä	32
6 LUKU UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TOIMINTA.....	33
23 artikla Unionin tuomioistuimen istuntojen paikka.....	33
24 artikla Unionin tuomioistuimen työkalenteri.....	33
25 artikla Osallistuminen hallintoasioiden ja oikeudenkäyntimenettelyä koskevien asioiden ratkaisuun	34
26 artikla Pöytäkirjan laatiminen	34
7 LUKU RATKAISUKOKOONPANOT	35
1 jakso Ratkaisukokoonpanojen muodostaminen.....	35
27 artikla Suuren jaoston kokoonpano.....	35
28 artikla Viiden ja kolmen tuomarin jaostojen kokoonpano.....	36
29 artikla Jaoston kokoonpano toisiinsa liittyvissä asioissa tai siirrettyssä asiassa	37
30 artikla Jaoston puheenjohtajan este.....	37
31 artikla Ratkaisukokoonpanoon kuuluvan jäsenen este	38
2 jakso Päätösneuvottelut.....	38
32 artikla Päätösneuvotteluja koskevat menettelysäännöt.....	38
33 artikla Päätösneuvotteluun osallistuvien tuomareiden lukumäärä	39
34 artikla Suuren jaoston päätösvaltainen jäsenmäärä	39
35 artikla Viiden tuomarin jaoston ja kolmen tuomarin jaoston pätösvaltainen jäsenmäärä.....	39
8 LUKU KIELIÄ KOSKEVAT JÄRJESTELYT	40

36 artikla Oikeudenkäyntikieliet.....	40
37 artikla Oikeudenkäyntikielen määräytyminen	40
38 artikla Oikeudenkäyntikielen käyttäminen	42
39 artikla Kirjaajan tehtävät kieliä koskevissa järjestelyissä.....	43
40 artikla Kieliä koskevat järjestelyt unionin tuomioistuimen julkaisuissa.....	43
41 artikla Todistusvoimaiset asiakirjat	43
42 artikla Unionin tuomioistuimen kielipalvelut	43
II OSASTO OIKEUDENKÄYNTIMENETTELYÄ KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET	44
1 LUKU ASIAMIESTEN, AVUSTAJIEN JA ASIANAJAJIEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET	46
43 artikla Erioikeudet, koskemattomuus ja vapaudet	46
44 artikla Asianosaisten oikeudenkäyntiedustajan asema	46
45 artikla Koskemattomuuden poistaminen	47
46 artikla Esiintymiskielto	47
47 artikla Yliopiston opettajat.....	48
2 LUKU TIEDOKSIANNOT	48
48 artikla Tiedoksiantotavat.....	48
3 LUKU MÄÄRÄAJAT	49
49 artikla Määräaikojen laskeminen	49
50 artikla Kanne toimitelimen säädöksestä, päätöksestä tai muusta toimesta	50
51 artikla Määräaikojen asettaminen ja pidentäminen	50
4 LUKU ASIAN KÄSITTELYTAVAT	51
52 artikla Asian käsittelytavat.....	51
53 artikla Asioiden yhdistäminen	52
54 artikla Asian käsittelyn lykkääminen.....	52
55 artikla Asian lykkääminen	53
5 LUKU ASIAN KÄSITTELYN KIRJALLINEN VAIHE.....	53

56 artikla Pääsääntö	53
57 artikla Oikeudenkäyntiasiakirjojen jättäminen	54
58 artikla Kohtuuttoman pitkät asiakirjat	55
6 LUKU ALUSTAVA KERTOMUS JA ASIOIDEN JAKAMINEN RATKAISUKOKOONPANOILLE.....	56
59 artikla Alustava kertomus	56
60 artikla Asioiden jakaminen ratkaisukokoonpanoille.....	57
7 LUKU PROSESSINJOHTOTOIMET JA ASIAN SELVITTÄMISTOIMET	58
1 jakso Prosessinjohtotoimet	58
61 artikla Unionin tuomioistuimen päättämät prosessinjohtotoimet	58
62 artikla Esittelevän tuomarin tai julkisasiamiehen päättämät prosessinjohtotoimet	58
2 jakso Asian selvittämistoimet	59
63 artikla Asian selvittämistoimista päättäminen	59
64 artikla Asian selvittämistoimien valitseminen	59
65 artikla Asian selvittämistoiimiin osallistuminen.....	60
66 artikla Todistajien kuuleminen	60
67 artikla Menettely todistajia kuultaessa.....	61
68 artikla Todistajan vala.....	61
69 artikla Seuraamukset.....	62
70 artikla Asiantuntijalausunto	62
71 artikla Asiantuntijan vala	62
72 artikla Väärä vala tai valan rikkominen.....	63
73 artikla Todistajan tai asiantuntijan kuulemisen vastustaminen...	63
74 artikla Todistajien ja asiantuntijoiden kulut.....	63
75 artikla Pöytäkirja asian selvittämistoimia varten pidetystä istunnosta	64
76 artikla Asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittaminen selvittämistoimien jälkeen	65

8 LUKU ASIAN KÄSITTELYN SUULLINEN VAIHE.....	65
77 artikla Istunto asianosaisten kuulemiseksi.....	65
78 artikla Yhteinen istunto asianosaisten kuulemiseksi	66
79 artikla Käsittelyn johtaminen.....	67
80 artikla Suljettu käsittely	67
81 artikla Kysymykset	67
82 artikla Asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon päättäminen	68
83 artikla Julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen esittäminen.....	68
84 artikla Suullisen vaiheen uudelleen aloittaminen	68
85 artikla Istunnon pöytäkirja	69
86 artikla Istunnon äänite.....	69
9 LUKU TUOMIOT JA MÄÄRÄYKSET	70
87 artikla Tuomion julistamispäivä	70
88 artikla Tuomion sisältö	70
89 artikla Tuomion julistaminen ja tiedoksianto	71
90 artikla Määräyksen sisältö	71
91 artikla Määräyksen allekirjoittaminen ja tiedoksianto.....	72
92 artikla Tuomioiden ja määräysten sitovuus	73
93 artikla Julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä ...	73
III OSASTO ENNAKKORATKAISUPYYNNÖT	73
1 LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET.....	76
94 artikla Soveltamisala.....	76
95 artikla Ennakkoratkaisupyyntöön sisältö	76
96 artikla Tunnistettietojen poistaminen.....	77
97 artikla Osallistuminen ennakkoratkaisumenettelyyn	78
98 artikla Pääasian oikeudenkäynnin asianosaiset.....	79
99 artikla Ennakkoratkaisupyyntöön kääntäminen ja tiedoksianto ..	80

100 artikla Vastaaminen perustellulla määräyksellä	80
101 artikla Asian vireilläolo unionin tuomioistuimessa	81
102 artikla Selvennysten pyytäminen	82
103 artikla Oikeudenkäyntikulut ennakkoratkaisumenettelyssä.....	83
104 artikla Tuomioiden ja määräysten korjaaminen.....	83
105 artikla Ennakkoratkaisujen tulkinta	83
2 LUKU NOPEUTETTU ENNAKKORATKAISUMENETTELY	84
106 artikla Nopeutettu menettely.....	84
107 artikla Ennakkoratkaisumenettelyn asiakirjojen toimittaminen	85
3 LUKU KIIREELLINEN ENNAKKORATKAISUMENETTELY	86
108 artikla Kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn soveltamisala.	86
109 artikla Kiireellisyyden ratkaiseminen	86
110 artikla Kiireellisen menettelyn kirjallinen vaihe.....	87
111 artikla Tiedoksiannot ja ilmoitukset asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päätyttyä	88
112 artikla Asian käsittely ilman kirjallista vaihetta	89
113 artikla Pääasian ratkaiseminen.....	89
114 artikla Ratkaisukokoonpano	89
115 artikla Ennakkoratkaisumenettelyn asiakirjojen toimittaminen	90
4 LUKU OIKEUSAPU	90
116 artikla Oikeusavun hakeminen.....	90
117 artikla Oikeusapupäätös	91
118 artikla Oikeusavun lakkaaminen.....	92
IV OSASTO KANTEET	92
1 LUKU ASIANOSAISTEN EDUSTAMINEN	94
119 artikla Velvollisuus käyttää oikeudenkäyntiedustajaa	94
2 LUKU ASIAN KÄSITTELYN KIRJALLINEN VAIHE.....	95
120 artikla Kannekirjelmän sisältö	95

121 artikla Tiedoksiantoja varten mainittavat seikat	96
122 artikla Kannekirjelmän liitteet	97
123 artikla Kanteen tiedoksi antaminen.....	97
124 artikla Vastinekirjelmän sisältö	97
125 artikla Asiakirjojen toimittaminen	99
126 artikla Kantajan vastaus ja vastaajan vastaus	99
3 LUKU KANNEPERUSTEET JA TODISTEET.....	100
127 artikla Uudet kanneperusteet	100
128 artikla Todisteet ja pyynnöt näytön hankkimiseksi	100
4 LUKU VÄLIINTULO	101
129 artikla Väliintulon tarkoitus ja vaikutukset.....	101
130 artikla Väliintulohakemus.....	102
131 artikla Väliintulohakemuksen ratkaiseminen.....	102
132 artikla Kirjelmien toimittaminen	103
133 artikla Yksinkertaistettu väliintulo.....	103
134 artikla Väliintulo ETA-sopimuksen mukaisesti.....	104
5 LUKU NOPEUTETTU MENETTELY	105
135 artikla Nopeutetusta menettelystä päättäminen	105
136 artikla Asian käsittelyn kirjallinen vaihe	105
137 artikla Asian käsittelyn suullinen vaihe	106
138 artikla Pääasian ratkaiseminen.....	106
6 LUKU OIKEUDENKÄYNTIKULUT	106
139 artikla Ratkaisu oikeudenkäyntikuluista	106
140 artikla Pääsäännöt kuluvastuun kohdentumisesta.....	107
141 artikla Tarpeettomasti tai haitantekona aiheutetut kulut.....	107
142 artikla Väliintulijoiden oikeudenkäyntikulut	107
143 artikla Oikeudenkäyntikulut kanteen peruuttamisen yhteydessä	108

144 artikla Oikeudenkäyntikulut lausunnon antamisen rautessa .	108
145 artikla Oikeudenkäyntimaksut	108
146 artikla Korvattavat kulut	109
147 artikla Oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva riita.....	109
148 artikla Maksujen suorittaminen	110
7 LUKU SOVINTO, KANTEEN PERUUTTAMINEN, LAUSUNNON ANTAMISEN RAUKEAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIVÄITTEET.....	110
149 artikla Sovinto.....	110
150 artikla Kanteen peruuttaminen.....	111
151 artikla Lausunnon antamisen raukeaminen.....	111
152 artikla Ehdottoman prosessinedellytyksen puuttuminen	111
153 artikla Oikeudenkäyntiväitteet.....	111
8 LUKU YKSIPUOLINEN TUOMIO	112
154 artikla Yksipuolinen tuomio	112
9 LUKU ANNETTUUN TUOMIOON TAI MÄÄRÄYKSEEN KOHDISTUVAT PYYNNÖT JA HAKEMUKSET.....	113
155 artikla Toimivaltainen ratkaisukokoonpano	113
156 artikla Virheen korjaaminen	114
157 artikla Ratkaisun täydentäminen.....	114
158 artikla Takaisinsaanti	115
159 artikla Kolmannen osapuolen kantelu.....	116
160 artikla Ratkaisujen tulkinta	116
161 artikla Tuomion tai määräyksen purkaminen	117
10 LUKU TÄYTÄNTÖÖNPANON LYKKÄÄMINEN JA MUUT VÄLITOIMET ..	118
162 artikla Täytäntöönpanon lykkäämistä tai välitoimia koskeva hakemus	118
163 artikla Hakemuksen ratkaiseminen.....	119
164 artikla Täytäntöönpanon lykkäämistä tai välitoimia koskeva määräys	119

165 artikla Olosuhteiden muuttuminen.....	120
166 artikla Uusi hakemus	120
167 artikla SEUT 280, SEUT 299 tai SEA 164 artiklan mukaisesti tehty hakemus	120
168 artikla SEA 81 artiklan mukaisesti tehty pyyntö	121
V OSASTO MUUTOKSENHAKU UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN RATKAISUIHIN.....	121
169 artikla Valituksen tekeminen	123
170 artikla Valituskirjelmän sisältö	124
171 artikla Valituksessa esitettävät vaatimukset, oikeudelliset perusteet ja perustelut	124
172 artikla Valituksen hyväksymisen seurauksia koskevat vaatimukset	125
173 artikla Valituksen tiedoksi antaminen.....	126
174 artikla Oikeus vastineen jättämiseen.....	126
175 artikla Vastinekirjelmän sisältö	126
176 artikla Vastineessa esitettävät vaatimukset.....	127
177 artikla Valittajan vastaus ja vastineen antajan vastaus	127
178 artikla Liitännäisvalitus.....	128
179 artikla Liitännäisvalituskirjelmän sisältö	128
180 artikla Liitännäisvalituksessa esitettävät vaatimukset, oikeudelliset perusteet ja perustelut.....	129
181 artikla Vastine liitännäisvalitukseen	129
182 artikla Liitännäisvalituksen tekijän vastaus ja vastineen antajan vastaus.....	130
183 artikla Valitus, jonka tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai joka on selvästi perusteeton	131
184 artikla Valitus, joka on selvästi hyväksyttävä.....	131
185 artikla Päävalituksen peruuttamisen tai tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvän puuttumisen vaikutus liitännäisvalitukseen....	131
186 artikla Oikeudenkäyntikulut muutoksenhakumenettelyssä	132

187 artikla Oikeusapu	133
188 artikla Oikeusavun hakeminen etukäteen	133
189 artikla Oikeusapupäätös	134
190 artikla Oikeusavun lakkaaminen	135
191 artikla Oikeusapuna maksettavat rahamäärät	135
192 artikla Muutoksenhakumenettelyyn sovellettavat muut määräykset	135
VI OSASTO UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN RATKAISUJEN UDELLEENKÄSITTELY	136
193 artikla Uudelleenkäsittelyjaosto	137
194 artikla Uudelleenkäsittelymenettelyn soveltamisalaan kuuluvasta ratkaisusta ilmoittaminen	138
195 artikla Muutoksenhaun johdosta annetun ratkaisun uudelleenkäsittely	138
196 artikla Ennakkoratkaisun uudelleenkäsittely	139
197 artikla Pääasian ratkaiseminen uudelleenkäsittelyä koskevan päätöksen jälkeen	140
VII OSASTO LAUSUNNOT	141
198 artikla Asian käsittelyn kirjallinen vaihe	142
199 artikla Jakaminen esittelevälle tuomarille ja julkisasiamiehelle	142
200 artikla Istunto asianosaisten kuulemiseksi	142
201 artikla Lausunnon antamisen määräaika	143
202 artikla Lausunnon julistaminen	143
VIII OSASTO ERITYISET OIKEUDENKÄYNTIMENETTELYT	143
203 artikla Muutoksenhaku välityslautakunnan päätökseen	144
204 artikla SEA 103 artiklassa tarkoitettu menettely	145
205 artikla SEA 104 ja SEA 105 artiklassa tarkoitetut menettelyt	145
206 artikla ETA-sopimuksen 111 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu menettely	146

207 artikla SEU 35 artiklassa, sellaisena kuin se oli ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa, tarkoitettujen riitojen ratkaiseminen.....	146
208 artikla SEUT 269 artiklassa tarkoitettu pyyntö.....	147
LOPPUMÄÄRÄYKSET	148
209 artikla Täydentävät säännöt	148
210 artikla Täytäntöönpanomääräykset	149
211 artikla Kumoaminen	149
212 artikla Työjärjestyksen julkaiseminen ja voimaantulo	149

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TYÖJÄRJESTYS

Unionin tuomioistuin, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 19 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 253 artiklan kuudennen kohdan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 a artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan ja erityisesti sen 63 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vaikka unionin tuomioistuimen työjärjestystä on muutettu vuosien aikana useita kertoja, työjärjestyksen rakenteeseen ei kuitenkaan ole tehty perusteellisia muutoksia sen jälkeen, kun työjärjestys alun perin annettiin 4 päivänä maaliskuuta 1953. Nykyisin voimassa oleva 19 päivänä kesäkuuta 1991 tehty työjärjestys kuvastaa edelleen kanteiden alun perin ensisijaista merkitystä, vaikka todellisuudessa suurin osa kanteista kuuluu nykyisin unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaan ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten esittämät ennakkoratkaisupyynnöt muodostavat määrällisesti suurimman ryhmän unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatetuista asioista. On syytä ottaa huomioon tämä tosiseikka ja mukauttaa sen vuoksi unionin tuomioistuimen työjärjestyksen rakenne ja sisältö tuomioistuimen käsittelemissä asioissa tapahtuneeseen kehitykseen.

- (2) Vaikka ennakoratkaisupyyntöille annetaan työjärjestyksessä niille kuuluva merkitys, työjärjestyksessä on samalla syytä erotella entistä selvemmin toisistaan ne määräykset, joita sovelletaan kaikkiin menettelylajeihin, ja ne, joita sovelletaan kuhunkin niistä, käsittelemällä niitä omissa osastoissaan. Selvyyden vuoksi on siten syytä koota alkumääräykset sisältäväksi osastoksi ne oikeudenkäyntimenettelyä koskevat säännöt, joita sovelletaan kaikissa unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi tulevilla asioissa.
- (3) Eri oikeudenkäyntimenettelyjen soveltamisesta saatujen kokemusten valossa näyttää lisäksi olevan välttämätöntä selventää tai täydentää kuhunkin oikeudenkäyntimenettelyyn sovellettavia sääntöjä ottaen huomioon sekä oikeussubjektit että kansalliset tuomioistuimet. Tällaiset säännöt koskevat muun muassa käsitteitä 'pääasian oikeudenkäynnin asianosainen', 'väliintulija' ja 'asianosainen unionin yleisessä tuomioistuimessa' taikka ennakoratkaisumenettelyssä sääntöjä, jotka koskevat asian saattamista unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ja ennakoratkaisun pyytämistä koskevan päätöksen sisältöä. Muutoksenhakua unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin koskevissa määräyksissä on lisäksi eroteltava entistä selvemmin toisistaan päävalitus ja liitännäisvalitus, joka tehdään sen jälkeen, kun päävalitus on annettu tiedoksi liitännäisvalituksen tekijälle.
- (4) Eräiden menettelyjen, kuten uudelleenkäsitelyn, soveltaminen on toisaalta osoittanut niiden olevan liian monimutkaisia. Niitä on sen vuoksi syytä yksinkertaistaa määräämällä muun muassa, että yhdeksi vuodeksi kerrallaan nimettävän viiden tuomarin jaoston tehtävänä on ratkaista sekä ensimmäisen julkisasiamiehen tekemä uudelleenkäsitelyä koskeva ehdotus että uudelleen käsiteltävät kysymykset.
- (5) Samassa yhteydessä on syytä keventää määräyksiä lausuntopyyntöjen käsittelyssä noudatettavista menettelytavoista yhtenäistämällä ne muihin asioihin sovellettavien menettelytapojen kanssa ja määräämällä siten, että lausuntopyynnön käsittelyyn osallistuu vain yksi julkisasiamies. Luettavuuden parantamiseksi on myös syytä koota yhdeksi osastoksi kaikki erityisiin oikeudenkäyntimenettelyihin sovellettavat määräykset, jotka nykyisin ovat hajallaan työjärjestyksen useissa eri osastoissa ja luvuissa.
- (6) Jotta tuomioistuin kykenisi oikeudenkäyntiasioiden jatkuvasti lisääntyessä ratkaisemaan sen käsiteltäviksi tulevat asiat kohtuullisessa ajassa, on myös jatkettava jo aloitettuja pyrkimyksiä siinä käsiteltävien asioiden käsittelyaikojen lyhentämiseksi muun muassa laajentamalla unionin tuomioistuimen mahdollisuuksia ratkaista asioita perustellulla määräyksellä, ottamalla käyttöön jäsenvaltioita ja perussäännön 40 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja unionin toimielimiä koskeva yksinkertaistettu

väliintulomenettely sekä antamalla unionin tuomioistuimelle mahdollisuus ratkaista asia ilman istuntoa, jos se katsoo, että sillä on riittävät tiedot asiasta kaikkien siinä jätettyjen kirjallisten huomautusten perusteella.

- (7) Unionin tuomioistuimen soveltamien sääntöjen luettavuuden parantamiseksi on vielä tarpeen poistaa eräitä asiallisesti vanhentuneita tai soveltamatta jääneitä sääntöjä, numeroida tässä työjärjestyksessä jokaisen artiklan jokainen kohta, antaa jokaiselle artiklalle sen pääsisällön kuvaava oma otsikko sekä yhtenäistää niissä käytettävä termistö,

neuvoston annettua hyväksyntänsä ... päivänä ...kuuta ...,

on vahvistanut tämän työjärjestyksen:

ALKUMÄÄRÄYKSET

1 artikla *Määritelmät*

1. Tässä työjärjestyksessä
 - a) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen määräyksiin viitataan kyseisen perussopimuksen artiklan numerolla, jota edeltää lyhenne SEU
 - b) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräyksiin viitataan kyseisen perussopimuksen artiklan numerolla, jota edeltää lyhenne SEUT
 - c) Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen määräyksiin viitataan kyseisen perussopimuksen artiklan numerolla, jota edeltää lyhenne SEA
 - d) Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdystä pöytäkirjasta käytetään nimitystä perussääntö

- e) Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksesta käytetään nimitystä ETA-sopimus
 - f) Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä 15.4.1958 annetusta neuvoston asetuksesta N:o 1 käytetään nimitystä neuvoston asetus N:o 1.
2. Tässä työjärjestyksessä
- a) toimielimillä tarkoitetaan SEU 13 artiklan 1 kohdassa mainittuja unionin toimielimiä sekä perussopimuksilla tai niiden täytäntöön panemiseksi annetuilla säädöksillä perustettuja elimiä ja laitoksia, jotka voivat olla asianosaisina unionin tuomioistuimessa
 - b) EFTAn valvontaviranomaisella tarkoitetaan ETA-sopimuksella perustettua valvontaviranomaista.

Voimassa olevaan työjärjestykseen tehdään kaksi vähäistä muutosta.

Ensimmäisellä muutoksella 1 kohtaan lisätään f alakohta, jossa neuvoston asetukseen N:o 1 tehtävä viittaus esitetään täydellisenä, sillä voimassa olevassa työjärjestyksessä viitataan kyseiseen asetukseen useita kertoja muttei määritellä viittauksissa käytettävää ilmaisua.

Toisella muutoksella on tarkoitus poistaa ilmaisun ”unionin toimielimet” sisällön täsmälliseen rajaamiseen liittyvä tulkinnanvaraisuus, joka on saattanut syntyä Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen. Tätä varten artiklan 2 kohdassa ehdotetaan tehtäväksi nimenomainen viittaus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEU) 13 artiklan 1 kohtaan, jossa kyseiset toimielimet luetellaan nimeltä mainiten.

2 artikla

Työjärjestyksen tarkoitus

Tämän työjärjestyksen määräyksillä pannaan täytäntöön SEU:n, SEUT:n ja SEA:n asianomaiset määräykset ja perussääntö sekä täydennetään niitä tarpeellisin osin.

Uuden 2 artiklan tarkoituksena on sen otsikosta ilmenevin tavoin täsmentää työjärjestyksen tarkoitus. Artiklassa todetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 253 artiklan kuudennessa kohdassa ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan (jäljempänä perussääntö) 63 artiklassa käytettyjen ilmaisujen mukaisesti,

että työjärjestyksen keskeisenä tarkoituksena on panna täytäntöön edellä mainittuihin säädöksiin sisältyvät määräykset ja täydentää niitä tarpeellisin osin.

I OSASTO UNIONIN TUOMIOISTUIMEN ORGANISAATIO

Nykyisin voimassa olevan työjärjestyksen tavoin myös ehdotetun työjärjestyksen I osasto koskee unionin tuomioistuimen organisaatiota. Tämän osaston – joka puolestaan vastaa unionin tuomioistuimen perussäännön kahta ensimmäistä osastoa – päätarkoituksena on täsmentää tuomioistuimeen kuuluvien keskeisten toimijoiden tehtävät ja lausua julki unionin tuomioistuimen toimintaan ja kieliä koskeviin järjestelyihin sovellettavat säännöt sekä ratkaisukokoonpanojen määrätymisen periaatteet ja yksityiskohtaiset säännöt.

Lukujen keskinäistä järjestystä muutetaan nykyisestä, mutta I osaston määräysten varsinaiseen asiasisältöön tehdään vain vähän muutoksia. Ehdotukseen on sisällytetty suurin osa nykyisin voimassa olevista määräyksistä, joita on samalla paranneltu. Oikeudenkäynnin toimijoiden osalta on sen sijaan todettava kolme huomattavaa muutosta nykyiseen sääntelyyn verrattuna.

Unionin tuomioistuin täsmentää Euroopan parlamentille ja neuvostolle perussäännön muuttamisesta unionin tuomioistuimen varapresidentin toimen perustamiseksi tekemänsä ehdotuksen mukaisesti työjärjestyksessä varapresidentin valitsemisessa noudatettavan menettelyn ja hänen tehtävänsä. Näiden määräysten kohtalo riippuu tietenkin välittömästi siitä, miten Euroopan unionin lainsäätäjä suhtautuu perussäännön muuttamista koskevaan ehdotukseen.

Jatkona tälle ehdotukselle ja toisaalla tehdylle ehdotukselle suuren jaoston istuntoon osallistuvien tuomareiden lukumäärän korottamisesta kolmestatoista viiteentoista unionin tuomioistuin täsmentää ehdotuksessa sen jälkeen säännöt, joita noudatetaan ratkaisukokoonpanojen määrittämisessä, sekä menettelyn siinä tapauksessa, että presidentti, varapresidentti, jaoston puheenjohtaja tai ratkaisukokoonpanon jäsen on estynyt.

Lopuksi ehdotuksessa yksinkertaistetaan kirjaamoa ja unionin tuomioistuimen hallinnollisia yksiköjä koskevia sääntöjä, koska tietyt nykyisen työjärjestyksen määräykset, kuten määräys virkamiesten valasta tai organisaatiokaaviosta, voivat vaikuttaa tarpeettoman yksityiskohtaisilta tai suorastaan vierailta työjärjestyksen ensisijaiselle tarkoitukselle eli oikeudenkäyntimenettelyn sääntelylle.

Asiamiesten oikeuksia ja velvollisuuksia koskeva luku sen sijaan on oikeudenkäynnin kulkua unionin tuomioistuimessa koskevan sääntelyn kannalta aivan yhtä tärkeä kuin ennenkin, mutta ehdotuksessa se siirretään II osaston alkuun: II osasto sisältää oikeudenkäyntimenettelyä koskevat yleiset määräykset. Tältä osin ehdotus noudattaa suoraan perussäännön rakennetta, sillä asianosaisten edustamista unionin tuomioistuimessa koskevat perussäännön 19 artiklassa lausutut säännöt sisältyvät niin ikään III osastoon, jonka otsikko on ”Asian käsittely unionin tuomioistuimessa”.

Määräyksiin kieliä koskevista järjestelyistä ei ole tehty sisällöllisiä muutoksia. Ehdotuksen 8 luku vastaa siten nykyisin voimassa olevan työjärjestyksen 6 lukua muuten, paitsi ehdotuksen 37 artiklan 2 kohta on uusi. Sovellettavien sääntöjen selkeyttämiseksi, mihin tavoitteeseen on jo viitattu, unionin tuomioistuin on nimittäin katsonut paremmaksi, että kaikki määräykset kieliä koskevista järjestelyistä kootaan samaan lukuun – tämä selittää, miksi edellä mainittuun artiklaan lisätään määräykset oikeudenkäyntikielestä muutoksenhakuasioissa ja uudelleenkäsitelyssä – ja että työjärjestykseen lisätään määräys, jossa täsmennetään, millä kielellä on esitettävä jo ratkaistuihin asioihin liittyvät pyynnöt ja hakemukset, kuten tuomion tulkintaa tai purkamista taikka oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamista koskevat hakemukset. Ehdotuksessa täsmennetään, että tällaiset hakemukset on nykyisin voimassa olevien poikkeusten soveltamista rajoittamatta tehtävä kielellä, jota niiden kohteena olevassa ratkaisussa on käytetty, ja tämä perustuu sekä kyseisten menettelyjen erityispiirteisiin – kyse on pääasiansa kohdistuvista liitännäisistä hakemuksista – että tarpeeseen turvata oikeudenkäynnin asianosaisten oikeudet.

1 luku
TUOMARIT JA JULKISASIAMIEHET

3 artikla

Tuomareiden ja julkisasiamiesten toimikauden alkaminen

Jos tuomarin tai julkisasiamiehen nimittämistä koskevassa päätöksessä ei mainita hänen toimikautensa alkamispäivää, toimikausi alkaa sinä päivänä, jona päätös julkaistaan.

Nykyisin voimassa olevan työjärjestyksen 2 artiklan sanamuodon mukaan tuomarin toimikausi alkaa lähtökohtaisesti päivänä, joka on nimityskirjassa vahvistettu toimikauden alkamispäiväksi. Työjärjestyksen 5 artiklan nojalla samaa sääntöä sovelletaan julkisasiamiehiin.

Itse asiassa tämä sääntö ei kuitenkaan täysin vastaa todellisuutta. Unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet nimittäin ryhtyvät hoitamaan tehtäviään vasta vannottuaan perussäännön 2 artiklassa tarkoitetun valan. Valan vannomispäivä ei kuitenkaan välttämättä vastaa asianomaisen tuomarin tai julkisasiamiehen nimittämistä koskevassa päätöksessä vahvistettua päivämäärää varsinkaan silloin, kun nimitys tapahtuu eroamisen tai kuolemantapauksen vuoksi kesken toimikauden. Tuomarin tai julkisasiamiehen nimittämistä koskevassa päätöksessä vahvistetun päivämäärän ja hänen varsinaista tehtäviinsä ryhtymistä merkitsevän valan vannomisen välillä voi toisinaan kulua joitakin päiviä tai joitakin viikkoja.

Tästä syystä näyttää olevan tarpeen muuttaa nykyisen työjärjestyksen 2 artiklaa siten, että vastaisuudessa viitataan päivään, jona tuomarin tai julkisasiamiehen toimikausi alkaa, eikä päivään, jona hän ryhtyy tehtäviinsä.

4 artikla

Valan vannominen

Ennen tehtävänsä ryhtymistä tuomarit ja julkisasiamiehet vannovat unionin tuomioistuimen ensimmäisessä julkisessa istunnossa, johon he osallistuvat nimittämisensä jälkeen, perussäännön 2 artiklassa määrätyn valan seuraavasti:

”Minä vannon, että suoritan tehtäväni puolueettomasti ja tunnollisesti; minä vannon, etten ilmaise kenellekään mitään tuomioistuimen neuvotteluista.”

Artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 3 artiklan 1 kohtaa, johon on selvyuden vuoksi lisätty viittaus perussäännön 2 artiklaan, jossa mainitaan tuomarien ja julkisasiamiesten valan sisältö.

5 artikla
Juhlallinen vakuutus

Heti valan vannottuaan tuomarit ja julkisasiamiehet allekirjoittavat perussäännön 4 artiklan kolmannessa kohdassa määrätyn juhlallisen vakuutuksen.

Artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 3 artiklan 2 kohtaa, jossa toistetaan perussäännön 4 artiklan kolmannen kohdan sanamuoto. Sen vuoksi ehdotuksessa tyydytään tekstin keventämiseksi ainoastaan viittaamaan viimeksi mainittuun artiklaan.

6 artikla
Tuomarin tai julkisasiamiehen vapauttaminen tehtävästään

1. Jos unionin tuomioistuimen on perussäännön 6 artiklan nojalla ratkaistava, eikä tuomari tai julkisasiamies enää täytä tehtävänsä edellyttämiä vaatimuksia tai siitä johtuvia velvollisuuksia, presidentti kehottaa asianomaista esittämään huomautuksensa.

2. Unionin tuomioistuin ratkaisee asian kirjaajan läsnä olematta.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 4 artiklaa ja on sanamuodoltaan sen mukainen. Selvyyden vuoksi ehdotuksessa mainitaan myös se perussäännön artikla, jonka täytäntöön panemiseksi tämä työjärjestyksen artikla on annettu, ja siitä poistetaan sanat ”suljetuin ovin”, joiden merkitys ei ole vaikuttanut täysin selvältä. Perussäännön 6 artiklan mukainen päätös tuomarin tai julkisasiamiehen vapauttamisesta tehtävästään taikka eläkkeen tai muiden vastaavien etuuksien epäämisestä häneltä on siten ratkaisu, jonka tekevät unionin tuomioistuimen kaikki jäsenet kirjaajan läsnä olematta ja asianomaisen esitettyä huomautuksensa.

7 artikla
Virkaikäjärjestys

1. Tuomareiden ja julkisasiamiesten virkaikä lasketaan yhdenmukaisesti ajankohdasta, jona he ovat ryhtyneet tehtäväänsä.

2. Tehtävässään yhtä kauan olleiden henkilöiden kesken virkaikäjärjestys määräytyy iän perusteella.

3. Tuomarit ja julkisasiamiehet, joiden toimikausi on uudistettu, säilyttävät aikaisemman paikkansa virkaikäjärjestyksessä.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 6 artiklaa, jonka sanamuotoa hiukan muutetaan selvyyden vuoksi.

2 luku

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI, JAOSTOJEN PERUSTAMINEN JA ENSIMMÄISEN JULKISASIAMIEHEN NIMEÄMINEN

8 artikla

Unionin tuomioistuimen presidentin ja varapresidentin valitseminen

1. Tuomarit valitsevat keskuudestaan unionin tuomioistuimen presidentin kolmeksi vuodeksi kerrallaan heti SEUT 253 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun tuomareiden osittaisen vaihtumisen jälkeen.
2. Jos presidentin tehtävä päättyy kesken hänen toimikautensa, hänen tilalleen valitaan uusi presidentti jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
3. Tässä artiklassa tarkoitetut vaalit toimitetaan salaisella äänestyksellä. Valituksi tulee yli puolet unionin tuomioistuimen tuomareiden äänistä saanut tuomari. Jos kukaan tuomareista ei saa tätä enemmistöä, pidetään uusia äänestyskiirroksia, kunnes tämä enemmistö saavutetaan.
4. Tuomarit valitsevat sen jälkeen keskuudestaan unionin tuomioistuimen varapresidentin kolmeksi vuodeksi kerrallaan edellisessä kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti. Jos hänen tehtävänsä päättyy kesken hänen toimikautensa, sovelletaan 2 kohtaa.
5. Presidentiksi ja varapresidentiksi tämän artiklan mukaisesti valittujen nimet julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämän artiklan kolme ensimmäistä kohtaa vastaavat nykyisen työjärjestyksen 7 artiklan kolmea kohtaa.

Tämän artiklaan 4 kohta johtuu unionin tuomioistuimen tekemästä esityksestä perussäännön muuttamiseksi siten, että unionin tuomioistuimeen perustettaisiin varapresidentin toimi. Ehdotuksen mukaan kyseinen tuomari, jonka tehtävänä on hoitaa presidentin tehtäviä presidentin ohella, valitaan samojen menettelytapojen mukaisesti, joita sovelletaan presidentin valitsemiseen, ja tehtävän päättyessä kesken toimikauden hänen tilalleen valitaan toinen henkilö vain toimikaudesta jäljellä olevaksi ajaksi, kuten unionin tuomioistuimen presidentin osalta on määrätty.

Ehdotuksen 8 artiklan 5 kohdassa korjataan lopuksi nykyisessä työjärjestyksessä oleva sääntelyaukko määräämällä, että presidentiksi ja varapresidentiksi tämän artiklan mukaisesti valittujen henkilöiden nimet on julkaistava virallisessa lehdessä samalla tavalla kuin ensimmäisen julkisaisamiehen ja jaostojen puheenjohtajien osalta määrätään jo nykyisin.

9 artikla

Unionin tuomioistuimen presidentin tehtävät

1. Presidentti edustaa unionin tuomioistuinta.
2. Presidentti johtaa unionin tuomioistuimen toimintaa. Hän on puheenjohtajana unionin tuomioistuimen jäsenten yleiskokouksissa sekä täysistunnon ja suuren jaoston istunnoissa ja päätösneuvotteluissa.
3. Presidentti huolehtii siitä, että toimielimen hallinto toimii asianmukaisesti.

Tämä artikla noudattelee pitkälti nykyisen työjärjestyksen 8 artiklan sanamuotoa mutta täydentää sitä kuvaamalla unionin tuomioistuimen presidentin erityyppiset tehtävät nykyistä täsmällisemmin.

Tämän artiklan 1 kohdassa viitataan siten unionin tuomioistuimen edustamiseen suhteissa unionin muihin toimielimiin ja unionin jäsenvaltioiden tuomioistuihin, erityisesti niiden ylimpiin tuomioistuihin. Tämän tehtävän merkitys on kasvanut unionin laajentuessa 15 jäsenvaltiosta 27 jäsenvaltioon, ja unionin tuomioistuimen esitys varapresidentin toimen perustamisesta johtuu muun muassa tästä.

Tämän artiklan 2 kohdassa ilmaistaan unionin tuomioistuimen presidentin kaikkein keskeisin tehtävä: suuren jaoston ja täysistunnon työskentelyn johtaminen ja lisäksi puheenjohtajana toimiminen kerran viikossa pidettävässä unionin tuomioistuimen yleiskokouksessa, johon osallistuvat kaikki tuomioistuimen jäsenet.

Lopuksi 9 artiklan 3 kohdassa kuvataan presidentin tehtävän toista osakokonaisuutta, joka on toimielimen koko hallinnon asianmukaisesta toiminnasta huolehtiminen tiiviissä yhteistyössä sen päivittäisestä johtamisesta huolehtivan kirjaajan kanssa.

10 artikla

Unionin tuomioistuimen varapresidentin tehtävät

Varapresidentti avustaa unionin tuomioistuimen presidenttiä. Varapresidentti hoitaa presidentin tehtäviä presidentin ollessa estynyt, presidentin toimen ollessa avoinna tai presidentin pyynnöstä.

Samoin kuin ehdotuksen 9 artiklassa määritellään unionin tuomioistuimen presidentin tehtävät, 10 artiklassa määritellään vastaavasti tehtävät varapresidentille, jonka toimen perustamista unionin tuomioistuin ehdottaa. Varapresidentin pääasiallinen tehtävä olisi avustaa presidenttiä tämän tehtävien hoitamisessa sekä hoitaa presidentin tehtäviä presidentin ollessa estynyt tai presidentin toimen ollessa avoinna.

11 artikla Jaostojen perustaminen

1. Unionin tuomioistuin perustaa keskuudestaan viiden ja kolmen tuomarin jaostoja perussäännön 16 artiklan mukaisesti ja päättää tuomareiden sijoittamisesta jaostoihin.
2. Unionin tuomioistuin nimeää ne viiden tuomarin jaostot, jotka vastaavat yhden vuoden ajan 108 artiklassa sekä 195 ja 196 artiklassa tarkoitetuista asioista.
3. Asioissa, jotka on 60 artiklan mukaisesti jaettu ratkaisukokoonpanolle, ilmaisulla ”unionin tuomioistuin” tarkoitetaan tässä työjärjestyksessä kyseistä ratkaisukokoonpanoa.
4. Viiden tai kolmen tuomarin jaostolle jaetuissa asioissa unionin tuomioistuimen presidentin toimivaltaa käyttää jaoston puheenjohtaja.
5. Päätös tuomareiden sijoittamisesta jaostoihin ja päätös 108 artiklassa sekä 195 ja 196 artiklassa tarkoitetuista asioista vastaavien jaostojen nimeämisestä julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ehdotuksen 11 artiklaan on pääosin otettu nykyisen työjärjestyksen 9 artiklan 1, 3 ja 4 kohdassa käytetyt ilmaisut. Toisin kuin nykyisen työjärjestyksen 9 artiklaan, ehdotuksen 11 artiklan 2 ja 5 kohtaan sisältyy kuitenkin viittaus kahteen eri artiklaan eikä yhteen ainoaan artiklaan. Lisäys johtuu – jäljempänä selostettavasta – unionin tuomioistuimen ehdotuksesta, jonka mukaan uudelleenkäsittelyä koskevien sääntöjen esikuvana käytettäisiin kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä koskevia sääntöjä ja siten yhdeksi vuodeksi kerrallaan nimettäisiin viiden tuomarin jaosto, jonka tehtävänä on tutkia tässä työjärjestyksessä määrätyin edellytyksin, hyväksytäänkö unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleenkäsittelystä mahdollisesti tehtävät ehdotukset.

12 artikla Jaostojen puheenjohtajien valitseminen

1. Tuomarit valitsevat viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajat kolmeksi vuodeksi kerrallaan heti sen jälkeen, kun unionin tuomioistuimen presidentti ja varapresidentti on valittu.

2. Tuomarit valitsevat sen jälkeen kolmen tuomarin jaostojen puheenjohtajat yhdeksi vuodeksi kerrallaan.
3. Tämän työjärjestyksen 8 artiklan 2 ja 3 kohtaa sovelletaan vastaavasti.
4. Jaostojen puheenjohtajiksi tämän artiklan mukaisesti valittujen nimet julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tähän artiklaan on pääosin otettu nykyisen työjärjestyksen 10 artiklan 1 kohdan määräykset kuitenkin siten, että siihen lisätään maininta unionin tuomioistuimen varapresidentin valitsemisesta ja siitä jätetään pois kolmas alakohta, joka koskee ensimmäisen julkisasiamiehen nimeämistä, josta tässä ehdotuksessa on oma artikla.

13 artikla

Unionin tuomioistuimen presidentin ja varapresidentin este

Jos unionin tuomioistuimen presidentti ja varapresidentti ovat estyneet, presidentin tehtäviä hoitaa yksi viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajista tai, jollei se ole mahdollista, yksi kolmen tuomarin jaostojen puheenjohtajista tai, jollei sekään ole mahdollista, yksi muista tuomareista 7 artiklassa määrätyn järjestyksen mukaisesti.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen 11 artiklan sisältö yksinkertaistettuna. Artiklan tarkoituksena on täsmentää järjestys, jonka mukaisesti unionin presidentin tehtäviä hoitava henkilö määräytyy siinä tapauksessa, että presidentti ja varapresidentti ovat estyneet samanaikaisesti. Unionin tuomioistuimessa noudatetaan tältä osin tämän ehdotuksen 7 artiklan mukaista virkaikäjärjestystä siten, että tehtävä kuuluu ensisijaisesti sille viiden tuomarin jaoston puheenjohtajalle, joka on virkaikäjärjestyksessä muiden edellä, ja jos hän on estynyt, sille viiden tuomarin jaoston puheenjohtajalle, joka on virkaikäjärjestyksessä heti hänen jälkeensä, ja niin edelleen, kunnes tullaan ensimmäisen sellaisen henkilön kohdalle, joka pystyy toimimaan sijaisena.

14 artikla

Ensimmäisen julkisasiamiehen nimeäminen

1. Unionin tuomioistuin nimeää ensimmäisen julkisasiamiehen yhdeksi vuodeksi kerrallaan julkisasiamiehiä kuultuaan.
2. Jos ensimmäisen julkisasiamiehen tehtävä päättyy kesken hänen toimikautensa, hänen tilalleen nimetään uusi ensimmäinen julkisasiamies jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

3. Tämän artiklan mukaisesti nimetyn ensimmäisen julkisasiamiehen nimi julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämän artiklan 1 ja 3 kohta vastaavat pääosin nykyisen työjärjestyksen 10 artiklan 1 kohdan kolmatta ja viidettä alakohtaa kuitenkin siten, että artiklaan lisätään – nykyistä käytäntöä ilmaiseva – täsmennys siitä, että julkisasiamiehiä kuullaan ennen ensimmäisen julkisasiamiehen nimeämistä.

Tämän artiklan 2 kohta on uusi, ja sen tarkoituksena on antaa ensimmäisen julkisasiamiehen tehtävän ennenaikaisen päättymisen varalta samanlaiset säännöt kuin ne, joita sovelletaan unionin tuomioistuimen presidenttiin ja varapresidenttiin.

3 luku ASIOIDEN JAKAMINEN ESITTELEVILLE TUOMAREILLE JA JULKISASIAMIEHILLE

15 artikla *Esittelevän tuomarin nimeäminen*

1. Kun unionin tuomioistuimeen on jätetty asiakirjat, joilla lainkäyttöasia on pantu vireille, unionin tuomioistuimen presidentti nimeää viipymättä esittelevän tuomarin, joka vastaa asian valmistelusta.
2. Esittelevä tuomari valitaan 108 artiklassa sekä 195 ja 196 artiklassa tarkoitetuissa asioissa 11 artiklan 2 kohdan nojalla nimetyn jaoston tuomareista tämän jaoston puheenjohtajan ehdotuksesta. Jos jaosto päättää 110 artiklan mukaisesti, ettei ennakkoratkaisupyyntöä käsitellä kiireellisessä menettelyssä, unionin tuomioistuimen presidentti voi siirtää asian muuhun jaostoon kuuluvalle esittelevälle tuomarille.
3. Unionin tuomioistuimen presidentti ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jos esittelevä tuomari on estynyt.

Tähän artiklaan on pääosin otettu nykyisen työjärjestyksen 9 artiklan 2 kohdan sisältö kuitenkin siten, että 2 kohtaan on lisätty viittaus ehdotuksen 193 artiklaan, joka koskee uudelleenkäsitelymenettelystä vastaavan jaoston nimeämistä yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

16 artikla
Julkisasiamiehen nimeäminen

1. Ensimmäinen julkisasiamies päättää asioiden jakamisesta julkisasiamiehille.
2. Ensimmäinen julkisasiamies ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jos julkisasiamies on estynyt.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 10 artiklan 2 kohtaa.

Toisin kuin nykyiseen artiklaan, 16 artiklan 1 kohtaan ei kuitenkaan enää sisälly ajankohdan täsmennystä, joten ensimmäinen julkisasiamies voi tarpeen mukaan jakaa asian julkisasiamiehelle jo ennen esittelevän tuomarin nimeämistä.

Lisäksi 16 artiklan 2 kohdasta on poistettu maininta julkisasiamiehen poissaolosta. Koska julkisasiamies on poissaolon vuoksi ilman muuta myös estynyt, ei näytä tarpeelliselta mainita näistä kahdesta termistä molempia.

4 luku
AVUSTAVAT ESITTELIJÄT

17 artikla
Avustavat esittelijät

1. Unionin tuomioistuin ehdottaa perussäännön 13 artiklan mukaisesti avustavien esittelijöiden nimittämistä, jos se katsoo sen tarpeelliseksi käsiteltävikseen saatettujen asioiden tutkimista ja valmistelua varten.
2. Avustavien esittelijöiden tehtävänä on erityisesti
 - a) avustaa unionin tuomioistuimen presidenttiä välitoimimenettelyssä
 - b) avustaa esitteleviä tuomareita näiden tehtävässä.
3. Avustavat esittelijät ovat tehtävissään tapauksen mukaan joko unionin tuomioistuimen presidentin, jaoston puheenjohtajan tai esittelevän tuomarin alaisia.
4. Ennen tehtäväänsä ryhtymistä kukin avustava esittelijä vannoo unionin tuomioistuimessa tämän työjärjestyksen 4 artiklassa tarkoitetun valan.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 24 artiklaa, jonka sanamuotoon ei ole tehty muita muutoksia kuin 4 kohdassa mainitun artiklan numero.

5 luku KIRJAAMO

18 artikla Kirjaajan nimittäminen

1. Unionin tuomioistuin nimittää kirjaajan.
2. Kirjaajan toimen avoimna olemisesta julkaistaan ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Toimesta kiinnostuneita kehoitetaan toimittamaan määräajassa, joka ei saa olla lyhyempi kuin kolme viikkoa, hakemuksensa, joihin on liitettävä täydelliset tiedot heidän kansalaisuudestaan, korkeakoulututkinnoistaan, kielitaidostaan, nykyisistä ja aikaisemmista työpaikoistaan sekä mahdollisesta kokemuksestaan tuomioistuintyöstä tai kansainvälisistä tehtävistä.
3. Äänestyksessä, johon tuomarit ja julkisasiamiehet osallistuvat, noudatetaan tämän työjärjestyksen 8 artiklan 3 kohdassa määrättyä menettelyä.
4. Kirjaaja nimitetään kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Hänet voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi. Unionin tuomioistuin voi päättää, että kirjaajan toimessa oleva henkilö nimitetään uudeksi toimikaudeksi ilman tämän artiklan 2 kohdassa määrättyä menettelyä.
5. Kirjaaja vannoo 4 artiklassa määrätyn valan ja allekirjoittaa 5 artiklassa tarkoitetun juhlallisen vakuutuksen.
6. Kirjaaja voidaan vapauttaa tehtävistään vain, jos hän ei enää täytä tehtävänsä edellyttämiä vaatimuksia tai siitä johtuvia velvollisuuksia. Unionin tuomioistuin ratkaisee asian varattuaan kirjaajalle tilaisuuden esittää huomautuksensa.
7. Jos kirjaajan tehtävä päättyy kesken hänen toimikautensa, unionin tuomioistuin nimittää uuden kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.
8. Tämän artiklan mukaisesti nimitetyn kirjaajan nimi julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 12 artiklaa, jota kuitenkin täydennetään kahdessa suhteessa.

Ensinnäkin ehdotuksessa lisätään kirjaajan nimittämismenettelyn julkisuutta nykyisestä määrämällä, että kirjaajan toimen avoinna olemisesta julkaistaan ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä, jossa menettelyn päätyttyä julkaistaan myös kirjaajaksi nimitetyn henkilön nimi (ks. ehdotuksen 2 ja 8 kohta).

Toiseksi ehdotuksessa kevennetään menettelyä silloin, kun kirjaajan toimesta oleva henkilö nimitetään uudeksi toimikaudeksi. Tältä osin 4 kohdassa täsmennetään, ettei unionin tuomioistuimen tarvitse käyttää kirjaajan valitsemisessa noudatettavaa menettelyä, jos kirjaajan toimen haltija on ehdolla uudeksi toimikaudeksi ja unionin tuomioistuin haluaa nimittää hänet uudelleen. Tämän muutoksen tarkoituksena on sekä välttää unionin tuomioistuimen kannalta varsin raskaan menettelyn käynnistäminen että olla huomatta unionin tuomioistuimen ulkopuolella sellaisia odotuksia, jotka luonnollisesti jäävät turhiksi, jos unionin tuomioistuin on päättänyt uudistaa toimesta olevan kirjaajan nimityksen.

19 artikla Apulaiskirjaaja

Unionin tuomioistuin voi kirjaajaan sovellettavaa menettelyä noudattaen nimittää apulaiskirjaajan, joka avustaa kirjaajaa ja hoitaa kirjaajan tehtäviä tämän ollessa estynyt.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 13 artiklaa, jota kuitenkin yksinkertaistetaan määrämällä nykyisen käytännön mukaisesti, että apulaiskirjaajia nimitetään vain yksi, ja poistamalla kaikki kirjaajan ohjeisiin kohdistuvat viittaukset, joiden tarpeellisuus ei ole mitenkään ilmeinen. Artiklassa todetaankin apulaiskirjaajan päätehtävä eli kirjaajan avustaminen ja kirjaajan tehtävien hoitaminen tämän ollessa estynyt.

20 artikla Kirjaajan tehtävät

1. Kirjaaja huolehtii unionin tuomioistuimen presidentin alaisuudessa asiakirjojen vastaanottamisesta, lähettämisestä ja säilyttämisestä sekä tämän työjärjestyksen mukaisten tiedoksiantojen toimittamisesta.
2. Kirjaaja avustaa unionin tuomioistuimen jäseniä heidän kaikissa virkatehtävissään.
3. Kirjaaja säilyttää sinettiä ja vastaa arkistoista. Hän huolehtii unionin tuomioistuimen julkaisuista ja erityisesti oikeustapauskokoelmasta.
4. Kirjaaja johtaa unionin tuomioistuimen presidentin alaisuudessa toimielimen hallintoa. Hän vastaa henkilöstöhallinnosta, muusta hallinnosta sekä talousarvion valmistelusta ja toteuttamisesta.

Tässä artiklassa määritellään kirjaajan keskeiset tehtävät unionin tuomioistuimen presidentin ja varapresidentin tehtäviä koskevia 9 ja 10 artiklaa vastaavalla tavalla. Siinä kootaan yhdeksi artiklaksi nykyisen työjärjestyksen 17, 18, 23 ja 68 artiklan sisältö hieman uudelleen muotoiltuna.

21 artikla Rekisterin pitäminen

1. Kirjaamossa pidetään kirjaajan vastuulla rekisteriä, johon merkitään kaikki oikeudenkäyntiasiakirjat ja niiden liitteet saapumisjärjestyksessä.
2. Kun asiakirja merkitään rekisteriin, kirjaaja tekee tästä merkinnän alkuperäiskappaleeseen ja asianosaisen pyynnöstä myös tämän sitä varten esittämään jäljennökseen.
3. Rekisterimerkintä ja edellisessä kohdassa tarkoitettut merkinnät ovat todistusvoimaisia.
4. Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistaan tiedonanto, jossa ilmoitetaan lainkäyttöasian vireillepanoasiakirjan kirjaamispäivä, asianosaisten nimet, oikeudenkäynnin kohde, kantajan tai valittajan vaatimukset tai ennakkoratkaisukysymykset sekä tarvittaessa oikeudelliset perusteet ja pääasialliset perustelut.

Tähän artiklaan sisältyvät neljä kohtaa vastaavat nykyisen työjärjestyksen 16 artiklan 1, 2, 3 ja 6 kohtaa. Viimeistä kohtaa on kuitenkin hieman muutettu, jotta unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettavista uusista asioista virallisessa lehdessä julkaistavan tiedonannon täsmällinen sisältö otettaisiin paremmin huomioon.

22 artikla Tietojen saaminen rekisteristä, tuomioista ja määräyksistä

1. Jokainen voi kirjaamossa tutustua rekisteriin ja saada maksua vastaan siitä jäljennöksiä tai otteita kirjaamon hinnaston mukaisesti, jonka unionin tuomioistuin vahvistaa kirjaajan esityksestä.
2. Asianosaiset voivat saada oikeaksi todistettuja jäljennöksiä oikeudenkäyntiasiakirjoista kirjaamon hinnaston mukaisesti.
3. Jokainen voi lisäksi saada oikeaksi todistettuja jäljennöksiä tuomioista ja määräyksistä kirjaamon hinnaston mukaisesti.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 16 artiklan 5 kohtaa, jota kuitenkin täydennetään 3 kohdassa siten, että oikeus saada oikeaksi todistettuja jäljennöksiä tuomioista ja määräyksistä laajennetaan koskemaan jokaista.

6 luku UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TOIMINTA

23 artikla *Unionin tuomioistuimen istuntojen paikka*

Unionin tuomioistuin voi päättää pitävänsä tietyn istunnon tai tietyt istunnot muualla kuin unionin tuomioistuimen kotipaikassa.

Tämä artikla vastaa nykyistä työjärjestyksen 25 artiklan 3 kohtaa.

24 artikla *Unionin tuomioistuimen työkalenteri*

1. Työvuosi alkaa kunkin kalenterivuoden lokakuun 7 päivänä ja päättyy seuraavan vuoden lokakuun 6 päivänä.
2. Unionin tuomioistuin vahvistaa lomakautensa.
3. Presidentti voi unionin tuomioistuimen lomakauden aikana kiireellisissä tapauksissa kutsua tuomarit ja julkisasiamiehet koolle.
4. Unionin tuomioistuin noudattaa sen kotipaikassa voimassa olevia virallisia vapaapäiviä.
5. Unionin tuomioistuin voi pätevästä syystä myöntää tuomareille ja julkisasiamiehille tilapäistä vapautusta virkatehtävien hoitamisesta.
6. Tuomioistuimen lomakausien ja virallisten vapaapäivien ajankohdat julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 28 artiklaa, jota kuitenkin täydennetään täsmentämällä 1 kohdassa päivät, jona työvuosi alkaa ja jona se päättyy. Nykyisestä 28 artiklasta poiketen ehdotuksen 24 artiklassa ei kuitenkaan enää mainita tuomioistuimen lomakausien tarkkoja päivämääriä, jotka sitä paitsi eivät enää vastaa todellisuutta. Lomakausien

päivämäärät kuuluvat unionin tuomioistuimen päätettäväksi, minkä jälkeen ne julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä samalla tavalla kuin virallisten vapaapäivien luettelo, joka nykyisin on työjärjestyksen liitteenä.

25 artikla

Osallistuminen hallintoasioiden ja oikeudenkäyntimenettelyä koskevien asioiden ratkaisuun

Julkisasiamiehet osallistuvat äänivaltaisina jäseninä unionin tuomioistuimen ratkaisuihin, jotka koskevat hallintoasioita tai 59 artiklassa tarkoitettuun esittelevän tuomarin alustavaan kertomukseen sisältyvistä ehdotuksista aiheutuvia toimenpiteitä. Kirjaaja on läsnä, jollei unionin tuomioistuin toisin päättä.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 27 artiklan 7 kohtaa, johon on lisätty maininta esittelevän tuomarin alustavaan kertomukseen sisältyvistä ehdotuksista, koska julkisasiamiehet todellisuudessa osallistuvat keskusteluun yleiskokouksessa.

26 artikla

Pöytäkirjan laatiminen

Jos kirjaaja ei ole läsnä unionin tuomioistuimen istunnossa, unionin tuomioistuin antaa tarvittaessa tämän työjärjestyksen 7 artiklassa tarkoitetussa virkaikäjärjestyksessä viimeisenä olevan tuomarin tehtäväksi laatia pöytäkirjan, jonka presidentti ja tämä tuomari allekirjoittavat.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 27 artiklan 8 kohtaa.

7 luku
RATKAISUKOKOONPANOT

1 jakso Ratkaisukokoonpanojen muodostaminen

27 artikla Suuren jaoston kokoonpano

1. Suuren jaoston ratkaisukokoonpanoon kuuluu kussakin asiassa unionin tuomioistuimen presidentti ja varapresidentti, esittelevä tuomari sekä niin monta muuta tuomaria, että tuomareita on yhteensä viisitoista. Nämä muut tuomarit nimetään 2 kohdassa tarkoitettua luettelosta siinä määrättyssä järjestyksessä. Kussakin suurelle jaostolle jaetussa asiassa luettelosta nimetään ensimmäisenä se tuomari, jonka nimi välittömästi seuraa luettelossa sitä tuomaria, joka edellisessä suurelle jaostolle jaetussa asiassa nimettiin luettelosta viimeisenä.

2. Unionin tuomioistuimen presidentin ja varapresidentin valitsemisen jälkeen laaditaan muista tuomareista luettelo, jota käytetään suuren jaoston ratkaisukokoonpanoon tietyssä asiassa kuuluvien tuomareiden määrittämisessä. Tässä luettelossa seurataan vuorotellen tämän työjärjestyksen 7 artiklassa määrättyä järjestystä ja päinvastaista järjestystä: luettelon ensimmäisenä tuomarina on kyseisessä artiklassa vahvistetussa järjestyksessä ensimmäinen tuomari, luettelon toisena tuomarina kyseisessä järjestyksessä viimeinen tuomari, luettelon kolmantena tuomarina kyseisessä järjestyksessä toinen tuomari, luettelon neljäntenä tuomarina kyseisessä järjestyksessä toiseksi viimeinen tuomari ja niin edelleen.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu luettelo julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

4. Asioissa, jotka jaetaan suurelle jaostolle sellaisen kalenterivuoden alettua, jonka aikana osa tuomareista vaihtuu, mutta ennen tätä vaihtumista, suureen jaostoon voidaan ratkaisukokoonpanon täydentämiseksi nimetä myös kaksi tuomaria varajäseniksi niin kauan kuin on epävarmaa, onko perussäännön 17 artiklan kolmannen kohdan mukainen päätösvaltainen jäsenmäärä muutoin saatavilla. Varajäseninä toimivat ne kaksi tuomaria, jotka ovat 2 kohdassa tarkoitettua luettelossa heti sen tuomarin jälkeen, joka kyseisessä asiassa nimettiin viimeisenä suuren jaoston kokoonpanoon.

5. Varajäseninä toimivat tuomarit tulevat 2 kohdassa tarkoitetun luettelon mukaisessa järjestyksessä jäseniksi niiden tuomareiden sijaan, jotka mahdollisesti eivät voi osallistua asian ratkaisuun.

Tähän artiklaan on otettu pääosin nykyisen työjärjestyksen 11 b artiklan sisältö, mutta kyseiseen artiklaan tehdään kuitenkin kaksi muutosta.

Tämän artiklan kahden ensimmäisen kohdan muutokset johtuvat unionin tuomioistuimen tekemästä esityksestä perussäännön muuttamiseksi siten, että suuren jaoston ratkaisukokoonpanoon kuuluvien tuomareiden

lukumäärää muutetaan ja että unionin tuomioistuimeen perustetaan varapresidentin toimi, johon kuuluu osallistuminen suuren jaoston ratkaisukokoonpanoon kaikissa tälle ratkaisukokoonpanolle jaetuissa asioissa. Näiden kahden kohdan lopullinen sanamuoto riippuu tietenkin välittömästi siitä, miten Euroopan unionin lainsäätäjä suhtautuu perussäännön muutosehdotuksiin.

Artiklan 4 kohtaa on puolestaan hiukan muutettu, jotteivät tuomarit joutuisi turhaan osallistumaan asioiden käsittelyyn ennen tuomareiden osittaista vaihtumista asianomaisten vuoden lokakuussa, vaikka päätös tuomareiden nimittämisestä on jo tehty ehkä useita kuukausia ennen kyseistä vaihtumista. Ehdotuksen mukaan tuomareita nimettäisiin varajäseniksi sellaisen vuoden alusta, jona osa tuomareista vaihtuu, aina siihen saakka, kunnes päätökset siitä, että asianomaisten tuomareiden toimikausi uudistetaan (tai että sitä ei uudisteta), on tehty eli siis niin kauan, kuin perussäännön 17 artiklan kolmannen kohdan mukaisen päätösvaltaista jäsenmäärää koskevan edellytyksen täyttyminen on epävarmaa. Varajäsenten nimeäminen raukeaisi sen sijaan heti, kun tiedetään varmuudella, että tuomareiden toimikauden uudistamista koskevat päätökset mahdollistavat päätösvaltaisen jäsenmäärän saavuttamisen suurelle jaostolle jaetussa asiassa.

28 artikla

Viiden ja kolmen tuomarin jaostojen kokoonpano

1. Viiden tuomarin jaoston ja kolmen tuomarin jaoston ratkaisukokoonpanoon kuuluu kussakin asiassa jaoston puheenjohtaja, esittelevä tuomari ja niin monta muuta tuomaria, että viiden tuomarin jaostossa on viisi tuomaria ja kolmen tuomarin jaostossa kolme tuomaria. Nämä muut tuomarit nimetään 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista luetteloista niissä määrättyssä järjestyksessä. Kussakin jaostolle jaetussa asiassa luettelosta nimetään ensimmäisenä se tuomari, jonka nimi välittömästi seuraa luettelossa sitä tuomaria, joka edellisessä kyseiseen jaostoon siirrettyä asiassa nimettiin luettelosta viimeisenä.

2. Viiden tuomarin jaoston ratkaisukokoonpanoon tietyssä asiassa kuuluvien tuomareiden määrittämiseksi laaditaan näiden jaostojen puheenjohtajien valitsemisen jälkeen luettelot, joista kussakin mainitaan kyseisen jaoston puheenjohtajaa lukuun ottamatta kaikki kyseiseen jaostoon sijoitetut tuomarit. Nämä luettelot laaditaan samalla tavalla kuin 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu luettelo.

3. Kolmen tuomarin jaoston ratkaisukokoonpanoon tietyssä asiassa kuuluvien tuomareiden määrittämiseksi laaditaan näiden jaostojen puheenjohtajien valitsemisen jälkeen luettelot, joista kussakin mainitaan kyseisen jaoston puheenjohtajaa lukuun ottamatta kaikki kyseiseen jaostoon sijoitetut tuomarit. Nämä luettelot laaditaan 7 artiklassa vahvistetun järjestyksen mukaisesti.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut luettelot julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 11 c artiklaa.

29 artikla

Jaoston kokoonpano toisiinsa liittyvissä asioissa tai siirrettyssä asiassa

1. Jos unionin tuomioistuin katsoo, että saman ratkaisukokoonpanon on ratkaistava useampi asia yhdessä, tähän ratkaisukokoonpanoon kuuluvat ne tuomarit, joiden käsiteltäväksi annettua asiaa koskeva alustava kertomus on käsitelty ensimmäisenä.

2. Jos jaosto, jolle asia on jaettu, pyytää unionin tuomioistuimelta tämän työjärjestyksen 60 artiklan 3 kohdan nojalla asian siirtämistä laajempaan ratkaisukokoonpanoon, asiaa siihen asti käsitelleen jaoston jäsenet osallistuvat sen käsittelyyn uudessa ratkaisukokoonpanossa.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 11 d artiklaa, jossa käytettyä termistöä on kuitenkin mukautettu.

30 artikla

Jaoston puheenjohtajan este

1. Jos viiden tuomarin jaoston puheenjohtaja on estynyt, hänen tehtäviään hoitaa kolmen tuomarin jaoston puheenjohtaja, joka tarvittaessa määräytyy 7 artiklassa vahvistetun järjestyksen mukaisesti, taikka, jos kukaan kolmen tuomarin jaoston puheenjohtajista ei kuulu ratkaisukokoonpanoon, yksi muista tuomareista 7 artiklassa vahvistetun järjestyksen mukaisesti.

2. Jos kolmen tuomarin jaoston puheenjohtaja on estynyt, hänen tehtäviään hoitaa yksi ratkaisukokoonpanoon kuuluvista tuomareista 7 artiklassa vahvistetun järjestyksen mukaisesti.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 11 e artiklan kolmatta ja neljättä kohtaa. Se täydentää ehdotuksen 13 artiklaa, joka koskee unionin tuomioistuimen presidentin ja varapresidentin estettä.

31 artikla
Ratkaisukokoonpanoon kuuluvan jäsenen este

1. Jos suuren jaoston jäsen on estynyt, hänen sijaansa jäseneksi tulee toinen tuomari 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun luettelon mukaisessa järjestyksessä.
2. Jos viiden tuomarin jaoston jäsen on estynyt, hänen sijaansa jäseneksi tulee toinen samaan jaostoon kuuluva tuomari 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun luettelon mukaisessa järjestyksessä. Jollei kukaan samaan jaostoon kuuluva tuomari voi tulla estyneen tuomarin sijaan, jaoston puheenjohtaja ilmoittaa asiasta unionin tuomioistuimen presidentille, joka nimeää jaoston täydentämiseksi muun tuomarin.
3. Jos kolmen tuomarin jaoston jäsen on estynyt, hänen sijaansa jäseneksi tulee toinen samaan jaostoon kuuluva tuomari 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun luettelon mukaisessa järjestyksessä. Jollei kukaan samaan jaostoon kuuluva tuomari voi tulla estyneen tuomarin sijaan, jaoston puheenjohtaja ilmoittaa asiasta unionin tuomioistuimen presidentille, joka nimeää jaoston täydentämiseksi muun tuomarin.

Työjärjestyksen 31 artikla koskee tilannetta, jossa ratkaisukokoonpanoon kuuluvan tuomarin tilalle tarvitaan toinen tuomari. Tältä osin artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 11 e artiklan ensimmäiseen kohtaan ja 26 artiklan 3 kohtaan sisältyvät ratkaisut, mutta ne on muotoiltu paljon selkeämmällä tavalla erikseen kunkin sellaisen ratkaisukokoonpanon osalta, jonka jäsenellä on este.

2 jakso Päätösneuvottelut

32 artikla
Päätösneuvotteluja koskevat menettelysäännöt

1. Unionin tuomioistuimen päätösneuvottelut ovat salaisia ja pysyvästi salassa pidettäviä.
2. Jos asiassa on pidetty istunto asianosaisten kuulemiseksi, päätösneuvotteluun osallistuvat vain istuntoon osallistuneet tuomarit ja mahdollisesti asiaa tutkinut avustava esittelijä.
3. Jokainen päätösneuvotteluun osallistuva tuomari esittää mielipiteensä ja sen perustelut.
4. Unionin tuomioistuimen ratkaisuksi tulee mielipide, jota tuomareiden enemmistö on keskustelun päätyttyä kannattanut.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 27 artiklan 1–5 kohtaa hiukan muutettuna, jotta otettaisiin paremmin huomioon nykyinen käytäntö ja erityisesti unionin tuomioistuimen mahdollisuus ratkaista asia ilman istuntoa.

33 artikla

Päätösneuvotteluun osallistuvien tuomareiden lukumäärä

Jos tuomareita on jonkun tuomarin estymisen vuoksi parillinen määrä, tämän työjärjestyksen 7 artiklassa tarkoitetussa virkaikäjärjestyksessä viimeisenä oleva tuomari ei osallistu päätösneuvotteluun, paitsi jos hän on esittelevä tuomari. Siinä tapauksessa virkaikäjärjestyksessä välittömästi hänen edellään oleva tuomari ei osallistu päätösneuvotteluun.

Tämä artikla vastaa nykyistä työjärjestyksen 26 artiklan 1 kohtaa.

34 artikla

Suuren jaoston päätösvaltainen jäsenmäärä

1. Jos suurelle jaostolle jaetun asian käsittelemiseksi ei ole muutoin saatavilla perussäännön 17 artiklan kolmannessa kohdassa määrättyä päätösvaltaista jäsenmäärää, unionin tuomioistuimen presidentti nimeää lisäjäseneksi ratkaisukokoonpanoon muun tuomarin tai muita tuomareita tämän työjärjestyksen 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun luettelon mukaisessa järjestyksessä.

2. Jos ennen mainittua lisäjäsenten nimeämistä on pidetty istunto asianosaisten kuulemiseksi, asianosaisten suulliset lausumat ja julkisasiamiehen ratkaisuehdotus kuullaan uudelleen.

Tällä artiklalla on kaksi tarkoitusta. Ensimmäkin sillä pyritään selventämään menettely, jota noudatetaan silloin, kun suuren jaoston päätösneuvotteluissa tarvittavaa päätösvaltaista jäsenmäärää ei enää voida saavuttaa usean tuomarin samanaikaisen esteen vuoksi. Toiseksi siinä todetaan, ettei kyseinen menettely estä asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamista uudelleen. Jos nimittäin yksi tai useampi tuomari on nimetty osallistumaan asian käsittelyyn siinä vaiheessa, kun istunto asianosaisten kuulemiseksi on jo pidetty, asiassa pidetään uusi istunto ja asiasta vastaava julkisasiamies esittää tarvittaessa uuden ratkaisuehdotuksen.

35 artikla

Viiden tuomarin jaoston ja kolmen tuomarin jaoston päätösvaltainen jäsenmäärä

1. Jos viiden tuomarin jaostolle tai kolmen tuomarin jaostolle jaetun asian käsittelemiseksi ei ole muutoin saatavilla perussäännön 17 artiklan

toisessa kohdassa määrättyä päätösvaltaista jäsenmäärää, unionin tuomioistuimen presidentti nimeää lisäjäseneksi ratkaisukokoonpanoon muun tuomarin tai muita tuomareita tämän työjärjestyksen 28 artiklan 2 kohdassa tai vastaavasti 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun luettelon mukaisessa järjestyksessä.

2. Tämän työjärjestyksen 34 artiklan 2 kohtaa sovelletaan vastaavasti viiden tuomarin jaostoon ja kolmen tuomarin jaostoon.

Tällä artiklalla on samat tarkoitukset kuin edellisellä artiklalla, mutta se koskee tapausta, jossa päätösvaltaista jäsenmäärää ei voida enää saavuttaa viiden tai kolmen tuomarin jaostossa.

8 luku KIELIÄ KOSKEVAT JÄRJESTELYT

36 artikla Oikeudenkäyntikieliet

Oikeudenkäyntikieliä ovat bulgaria, englanti, espanja, hollanti, iiri, italia, kreikka, latvia, liettua, malta, portugali, puola, ranska, romania, ruotsi, saksa, slovakki, sloveeni, suomi, tanska, tšekki, unkari ja viro.

Tämä artikla vastaa nykyistä työjärjestyksen 29 artiklan 1 kohtaa.

37 artikla Oikeudenkäyntikielen määräytyminen

1. Kanteissa oikeudenkäyntikielen valitsee kantaja, jollei seuraavista määräyksistä muuta johdu:

- a) jos vastaaja on jäsenvaltio tai luonnollinen henkilö, jolla on jäsenvaltion kansalaisuus, tai oikeushenkilö, jolla on kotipaikka jäsenvaltiossa, oikeudenkäyntikieli on tämän valtion virallinen kieli; jos virallisia kieliä on useampia, kantaja voi valita niistä itselleen sopivan
- b) asianosaisten yhteisestä pyynnöstä voidaan antaa lupa käyttää muuta 36 artiklassa mainittua kieltä kokonaan tai osittain
- c) asianosaisen pyynnöstä voidaan vastapuolen ja julkisasiamiehen kuulemisen jälkeen antaa lupa käyttää a ja b alakohdan määräyksistä poiketen muuta 36 artiklassa mainittua kieltä oikeudenkäyntikielenä

kokonaan tai osittain; Euroopan unionin toimielin ei voi esittää tällaista pyyntöä.

2. Seuraavien määräysten kuitenkin rajoittamatta edellisen kohdan määräysten tai tämän työjärjestyksen 38 artiklan 4 ja 5 kohdan määräysten soveltamista

a) käsiteltäessä perussäännön 56 ja 57 artiklassa tarkoitettuja muutoksenhakuja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin oikeudenkäyntikielenä on muutoksenhaun kohteena olevassa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisussa käytetty kieli

b) unionin tuomioistuimen päättäessä perussäännön 62 artiklan toisen kohdan mukaisesti käsitellä unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleen oikeudenkäyntikielenä on uudelleen käsiteltävässä unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisussa käytetty kieli

c) korvattavien oikeudenkäyntikulujen riittäminen, takaisinsaantihakemus yksipuolista tuomiota vastaan, kolmannen osapuolen kantelu sekä ratkaisun tulkintaa, purkamista tai täydentämistä koskeva hakemus on tehtävä kielellä, jota on käytetty siinä ratkaisussa, johon ne liittyvät.

3. Ennakkoratkaisumenettelyssä oikeudenkäyntikielenä on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käyttämä oikeudenkäyntikieli. Pääasian asianosaisen asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä voidaan pääasian toisen osapuolen ja julkisasiamiehen kuulemisen jälkeen antaa lupa käyttää muuta 36 artiklassa mainittua kieltä asian käsittelyn suullisessa vaiheessa.

4. Presidentti voi ratkaista edellä tarkoitetut pyynnot. Presidentti voi siirtää pyynnön unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi ja hänen on siirrettävä unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi pyyntö, jos se hänen mielestään tulisi hyväksyä, vaikkeivät kaikki asianosaiset ole suostuneet siihen.

Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on todettu, unionin tuomioistuin on katsonut paremmaksi, että kaikki kieliä koskeviin järjestelyihin liittyvät määräykset kootaan samaan lukuun ja että määräykset aikaisemmin käsiteltyihin asioihin liittyvissä hakemuksissa – kuten ratkaisun purkamista tai tulkintaa koskevat hakemukset – käytettävästä kielestä selvennetään. Tämä lähestymistapa selittää sen, miksi tähän artiklaan on lisätty 2 kohta, vaikka artikla muutoin on samansisältöinen kuin nykyisen työjärjestyksen 29 artiklan 2 kohta. Työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta vastaavat nykyisen työjärjestyksen 110 ja 123 a artiklaa, jotka koskevat oikeudenkäyntikieltä muutoksenhaussa ja uudelleenkäsitelyssä, ja c alakohta puolestaan koskee oikeudenkäyntikielen määräytymistä edellä mainituissa ”liitännäisissä” menettelyissä.

38 artikla
Oikeudenkäyntikielen käyttäminen

1. Oikeudenkäyntikieltä käytetään erityisesti asianosaisten kirjelmissä ja suullisissa lausumissa sekä niiden liiteasiakirjoissa samoin kuin unionin tuomioistuimen pöytäkirjoissa ja ratkaisuissa.
2. Asiakirjoihin tai liitteisiin, jotka on laadittu muulla kuin oikeudenkäyntikielellä, on oheistettava oikeudenkäyntikielelle tehty käännös.
3. Laajoista asiakirjoista saadaan kuitenkin esittää käännös, jossa on otteita niistä. Unionin tuomioistuin voi kuitenkin aina joko omasta aloitteestaan tai asianosaisen pyynnöstä vaatia laajempaa tai täydellistä käännöstä.
4. Poiketen siitä, mitä edellä määrätään, jäsenvaltioilla on oikeus käyttää omaa virallista kieltään, kun ne esiintyvät väliintulijoina unionin tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa tai osallistuvat ennakkoratkaisumenettelyyn. Tätä määräystä sovelletaan sekä kirjallisiin asiakirjoihin että suullisiin lausumiin. Kirjaaja huolehtii tarvittavista käännöksistä oikeudenkäyntikielelle.
5. ETA-sopimuksen osapuolina oleville muille valtioille kuin jäsenvaltioille sekä EFTAn valvontaviranomaiselle voidaan antaa lupa käyttää jotakin muuta 36 artiklassa mainittua kieltä kuin oikeudenkäyntikieltä, kun ne esiintyvät väliintulijoina unionin tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa tai osallistuvat ennakkoratkaisumenettelyyn. Tätä määräystä sovelletaan sekä kirjallisiin asiakirjoihin että suullisiin lausumiin. Kirjaaja huolehtii tarvittavista käännöksistä oikeudenkäyntikielelle.
6. Kolmansille valtioille, jotka osallistuvat ennakkoratkaisumenettelyyn perussäännön 23 artiklan neljännen kohdan mukaisesti, voidaan antaa lupa käyttää jotakin muuta 36 artiklassa mainittua kieltä kuin oikeudenkäyntikieltä, kun ne esiintyvät väliintulijoina unionin tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa tai osallistuvat ennakkoratkaisumenettelyyn. Tätä määräystä sovelletaan sekä kirjallisiin asiakirjoihin että suullisiin lausumiin. Kirjaaja huolehtii tarvittavista käännöksistä oikeudenkäyntikielelle.
7. Jos todistaja tai asiantuntija ilmoittaa, ettei hän pysty riittävästi ilmaisemaan itseään millään 36 artiklassa mainitulla kielellä, unionin tuomioistuin antaa hänelle luvan esittää kertomuksensa muulla kielellä. Kirjaaja huolehtii tarvittavista käännöksistä oikeudenkäyntikielelle.
8. Unionin tuomioistuimen presidentti ja jaostojen puheenjohtajat voivat asian käsittelyä johtaessaan, tuomarit ja julkisasiamiehet kysymyksiä esittäessään ja julkisasiamiehet ratkaisuehdotuksessaan käyttää muuta 36

artiklassa mainittua kieltä kuin oikeudenkäyntikieltä. Kirjaaja huolehtii tarvittavista käännöksistä oikeudenkäyntikielelle.

Ehdotuksen 38 artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 29 artiklan 3–5 kohta kuitenkin siten, että 38 artiklan 8 kohdasta on poistettu maininnat alustavasta kertomuksesta ja suullista käsittelyä varten laaditusta kertomuksesta. Alustava kertomus on nimittäin täysin tuomioistuimen sisäinen asiakirja, joten sen mainitseminen tässä artiklassa vaikuttaa tarpeettomalta, ja suullista käsittelyä varten laadittavasta kertomuksesta luopuminen on yksi niistä toimenpiteistä, joita unionin tuomioistuin aikoo toteuttaa tämän uudelleenlaatimisen yhteydessä (ks. tältä osin tämän ehdotuksen II osaston yleisperustelut).

39 artikla

Kirjaajan tehtävät kieliä koskevissa järjestelyissä

Kirjaaja huolehtii siitä, että unionin tuomioistuimessa asian käsittelyn aikana suullisesti tai kirjallisesti lausuttu käännetään tuomarin, julkisasiamiehen tai asianosaisten pyynnöstä heidän valitsemilleen 36 artiklassa mainituille kielille.

Ehdotuksen 39 artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 30 artiklan 1 kohtaa.

40 artikla

Kieliä koskevat järjestelyt unionin tuomioistuimen julkaisuissa

Unionin tuomioistuimen julkaisut laaditaan neuvoston asetuksen N:o 1 1 artiklassa tarkoitetuilla kielillä.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 30 artiklan 2 kohtaa.

41 artikla

Todistusvoimaiset asiakirjat

Oikeudenkäyntikielellä tai muulla tämän työjärjestyksen 37 tai 38 artiklan mukaisesti sallitulla kielellä laaditut asiakirjat ovat todistusvoimaisia.

Tämä artikla vastaa nykyistä työjärjestyksen 31 artiklaa.

42 artikla

Unionin tuomioistuimen kielipalvelu

Unionin tuomioistuimessa on kielipalvelu, johon kuuluvilla asiantuntijoilla on tarvittavat oikeudelliset tiedot ja perusteelliset taidot useassa unionin tuomioistuimen virallisessa kielessä.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 22 artiklaa. Vaikuttaa luontevammalta, että maininta tulkeille ja juristi-lingvisteille unionin tuomioistuimessa kuuluvista tehtävistä sisältyy lukuun, jossa ovat määräykset kieliä koskevista järjestelyistä, kuin kirjaamoja koskevaan lukuun.

II OSASTO OIKEUDENKÄYNTIMENETTELYÄ KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET

Kuten nykyisin voimassa olevassa työjärjestyksessä, myös ehdotuksen II osastossa säännellään oikeudenkäynnin kulkua unionin tuomioistuimessa ja asian eri käsittelytapoja unionin tuomioistuimessa. Nykyisestä työjärjestyksestä poiketen ehdotuksessa ei enää tuoda esille tietyn tyyppisten kanteiden ensisijaisuutta, vaan siinä kootaan samaan osastoon sellaiset oikeudenkäyntimenettelyä koskevat määräykset, jotka koskevat yhteisesti kaiken tyyppisiä kanteita, ja kunkin kannetyypin erityispiirteitä käsitellään erillisissä osastoissa. Tekstin luettavuus kokonaisuutena saadaan tällä tavoin ehdottomasti paremmaksi, koska kutakin osastoa voidaan tämän jälkeen lukea erikseen, eikä tällöin tarvita lukuisia viittauksia saman työjärjestyksen muihin määräyksiin.

Rakenteeltaan ehdotuksen II osasto noudattelee kokonaisuutena tarkasteltuna nykyisen työjärjestyksen vastaavaa osastoa. Ehdotuksessa on ensin kolme lukua, jotka koskevat asianosaisten oikeudenkäyntiedustajien oikeuksia ja velvollisuuksia, tiedoksiantoja ja määräaikoja, minkä jälkeen ehdotuksessa mainitaan eri tavat, joiden mukaisesti asia voidaan käsitellä unionin tuomioistuimessa, sekä määritellään asian käsittelyä koskevat säännöt asian käsittelyn kirjallisesta vaiheesta alustavan kertomuksen sisällön, ratkaisukokoonpanon määrittämisen, prosessinhohtotoimien, asian selvittämistoimien ja asian käsittelyn suullisen vaiheen kautta aina asian käsittelyn päättymiseen asti.

Asian käsittelyn kirjallisen vaiheen osalta on erityisesti todettava, että työjärjestykseen lisätään määräys, jolla unionin tuomioistuin oikeutetaan määrittämään päätöksellä edellytykset, joiden täytyessä asiassa jätetyistä kirjelmistä tai huomautuksista voidaan niiden kohtuuttoman pituuden vuoksi kääntää muille kielille vain kyseisten kirjelmien tai huomautusten keskeiset osat. Tämän sanamuodon – jonka esikuvana on käytetty nykyisen työjärjestyksen 104 artiklan 1 kohtaan jo sisältyvää määräystä, joka koskee pitkiä ennakkoratkaisupyyntöjä – tarkoituksena on turvata unionin tuomioistuimen edellytykset sen

käsiteltäviksi saatettujen asioiden ratkaisemiseen kohtuullisessa ajassa, mikä osoittautuu toisinaan hankalaksi, jos muutoksenhakija tai pääasian oikeudenkäynnin asianosainen, joka ei välttämättä ole tietoinen kielten merkityksestä unionin tuomioistuimen työskentelyssä, toimittaa unionin tuomioistuimeen pituudeltaan sadan sivun suuruusluokkaa olevan kirjelmän.

Ehdotuksen prosessinjohtotoimia ja asian selvittämistoimia koskevassa luvussa selvennetään, millaisista toimenpiteistä unionin tuomioistuin tai asianomainen ratkaisukokoonpano voi päättää, ja samalla yksinkertaistetaan sääntöjä, jotka koskevat todistajien ja asiantuntijoiden käyttämistä todistelukeinoina.

Asian käsittelyn suullista vaihetta koskeviin sääntöihin tehdään erinäisiä muutoksia. Yksi näistä muutoksista on luopuminen suullista käsittelyä varten laadittavasta kertomuksesta. Sellaisen kertomuksen laatiminen ja kääntäminen nimittäin sitovat huomattavan määrän unionin tuomioistuimen voimavaroja, vaikkei kertomuksesta ole suurta lisähyötyä asian käsittelyssä, koska siinä vain toistetaan asianosaisten kirjelmissään tai kirjallisissa huomautuksissaan esittämät oikeudelliset perusteet tai perustelut. Unionin tuomioistuin ehdottaakin, että tätä kertomusta koskevasta vaatimuksesta luovutaan, kuten jo on sitä paitsi tehty nopeutetussa käsittelyssä ja kiireellisessä käsittelyssä. Istuntojen merkitys sen sijaan vahvistuisi, koska suunnitellun uudistuksen mukaan unionin tuomioistuin päättäisi istuntojen pitämisestä aina silloin, kun se katsoo sen olevan tarpeen erityisesti silloin, kun asianosaisilla tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuilla osapuolilla ei unionin tuomioistuimen mielestä ole ollut tilaisuutta esittää riittävästi näkemyksensä asian käsittelyn kirjallisen vaiheen aikana.

Lisäksi ehdotuksessa kodifioidaan useita sellaisia sääntöjä, jotka perustuvat osaksi unionin tuomioistuimessa muodostuneisiin käytäntöihin ja osaksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, kuten unionin tuomioistuimen mahdollisuus pitää useissa asioissa yhteinen istunto, jos tämä on näiden asioiden välillä ilmenevien samankaltaisuuksien vuoksi mahdollista, taikka sen selventäminen, millaisten seikkojen vuoksi asian käsittelyn suullinen vaihe voidaan aloittaa tai aloittaa uudelleen. Ehdotukseen kirjataan myös presidentin mahdollisuus oikeuttaa asian käsittelyyn osallistunut asianosainen kuuntelemaan asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon äänitallenne sillä kielellä, jota puhuja on istunnossa käyttänyt.

Osaston lopussa on luku, jossa on määräykset unionin tuomioistuimen tuomioiden ja määräysten sisällöstä ja päivästä, josta alkaen ne ovat sitovia, sekä niiden julkaisemisesta.

1 luku
ASIAMIESTEN, AVUSTAJIEN JA ASIANAJAJIEN OIKEUDET JA
VELVOLLISUUDET

43 artikla
Erioikeudet, koskemattomuus ja vapaudet

1. Asiamiehet, avustajat ja asianajajat sekä pääasian oikeudenkäynnin asianosaiset ja heidän edustajansa, jotka esiintyvät unionin tuomioistuimessa tai missä tahansa lainkäyttöviranomaisessa, jolta unionin tuomioistuin on pyytänyt virka-apua, nauttivat koskemattomuutta siltä osin kuin kysymys on asiaa tai asianosaisia koskevista suullisista tai kirjallisista lausumista.
2. Asiamiehillä, avustajilla ja asianajajilla sekä pääasian oikeudenkäynnin asianosaisilla ja heidän edustajillaan on lisäksi seuraavat erioikeudet ja vapaudet:
 - a) Mitään oikeudenkäyntiin liittyvää asiakirjaa ei saa etsiä tai takavarikoida. Kiistatapauksissa tulli- tai poliisiviranomaiset voivat sinetöidä kyseiset asiakirjat, jotka välittömästi sen jälkeen toimitetaan unionin tuomioistuimeen tarkastettaviksi kirjaajan ja asianomaisen henkilön läsnä ollessa.
 - b) Asiamiehillä, avustajilla ja asianajajilla sekä pääasian oikeudenkäynnin asianosaisilla ja heidän edustajillaan on oikeus liikkua vapaasti tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 32 artiklaa kuitenkin siten, että siinä mainitaan myös pääasian oikeudenkäynnin asianosaiset ja heidän edustajansa, sillä tämä uusi luku koskee kaikkia prosessilajeja ja siten myös ennakkoratkaisumenettelyjä. Viittaus unionin tuomioistuimen myöntämään valuuttaan on vanhentunut, joten sen säilyttäminen ei näytä tarpeelliselta.

44 artikla
Asianosaisten oikeudenkäyntiedustajan asema

1. Edellisessä artiklassa tarkoitettujen erioikeuksien, koskemattomuuden ja vapauksien saamiseksi asianomaisen henkilön on etukäteen osoitettava asemansa seuraavasti:
 - a) asiamiehen on esitettävä päämiehensä antama virallinen asiakirja, josta päämies toimittaa välittömästi jäljennöksen kirjaajalle
 - b) asianajajan on esitettävä todistus, joka osoittaa hänen olevan oikeutettu esiintymään jonkin jäsenvaltion tai ETA-sopimuksen osapuolena

olevan muun valtion tuomioistuimissa, sekä hänen edustamansa asianosaisen antama valtakirja

c) avustajan on esitettävä avustamansa asianosaisen antama valtakirja

d) pääasian oikeudenkäynnin asianosaisen tai hänen edustajansa on esitettävä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen antama asiakirja, jossa todistetaan hänen osallistuvan oikeudenkäyntiin kyseisessä tuomioistuimessa, taikka hänen edustamansa asianosaisen antama valtakirja.

2. Unionin tuomioistuimen kirjaaja antaa mainituille henkilöille tarvittaessa todistuksen heidän asemastaan. Todistus on voimassa määräajan, jota voidaan pidentää tai lyhentää asian käsittelyn keston mukaan.

Edellisen artiklan tavoin myös ehdotuksen 44 artiklaan on tältä osin otettu pääosa nykyisen työjärjestyksen vastaavan määräyksen (33 artikla) sisällöstä, jota ehdotuksessa kuitenkin täydennetään unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi tulevien asioiden todellisten piirteiden ottamiseksi paremmin huomioon sekä sen korostamiseksi, että asianajajien ja avustajien on esitettävä edustamansa tai avustamansa asianosaisen antama valtakirja.

45 artikla

Koskemattomuuden poistaminen

1. Tämän työjärjestyksen 43 artiklassa mainitut erioikeudet, koskemattomuus ja vapaudet myönnetään yksinomaan asian käsittelyn asianmukaisen kulun turvaamiseksi.

2. Unionin tuomioistuin voi poistaa koskemattomuuden, jos se katsoo, ettei asian käsittelyn asianmukainen kulku tämän vuoksi esty.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 34 artiklaa.

46 artikla

Esiintymiskielto

1. Jos unionin tuomioistuin katsoo, että asiamiehen, avustajan tai asianajajan käyttäytyminen on unionin tuomioistuimen arvoa loukkaavaa tai hyvän oikeudenhoidon vaatimusten vastaista tai että kyseinen asiamies, avustaja tai asianajaja käyttää tehtävästään johtuvia oikeuksia muuhun tarkoitukseen kuin ne on hänelle myönnetty, unionin tuomioistuin ilmoittaa tästä asianomaiselle. Jos unionin tuomioistuin ilmoittaa asiasta niille toimivaltaisille viranomaisille, joiden alaisuuteen asianomainen kuuluu, hänelle toimitetaan jäljennös näille viranomaisille lähetetystä kirjeestä.

2. Samoilla perusteilla unionin tuomioistuin voi asianomaista ja julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa määräyksellä kieltää asiamiestä, avustajaa tai asianajajaa esiintymästä asian käsittelyssä. Määräystä on heti noudatettava.

3. Jos asiamiestä, avustajaa tai asianajajaa on kielletty esiintymästä asian käsittelyssä, asian käsittelyä lykätään presidentin määräämäksi ajaksi, jotta asianosaisella on tilaisuus hankkia toinen asiamies, avustaja tai asianajaja.

Ehdotuksen 46 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 35 artiklaa, jota kuitenkin täydennetään viittauksella asiamiehiin, joilla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin avustajilla ja asianajajilla. Ehdotukseen ei sen sijaan ole otettu nykyisen työjärjestyksen 35 artiklan 3 kohtaa, jossa lausuttu asia on itsestään selvä.

*47 artikla
Yliopiston opettajat*

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan niihin yliopiston opettajiin, joilla on perussäännön 19 artiklan mukaisesti oikeus esiintyä unionin tuomioistuimessa.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 36 artiklaa.

2 luku
TIEDOKSIANNOT

*48 artikla
Tiedoksiantotavat*

1. Kirjaaja huolehtii siitä, että tässä työjärjestyksessä määrätyt tiedoksiannot toimitetaan vastaanottajan prosessiosoitteeseen joko lähettämällä tiedoksi annettavasta asiakirjasta jäljennös kirjattuna postilähetyksenä saantitodistusta vastaan tai luovuttamalla jäljennös henkilökohtaisesti kuittausta vastaan. Kirjaaja huolehtii tiedoksi annettavien asiakirjojen jäljentämisestä ja jäljennösten todistamisesta oikeiksi, jolleivät asianosaiset itse toimita jäljennöksiä tämän työjärjestyksen 57 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Jos vastaanottaja on antanut suostumuksensa siihen, että tiedoksiannot toimitetaan hänelle telekopiolaitteella tai muulla teknisellä tiedonsiirtovälineellä, oikeudenkäyntiasiakirjat, unionin tuomioistuimen

tuomiot ja määräykset mukaan luettuina, voidaan antaa hänelle tiedoksi lähettämällä asiakirjasta hänelle jäljennös tällaisella välineellä.

3. Jos tiedoksianto ei teknisistä syistä tai asiakirjan luonteen tai pituuden vuoksi voida toimittaa tällä tavoin, asiakirja annetaan tiedoksi toimittamalla se vastaanottajan osoitteeseen 1 kohdan määräysten mukaisesti siinä tapauksessa, että hän ei ole ilmoittanut prosessiosoitetta. Vastaanottajalle ilmoitetaan tästä telekopiolaitteella tai muulla teknisellä tiedonsiirtovälineellä. Kirjatun postilähetyksen katsotaan tällöin saapuneen vastaanottajalle kymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on jätetty unionin tuomioistuimen kotipaikassa postin kuljetettavaksi, jollei saantitodistuksella osoiteta, että se on vastaanotettu muuna ajankohtana, tai jollei vastaanottaja kolmen viikon kuluessa telekopiolaitteella tai muulla teknisellä tiedonsiirtovälineellä saamastaan ilmoituksesta ilmoita kirjaajalle, että tiedoksianto ei ole saapunut hänelle.

4. Unionin tuomioistuin voi päätöksellään vahvistaa edellytykset oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksi antamiselle sähköisesti. Päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ehdotuksen 48 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 79 artiklan mukainen. Ehdotuksessa on otettu huomioon tähän artiklaan viimeksi tehdyt muutokset, jotka liittyvät lähiaikoina käyttöön otettavaan e-Curia-sovellukseen, jolla oikeudenkäyntiasiakirjat voidaan toimittaa ja antaa tiedoksi sähköisesti.

3 luku MÄÄRÄAJAT

49 artikla Määräaikojen laskeminen

1. Perussopimuksissa, perussäännössä ja tässä työjärjestyksessä määrätyt oikeudenkäynnissä noudatettavat määräajat lasketaan seuraavasti:

a) Jos päivinä, viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika on laskettava ajankohdasta, jona tietty tapahtuma sattuu tai tietty toimi suoritetaan, määräaikaan sisältyväksi ei lasketa sitä päivää, jona tämä tapahtuma sattuu tai toimi suoritetaan.

b) Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika päättyy sen päivän päättyessä, joka määräajan viimeisenä viikkona, kuukautena tai vuotena vastaa nimeltään tai järjestysnumeroltaan sitä päivää, jona se tapahtuma sattui tai se toimi suoritettiin, josta määräaika on laskettava. Jos kuukausina tai vuosina ilmaistun määräajan näin laskettua päättymispäivää ei ole määräajan viimeisenä kuukautena, määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisen päivän päättyessä.

c) Kuukausina ja päivinä ilmaistu määräaika lasketaan siten, että ensin lasketaan täydet kuukaudet ja sen jälkeen päivät.

d) Määräaikoihin sisältyvät viralliset vapaapäivät, sunnuntait ja lauantait.

e) Määräaikojen kuluminen ei keskeydy unionin tuomioistuimen lomakausina.

2. Jos määräajan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai tai virallinen vapaapäivä, määräaika päättyy sitä seuraavan ensimmäisen arkipäivän päättyessä.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 80 artiklan sisältö lukuun ottamatta sen viimeistä virkettä, joka on siirretty tämän ehdotuksen 24 artiklan 6 kohtaan.

50 artikla

Kanne toimielimen säädöksestä, päätöksestä tai muusta toimesta

Kun määräaika kanteen nostamiseen toimielimen säädöksestä, päätöksestä tai muusta toimesta alkaa kulua sen julkaisemisesta, määräaika lasketaan 49 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti säädöksen, päätöksen tai toimen julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä seuraavan neljännen toista päivän päättymisestä.

Ehdotuksen 50 artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 81 artiklan 1 kohtaa.

51 artikla

Määräaikojen asettaminen ja pidentäminen

1. Määräaikoja, jotka unionin tuomioistuin on asettanut tämän työjärjestyksen mukaisesti, voidaan pidentää.

2. Presidentti ja jaostojen puheenjohtajat voivat valtuuttaa kirjaajan asettamaan tai pidentämään sellaisia määräaikoja, joiden asettaminen kuuluu tämän työjärjestyksen mukaan heidän toimivaltaansa.

Tämä artikla vastaa lähes sanatarkasti nykyisen työjärjestyksen 82 artiklaa. Siitä on jätetty pois jokseenkin itsestään selvä täsmennys, jonka mukaan määräaikoja voi pidentää ”se viranomainen, joka on asettanut määräajan”.

4 luku
ASIAN KÄSITTELYTAVAT

52 artikla
Asian käsittelytavat

1. Asian käsittelyyn kuuluu tavallisesti kirjallinen vaihe ja suullinen vaihe, jollei erityisistä määräyksistä johdu, että istunto asianosaisten kuulemiseksi jätetään tietyissä tapauksissa pitämättä tai että julkisasiamies ei esitä ratkaisuehdotusta.
2. Jos asia on selvästi unionin tuomioistuimen toimivaltaan kuulumaton tai jos vaatimuksen tai kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, unionin tuomioistuin voi julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää asian käsittelyä jatkamatta ratkaista sen perustellulla määräyksellä.
3. Presidentti voi erityisistä syistä päättää, että jonkin asian käsittelylle on annettava etusija.
4. Asia voidaan määrätä käsiteltäväksi nopeutetussa menettelyssä tämän työjärjestyksen määräysten mukaisesti.
5. Ennakkoratkaisupyyntö voidaan määrätä käsiteltäväksi kiireellisessä menettelyssä tämän työjärjestyksen määräysten mukaisesti.

Vaikka ehdotuksen 52 artiklan esikuvana on osittain käytetty nykyisen työjärjestyksen voimassa olevia määräyksiä (55 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta ja 92 artiklan 1 kohta), kyseessä on kuitenkin uusi artikla, jolla on kolme tarkoitusta.

Artiklassa otetaan ensinnäkin huomioon perussääntöön ja työjärjestykseen eri kerroilla tehtyjen muutosten vaikutukset toteamalla, että vaikka asian käsittelyyn tavallisesti sisältyy kaksi peräkkäistä vaihetta (kirjallinen ja suullinen), jälkimmäinen vaihe voidaan kuitenkin jättää pois tietyissä tilanteissa, jos unionin tuomioistuin päättää olla järjestämättä istuntoa asianosaisten kuulemiseksi tai jos se päättää perussäännön 20 artiklan viidennen kohdan mukaisesti ratkaista asian ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

Artiklassa todetaan sen jälkeen unionin tuomioistuimen mahdollisuus ratkaista asia prosessiekonomisista syistä välittömästi, jos asiassa ilmenee aivan selvästi, ettei asia kuulu unionin tuomioistuimen toimivaltaan tai että sen käsiteltäväksi saatetun kanteen tai hakemuksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Selvyyden vuoksi artiklassa mainitaan lopuksi eri mahdollisuudet asian käsittelyn nopeuttamiseen joko antamalla sille etusija tai käsittelemällä se nopeutetussa tai kiireellisessä menettelyssä. Nopeutetun tai kiireellisen menettelyn käytön edellytykset selvitetään yksityiskohtaisemmin erillisissä luvuissa.

53 artikla Asioiden yhdistäminen

1. Jos useissa asioissa on sama oikeudenkäynnin kohde, asiat voidaan niiden keskinäisen yhteyden perusteella milloin tahansa yhdistää niiden käsittelyn kirjallista tai suullista vaihetta tai asian lopulliseksi ratkaisuksi annettavaa tuomiota varten.
2. Asioiden yhdistämisestä päättää presidentti kuultuaan esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä, jos kyseiset asiat on jo jaettu, ja myös asianosaisia, jos kyseessä on kanne tai muutoksenhaku. Presidentti voi siirtää tämän kysymyksen unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi.
3. Yhdistetyt asiat voidaan 2 kohdassa määrätyn edellytyksin erottaa käsiteltäviksi erikseen.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 43 artiklaa, jota kuitenkin selvennetään käsittelemällä kolmessa eri kohdassa yhdistämisen peruste ja tarkoitus, yhdistämisessä noudatettava menettely ja asioiden erottamisessa noudatettava menettely.

54 artikla Asian käsittelyn lykkääminen

1. Asian käsittelyä voidaan lykätä
 - a) perussäännön 54 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa unionin tuomioistuimen määräyksellä, joka annetaan julkisasiamiehen kuulemisen jälkeen
 - b) muissa tapauksissa presidentin päätöksellä, jonka tämä tekee kuultuaan esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä sekä, jollei kyseessä ole ennakkoratkaisupyyntö, myös asianosaisia.
2. Asian käsittelyä voidaan jatkaa määräyksellä tai päätöksellä samaa menettelytapaa noudattaen.
3. Edellisissä kohdissa tarkoitetut määräykset ja päätökset annetaan tiedoksi asianosaisille tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille.
4. Asian käsittelyn lykkäämisen oikeusvaikutukset alkavat lykkäystä koskevassa määräyksessä tai päätöksessä mainittuna päivänä tai, jos tällaista mainintaa ei ole, määräyksen tai päätöksen antamispäivänä.

5. Asian käsittelyn lykkääminen keskeyttää asianosaisia tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitettuja osapuolia oikeudenkäynnissä koskevat määräajat.

6. Jos lykkäystä koskevassa määräyksessä tai päätöksessä ei ole vahvistettu lykkäyksen päättymisajankohtaa, lykkäys päättyy asian käsittelyn jatkamista koskevassa määräyksessä tai päätöksessä mainittuna päivänä tai, jos tällaista mainintaa ei ole, jatkamista koskevan määräyksen tai päätöksen antamispäivänä.

7. Keskeytyneet määräajat korvautuvat uusilla määräajoilla, jotka alkavat kulua sinä päivänä, jolloin lykättynä ollutta asian käsittelyä jatketaan.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 82 a artiklan sisältö, johon on kuitenkin tehty kaksi täsmennystä, joista ensimmäinen koskee esittelevän tuomarin kuulemista ennen asian käsittelyn lykkäämisestä päättämistä muissa kuin perussäännön 54 artiklan kolmannessa kohdassa (ks. tämän artiklan 1 kohdan b alakohta) tarkoitetuissa tapauksissa ja toinen koskee asianosaisille asetettuja määräaikoja lykkäysajan jälkeen (ks. 7 kohta). Selvyyden vuoksi ja asianosaisten oikeuksien turvaamiseksi ehdotuksessa nimittäin täsmennetään, että asianosaisille asetetaan uudet määräajat, jotka alkavat kulua, kun lykättynä ollutta asian käsittelyä jatketaan.

55 artikla Asian lykkääminen

Presidentti voi erityisistä syistä joko viran puolesta tai asianosaisen pyynnöstä päättää asianosaisen vastapuolta, esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan, että asia lykätään myöhempään ajankohtaan.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 55 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan sisältö yksinkertaistettuna.

5 luku ASIAN KÄSITTELYN KIRJALLINEN VAIHE

56 artikla Pääsääntö

Asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa sisältyy kirjallinen vaihe, jollei tässä työjärjestyksessä erikseen toisin määrätä.

Ehdotuksen 52 artiklan 1 kohdassa ilmaistun säännön mukaisesti tässä artiklassa muistutetaan säännöstä, jonka mukaan asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa lähtökohtaisesti kuuluu kirjallinen vaihe. Tässä artiklassa ilmaistut erityiset määräykset koskevat lähinnä ehdotuksen 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toimivallan tai tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumistilanteita sekä nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 4 kohdassa tarkoitettua mahdollisuutta luopua kirjallisesta käsittelystä äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa, kun ennakkoratkaisupyyntö käsitellään kiireellisessä menettelyssä.

57 artikla

Oikeudenkäyntiasiakirjojen jättäminen

1. Jokaisessa oikeudenkäyntiasiakirjan alkuperäiskappaleessa on oltava asianosaisen asiamiehen tai asianajajan omakätinen allekirjoitus taikka ennakkoratkaisumenettelyssä esitetyissä huomautuksissa vaihtoehtoisesti pääasian asianosaisen tai hänen edustajansa omakätinen allekirjoitus, jos se on kyseiseen oikeudenkäyntiin sovellettavien kansallisten menettelysääntöjen mukaan sallittua.
2. Oikeudenkäyntiasiakirjasta ja kaikista siinä mainituista liitteistä on jätettävä alkuperäiskappaleen lisäksi viisi jäljennöstä unionin tuomioistuinta varten ja muissa kuin ennakkoratkaisumenettelyissä lisäksi yksi jäljennös kutakin asianosaista varten. Asianosaisen, joka jättää asiakirjat, on todistettava jäljennökset oikeiksi.
3. Toimielimet jättävät lisäksi unionin tuomioistuimen asettamassa määräajassa kaikista oikeudenkäyntiasiakirjoista käännökset muille neuvoston asetuksen N:o 11 artiklassa mainituille kielille. Tällöin sovelletaan edellistä kohtaa.
4. Jokaiseen oikeudenkäyntiasiakirjaan on oheistettava liite, joka sisältää ne asiakirjat, joihin asiassa vedotaan, sekä luettelo niistä.
5. Jos oikeudenkäyntiasiakirjaan on liitetty jostakin asiakirjasta sen laajuuden vuoksi vain otteita, koko asiakirja tai sen täydellinen jäljennös on jätettävä kirjaamoon.
6. Jokainen oikeudenkäyntiasiakirja on päivättävä. Asian käsittelyssä noudatettavia määräaikoja laskettaessa otetaan huomioon ainoastaan päivä ja kellonaika, jona alkuperäiskappale on jätetty kirjaamoon.
7. Määräaikojen noudattamisen kannalta pidetään ratkaisevana sitä päivää ja kellonaikaa, jona jäljennös oikeudenkäyntiasiakirjan allekirjoitetusta alkuperäiskappaleesta ja 4 kohdassa mainittu asiakirjaluettelo saapuvat kirjaamoon telekopiolaitteella tai muulla unionin tuomioistuimen käytettävissä olevalla teknisellä tiedonsiirtovälineellä, jos asiakirjan allekirjoitettu alkuperäiskappale, johon on oheistettu 2 kohdassa tarkoitettut liitteet ja jäljennökset, saapuu kirjaamoon viimeistään

kymmenentenä päivänä sen jälkeen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1–6 kohdan määräysten soveltamista.

8. Unionin tuomioistuin voi päätöksellään määrittää edellytykset, joiden täytyessä kirjaamoon sähköisesti toimitettua oikeudenkäyntiasiakirjaa pidetään kyseisen asiakirjan alkuperäiskappaleena, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 ja 3–6 kohdan soveltamista. Kyseinen päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ehdotuksen 57 artiklaan on pääosin otettu nykyisen työjärjestyksen 37 artiklan sisältö, jota ehdotuksessa kuitenkin täydennetään kahdessa suhteessa. Ensinnäkin artiklan 1 kohdassa otetaan huomioon ennakkoratkaisumenettelyn erityisluonne ja pääasian oikeudenkäynnin asianosaisten vapautuminen asianajajakapasta silloin, kun oikeudenkäyntimenettelyä koskevat kansalliset säännöt sen sallivat. Toiseksi artiklan 6 kohdassa täsmennetään selvyyden vuoksi, että oikeudenkäyntiin liittyvien määräaikojen noudattamisen kannalta ratkaiseva ajankohta ei ole päivämäärä ja kellonaika, jona alkuperäinen oikeudenkäyntiasiakirja on lähetetty, vaan päivä ja kellonaika, jona kyseinen asiakirja on jätetty unionin tuomioistuimen kirjaamoon Luxemburgissa.

58 artikla

Kohtuuttoman pitkät asiakirjat

Unionin tuomioistuin voi päätöksellään määrittää edellytykset, joiden täytyessä asiassa jätetyistä kirjelmistä tai huomautuksista voidaan niiden kohtuuttoman pituuden vuoksi kääntää muille kielille vain kyseisten kirjelmien tai huomautusten keskeiset osat, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän työjärjestyksen erityisten määräysten soveltamista. Kyseinen päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on todettu, 58 artikla on uusi artikla, joka johtuu unionin tuomioistuimen pyrkimyksistä turvata kaikissa olosuhteissa edellytyksensä sen käsiteltäviksi saatettujen asioiden ratkaisemiseen kohtuullisessa ajassa. Tietyissä tilanteissa on nimittäin ilmennyt, että asian käsittely on kestänyt huomattavan pitkään erityisesti asiassa jätettyjen kirjelmien tai huomautusten laajuuden ja niiden kääntämisen vaatiman ajan vuoksi. Näissä tilanteissa asian käsittelyaika olisi voinut olla lyhyempi, jos pääasian oikeudenkäynnin asianosainen olisi kohdistanut kirjalliset huomautuksensa tai vastaavasti muutoksenhakija kohdistanut valituskirjelmänsä vain keskeisiin oikeuskysymyksiin.

Unionin tuomioistuin ei tässä vaiheessa tee konkreettisia ehdotuksia sille jätettävien kirjelmien tai kirjallisten huomautusten enimmäissivumäärän vahvistamisesta taikka tiivistelmän laatimisesta kyseisistä kirjelmistä tai

huomautuksista, kuten se oli aikoinaan tehnyt laajojen ennakkoratkaisupyyntöjen osalta niiden vaikutusten järjestelmällisyyden vuoksi. Koska unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettavien asioiden lukumäärä kasvaa jatkuvasti, ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että laajojen kirjelmien tai huomautusten lukumäärä lisääntyy ja että silloin on toimittava nopeasti, jotta vältettäisiin unionin tuomioistuimen joutuminen vaikeasti hallittavaan tilanteeseen.

Koska työjärjestyksen muuttamisessa noudatettava menettely on varsin raskas, unionin tuomioistuin esittää tässä ehdotuksessa, että työjärjestykseen lisätään määräys, jonka nojalla unionin tuomioistuimella olisi mahdollisuus päättää pikaisesti toimenpiteistä, jotka olisivat välttämättömiä sellaisessa asiakirjaruuhkassa, ja ehdottaa muun muassa, että kohtuuttoman pitkiksi katsotut kirjelmät ja huomautukset käännettäisiin vain osittain.

6 luku

ALUSTAVA KERTOMUS JA ASIOIDEN JAKAMINEN RATKAISUKOKOONPANOILLE

59 artikla

Alustava kertomus

1. Asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päätyttyä presidentti määrää päivän, jona esittelevä tuomari antaa unionin tuomioistuimen yleiskokoukselle alustavan kertomuksen.
2. Alustavaan kertomukseen sisältyy ehdotus mahdollisesti tarvittavista erityisistä prosessinjohtotoimista, asian selvittämistoimista tai tapauksen mukaan ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle esitettävistä selvennuspyynnöistä sekä siitä ratkaisukokoonpanosta, jolle asia tulisi jakaa. Kertomukseen sisältyy myös esittelevän tuomarin ehdotus siitä, voidaanko istunto asianosaisten kuulemiseksi jättää pitämättä, ja siitä, voidaanko asia ratkaista ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta perussäännön 20 artiklan viidennen kohdan mukaisesti.
3. Unionin tuomioistuin päättää esittelevän tuomarin ehdotuksista aiheutuvista toimenpiteistä julkisasiamiestä kuultuaan.

Ehdotuksen 59 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 44 artiklan 1 ja 2 kohtaa. Ehdotuksen 59 artiklan 1 kohta on lyhyempi kuin 44 artiklan vastaava kohta, koska siinä kootaan yhteen virkkeeseen kaikki vaihtoehtoiset tilanteet kirjallisen käsittelyn päättyessä, mutta 59 artiklan 2 kohta on puolestaan pitempi kuin nykyisen työjärjestyksen 44 artiklan 2 kohta. Siinä nimittäin mainitaan nimenomaisesti, että esittelevän tuomarin on alustavassa kertomuksessaan täsmennettävä, katsooko hän, että ennakkoratkaisupyyntöön esittäneelle tuomioistuimelle olisi lähetettävä

selvennuspyyntö. Tämä lisäys on yhtenä uutena osoituksena siitä, kuinka ehdotuksessa on otettu huomioon ennakkoratkaisupyyntöjen merkityksen vahvistuminen.

60 artikla

Asioiden jakaminen ratkaisukokoonpanoille

1. Unionin tuomioistuin jakaa viiden tai kolmen tuomarin jaostoille kaikki sen käsiteltäviksi saatetut asiat, joita ei asian vaikeuden tai merkityksen vuoksi tai erityisistä syistä ole jaettava suurelle jaostolle, paitsi jos asian käsittelyyn osallistuva jäsenvaltio tai unionin toimielin on pyytänyt asian käsittelemistä suuressa jaostossa perussäännön 16 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.
2. Unionin tuomioistuin käsittelee täysistunnossa asiat, jotka on saatettu sen käsiteltäviksi perussäännön 16 artiklan neljännessä kohdassa mainittujen määräysten nojalla. Unionin tuomioistuin voi jakaa täysistunnolle asian, jota se pitää perussäännön 16 artiklan viidennen kohdan mukaisesti poikkeuksellisen merkittävänä.
3. Ratkaisukokoonpano, jolle asia on jaettu, voi milloin tahansa pyytää unionin tuomioistuimelta asian siirtämistä laajempaan ratkaisukokoonpanoon taikka asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamista tai uudelleen aloittamista.
4. Jos asian käsittelyn suullinen vaihe aloitetaan ilman asian selvittämistoimia, ratkaisukokoonpanon puheenjohtaja määrää sen aloittamispäivän.

Tähän artiklaan on pääosin otettu nykyisen työjärjestyksen 44 artiklan 3–5 kohdan sisältö, jota kuitenkin yksinkertaistetaan yhdistämällä nykyisen 44 artiklan 3 kohdan kaksi ensimmäistä alakohtaa. Tämän artiklan 3 kohdan – joka vastaa nykyisen työjärjestyksen 44 artiklan 4 kohtaa – muotoilua on lisäksi hieman muutettu, jotta se vastaisi paremmin nykyistä tilannetta ja jotta otettaisiin huomioon mahdollisuus palauttaa asia unionin tuomioistuimen yleiskokoukselle asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamiseksi tai aloittamiseksi uudelleen erityisesti siinä tapauksessa, että asia olisi alun perin päätetty ratkaista istuntoa pitämättä ja ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

7 luku
PROSESSINJOHTOTOIMET JA ASIAN SELVITTÄMISTOIMET

1 jakso
Prosessinjohtotoimet

61 artikla
Unionin tuomioistuimen päättämät prosessinjohtotoimet

1. Niiden toimenpiteiden lisäksi, joista voidaan päättää perussäännön 24 artiklan mukaisesti, unionin tuomioistuin voi kehottaa asianosaisia ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitettuja osapuolia vastaamaan tiettyihin kysymyksiin joko kirjallisesti sen asettamassa määräajassa tai istunnossa asianosaisten kuulemiseksi.

2. Unionin tuomioistuin voi myös kehottaa asianosaisten kuulemiseksi pidettävään istuntoon osallistuvia keskittämään lausumansa erityisesti tiettyyn tai tiettyihin kysymyksiin.

Ehdotuksen 61 artikla on uusi artikla. Se on suoraa jatkoa alustavaa kertomusta koskevalle 59 artiklalle, ja sen tarkoituksena on kirjata oikeussääntöihin ne prosessinjohtotoimet, joita alustavassa kertomuksessa useimmin ehdotetaan, eli unionin tuomioistuimen asianosaisille esittämät kirjallisesti tai suullisesti vastattavat kysymykset taikka kehotukset lausumien keskittämiseen.

62 artikla
Esittelevän tuomarin tai julkisasiamiehen päättämät prosessinjohtotoimet

1. Esittelevä tuomari tai julkisasiamies voi pyytää asianosaisia tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitettuja osapuolia antamaan määräajassa tosiseikkoja koskevia tietoja, asiakirjoja tai muuta selvitystä, jota he pitävät tarpeellisenä. Saadut vastaukset ja asiakirjat saatetaan muiden asianosaisten tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen osapuolten tietoon.

2. Esittelevä tuomari tai julkisasiamies voi myös lähettää asianosaisille tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille kysymyksiä vastattaviksi istunnossa.

Verrattuna 61 artiklaan, joka koskee unionin tuomioistuimen itse päättämiä prosessinjohtotoimia, 62 artikla puolestaan koskee toimenpiteitä, joista päättää asiasta vastaava esittelevä tuomari ja/tai julkisasiamies. Tältä osin artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 54 a artiklan sisältö, johon lisätään mahdollisuus vielä asian yleiskokouksessa käsittelemisen jälkeen lähettää asianosaisille tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille kirjallisia kysymyksiä vastattaviksi istunnossa. Tämä lisäys

vastaa nykyistä käytäntöä, ja siinä ilmaistaan pyrkimys saada asianosaisten kuulemiseksi pidettävä istunto mahdollisimman hyödylliseksi ja vuorovaikutteiseksi antamalla asianosaisille ja edellä mainituille osapuolille etukäteen tieto kaikista sellaisista kysymyksistä, joita esittelevä tuomari tai julkisasiamies saattaa pohtia asiakirja-aineistoa tutkiessaan ja joita ei vielä ole ilmoitettu kyseisille asianosaisille tai osapuolille yleiskokouksen jälkeen.

2 jakso Asian selvittämistoimet

63 artikla Asian selvittämistoimista päättäminen

1. Unionin tuomioistuin päättää yleiskokouksessa, onko asiassa ryhdyttävä selvittämistoimiin.
2. Ratkaisukokoonpanolle jaetussa asiassa tämän kysymyksen ratkaisee asianomainen ratkaisukokoonpano.

Tällä uudella artiklalla unionin tuomioistuin pyrkii selventämään sääntöjä, jotka koskevat menettelyä päätettäessä asian selvittämistoimista. Ehdotuksessa todetaan tältä osin, että vaikka asian selvittämistoimiin ryhtymisestä päättäminen kuuluu lähtökohtaisesti yleiskokoukselle – kuten jo alustavaa kertomusta koskevasta 59 artiklasta ilmenee – ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että asian selvittämistoimen tarve ilmenee vasta myöhemmässä vaiheessa asiaa unionin tuomioistuimessa käsiteltäessä, jolloin asia on jo jaettu ratkaisukokoonpanolle. Päätöksen siitä, ryhdytäänkö asian selvittämistoimeen vai ei, tekee siinä tapauksessa yleiskokouksen sijasta se ratkaisukokoonpano, jolle asia on jaettu.

64 artikla Asian selvittämistoimien valitseminen

1. Ratkaisukokoonpano vahvistaa julkisasiamiestä kuultuaan antamallaan määräyksellä asianmukaisina pitämänsä selvittämistoimet ja sen, mitkä seikat on selvitettävä.
2. Määräys annetaan tiedoksi asianosaisille ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille.
3. Asian selvittämistoimia ovat tämän kuitenkin rajoittamatta perussäännön 24 ja 25 artiklan soveltamista
 - a) asianosaisten henkilökohtainen saapuminen asian käsittelyyn

- b) tietojen ja asiakirjojen pyytäminen
- c) todistajien kuuleminen
- d) asiantuntijalausunto
- e) katselmus.

Ehdotuksen 64 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 45 artiklan 1 ja 2 kohtaa kuitenkin siten, että konkreettiset asian selvittämistoimet ja toteen näytettävät seikat vahvistaa määräyksellään asianomainen ratkaisukokoonpano – ei siis yleiskokous.

65 artikla

Asian selvittämistoimiin osallistuminen

1. Jollei ratkaisukokoonpano suorita asian selvittämistoimia itse, se antaa ne esittelevän tuomarin tehtäväksi.
2. Julkisasiamies osallistuu asian selvittämistoimiin.
3. Asianosaiset saavat olla läsnä toteuttaessa asian selvittämistoimia.

Tähän artiklaan on vain otettu nykyisen työjärjestyksen 45 artiklan 3 kohdan ja 46 artiklan määräykset julkisasiamiehen ja asianosaisten osallistumisesta asian selvittämistoimiin kuitenkin siten, että siihen lisätään jo nykyisen työjärjestyksen 60 artiklassa tarkoitettu mahdollisuus antaa asian selvittämistoimi esittelevän tuomarin suoritettavaksi.

66 artikla

Todistajien kuuleminen

1. Unionin tuomioistuin voi julkisasiamiestä kuultuaan määrätä omasta aloitteestaan tai asianosaisten pyynnöstä, että tiettyjen seikkojen selvittämiseksi kuullaan todistajia.
2. Jos asianosainen pyytää todistajan kuulemista, pyynnössä on ilmoitettava täsmällisesti, mistä seikoista ja minkä vuoksi todistajaa on tarpeen kuulla.
3. Unionin tuomioistuimen määräyksessä mainitaan, mitkä seikat on selvitettävä ja keitä kuullaan todistajina kustakin tällaisesta seikasta.
4. Unionin tuomioistuin kutsuu todistajat kuultaviksi sen jälkeen, kun tämän työjärjestyksen 74 artiklan 1 kohdan nojalla mahdollisesti vaadittu ennakkomaksu on suoritettu.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 47 artiklan 1–3 kohdan sisältö yksinkertaistettuna. Yksinkertaistaminen on tullut mahdolliseksi muun muassa siksi, että todistajien ja asiantuntijoiden kuluja koskevat määräykset on koottu samaan artiklaan (ehdotuksen 74 artikla).

*67 artikla
Menettely todistajia kuultaessa*

1. Todistajan henkilöllisyyden toteamisen jälkeen presidentti ilmoittaa todistajalle, että tämän on vahvistettava kertomuksensa tässä työjärjestyksessä määrättyllä tavalla.
2. Unionin tuomioistuin kuulee todistajaa kuulemistilaisuudessa, johon asianosaiset on kutsuttu. Todistajan esitettyä kertomuksensa presidentti voi asianosaisten pyynnöstä tai omasta aloitteestaan esittää todistajalle kysymyksiä.
3. Muilla tuomareilla ja julkisasiamiehellä on sama oikeus.
4. Asianosaisten oikeudenkäyntiedustajat voivat presidentin luvalla esittää todistajalle kysymyksiä.

Menettelyä todistajia kuultaessa koskeva 67 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 47 artiklan 4 kohdan mukainen.

*68 artikla
Todistajan vala*

1. Esitettyään kertomuksensa todistaja vannoo seuraavan valan:
”Minä lupaan ja vannon, että olen kertonut totuuden, koko totuuden enkä mitään muuta kuin totuuden.”
2. Unionin tuomioistuin voi asianosaisia kuultuaan vapauttaa todistajan valan vannomisesta.

Tämä artikla puolestaan on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 47 artiklan 5 kohdan mukainen.

*69 artikla
Seuraamukset*

1. Määräysten mukaisesti kutsutun todistajan on noudatettava kutsua ja saavuttava istuntoon.
2. Jos määräysten mukaisesti kutsuttu todistaja jää ilman laillista syytä saapumatta unionin tuomioistuimeen, unionin tuomioistuin voi määrätä hänelle enintään 5 000 euron seuraamusmaksun ja määrätä, että todistaja on uudelleen kutsuttava kuultavaksi omalla kustannuksellaan.
3. Sama seuraamus voidaan määrätä todistajalle, joka ilman laillista syytä kieltäytyy todistamasta tai vannomasta valaa.

Ehdotuksen 69 artikla on pääosin nykyisen työjärjestyksen 48 artiklan sanamuodon mukainen. Toisin kuin nykyisessä artikkelissa, ehdotuksessa ei kuitenkaan viitata valan sijasta annettavaan juhlalliseen vakuutukseen, joka vaikuttaa jossain määrin vanhentuneelta ja perussäännöstä poikkeavalta, ja artiklan 2 kohtaan lisätyillä sanoilla "ilman laillista syytä" puolestaan annetaan todistajalle mahdollisuus vedota laillisiin syihin välttyäkseen seuraamusmaksulta.

*70 artikla
Asiantuntijalausunto*

1. Unionin tuomioistuin voi määrätä hankittavaksi asiantuntijalausunnon. Määräyksessä nimetään asiantuntija, määritetään hänen tehtävänsä ja asetetaan määräaika, jossa hänen on annettava lausuntonsa.
2. Lausunnon antamisen jälkeen unionin tuomioistuin voi määrätä, että asiantuntijaa kuullaan käsittelyssä, johon asianosaiset on kutsuttu.
3. Asianosaisten oikeudenkäyntiedustajat voivat presidentin luvalla esittää asiantuntijalle kysymyksiä.

Todistajien kuulemista koskevan 66 artiklan tavoin myös asiantuntijalausuntoa koskevaan ehdotuksen 70 artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen vastaavien määräysten eli 49 artiklan 1–5 kohdan sisältö yksinkertaistettuna.

*71 artikla
Asiantuntijan vala*

1. Lausunnon antamisen jälkeen asiantuntija vannoo seuraavan valan:

”Minä vannon, että olen suorittanut tehtäväni tunnollisesti ja puolueettomasti.”

2. Unionin tuomioistuin voi asianosaisia kuultuaan vapauttaa asiantuntijan valan vannomisesta.

Todistajan valaa koskevan 68 artiklan tavoin myös asiantuntijan valaa koskeva 71 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen asianomaisen määräyksen eli 49 artiklan 6 kohdan mukainen.

72 artikla Väärä vala tai valan rikkominen

Unionin tuomioistuin ilmoittaa toimivaltaisen jäsenvaltion viranomaisille väärän valan tai valan rikkomisen tunnusmerkistön täyttävästä menettelystä asianomaisen todistajan tai asiantuntijan saattamiseksi syytteeseen.

Ehdotuksen 72 artikla on uusi. Se on suoraa jatkoa 68 ja 71 artiklalle, ja sen tarkoituksena on muistuttaa perussäännön sanamuodon mukaisista väärän valan tai valan rikkomisen seuraamuksista.

73 artikla Todistajan tai asiantuntijan kuulemisen vastustaminen

1. Jos asianosainen vastustaa todistajan tai asiantuntijan kuulemistä sillä perusteella, että tämä ei ole tehtävään kykenevä tai sopiva, tai muulla perusteella taikka jos todistaja tai asiantuntija kieltäytyy lausumasta tai valan vannomisesta, unionin tuomioistuin ratkaisee asian.

2. Todistajan tai asiantuntijan kuulemisen vastustamista koskeva väite on esitettävä kirjallisesti kahden viikon kuluessa sen määräyksen tiedoksiannosta, jolla todistaja on kutsuttu tai asiantuntija nimetty, ja väitteen yhteydessä on mainittava vastustamisen perusteet ja niistä esitettävä selvitys.

Ehdotuksen 73 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 50 artiklan mukainen muuten, paitsi että jo mainituin tavoin siinä ei enää viitata valan sijasta annettavaan juhlalliseen vakuutukseen.

74 artikla Todistajien ja asiantuntijoiden kulut

1. Kun unionin tuomioistuin määrää kuultavaksi todistajia tai hankittavaksi asiantuntijalausunnon, se voi vaatia, että asianosaisten tai jonkin asianosaisten on suoritettava ennakkomaksu, joka kattaa todistajien ja asiantuntijoiden kuulemisesta aiheutuvat kustannukset.

2. Todistajilla ja asiantuntijoilla on oikeus korvaukseen matka- ja oleskelukuluistaan. Näitä kuluja varten heille voidaan maksaa ennakkoa unionin tuomioistuimen kassasta.

3. Todistajilla on oikeus korvaukseen ansionmenetyksestä ja asiantuntijoilla oikeus palkkioon. Unionin tuomioistuin maksaa nämä rahamäärät todistajille ja asiantuntijoille heidän täytettyään velvollisuutensa tai tehtävänsä.

Kuten edellä on selostettu, unionin tuomioistuin on pitänyt selvyyden ja avoimuuden vuoksi toivottavana, että todistajien kuulemiseen tai asiantuntijalausuntoon liittyvät kulut käsitellään yhdessä ja samassa määräyksessä. Ehdotuksen 74 artiklaan on siten koottu määräykset, jotka nykyisin ovat hajallaan kolmessa eri määräyksessä eli nykyisen työjärjestyksen 47 artiklan 3 kohdassa, 49 artiklan 2 kohdassa ja 51 artiklassa. Uudessa artiklassa niiden sisältö on sen sijaan ennallaan.

75 artikla

Pöytäkirja asian selvittämistoimia varten pidetystä istunnosta

1. Kirjaaja laatii pöytäkirjan jokaisesta asian selvittämistoimia varten pidetystä istunnosta. Presidentti ja kirjaaja allekirjoittavat pöytäkirjan. Pöytäkirja on todistusvoimainen.

2. Todistajien tai asiantuntijoiden kuulemiseksi pidetystä istunnosta laaditun pöytäkirjan allekirjoittaa presidentti tai kuulemisen toimittanut tuomari yhdessä kirjaajan kanssa. Ennen allekirjoittamista todistajalle tai asiantuntijalle on varattava tilaisuus tarkastaa pöytäkirjan sisältö ja allekirjoittaa se.

3. Pöytäkirja annetaan tiedoksi asianosaisille.

Ehdotuksen 75 artiklaan on pääosin otettu nykyisen työjärjestyksen 47 artiklan 6 kohdan ja 53 artiklan sisältö. Ehdotuksessa lujitetaan asianosaisten oikeuksia määräämällä, että kirjaamo huolehtii pöytäkirjan antamisesta tiedoksi asianosaisille, verrattuna nykyiseen 53 artiklaan, jonka 2 kohdassa määrätään vain asianosaisten mahdollisuudesta tutustua selvittämistoimia varten pidetyn istunnon pöytäkirjaan kirjaamossa ja saada siitä jäljennös omalla kustannuksellaan.

76 artikla

Asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittaminen selvittämistoimien jälkeen

1. Jollei unionin tuomioistuin päätä asettaa asianosaisille määräaika kirjallisten huomautusten esittämistä varten, presidentti päättää asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamispäivän asian selvittämistoimien päättyttyä.

2. Jos kirjallisten huomautusten esittämistä varten on asetettu määräaika, presidentti päättää asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamispäivän kyseisen määräajan päättyttyä.

Tämä artikla on valmistelun päättymistä koskevan nykyisen työjärjestyksen 54 artiklan sanamuodon mukainen erästä termistöön liittyvää muutosta lukuun ottamatta.

8 luku

ASIAN KÄSITTELYN SUULLINEN VAIHE

77 artikla

Istunto asianosaisten kuulemiseksi

1. Asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa sisältyy myös istunto asianosaisten kuulemiseksi, tämän kuitenkaan rajoittamatta tämän työjärjestyksen erityisten määräysten soveltamista.

2. Mahdollinen pyyntö istunnon järjestämisestä asianosaisten kuulemiseksi on tehtävä kolmen viikon kuluessa siitä, kun ilmoitus asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisestä on annettu tiedoksi asianosaisille ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille. Presidentti voi pidentää tätä määräaika.

3. Esittelevän tuomarin ehdotuksesta unionin tuomioistuin voi kuitenkin julkisasiamiestä kuultuaan päättää, ettei istuntoa asianosaisten kuulemiseksi pidetä, jos unionin tuomioistuin katsoo, että asianosaisilla tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuilla osapuolilla on ollut tilaisuus esittää riittävästi näkemyksensä.

Asian käsittelyn kirjallista vaihetta koskevaa 56 artiklaa vastaavalla tavalla myös 77 artiklassa ilmaistaan periaate, jonka mukaan asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa kuuluu lähtökohtaisesti myös suullinen vaihe. Poikkeukset tästä säännöstä perustuvat siihen, että unionin tuomioistuin päättää jättää pitämättä istunnon asianosaisten kuulemiseksi ja ratkaista asian ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta perussäännön 20 artiklan viidennen kohdan mukaisesti.

Asianosaisten kuulemiseksi pidettävän istunnon osalta ehdotukseen on pääosin otettu nykyisen työjärjestyksen 44 a artiklan, 104 artiklan 4 kohdan ja 120 artiklan sisältö. Asianosaisia ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitettuja osapuolia kehoitetaan siten ilmoittamaan unionin tuomioistuimelle kolmen viikon kuluessa asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymistä koskevasta tiedoksiannosta syyt, joiden vuoksi istunnon pitäminen tietyssä asiassa olisi niiden mielestä tarpeen. Sen jälkeen unionin tuomioistuimen asiana on vastaukset saatuaan päättää lopullisesti, pidetäänkö istunto vai ei.

Vaikka ehdotuksessa tehdäänkin tämän artiklan 3 kohdassa eräs lisätäsmennys verrattuna edellä mainittuihin kolmeen nykyisen työjärjestyksen artiklaan, on kuitenkin syytä huomauttaa, että täsmennys jo suurelta osin vastaa unionin tuomioistuimen nykyistä käytäntöä. Unionin tuomioistuin nimittäin ratkaisee asian jo nyt ilman istuntoa asianosaisten kuulemiseksi, kun asia ratkaistaan perustellulla määräyksellä esimerkiksi nykyisen työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan nojalla tai jos sille esitettyä pyyntöä istunnon pitämisestä ei ole perusteltu, ja toisaalta unionin tuomioistuin myös päättää joskus pitää istunnon asianosaisten kuulemiseksi, vaikka kukaan asianosainen ei ole sitä pyytänyt.

Tässä artiklassa tuodaan entistä selvemmin esiin, että istunnon pitämistä (tai pitämättä jättämistä) koskevan päätöksen ratkaiseva peruste on siitä asian käsittelyssä saatava lisähyöty. Näin ollen istunto pidetään joka tapauksessa, jos unionin tuomioistuin katsoo, ettei asianosaisilla tai muilla osapuolilla ole ollut tilaisuutta esittää näkemystään riittävästi asian käsittelyn kirjallisen vaiheen aikana. Päinvastaisessa tapauksessa unionin tuomioistuin voisi sen sijaan päättää ratkaista asian istuntoa pitämättä, kuten nykyisinkin tehdään, jos pyyntöä istunnon pitämisestä ei ole perusteltu.

78 artikla Yhteinen istunto asianosaisten kuulemiseksi

Jos se on useiden asioiden välillä ilmenevien samankaltaisuuksien vuoksi mahdollista, unionin tuomioistuin voi päättää pitää näissä asioissa yhteisen istunnon asianosaisten kuulemiseksi siinäkin tapauksessa, että niissä sovelletaan eri oikeudenkäyntimenettelyjä.

Ehdotuksen 78 artikla on uusi artikla, jolla on tarkoitus ilmaista kirjoitetuissa oikeussäännöissä nykyinen käytäntö, jonka mukaan silloin, kun esimerkiksi ennakkoratkaisupyyntöä ja jäsenysveloitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa kannetta ei näiden menettelyjen erilaisuuden vuoksi voida yhdistää käsiteltäviksi yhdessä mutta asioiden välillä on sisällöllisesti vahvoja samankaltaisuuksia, näissä asioissa voidaan pitää yhteinen istunto, jossa nämä samankaltaisuudet ja tarvittaessa myös asioiden keskinäiset eroavuudet voidaan tuoda esiin. Tällaisen toimenpiteen käyttäminen on nimittäin osoittanut, että asioiden ryhmittely tällä tavalla helpottaa hyvin usein kunkin kyseisen asian erityispiirteiden ymmärtämistä ja mahdollistaa samalla näiden asioiden ratkaisemisen nopeammin.

79 artikla
Käsittelyn johtaminen

Presidentti julistaa käsittelyn alkaneeksi ja johtaa sitä sekä huolehtii järjestyksen säilymisestä istunnossa.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 56 artiklan 1 kohdan sisältö.

80 artikla
Suljettu käsittely

Unionin tuomioistuin voi erityisesti jäsenvaltioiden turvallisuuteen tai alaikäisten lasten suojeluun liittyvistä painavista syistä päättää, että asia käsitellään yleisön läsnä olematta.

Perussäännön 31 artiklan mukaan istunto on julkinen, jollei unionin tuomioistuin erityisin perustein viran puolesta tai asianosaisten pyynnöstä toisin päättä. Vaikka sellainen päätös on unionin tuomioistuimessa lähinnä poikkeuksellinen, tässä artiklassa kuitenkin annetaan erityisesti kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn käyttöön liittyvien kokemusten perusteella kaksi esimerkkiä sellaisista painavista syistä, joiden vuoksi unionin tuomioistuin saattaisi päättää suljetusta käsittelystä.

81 artikla
Kysymykset

Ratkaisukokoonpanon jäsenet ja julkisasiamiehet voivat asianosaisten kuulemiseksi pidettävän istunnon aikana esittää kysymyksiä asianosaisten asiamiehille, avustajille tai asianajajille sekä asiantuntijoille, todistajille tai asianosaisille itselleen.

Tämä artikla on pääosin nykyisen työjärjestyksen 57 artiklan sanamuodon mukainen, mutta ehdotuksessa siihen lisätään maininnat asiantuntijoista, todistajista ja asianosaisista, koska tämä määräys on nyt kaikkiin prosessilajeihin sovellettavien yleisten määräysten joukossa.

82 artikla

Asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon päättäminen

Presidentti julkistaa asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon päättyneeksi kuultuaan asianosaisia tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitettuja osapuolia.

Nykyisin voimassa olevan työjärjestyksen 59 artiklan 2 kohdassa määrätään, että presidentti julistaa suullisen käsittelyn päättyneeksi julkisasiamiehen esitettyä ratkaisuehdotuksensa. Nizzan sopimuksen tultua voimaan 1.2.2003 useita asioita on kuitenkin ratkaistu ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta. Asiassa, jossa ratkaisuehdotus esitetään, on sitä paitsi äärimmäisen harvinaista, että se luettaisiin välittömästi asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon päätyttyä. Näistä syistä vaikuttaa tarpeelliselta lisätä ehdotukseen tämä uusi artikla, joka koskee asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon päättämistä.

83 artikla

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen esittäminen

1. Jos istunto asianosaisten kuulemiseksi on pidetty, julkisasiamies esittää ratkaisuehdotuksensa istunnon päättyneeksi julistamisen jälkeen.
2. Presidentti julistaa asian käsittelyn suullisen vaiheen päättyneeksi julkisasiamiehen esitettyä ratkaisuehdotuksensa.

Tämä artikla on edellisen artiklan seuraus. Tässä artiklassa on kyse asioista, joissa esitetään julkisasiamiehen ratkaisuehdotus, ja artiklassa täsmennetään, että ratkaisuehdotus esitetään asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon päättämisen jälkeen ja että presidentti julistaa asian käsittelyn suullisen vaiheen päättyneeksi vasta ratkaisuehdotuksen esittämisen jälkeen.

84 artikla

Suullisen vaiheen uudelleen aloittaminen

Unionin tuomioistuin voi milloin tahansa määrätä asian käsittelyn suullisen vaiheen aloitettavaksi tai aloitettavaksi uudelleen erityisesti, jos unionin tuomioistuin katsoo, ettei sillä ole riittävästi tietoa asiasta, tai jos asianosainen on suullisen vaiheen päättyneeksi julistamisen jälkeen vedonnut uuteen seikkaan, joka voi olennaisesti vaikuttaa unionin tuomioistuimen ratkaisuun, taikka jos asia on ratkaistava sellaisella perusteella, josta asianosaisella tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitettulla osapuolella ei ole ollut tilaisuutta lausua.

Ehdotuksen 84 artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 61 artiklan sisältö, jota ehdotuksessa kuitenkin täydennetään kahdessa suhteessa.

Ensinnäkin artiklassa otetaan huomioon Nizzan sopimuksen antamat uudet mahdollisuudet ja erityisesti unionin tuomioistuimen mahdollisuus vastaisuudessa ratkaista asioita ilman istuntoa ja ilman ratkaisuehdotusta. Sen vuoksi artiklassa ei enää mainita pelkästään tapauksia, joissa suullinen vaihe aloitetaan uudelleen, vaan myös tapaukset, joissa suullinen vaihe pelkästään aloitetaan.

Toiseksi tämän määräyksen toteuttamisesta saatujen kokemusten perusteella artiklassa täsmennetään tarkemmin tilanteet, joiden vuoksi asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittaminen tai uudelleen aloittaminen voi tulla kysymykseen. Tämä tulee kyseeseen erityisesti havaittaessa sellainen uusi tosiseikka, joka voi olennaisesti vaikuttaa unionin tuomioistuimen ratkaisuun.

85 artikla Istunnon pöytäkirja

1. Kirjaaja laatii pöytäkirjan jokaisesta istunnosta. Presidentti ja kirjaaja allekirjoittavat pöytäkirjan. Pöytäkirja on todistusvoimainen.
2. Asianosaisilla ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuilla osapuolilla on oikeus tutustua kirjaamossa kaikkiin pöytäkirjoihin ja saada niistä jäljennös.

Tämä artikla vastaa lähes sanatarkasti nykyisen työjärjestyksen 62 artiklaa.

86 artikla Istunnon äänite

Presidentti voi asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä oikeuttaa asianosaisen tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitetun osapuolen, joka on osallistunut asian käsittelyyn, kuuntelemaan asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon äänitallenteen sillä kielellä, jota puhuja on istunnossa käyttänyt.

Tietyissä asioissa unionin tuomioistuimelle on esitetty asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon jälkeen tai toisinaan jopa tuomion julistamisen jälkeen pyyntö saada tutustua istunnon äänitallenteeseen. Tähän mennessä unionin tuomioistuin ei milloinkaan ole suostunut tällaiseen pyyntöön.

Koska unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettujen asioiden määrä on kasvanut erityisesti sellaisilla arkaluonteisilla aloilla kuin yleinen turvallisuus taikka vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue, ja koska unionin tuomioistuimen tarkoituksena on antaa istunnoille aikaisempaa suurempi merkitys, ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että äänitteeseen tutustumisen salliminen olisi erityistapauksissa perusteltua. Sen vuoksi

ehdotukseen sisältyy määräys asianosaisen tai perussäännön 23 artiklassa mainitun osapuolen, joka on osallistunut asian käsittelyyn, mahdollisuudesta esittää presidentille pyyntö saada tutustua asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon alkuperäiseen äänitallenteeseen. Tallenteen avulla asianosainen tai osapuoli voisi kuunnella kaikki istunnossa käytetyt puheenvuorot niiden alkuperäisessä järjestyksessä ja niiden alkuperäisellä kielellä.

9 luku TUOMIOT JA MÄÄRÄYKSET

87 artikla *Tuomion julistamispäivä*

Asianosaisille tai perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille ilmoitetaan tuomion julistamispäivä.

Tähän artiklaan on pääosin sisällytetty nykyisen työjärjestyksen 64 artiklan 1 kohdassa ilmaistu ajatus, joka kuitenkin ilmaistaan aikaisempaa lievemällä sanamuodolla. Kenelläkään ei ole velvollisuutta olla läsnä istunnossa, jossa tuomio julistetaan, joten vaikuttaa todenmukaisemmalta sanoa, että asianosaisille ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille ilmoitetaan julistamispäivä, kuin että heidät kutsutaan istuntoon.

88 artikla *Tuomion sisältö*

Tuomioon sisältyy

- a) maininta siitä, että se on unionin tuomioistuimen antama tuomio
- b) maininta ratkaisukokoonpanosta
- c) julistamispäivä
- d) päätösneuvotteluun osallistuneiden presidentin ja tuomareiden nimet sekä maininta esittelevästä tuomarista
- e) julkisasiamiehen nimi
- f) kirjaajan nimi
- g) tiedot asianosaisista
- h) asianosaisten oikeudenkäyntiedustajien nimet

- i) asianosaisten vaatimukset, jos kyse on kanteesta tai muutoksenhausta
- j) asianosaisten kuulemiseksi mahdollisesti pidetyn istunnon päivä
- k) maininta siitä, että julkisasiamiestä on kuultu, ja tapauksen mukaan hänen ratkaisuehdotuksensa esittämispäivä
- l) yhteenveto asiaa koskevista tosiseikoista
- m) perustelut
- n) tuomiolauselma, johon tarvittaessa sisältyy oikeudenkäyntikuluja koskeva ratkaisu.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 63 artiklaa, jota kuitenkin täydennetään yhtäältä sen huomioon ottamiseksi, että tämä määräys on yleinen eli sitä sovelletaan kaikkiin kannetyyppeihin, ja toisaalta sen huomioon ottamiseksi, että asian käsittelyn suullinen vaihe ei ole ollut pakollinen enää Nizzan sopimuksen voimaantulon jälkeen.

89 artikla Tuomion julistaminen ja tiedoksianto

1. Tuomio annetaan julkisessa istunnossa.
2. Tuomion taltio, jonka presidentti, päätösneuvotteluun osallistuneet tuomarit ja kirjaaja allekirjoittavat, varustetaan sinetillä ja talletetaan kirjaamoon; oikeaksi todistettu jäljennös tuomiosta annetaan tiedoksi jokaiselle asianosaiselle sekä tapauksen mukaan ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille ja unionin yleiselle tuomioistuimelle.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 64 artiklan 1 ja 2 kohtaa.

90 artikla Määräyksen sisältö

1. Määräykseen sisältyy
 - a) maininta siitä, että se on unionin tuomioistuimen antama määräys
 - b) maininta ratkaisukokoonpanosta
 - c) ratkaisupäivä

- d) presidentin ja tapauksen mukaan päätösneuvotteluun osallistuneiden tuomareiden nimet sekä maininta esittelevästä tuomarista
 - e) julkisasiamiehen nimi
 - f) kirjaajan nimi
 - g) tiedot asianosaisista
 - h) asianosaisten oikeudenkäyntiedustajien nimet
 - i) maininta siitä, että julkisasiamiestä on kuultu
 - j) määräysosa, johon tarvittaessa sisältyy oikeudenkäyntikuluja koskeva ratkaisu.
2. Kun määräyksen on tämän työjärjestyksen mukaan oltava perusteltu, siihen sisältyy lisäksi
- a) asianosaisten vaatimukset, jos kyse on kanteesta tai muutoksenhausta
 - b) yhteenveto asiaa koskevista tosiseikoista
 - c) perustelut.

Unionin tuomioistuimen käytännössä määräyksellä ratkaistavien asioiden kasvavan lukumäärän ja merkityksen huomioon ottamiseksi ehdotuksessa lisätään nykyiseen työjärjestykseen artikla, joka koskee erityisesti tätä ratkaisulajia. Ehdotuksen 90 artiklassa on otettu mallia ehdotuksen 88 artiklasta, ja siinä luetellaan ne maininnat, jotka määräykseen on ehdottomasti aina sisällyttävä.

91 artikla Määräyksen allekirjoittaminen ja tiedoksianto

Määräyksen taltio, jonka presidentti ja kirjaaja allekirjoittavat, varustetaan sinetillä ja talletetaan kirjaamoon; oikeaksi todistettu jäljennös määräyksestä annetaan tiedoksi jokaiselle asianosaiselle sekä tapauksen mukaan ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille ja unionin yleiselle tuomioistuimelle.

Tämän ehdotuksen tuomioita koskevan 89 artiklan 2 kohdan tavoin 91 artiklaan sisältyy tarvittavat täsmennykset määräysten allekirjoittamisesta ja tiedoksiannosta.

92 artikla
Tuomioiden ja määräysten sitovuus

1. Tuomio on sitova sen julistamispäivästä alkaen.
2. Määräys on sitova sen tiedoksiantopäivästä alkaen.

Ehdotuksen 92 artiklassa on yhteen ja samaan artiklaan sisältyvä määrittely ajankohdasta, josta alkaen tuomio tai määräys on sitova. Artiklan 1 kohta on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 65 artiklan mukainen, mutta 2 kohta on uusi. Tämä johtuu unionin tuomioistuimen määräyksiä koskevien erityissääntelyn sisällyttämisestä työjärjestykseen, ja siinä täsmennetään, että määräys on sitova sen tiedoksiantopäivästä alkaen – tiedoksiantopäivä voi vaihdella asianomaisen vastaanottajan mukaan.

93 artikla
Julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä

Unionin tuomioistuimen tuomioista ja määräyksistä, joilla asia on lopullisesti ratkaistu, julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä tiedonanto, johon sisältyy ratkaisun päivä ja tuomiolauselma tai määräysosa.

Tässä II osaston viimeisessä artiklassa vahvistetaan lopuksi unionin tuomioistuimen vallitseva käytäntö, jonka mukaan kaikista unionin tuomioistuimen loppuun käsittelemistä asioista julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä tiedonanto, jossa mainitaan asianomaisen tuomion tai määräyksen päivämäärä ja lisäksi sen tuomiolauselman tai määräysosan sisältö.

**III OSASTO
ENNAKKORATKAISUPYYNNÖT**

Kuten tämän ehdotuksen yleisperusteluissa on selostettu, ennakkoratkaisupyynnöt ovat nykyisessä työjärjestyksessä toisarvoisessa asemassa. Työjärjestyksen laatimisen ajankohtana keskeisimpänä huolenaiheena oli vasta perustettujen toimielinten toiminnan laillisuuden valvominen, joten työjärjestyksen määräyksistä suurimmassa osassa käsitellään luonnollisestikin kanteita ja erityisesti kanteen käsittelyn kirjallisessa vaiheessa noudatettavaa menettelyä. Ennakkoratkaisupyyntö oli vuonna 1953 lähes tuntematon, joten työjärjestyksessä sitä käsitellään ”erityisenä prosessina” täytäntöönpanon lykkäämisen tai väliintulon taikka ylimääräisten muutoksenhakukeinojen kuten kolmannen osapuolen kantelun tai purkamisen rinnalla.

Vaikka ennakkoratkaisujen lukumäärä onkin kiistämättä ollut pitkään pienempi kuin unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettujen kumoamiskanteiden, laiminlyöntikanteiden tai jäsenyysselvotteiden noudattamatta jättämistä koskevien kanteiden lukumäärä, toimielimen rakenteellisten muutosten ja Euroopan unionin toistuneiden laajentumisten jälkeen ero on kääntynyt vastakkaissuuntaiseksi. Ennakkoratkaisupyynnöt ovat ylivoimaisesti suurimpana ryhmänä unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi tulevilla asioissa, ja niillä on useista syistä ratkaiseva merkitys unionin oikeuden kehittämisessä ja sen sisällyttämisessä jäsenvaltioiden kansalliseen oikeusjärjestykseen. Unionin tuomioistuin on sen vuoksi katsonut aiheelliseksi siirtää ennakkoratkaisupyynnöitä koskevat työjärjestyksen määräykset heti oikeudenkäyntimenettelyä koskevien yleisten määräysten jälkeen ja selventää sekä asianosaisten että kansallisten tuomioistuinten kannalta tiettyjä sääntöjä, jotka johtuvat oikeuskäytännöstä tai suoraan ennakkoratkaisumenettelyn ominaisluonteesta.

Ehdotuksessa todetaan ensin lyhyesti ennakkoratkaisumenettelyn soveltamisala ja kaikkien ennakkoratkaisupyynnöiden välttämätön sisältö, minkä jälkeen siinä perussäännön 23 artiklan tavoin mainitaan ne asianosaiset ja osapuolet, joilla on oikeus esittää unionin tuomioistuimelle kirjallisia tai suullisia huomautuksia, ja viittaamalla oikeudenkäyntimenettelyä koskeviin kansallisiin sääntöihin rajataan selkeämmin käsite ”pääasian oikeudenkäynnin asianosaiset” ja kansallisen tuomioistuimen hyväksymästä uuden asianosaisten osallistumisesta oikeudenkäyntiin johtuvat seuraukset asian käsittelyssä unionin tuomioistuimessa.

Unionin tuomioistuin pitää tärkeänä, että yksittäisen oikeusriidan piiriin kuuluvien henkilöiden tunnistetiedot salataan tietyissä tapauksissa, joten se ehdottaa työjärjestykseen lisättäväksi määräyksen, jossa sille annetaan oikeus päättää pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, ettei yleisön saatavissa olevissa tiedoissa ilmaista tietyn tai tiettyjen henkilöiden nimeä tai tietoja, joista heidät voidaan tunnistaa. Vaikkei tämän määräyksen soveltamiseen olekaan aiheutta kaikissa oikeudenkäyntiasioiden ryhmissä, määräys on kuitenkin erityisen tärkeä nykyään, kun unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi tulee entistä enemmän rikosoikeudellisia asioita tai asioita, jotka koskevat alaikäisen lapsen huoltajuutta tai asumista.

Samoista pääasian oikeudenkäynnin asianosaisten ja erityisesti vähävaraisten asianosaisten etujen suojaamiseen liittyvistä syistä ehdotuksessa lisäksi selvennetään oikeusavun myöntämisen edellytykset muun muassa siinä tapauksessa, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on jo myöntänyt oikeusapua, sekä annetaan välttämättä

tarvittavat säännöt oikeusapuhakemusten ratkaisemiseksi nopeasti. Oikeusapupyyntö jaetaan heti sen kirjaamoon jättämisen jälkeen tuomarille, joka vastaa sen asian valmistelusta, jonka yhteydessä hakemus on tehty, ja hakemus ratkaistaan viipymättä pienimmässä sellaisessa ratkaisukokoonpanossa, johon tämä tuomari kuuluu.

Ehdotuksessa on otettu huomioon ennakkoratkaisumenettelyn soveltamisesta saatu kokemus ja erityisesti vaikeudet, joita on aiheutunut kansallisen oikeuden mukaisesta muutoksenhausta ennakkoratkaisun pyytämistä koskevaan päätökseen tai ennakkoratkaisupyynnön peruuttamisesta vasta asian käsittelyn edettyä unionin tuomioistuimessa hyvin pitkälle, ja sen vuoksi ehdotukseen sisältyy myös määräys, jossa asian vireillöolon edellytykset unionin tuomioistuimessa määritellään entistä selvemmin.

Nykyisiin määräyksiin tehdään vielä erinäisiä muutoksia, joilla yhtäältä annetaan unionin tuomioistuimelle keinot käsitellä sen käsiteltäväksi saatetut asiat entistä nopeammin ja toisaalta otetaan huomioon eräät puutteet, jotka on havaittu nopeutetun menettelyn ja kiireellisen menettelyn soveltamistilanteissa.

Ensin mainittuun ryhmään kuuluvista toimenpiteistä voidaan todeta erityisesti unionin tuomioistuimen perustellun määräyksen antamisessa noudatettavan menettelyn yksinkertaistaminen silloin, kun ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä, sekä unionin tuomioistuimen ja asianosaisten mahdollisuus toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjat nopeutetussa menettelyssä telekopiolaitteella tai muulla teknisellä tiedonsiirtovälineellä, sanotun kuitenkin vaikuttamatta sääntöihin, jotka koskevat alkuperäiskappaleen toimittamista sen jälkeen.

Toiseen ryhmään kuuluvista muutoksista todettakoon erityisesti unionin tuomioistuimen presidentille annettava mahdollisuus – kiireellisiä ennakkoratkaisumenettelyjä jo nykyisin koskevan mahdollisuuden tavoin – päättää omasta aloitteestaan, että asia käsitellään nopeutetussa menettelyssä, sekä unionin tuomioistuimelle annettava mahdollisuus kehottaa muuta kuin sitä jäsenvaltiota, jossa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin sijaitsee, esittämään kirjallisia huomautuksia tai vastaamaan kirjallisesti tiettyihin kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn yhteydessä esille tulleisiin kysymyksiin. Kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn tultua käyttöön 1.3.2008 on nimittäin ilmennyt, että muun muassa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen

2002/584/YOS³ tai tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa 27.11.2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2201/2003⁴ tulkintaa koskevat asiat vaikuttavat usein kahden tai jopa usean jäsenvaltion etuihin. Tästä syystä ehdotetaan laajennettavaksi niiden tahojen määrittelyä, joilla on oikeus esittää kirjallisia huomautuksia kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä, mikäli se on mahdollista oikeudenkäynnin asianmukaisen kulun kannalta.

1 luku YLEISET MÄÄRÄYKSET

94 artikla Soveltamisala

Tämän luvun määräyksiä oikeudenkäyntimenettelystä sovelletaan

- a) perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa
- b) ennakkoratkaisupyyntöihin, joista voidaan määrätä sopimuksissa, joissa Euroopan unioni tai jäsenvaltiot ovat osapuolina.

Ehdotuksen 94 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 103 artiklan 1 ja 2 kohtaa, joita kuitenkin ajantasaistetaan ja yksinkertaistetaan tässä ehdotuksessa ennakkoratkaisupyynnöille annettavan aikaisempaa suuremman merkityksen vuoksi. Viittaukset työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdassa nykyisin mainittuihin erityispöytäkirjoihin sen sijaan poistetaan unionin toimivaltuuksien kehittymisen vuoksi ja erityisesti sen vuoksi, että unionin oikeuteen on sisällytetty aloja, jotka eivät aikaisemmin kuuluneet sen piiriin.

95 artikla Ennakkoratkaisupyynnön sisältö

Ennakkoratkaisupyyntöön on sisällytettävä unionin tuomioistuimelle esitettävien ennakkoratkaisukysymysten lisäksi

- a) yhteenveto oikeudenkäynnin kohteesta ja asiaa koskevista tosiseikoista, siten kuin ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on ne todennut, tai ainakin selostus niistä tosiseikoista, joihin ennakkoratkaisupyyntö perustuu

³ EYVL L 190, s. 1.

⁴ EUVL L 338, s. 1.

b) asiassa mahdollisesti sovellettaviksi tulevien kansallisten säännösten sisältö ja tarvittaessa asiaan liittyvä kansallinen oikeuskäytäntö

c) selostus niistä syistä, joiden vuoksi ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä unionin oikeuden tiettyjen säännösten tulkinnasta tai pätevyydestä, sekä ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen toteama yhteys kyseisten säännösten ja pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavien kansallisen oikeuden säännösten välillä.

Useimpiin unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettuihin ennakkoratkaisupyyntöihin sisältyy kaikki unionin tuomioistuimen tarvitsemat tiedot hyödyllisen vastauksen antamiseksi ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, mutta joissakin ennakkoratkaisupyynnöissä on puutteellisuuksia, joiden vuoksi unionin tuomioistuimen on pakko jättää ennakkoratkaisupyyntö tutkimatta, koska käsiteltävään asiaan liittyviä oikeudellisia seikkoja tai tosiseikkoja ei ole ollenkaan täsmennetty tai poikkeustapauksissa edes minkäänlaista kysymystä ei ole esitetty.

Tämän vuoksi ja jotta pääasian oikeudenkäynnin asianosaiset ja ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin välttyisivät tällaiselta lopputulokselta, joka mahdollisesti johtaisi kansallisen tuomioistuimen esittämään uuteen ennakkoratkaisupyyntöön, unionin tuomioistuin toteaa tässä artikkelissa sisältöä koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka kaikkien ennakkoratkaisupyyntöjen on ehdottomasti täytettävä, jotta unionin tuomioistuin pystyisi antamaan hyödyllisen vastauksen kansallisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin. Tältä osin ehdotuksessa on suoraan käytetty esikuvana kansallisten tuomioistuinten ennakkoratkaisupyyntöjen tekemisestä laaditun muistion sisältöä.

96 artikla Tunnistetietojen poistaminen

Jos ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on pääasian oikeudenkäynnin jonkin asianosaisten asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan sitä pyytänyt, unionin tuomioistuin voi, jos se pitää sitä tarpeellisenä, poistaa oikeudenkäyntiin liittyvän yhden tai usean henkilön tai yhteisön tunnistetiedot.

Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on mainittu, tämä ehdotukseen sisältyvä artikla on uusi määräys, jossa unionin tuomioistuimelle annetaan mahdollisuus poistaa sen käsiteltäviksi saatetuista ennakkoratkaisupyynnöistä tunnistetiedot, jos se pitää sitä tarpeellisenä.

Ennakkoratkaisupyynnön käsittely unionin tuomioistuimessa nimittäin perustuu ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ratkaisun sanamuotoon, joten juuri kyseinen teksti annetaan sen kääntämisen jälkeen tiedoksi kaikille perussäännön 23 artikkelissa tarkoitetuille osapuolille mahdollisten kirjallisten huomautusten saamiseksi niiltä. Ongelmaa ei ole, jos tunnistetiedot on poistettu jo unionin tuomioistuimeen saapuneesta ennakkoratkaisupyynnöstä. Unionin tuomioistuin noudattaa kansallisen tuomioistuimen päätöstä tunnistetietojen poistamisesta, jolloin

perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille annetaan tiedoksi ennakkoratkaisupyyntö sellaisena, ettei siihen lähtökohtaisesti sisälly mitään tietoja, joista asiaan liittyvät luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voitaisiin tunnistaa.

Ongelmia voi sen sijaan esiintyä, jos ennakkoratkaisupyyntö unionin tuomioistuimeen saapumisen jälkeen ilmenee, että siihen sisältyy arkaluonteisia tietoja, joiden vuoksi yhden tai usean henkilön tai yhteisön nimi on syytä peittää. Sen vuoksi on vaikuttanut aiheelliselta määrätä unionin tuomioistuimen mahdollisuudesta toimia sen mukaisesti joko ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tai pääasian oikeudenkäynnin jonkin asianosaisen pyynnöstä taikka omasta aloitteestaan, jotta voitaisiin suojata kyseisten henkilöiden yksityiselämää tai välttyä heidän oikeuksiinsa kohdistuvilta korjaamattomilta vahingoilta.

Jotta tällainen päätös voisi olla tehokas, se on kuitenkin tehtävä asian käsittelyn varhaisessa vaiheessa. Tietoteknologian ja erityisesti internetin kehittyminen on johtanut siihen, että tunnistetietojen poistaminen vasta sen jälkeen, kun ennakkoratkaisupyyntöä koskeva tiedonanto on julkaistu virallisessa lehdessä, menettää suuren osan merkityksestään.

97 artikla

Osallistuminen ennakkoratkaisumenettelyyn

1. Perussäännön 23 artiklan mukaisesti huomautuksia saavat esittää unionin tuomioistuimelle
 - a) pääasian oikeudenkäynnin asianosaiset
 - b) jäsenvaltiot
 - c) Euroopan komissio
 - d) toimielin, joka on toteuttanut toimen, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena
 - e) ETA-sopimuksen muut osapuolet kuin jäsenvaltiot sekä kyseisessä sopimuksessa tarkoitettu EFTAn valvontaviranomainen, kun unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettu ennakkoratkaisukysymys kuuluu kyseisen sopimuksen soveltamisalaan
 - f) kolmannet valtiot, jotka ovat osapuolina neuvoston tekemässä tiettyä alaa koskevassa sopimuksessa, kun kyseisessä sopimuksessa niin määrätään ja jäsenvaltion tuomioistuin saattaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisukysymyksen, joka kuuluu kyseisen sopimuksen soveltamisalaan.
2. Osallistumatta jättäminen asian käsittelyn kirjalliseen vaiheeseen ei estä osallistumista asian käsittelyn suulliseen vaiheeseen, jos sellainen järjestetään.

Tätä artiklaa vastaavaa artiklaa ei ole nykyisin voimassa olevassa työjärjestyksessä. Sillä on kaksi tarkoitusta: yhtäältä siinä lausutaan selvyuden vuoksi kaikki ne toimijat, joilla on oikeus esittää huomautuksia unionin tuomioistuimelle, toisaalta siinä todetaan, että kirjallisten huomautusten jättäminen on vapaaehtoista eikä luopuminen niiden jättämisestä vaikuta asian käsittelyn suulliseen vaiheeseen osallistumiseen. Pääasian oikeudenkäynnin asianosaisella tai jäsenvaltiolla, joka ei ole jättänyt kirjallisia huomautuksia, on siis täysi oikeus huomautusten esittämiseen istunnossa asianosaisten kuulemiseksi, jos sellainen järjestetään.

98 artikla

Pääasian oikeudenkäynnin asianosaiset

1. Pääasian oikeudenkäynnin asianosaisia ovat ne, jotka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on todennut asianosaisiksi oikeudenkäyntimenettelyä koskevien kansallisten sääntöjen mukaisesti.

2. Jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmoittaa unionin tuomioistuimelle uuden asianosaisen oikeuttamisesta osallistumaan pääasian oikeudenkäyntiin asian käsittelyn ollessa jo vireillä unionin tuomioistuimessa, uuden asianosaisen on tyydyttävä menettelyyn sellaisena kuin se on unionin tuomioistuimen saadessa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ilmoituksen uuden asianosaisen hyväksymisestä. Uuden asianosaisen tietoon saatetaan kaikki ne menettelyn asiakirjat, jotka on jo annettu tiedoksi perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille.

3. Pääasian oikeudenkäynnin asianosaisten edustamista ja esiintymistä koskevilla kysymyksissä unionin tuomioistuin ottaa huomioon oikeudenkäyntimenettelyä koskevat säännöt, joita sovelletaan asian sen käsiteltäväksi saattaneessa tuomioistuimessa. Jos jonkun oikeudesta toimia pääasian oikeudenkäynnin asianosaisen edustajana kansallisen oikeuden mukaan on epätietoisuutta, unionin tuomioistuin voi pyytää ennakkoratkaisua pyytäneeltä tuomioistuimelta tietoja oikeudenkäyntimenettelyyn sovellettavista säännöistä.

Toisin kuin kolme edellistä artiklaa, tämä ehdotukseen sisältyvä artikla ei ole aivan uusi. Sen 3 kohtaan on nimittäin otettu nykyisen työjärjestyksen 104 artiklaan sisältyvä sääntö, jota täydennetään toteamalla käytäntö, jonka mukaan epäselvissä tapauksissa ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen otetaan yhteyttä tarkempien tietojen saamiseksi asianosaisten edustamista ja esiintymistä koskevista kansallisista säännöistä.

Kaksi ensimmäistä kohtaa ovat sen sijaan uusia. Niiden tarkoituksena on rajata täsmällisesti pääasian oikeudenkäynnin asianosaisten käsite sen varalta, että ulkopuoliset joskus esittävät väliintulohakemuksia ennakkoratkaisumenettelyssä. Huomautuksia unionin tuomioistuimelle saavat siten esittää vain asianosaiset, jotka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on todennut asianosaisiksi, ja jos asian käsittelyn aikana

pääasian oikeudenkäyntiin tulee uusi asianosainen, unionin tuomioistuin ottaa hänet huomioon vain, jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on virallisesti ilmoittanut asiasta unionin tuomioistuimelle. Tämän säännön taustalla on sekä unionin tuomioistuimen pyrkimys estää asian käsittelyn viivästyminen sen käsittelyn aikana tapahtuvien lukuisien väliintulojen vuoksi että myös unionin tuomioistuimen tahto noudattaa asian sen käsiteltäväksi saattaneen tuomioistuimen asettamia rajoja.

99 artikla Ennakkoratkaisupyynnön kääntäminen ja tiedoksianto

1. Tässä osastossa tarkoitetut ennakkoratkaisupyynnot annetaan tiedoksi jäsenvaltioille alkuperäisellä kielellä, ja niihin on oheistettu käännös tiedoksiannon vastaanottavan valtion viralliselle kielelle. Jos se on ennakkoratkaisupyynnön pituuden vuoksi aiheellista, käännös korvataan ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmästä tiedoksiannon vastaanottavan valtion viralliselle kielelle tehdyllä käännöksellä, jonka avulla kyseinen jäsenvaltio esittää kannanottonsa. Tiivistelmään sisältyy ennakkoratkaisukysymyksen tai -kysymysten sanamuoto lyhentämättömänä. Tiivistelmässä ilmoitetaan, mikäli ne sisältyvät ennakkoratkaisupyynnöön, muun muassa pääasian oikeudenkäynnin kohde, pääasian oikeudenkäynnin asianosaisten keskeiset perustelut, yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteluista sekä oikeuskäytäntö ja ne kansallisen oikeuden ja Euroopan unionin oikeuden säännökset, joihin asiassa viitataan.

2. Perussäännön 23 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ennakkoratkaisupyynnot annetaan tiedoksi ETA-sopimuksen osapuolina oleville muille valtioille kuin jäsenvaltioille sekä EFTAn valvontaviranomaiselle alkuperäisellä kielellä ja niihin oheistetaan ennakkoratkaisupyynnöstä tai tapauksen mukaan sen tiivistelmästä tehty käännös sille 36 artiklassa mainitulle kielelle, jonka tiedoksiannon vastaanottaja on valinnut.

3. Jos kolmannella valtiolla on oikeus osallistua ennakkoratkaisumenettelyyn perussäännön 23 artiklan neljännen kohdan mukaisesti, ennakkoratkaisupyyntö annetaan sille tiedoksi alkuperäisellä kielellä ja siihen oheistetaan ennakkoratkaisupyynnöstä tai tapauksen mukaan sen tiivistelmästä tehty käännös sille 36 artiklassa mainitulle kielelle, jonka kyseinen kolmas valtio on valinnut.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 104 artiklan 1 kohdan sisältö, johon on tehty joitakin termistöä koskevia muutoksia.

100 artikla Vastaaminen perustellulla määräyksellä

Jos ennakkoratkaisukysymys on samanlainen kuin kysymys, johon unionin tuomioistuin on jo antanut ratkaisun, tai jos kysymykseen annettava vastaus on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä tai jos ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä, unionin tuomioistuin voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja

julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää ratkaista asian perustellulla määräyksellä.

Ehdotuksen 100 artiklan esikuvana on käytetty nykyisin voimassa olevan työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohtaa, jossa on kyse tilanteista, joissa unionin tuomioistuin voi ratkaista ennakkoratkaisupyyntö perustellulla määräyksellä, mutta siinä yksinkertaistetaan menettelyä, jonka päätteeksi tällainen määräys annetaan.

Nykyisin tehdään nimittäin ero yhtäältä niiden tapausten, joissa ennakkoratkaisukysymys on täsmälleen samanlainen kuin kysymys, jonka unionin tuomioistuin on jo ratkaissut, tai joissa vastaus kysymykseen on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä, ja toisaalta niiden tapausten välillä, joissa ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta ei jää järkevää epäilyä. Kahdessa ensimmäisessä tapauksessa unionin tuomioistuin nimittäin voi julkisasiamiestä kuultuaan päättää milloin tahansa ratkaista asian perustellulla määräyksellä, jossa viitataan aikaisempaan tuomioon tai asiaan liittyvään oikeuskäytäntöön, kun sen sijaan kolmannessa tapauksessa unionin tuomioistuimen on ennen asian ratkaisemista ilmoitettava aikomuksestaan ennakkoratkaisupyyntö esittäneelle tuomioistuimelle ja annettava asianosaisille tilaisuus esittää mahdolliset kirjalliset huomautuksensa.

Tästä erosta on seurauksena, ettei tätä kolmatta mahdollisuutta enää juuri käytetä silloinkaan, kun esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä. Erityisesti vaatimus, jonka mukaan asianosaisille on varattava tilaisuus esittää mahdolliset huomautuksensa unionin tuomioistuimen aikomuksesta ratkaista asia määräyksellä, merkitsee usein molempien osapuolten työmäärän huomattavaa lisäystä, sillä tähän kehotukseen vastatessaan perussäännön 23 artiklassa tarkoitetut osapuolet useimmiten toistavat aikaisempien kirjallisten huomautustensa sisällön. Nämä uudet huomautukset on vuorostaan käännettävä, mikä yleensä viivyyttää asian käsittelyä useilla kuukausilla. Näiden epäkohtien vuoksi ei olekaan harvinaista, että unionin tuomioistuin päättää ratkaista asian mieluummin tuomiolla, joka annetaan ilman istuntoa ja ratkaisuehdotusta, kuin määräyksellä.

Näiden epäkohtien korjaamiseksi unionin tuomioistuin esittää sen vuoksi, että ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelytapa silloin, kun esitettyyn kysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä, yhdenmukaistettaisiin käsittelytavan kanssa, jota noudatetaan ennakkoratkaisupyyntöissä, joissa kysymys on sama kuin aikaisemmin ratkaistu kysymys tai joissa kysymykseen annettava vastaus on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä.

101 artikla Asian vireilläolo unionin tuomioistuimessa

1. Ennakkoratkaisupyyntö pysyy vireillä unionin tuomioistuimessa, jollei tuomioistuin, joka on saattanut ennakkoratkaisupyyntö unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, peruuta sitä.

2. Unionin tuomioistuin voi kuitenkin milloin tahansa todeta, etteivät sen toimivaltaisuuksien edellytykset enää täyty.

3. Asia ratkaistaan tuomiolla, jos ennakkoratkaisupyyntö peruutetaan sen jälkeen, kun unionin tuomioistuin on antanut tiedoksi tuomion julistamispäivän.

Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on mainittu, käytännössä esiintyy toisinaan ongelmia, jos asian käsittelyn aikana unionin tuomioistuimelle ilmoitetaan ennakkoratkaisun pyytämistä koskevaan kansallisen tuomioistuimen ratkaisuun kohdistuvasta muutoksenhausta tai muusta itse oikeudenkäyntiä koskevasta menettelystä. Tällöin syntyy epätietoisuutta muutoksenhausta tai itse oikeudenkäyntiä koskevan menettelyn vaikutuksesta asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa ja varsinkin vaarasta, että unionin tuomioistuimen ratkaisu jää hyödyttömäksi. Näissä tilanteissa sovellettavien sääntöjen selventämiseksi kuten myös unionin tuomioistuimen ja ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen välisen yhteistyösuhteen ominaisluonteen mukaisesti ehdotetaan, että työjärjestykseen sisällytettäisiin sääntö, jonka mukaan ennakkoratkaisupyyntö pysyy vireillä unionin tuomioistuimessa, jollei tuomioistuin, joka on saattanut ennakkoratkaisupyyntönsä unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, peruuta sitä. Ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella on nimittäin ilmeisesti parhaat edellytykset arvioida, miten itse oikeudenkäyntiä koskeva menettely tai kyseisen tuomioistuimen ratkaisuun kohdistuva muutoksenhaku vaikuttaa ennakkoratkaisupyyntöön.

Toisaalta unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saapuu joskus ennakkoratkaisupyyntönsä peruutus asian käsittelyn edettyä niin pitkälle, että tuomion julistamispäivä on jo ilmoitettu perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille. Koska unionin tuomioistuimen päätösneuvottelu on siinä vaiheessa jo päättynyt, ehdotuksen mukaan tuomio julistettaisiin ennakkoratkaisupyyntönsä peruutuksesta huolimatta. Määräys on aiheellinen prosessiekonomisista syistä, koska useiden samankaltaisten asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa tai kansallisissa tuomioistuimissa saattaa olla keskeytynyt odotettaessa unionin tuomioistuimen tuomiota. Jos ennakkoratkaisupyyntönsä myöhäinen peruutus johtaisi unionin tuomioistuimen tuomion julistamatta jättämiseen, kaikkien keskeytyneiden asioiden käsittely olisi aloitettava alusta uudelleen, eikä näiden asioiden käsittelyn viivästymistä tämän vuoksi voida hyväksyä.

102 artikla Selvennysten pyytäminen

1. Unionin tuomioistuin voi pyytää julkisasiamiestä kuultuaan ennakkoratkaisua pyytäneeltä tuomioistuimelta selvennyksiä asettamassaan määräajassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä työjärjestyksessä määrättyjä prosessinjohtotoimia ja asian selvittämistoimia.

2. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen vastaus pyyntöön annetaan tiedoksi perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille.

Ehdotuksen 102 artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 104 artiklan 5 kohdan sisältö, jota kuitenkin täydennetään määräämällä, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen vastaus pyyntöön annetaan tiedoksi perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille. Tämä täsmennys vastaa nykyistä käytäntöä, ja sen tarkoitus on, että kyseisille osapuolille annetaan kaikki tiedot, joita ne tarvitsevat voidakseen esittää hyödyllisiä huomautuksia ennakkoratkaisupyynnön johdosta.

103 artikla Oikeudenkäyntikulut ennakkoratkaisumenettelyssä

Ennakkoratkaisumenettelyn oikeudenkäyntikuluista päättää ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin.

Tämä artikla on nykyisen työjärjestyksen 104 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan sanamuodon mukainen.

104 artikla Tuomioiden ja määräysten korjaaminen

Unionin tuomioistuin korjaa tuomioissa tai määräyksissä olevat kirjoitus- tai laskuvirheet tai muut selvät virheet omasta aloitteestaan.

Ehdotuksen 104 artikla vastaa sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 66 artiklan 1 kohtaa. Toisin kuin kyseisessä artiklassa, 104 artiklassa ei kuitenkaan ole määräystä asianosaisten mahdollisuudesta esittää kirjallisia huomautuksia unionin tuomioistuimen tuomiossa tai määräyksessä havaituista kirjoitus- tai laskuvirheistä tai asiavirheistä. Ennakkoratkaisumenettelyssä ei nimittäin ole varsinaisia asianosaisia, koska ennakkoratkaisumenettely on asianosaisten välisten oikeusriitojen käsittelystä eroava menettely, jossa unionin tuomioistuin ja kansallinen tuomioistuin toimivat välittömässä yhteistyössä, joten ehdotuksessa todetaan, että unionin tuomioistuin voi korjata ratkaisuihinsa mahdollisesti olevat kirjoitus- tai laskuvirheet tai ilmeiset asiavirheet omasta aloitteestaan.

105 artikla Ennakkoratkaisujen tulkinta

1. Tuomioiden ja määräysten tulkintaa koskevaa 160 artiklaa ei sovelleta ennakkoratkaisupyntöön vastaamiseksi annettuihin ratkaisuihin.
2. Kansallisen tuomioistuimen asiana on harkita, pitääkö se ennakkoratkaisusta saamia tietoja riittävinä vai katsooko se, että unionin tuomioistuimelle on esitettävä uusi ennakkoratkaisupyntö.

Tämä artikla on selvyuden vuoksi lisätty työjärjestykseen vastaukseksi usein esitettyihin tiedusteluihin ennakkoratkaisumenettelyssä annetun ratkaisun vaikutusten tarkasta rajauksesta. Tältä osin ehdotuksessa todetaan, ettei tuomioiden ja määräysten tulkintaa koskevaa artiklaa sovelleta ennakkoratkaisupyyntöön vastaamiseksi annettuihin unionin tuomioistuimen ratkaisuihin. Tämä sääntö johtuu siitä, että tulkintapyyntöön esittäjän on perussäännön 43 artiklan mukaan oltava sellainen asianosainen tai unionin toimielin, joka osoittaa sen koskevan etuaan. Kuten edellä kuitenkin on selostettu, ennakkoratkaisumenettelyssä ei ole varsinaista asianosaista, koska menettely muodostuu unionin tuomioistuimen ja kansallisen tuomioistuimen väliseksi menettelyksi. Unionin tuomioistuimella ei siten ole perustetta ryhtyä tulkitsemaan antamaansa ratkaisua.

Jos sen sijaan asianomainen kansallinen tuomioistuin – tai mikä tahansa muu kansallinen tuomioistuin – katsoo, että unionin tuomioistuimen tuomio tai määräys jättää epätietoisuutta tai edellyttää lisäselvennyksiä, mikään ei estä sitä esittämästä unionin tuomioistuimelle uutta ennakkoratkaisupyyntöä, jotta unionin tuomioistuin voisi ennakkoratkaisussaan tilanteen mukaan tarkentaa aikaisemman ratkaisunsa tarkoitusta ja vaikutusta. Se on tässä artiklassa lausutun säännön sisältö.

2 luku

NOPEUTETTU ENNAKKORATKAISUMENETTELY

106 artikla

Nopeutettu menettely

1. Unionin tuomioistuimen presidentti voi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen pyynnöstä tai poikkeuksellisesti omasta aloitteestaan päättää esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan, että ennakkoratkaisupyyntö käsitellään nopeutetussa menettelyssä tämän työjärjestyksen määräyksistä poiketen, jos asian laatu edellyttää, että asia käsitellään ensi tilassa.
2. Presidentti määrää tässä tapauksessa välittömästi istuntopäivän, joka ilmoitetaan pääasian oikeudenkäynnin asianosaisille ja muille perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille samalla, kun ennakkoratkaisupyyntö annetaan niille tiedoksi.
3. Edellisessä kohdassa tarkoitettut asianosaiset ja muut osapuolet voivat jättää kirjelmiä tai kirjallisia huomautuksia presidentin asettamassa määräajassa, joka ei saa olla lyhyempi kuin 15 päivää. Presidentti voi kehottaa näitä asianosaisia ja osapuolia käsittelemään kirjelmissään tai kirjallisissa huomautuksissaan ainoastaan ennakkoratkaisupyyntöön liittyviä olennaisia oikeudellisia näkökohtia.
4. Mahdolliset kirjelmät tai kirjalliset huomautukset saatetaan edellä tarkoitettujen asianosaisten ja muiden osapuolten tietoon ennen istuntoa.

5. Unionin tuomioistuin ratkaisee asian julkisasiamiestä kuultuaan.

Tähän artiklaan on pääosin otettu nykyisen työjärjestyksen 104 a artiklan sisältö. Tämän artiklan 1 kohtaan lisätään kuitenkin unionin tuomioistuimen presidentin mahdollisuus päättää omasta aloitteestaan, että ennakkoratkaisupyyntö käsitellään nopeutetussa menettelyssä. Omasta aloitteesta toimimisen mahdollisuus, joka on jo nykyisin olemassa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevien asioiden käsittelyn määräämisessä kiireelliseksi, on nimittäin erityisen tarpeellinen asioissa, jotka täyttävät kaikki edellytykset niiden käsittelemiselle nopeasti mutta joissa ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on epähuomiossa jättänyt esittämättä nimenomaisen pyynnön kiireellisen menettelyn soveltamisesta.

Unionin tuomioistuin ehdottaakin, että unionin tuomioistuimen presidentin mahdollisuus määrätä omasta aloitteestaan asia käsiteltäväksi tämän artiklan mukaisessa nopeutetussa menettelyssä laajennettaisiin koskemaan kaikkia unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettuja ennakkoratkaisupyyntöjä edellyttäen, että se on aiheellista käsiteltävän asian erityispiirteiden vuoksi. Tältä osin ehdotuksessa muutetaan hiukan nykyisen työjärjestyksen 104 a artiklan sanamuotoa. Kyseisessä artiklassa nimittäin viitataan tarpeeseen saada erittäin kiireellisesti vastaus esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen, mutta uudessa työjärjestyksessä viitataan tarpeeseen ratkaista asia ensi tilassa, jos asian laatu edellyttää sitä.

107 artikla

Ennakkoratkaisumenettelyn asiakirjojen toimittaminen

1. Edellisessä artiklassa tarkoitetut menettelyn asiakirjat katsotaan jätetyiksi, kun kirjaamoon on toimitettu telekopiolaitteella tai muulla unionin tuomioistuimen käytettävissä olevalla teknisellä tiedonsiirtovälineellä jäljennös allekirjoitetusta alkuperäiskappaleesta ja niistä liiteasiakirjoista, joihin asiassa vedotaan, sekä 57 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu liiteluettelo. Alkuperäinen asiakirja ja edellä mainitut liitteet on toimitettava kirjaamoon välittömästi sen jälkeen.

2. Edellisessä artiklassa tarkoitetut tiedoksiannot ja ilmoitukset voidaan tehdä toimittamalla asiakirjasta jäljennös telekopiolaitteella tai muulla unionin tuomioistuimen ja vastaanottajan käytettävissä olevalla teknisellä tiedonsiirtovälineellä.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 6 kohdan määräysten sisältö; artikla koskee menettelyn asiakirjojen toimittamista kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä. Koska asioiden käsitteleminen nopeutetussa menettelyssä edellyttää kiirehtimistä, unionin tuomioistuin pitää aiheellisena, että tässä määrätään siitä mahdollisuudesta, että myös nopeutetussa ennakkoratkaisumenettelyssä menettelyn asiakirjat voidaan pätevästi jättää ja antaa tiedoksi telekopiolaitteella tai muulla unionin tuomioistuimen ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen osapuolien

käytettävissä olevalla teknisellä tiedonsiirtovälineellä tarvitsematta odottaa alkuperäiskappaletta asian käsittelyn aloittamiseksi.

3 luku

KIIREELLINEN ENNAKKORATKAISUMENETTELY

108 artikla

Kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn soveltamisala

1. Ennakkoratkaisupyyntö, jossa esitetään kysymys tai kysymyksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osastossa tarkoitetuista asioista, voidaan ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen pyynnöstä tai poikkeuksellisesti unionin tuomioistuimen omasta aloitteesta käsitellä kiireellisessä menettelyssä tämän työjärjestyksen määräyksistä poiketen.
2. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on selostettava ne oikeudelliset seikat ja tosiseikat, joiden vuoksi asia on kiireellinen ja tämän poikkeuksellisen menettelyn soveltaminen on perusteltua, ja sen on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava ehdottamansa vastaus ennakkoratkaisukysymyksiin.
3. Jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole esittänyt pyyntöä kiireellisen menettelyn noudattamisesta mutta asiassa on ilmeisesti sovellettava kyseistä menettelyä, unionin tuomioistuimen presidentti voi pyytää 109 artiklassa tarkoitettua jaostoa tutkimaan, onko ennakkoratkaisupyyntö käsiteltävä mainitussa menettelyssä.

Tämä artikla vastaa lähes sanatarkasti nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 1 kohdan kolmea ensimmäistä alakohtaa, joissa rajataan kiireellisen menettelyn soveltamisala.

109 artikla

Kiireellisyiden ratkaiseminen

1. Nimetty jaosto päättää ennakkoratkaisupyyntöä käsittelemisestä kiireellisessä menettelyssä esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan. Ratkaisukokoonpano määräytyy 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti sen päivän perusteella, jona asia on jaettu esittelevälle tuomarille, jos ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on pyytänyt kiireellisen menettelyn soveltamista, tai, jos kysymys kiireellisen menettelyn soveltamisesta tutkitaan presidentin pyynnöstä, tämän pyynnön esittämispäivän perusteella.
2. Jos asia liittyy vireillä olevaan asiaan, joka on jaettu sellaiselle esittelevälle tuomarille, joka ei kuulu nimettyyn jaostoon, nimetty jaosto voi

ehdottaa unionin tuomioistuimen presidentille, että asia jaetaan kyseiselle esittelevälle tuomarille. Jos asia on siirretty kyseiselle esittelevälle tuomarille, nimettynä jaostona toimii tässä asiassa se viiden tuomarin jaosto, johon tämä tuomari kuuluu. Tällöin sovelletaan 29 artiklan 1 kohtaa.

Tämän artiklan 1 kohta vastaa nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 1 kohdan viimeistä alakohtaa; 109 artiklan 2 kohta on sen sijaan uusi. Se on tarkoitettu koskemaan sellaista tilannetta, jossa unionin tuomioistuimeen saapuva ennakkoratkaisupyyntö on hyvin samankaltainen aikaisemman – vireillä olevan tai ratkaistun – ennakkoratkaisupyynnön kanssa, jonka valmistelusta on vastannut esittelevä tuomari, joka ei kuulu kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä mahdollisesti käsiteltävistä asioista kyseisenä vuonna vastaavaan jaostoon.

Mahdollisimman suuren johdonmukaisuuden säilyttämiseksi kyseisten kahden asian käsittelyssä ehdotukseen sisältyykin nimetyn jaoston mahdollisuus ehdottaa unionin tuomioistuimen presidentille, että tämä asia jaetaan sille tuomarille, joka on nimetty esitteleväksi tuomariksi ensimmäisessä asiassa. Jos presidentti suostuu ehdotukseen, asia siirretään kyseiselle tuomarille ja nimettynä jaostona toimii tässä asiassa se viiden tuomarin jaosto, johon tämä tuomari kuuluu, samassa kokoonpanossa, jossa se käsitteli ensimmäisen asian.

110 artikla

Kiireellisen menettelyn kirjallinen vaihe

1. Jos ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pyytänyt kiireellisen menettelyn soveltamista tai presidentti on pyytänyt nimettyä jaostoa tutkimaan, onko ennakkoratkaisupyyntö käsiteltävä kiireellisessä menettelyssä, kirjaaja huolehtii siitä, että ennakkoratkaisupyyntö annetaan välittömästi tiedoksi pääasian oikeudenkäynnin asianosaisille, sille jäsenvaltiolle, jossa ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin sijaitsee, Euroopan komissiolle sekä sille toimielimelle, jonka antaman säädöksen pätevyys tai tulkinta on riitautettu.

2. Päätös siitä, käsitelläänkö ennakkoratkaisupyyntö kiireellisessä menettelyssä, annetaan välittömästi tiedoksi ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle sekä edellisessä kohdassa mainituille asianosaisille, jäsenvaltiolle ja toimielimille. Päätöksessä, jonka mukaan ennakkoratkaisupyyntö käsitellään kiireellisessä menettelyssä, asetetaan määräaika, jossa nämä voivat jättää kirjelmiä tai kirjallisia huomautuksia. Päätöksessä voidaan täsmentää ne oikeudelliset seikat, joita näissä kirjelmissä tai kirjallisissa huomautuksissa on käsiteltävä, ja siinä voidaan määrätä näiden asiakirjojen enimmäispituus.

3. Jos ennakkoratkaisupyynnössä viitataan hallintomenettelyyn tai oikeudenkäyntiin, joka on tapahtunut muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa

ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin sijaitsee, unionin tuomioistuin voi kehottaa kyseistä jäsenvaltiota toimittamaan tarpeellisia tarkennuksia kirjallisesti, mikäli se on mahdollista oikeudenkäynnin asianmukaisen kulun kannalta.

4. Välittömästi 1 kohdassa tarkoitetun tiedoksiannon jälkeen ennakkoratkaisupyyntö saatetaan myös niiden perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen osapuolien tietoon, jotka eivät olleet tiedoksiannon vastaanottajia, ja päätös siitä, käsitelläänkö ennakkoratkaisupyyntö kiireellisessä menettelyssä, saatetaan samojen osapuolien tietoon välittömästi 2 kohdassa tarkoitetun tiedoksiannon jälkeen.

5. Pääasian oikeudenkäynnin asianosaisille ja muille perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille ilmoitetaan todennäköisestä istuntopäivästä heti, kun se on mahdollista.

6. Jos ennakkoratkaisupyyntöä ei käsitellä kiireellisessä menettelyssä, asian käsittelyä jatketaan perussäännön 23 artiklan määräysten ja asiaa koskevien tämän työjärjestyksen määräysten mukaisesti.

Tämän artiklan 1, 2 ja 4–6 kohta ovat eräitä termistöä koskevia muutoksia lukuun ottamatta nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 2 kohdassa olevien viiden alakohdan mukaiset. Tämän artiklan 3 kohta on sen sijaan uusi. Sen tarkoituksena on säännellä tämän osaston yleisperusteluissa mainittu tilanne, jossa ennakkoratkaisupyyntöön taustalla olevat tosiseikat ja siinä esitetyt kysymykset voivat vaikuttaa kahden tai jopa usean jäsenvaltion etuihin. Tällaisessa tapauksessa saattaa osoittautua hyödylliseksi saada kirjalliset huomautukset tai täsmennykset muulta kuin siltä jäsenvaltiolta, jossa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin sijaitsee. Tähän pyritään kyseisellä uudella kohdalla, jossa kuitenkin täsmennetään, että tätä mahdollisuutta käytetään vain, mikäli se on mahdollista oikeudenkäynnin asianmukaisen kulun kannalta eikä se siis kohtuuttomasti pidennä luonteeltaan kiireellisen asian käsittelyä.

111 artikla

Tiedoksiannot ja ilmoitukset asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päätyttyä

1. Kun ennakkoratkaisupyyntö käsitellään kiireellisessä menettelyssä, ennakkoratkaisupyyntö sekä jätetyt kirjelmät ja kirjalliset huomautukset annetaan tiedoksi perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille muille osapuolille kuin 110 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut asianosaiset ja osapuolet. Ennakkoratkaisupyyntöön oheistetaan sen tai mahdollisen tiivistelmän käännös 99 artiklassa määräysten mukaisesti.

2. Kirjelmät ja kirjalliset huomautukset annetaan tiedoksi myös 110 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille asianosaisille ja muille osapuolille.

3. Istuntopäivästä ilmoitetaan asianosaisille ja muille osapuolille edellisissä kohdissa tarkoitettujen tiedoksiantojen yhteydessä.

Tämä artikla on joitakin termistöä koskevia muutoksia lukuun ottamatta sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 3 kohdan mukainen.

*112 artikla
Asian käsittely ilman kirjallista vaihetta*

Nimetty jaosto voi äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa päättää, että asia käsitellään ilman 110 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kirjallista vaihetta.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 4 kohdan mukainen.

*113 artikla
Pääasian ratkaiseminen*

Nimetty jaosto ratkaisee asian julkisasiamiestä kuultuaan.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 5 kohdan ensimmäistä alakohtaa, joka on otettu siihen muuttamattomana.

*114 artikla
Ratkaisukokoonpano*

1. Nimetty jaosto voi päättää käsitellä asian kolmen tuomarin kokoonpanossa. Tällöin ratkaisukokoonpanoon kuuluu nimetyn jaoston puheenjohtaja, esittelevä tuomari sekä yksi tai tarvittaessa kaksi tuomaria, jotka on nimetyn jaoston kokoonpanoa 109 artiklan 1 kohdan mukaisesti määrittäessä nimetty 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu luettelosta ensimmäisinä.

2. Nimetty jaosto voi myös pyytää unionin tuomioistuimelta asian siirtämistä laajempaan ratkaisukokoonpanoon. Kiireellistä menettelyä jatketaan uudessa ratkaisukokoonpanossa tarvittaessa asian käsittelyn suullisen vaiheen uudelleen aloittamisen jälkeen.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 5 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa, jotka on otettu siihen ilman muita kuin sellaisia muutoksia, jotka liittyvät termistöä koskeviin mukautuksiin tai artiklojen uuteen numerointiin ehdotuksessa.

115 artikla
Ennakkoratkaisumenettelyn asiakirjojen toimittaminen

Ennakkoratkaisumenettelyn asiakirjat toimitetaan tämän työjärjestyksen 107 artiklan mukaisesti.

Mahdollisuus menettelyn asiakirjojen toimittamiseen telekopiolaitteella tai muulla teknisellä tiedonsiirtovälineellä sisältyy jo nopeutettua ennakkoratkaisumenettelyä koskevaan tämän ehdotuksen 107 artiklaan, joten tässä artiklassa tyydytään toteamaan samojen tiedonsiirtovälineiden merkitys kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä viittaamalla yksinkertaisesti edellä mainittuun artiklaan, joka puolestaan on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 104 b artiklan 6 kohdan mukainen.

4 luku
OIKEUSAPU

116 artikla
Oikeusavun hakeminen

1. Jos pääasian oikeudenkäynnin asianosainen ei kokonaan tai osaksi kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, hän voi milloin tahansa hakea oikeusapua.
2. Hakemukseen on liitettävä hakijan taloudellisen aseman arvioimiseksi tarvittavat tiedot ja asiakirjat, kuten toimivaltaisen kansallisen viranomaisen todistus hakijan taloudellisesta asemasta.
3. Jos hakija on jo saanut oikeusapua ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa, hänen on esitettävä kyseisen tuomioistuimen päätös ja täsmennettävä, mitä oikeusapuna jo myönnettyillä rahamäärillä on korvattu.

Nykyisessä työjärjestyksessä määrätään varsin yksityiskohtaisesti mahdollisuudesta myöntää maksutonta oikeusapua kanteen yhteydessä, mutta ennakkoratkaisumenettelyssä tältä osin sovellettavat nykyisen työjärjestyksen määräykset ovat sitä vastoin äärimmäisen niukat, koska ainoa maininta oikeusavusta tässä yhteydessä sisältyy 104 artiklan 6 kohdan toiseen alakohtaan, jonka mukaan unionin tuomioistuin voi erityistapauksissa myöntää maksutonta oikeudenkäyntiä koskevien sääntöjen mukaisesti avustuksen, jonka tarkoituksena on helpottaa asianosaisen edustamista tai henkilökohtaista läsnäoloa asian käsittelyssä. Tämän avustuksen myöntämisen edellytyksistä tai siinä noudatettavista yksityiskohtaisista menettelytavoista ei anneta minkäänlaisia täsmennyksiä, kuten ei myöskään ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mahdollisesti myöntämän oikeusavun vaikutuksesta.

Ehdotuksen 116–118 artiklalla täytetään tämä sääntelyaukko käyttäen samalla ilmaisua, joka asiallisesti merkitsee samaa kuin Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa tarkoitettu maksuton oikeusapu vähävaraisille. On johdonmukaista, että 116 artiklan esikuvana on tältä osin käytetty nykyisen työjärjestyksen 76 artiklaa, joka tällöin kuitenkin ajantasaistetaan viittaamalla hakijan taloudelliseen asemaan hänen vähävaraisuutensa sijasta. Lisäksi hakijaa kehoitetaan 116 artiklan 3 kohdan nojalla antamaan selvitys rahamääristä, jotka hän on mahdollisesti saanut oikeusapuna ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa. Näiden kahden muutoksen ansiosta unionin tuomioistuimella lienee paremmat mahdollisuudet saada täydellisempi käsitys hakijan todellisesta taloudellisesta asemasta ennen hänen oikeusapuhakemuksensa ratkaisemista.

117 artikla Oikeusapupäätös

1. Presidentti jakaa oikeusapuhakemuksen heti sen jättämisen jälkeen esittelevälle tuomarille, joka vastaa sen asian valmistelusta, jonka yhteydessä hakemus on tehty.
2. Oikeusavun myöntämisestä kokonaan tai osittain tai sen epäämisestä päättää esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan se kolmen tuomarin jaosto, johon esittelevä tuomari on sijoitettu. Tällöin ratkaisukokoonpanoon kuuluu kyseisen jaoston puheenjohtaja, esittelevä tuomari sekä yksi tai tarvittaessa kaksi tuomaria, jotka nimetään 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitettusta luettelosta ensimmäisinä sen päivän perusteella, jona esittelevä tuomari saattaa oikeusapuhakemuksen jaoston käsiteltäväksi.
3. Jos esittelevä tuomari ei kuulu mihinkään kolmen tuomarin jaostoon, asiasta päättää samojen määräysten mukaisesti se viiden tuomarin jaosto, johon hänet on sijoitettu. Kyseiseen ratkaisukokoonpanoon kuuluu esittelevän tuomarin lisäksi neljä tuomaria, jotka nimetään tämän työjärjestyksen 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta luettelosta sen päivän perusteella, jona esittelevä tuomari saattaa oikeusapuhakemuksen jaoston käsiteltäväksi.
4. Kyseinen ratkaisukokoonpano ratkaisee asian määräyksellä. Jos oikeusapu evätään kokonaan tai osittain, epääminen perustellaan määräyksessä.

Oikeusavun myöntäminen on usein edellytyksenä sille, että asianosainen pystyy tehokkaasti esittämään kirjalliset tai suulliset huomautuksensa, ja tämän vuoksi on tärkeää, että unionin tuomioistuin pystyy ratkaisemaan sen käsiteltäväksi saatetun oikeusapuhakemuksen mahdollisimman nopeasti. Tästä syystä ehdotukseen sisältyy yhtäältä määräys siitä, että oikeusapuhakemus jaetaan automaattisesti sen asian valmistelusta vastaavalle tuomarille, jonka yhteydessä hakemus on esitetty. Toisaalta ehdotuksessa määrätään, että hakemus ratkaistaan aina pienimmässä sellaisessa ratkaisukokoonpanossa, johon esittelevä tuomari kuuluu, eli

tapauksen mukaan kolmen tuomarin tai viiden tuomarin jaostossa, eikä hakemusta ole tarpeen saattaa käsiteltäväksi unionin tuomioistuimen yleiskokouksessa. Näillä määräyksillä pystytään nopeuttamaan oikeusapuhakemusten käsittelyä ottaen huomioon, että kyseiset hakemukset ovat usein arkaluonteisia ja kiireellisiä.

Muutoin artikla noudattaa nykyisen työjärjestyksen 76 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa siltä osin kuin siinä on kyse oikeusapuhakemukseen annettavan unionin tuomioistuimen ratkaisun muodosta ja ratkaisuun liittyvästä perusteluvelvollisuudesta.

118 artikla Oikeusavun lakkaaminen

Oikeusapua koskevan hakemuksen ratkaissut ratkaisukokoonpano voi milloin tahansa omasta aloitteestaan tai hakemuksesta määrätä oikeusavun lakkaamaan, jos sen myöntämiseen johtaneet seikat muuttuvat asian käsittelyn aikana.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 76 artiklan 4 kohdan mukainen.

IV OSASTO KANTEET

Koska kanteet, joista pääosa on jäsenvaltioita vastaan nostettuja jäsenyysoikeuksien noudattamatta jättämistä koskevia kanteita, ovat unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi tulevista asioista lukumääräisesti toiseksi suurin ryhmä, on luonnollista, että ne käsitellään tämän ehdotuksen IV osastossa heti ennakkoratkaisupyyntöjen jälkeen. Tähän osastoon on otettu nykyisen työjärjestyksen jo nyt varsin yksityiskohtaiset määräykset entisestään tarkennettuina, mutta siihen sisältyy myös useita tärkeitä uudistuksia nykyiseen työjärjestykseen verrattuna. Todennäköisesti tärkein näistä uudistuksista kohdistuu väliintulomenettelyyn, joka nykyisin on erittäin raskas.

Kolmannen osapuolen, joka haluaa päästä väliintulijaksi unionin tuomioistuimessa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä, on nimittäin esitettävä väliintulohakemuksensa unionin tuomioistuimelle kuuden viikon määräajassa laskettuna uuden asian vireilletuloa koskevan tiedonannon

julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Väliintulohakemuksen vastaanotettuaan unionin tuomioistuin antaa sen tiedoksi asianosaisille ja kehottaa näitä esittämään mahdolliset huomautuksensa hakemuksen johdosta ja erityisesti siitä, onko asiakirja-aineistosta tarpeen jättää pois tiettyjä salassa pidettäviä tai luottamuksellisia asiakirjoja. Oikeudenkäyntiasiakirjat saatetaan väliintulijan tietoon ja väliintulija voi laatia väliintulokirjelmänsä vasta sen jälkeen, kun edellä mainittujen huomautusten määräaika on päättynyt ja määräys, jolla väliintulohakemus on hyväksytty, on annettu ja annettu tiedoksi. Tällaista menettelyä on usein arvosteltu sen raskauden ja siitä asioiden käsittelylle toisinaan aiheutuvan viivytyksen vuoksi.

Tietyissä tapauksissa on nimittäin sattunut, että jäsenvaltio esittää väliintulohakemuksen, vaikka asian käsittelyn kirjallinen vaihe on jo päättynyt kantajan vastauksesta luopumisen vuoksi, jolloin asian käsittelyn seuraavaan vaiheeseen pääsemiseksi on täytynyt odottaa väliintulokirjelmää – ja kirjelmän johdosta mahdollisesti esitettyjä huomautuksia. Toisissa tapauksissa väliintulohakemus on sitä paitsi peruutettu sen jälkeen, kun oikeudenkäyntiasiakirjat on toimitettu väliintulijalle, ja tästä on aiheutunut tarpeetonta viivytystä asian käsittelylle.

Kaikista näistä syistä ja siksi, että jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten oikeus väliintuloon unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatetuissa asioissa on vahvistettu perussäännön 40 artiklan ensimmäisessä kohdassa, tässä ehdotuksessa perustetaan jäsenvaltioiden ja toimielinten käytettäväksi – ja myös ETA-sopimuksen osapuolina olevien valtioiden ja EFTAn valvontaviranomaisen käytettäväksi, jos oikeudenkäynti koskee ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa asiaa – yksinkertaistettu väliintulomenettely. Ehdotetun järjestelmän mukaisesti kaikki edellä mainitut osapuolet voivat nimittäin pyytää unionin tuomioistuimelta, että niille toimitetaan kanteen – jos ne eivät ole saaneet sitä jo aikaisemmin – ja myös vastine, jos se on saatavissa, ilman liitteitä 15 päivän määräajassa, joka alkaa kulua asiaa koskevan tiedonannon julkaisemisesta virallisessa lehdessä, ja kanteen toimittamisesta edellä mainituille valtioille ja toimielimille alkaa kulua 20 päivän määräaika, jossa ne halutessaan esiintyä asiassa väliintulijoina voivat suoraan ilmoittautua väliintulijoiksi toimittamalla siitä kirjallisen ilmoituksen kirjaamoon. Tämä muutos lyhentäneen huomattavasti kanteen käsittelyn kokonaiskestoa niissä tapauksissa, joissa asiaan liittyy useita osapuolia.

Tämän järjestelmän käyttöönoton välttämätön seuraus on tietenkin kantajan ja vastaajan velvollisuus yksilöidä jo kanteessa tai vastineessa ne asiakirjat tai asiakirjojen osat, jotka ovat luottamuksellisia, ja esittää syyt, joiden vuoksi niiden saattaminen mahdollisten väliintulijoiden tietoon voisi aiheuttaa kantajalle tai vastaavasti vastaajalle vahinkoa.

Tässä ehdotuksessa toteutettavista muista uudistuksista mainittakoon vastineen jättämisen määräajan pidentäminen kahteen kuukauteen – nykyinen (yhden kuukauden) määräaika on osoittautunut riittämättömäksi ja useissa tapauksissa on pyydetty sen pidentämistä – sekä työjärjestykseen sisällytettävä uusi luku, jossa käsitellään uusien oikeudellisten perusteiden esittämistä asian käsittelyn aikana, todisteita ja pyyntöjä näytön hankkimiseksi samoin kuin jo mainittua mahdollisuutta määrätä unionin tuomioistuimen omasta aloitteesta, että asia käsitellään nopeutetussa menettelyssä.

Vaikkei ehdotuksessa tehdä nykyiseen työjärjestykseen nähden oikeudenkäyntikulujen osalta muita muutoksia kuin korvattavia oikeudenkäyntikuluja koskevan kiistan ratkaisemiseen toimivaltaisen ratkaisukokoonpanon täsmentäminen – kuten ennakkoratkaisumenettelyssä tai muutoksenhaussa tehdyissä oikeusapuhakemuksissa, myös niissä se on lähtökohtaisesti se kolmen tuomarin jaosto, johon esittelevä tuomari kuuluu – ehdotuksessa kootaan sen sijaan yhteen ja samaan lukuun joukko sellaisia määräyksiä, jotka nykyisin ovat hajallaan neljässä eri luvussa ja jotka koskevat jo annettuihin tuomioihin tai määräyksiin kohdistuvia pyyntöjä tai hakemuksia (virheen korjaaminen, ratkaisun täydentäminen, takaisinsaanti yksipuoliseen tuomioon, kolmannen osapuolen kantelu, ratkaisun tulkinta ja purkaminen).

Unionin tuomioistuimen pyrkimys tällaisten hakemusten käsittelemiseen nopeasti ilmenee myös siten, että ehdotuksen mukaan hakemukset jaetaan automaattisesti esittelevälle tuomarille, joka on vastannut sen asian valmistelusta, johon pyyntö tai hakemus liittyy, ja ne myös jaetaan ratkaisukokoonpanolle, joka on käsitellyt asian, johon pyyntö tai hakemus liittyy, lukuun ottamatta yhtä poikkeusta, joka selittyy purkuhakemuksen tekemisen määräajan pituudella ja kyseisen menettelyn erityisluonteella. Välitoimimenettelyssä määrättävää täytäntöönpanon lykkäystä tai muita välitoimia koskevaan lukuun ei sen sijaan ehdoteta lainkaan sisällöllisiä muutoksia.

1 luku

ASIANOSAISTEN EDUSTAMINEN

119 artikla

Velvollisuus käyttää oikeudenkäyntiedustajaa

1. Asianosaisia saa edustaa vain heidän asiamiehensä tai asianajajansa.
2. Asiamiesten ja asianajajien on jätettävä kirjaamoon heidän edustamansa asianosaisen antama valtakirja.

3. Asianosaisen avustajana tai edustajana toimivan asianajajan on lisäksi jätettävä kirjaamoon todistus, joka osoittaa hänen kelpoisuutensa esiintyä jonkin jäsenvaltion tai muun ETA-sopimuksen osapuolena olevan valtion tuomioistuimissa.

4. Jollei asiakirjoja ole jätetty, kirjaaja asettaa kyseessä olevalle asianosaiselle kohtuullisen määräajan, jossa ne on toimitettava. Jollei asiakirjoja ole toimitettu asetetussa määräajassa, unionin tuomioistuin ratkaisee esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan, jätetäänkö kanne tai kirjelmä tutkimatta tämän menettelyvaatimuksen noudattamatta jättämisen vuoksi.

Toisin kuin ennakkoratkaisumenettelyssä, jossa unionin tuomioistuin ottaa huomioon asian sen käsiteltäväksi saattaneessa tuomioistuimessa noudatettavat oikeudenkäyntimenettelyä koskevat säännöt, kanteen käsittelyssä asianosaisilla on oltava edustajana asiamies tai asianajaja. Tämä niin perussäännön 19 artiklassa kuin nykyisen työjärjestyksen 58 artiklassakin lausuttu vaatimus todetaankin ehdotuksessa kanteita koskevan osaston alussa. Sen jälkeen mainitaan asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa osallistumiseksi vaadittavat asiakirjat ja mahdolliset seuraukset näiden asiakirjojen toimittamatta jättämisestä. Asiakirjat ja seuraukset mainitaan nykyisen työjärjestyksen 38 artiklassa ja erityisesti sen 3, 5 ja 7 kohdassa.

2 luku ASIAN KÄSITTELYN KIRJALLINEN VAIHE

120 artikla Kannekirjelmän sisältö

1. Perussäännön 21 artiklassa tarkoitetussa kannekirjelmässä on mainittava

- a) kantajan nimi ja kotipaikka
- b) sen asianosaisen nimi, jota vastaan kanne nostetaan
- c) oikeudenkäynnin kohde sekä perusteet ja perustelut, joihin asiassa vedotaan, ja yhteenveto kyseisistä perusteista
- d) kantajan vaatimukset
- e) tarvittaessa todisteet ja pyynnöt näytön hankkimiseksi.

2. Jos kantaja katsoo, että tiettyjä asiakirjoja tai niiden osia ei pidä saattaa mahdollisten väliintulijoiden tietoon, kantajan on yksilöitävä ne täsmällisesti ja selostettava, miksi niiden saattaminen väliintulijoiden tietoon

voisi aiheuttaa kantajalle vahinkoa. Presidentti ratkaisee tämän kysymyksen esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan.

Tämän artiklan 1 kohta vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 38 artiklan 1 kohtaa, mutta sen 2 kohta on sen sijaan uusi. Tämä selittyy sillä, että työjärjestykseen otetaan yksinkertaistettu väliintulomenettely etuoikeutettujen väliintulijoiden eli unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden käytettäväksi. Ehdotuksen mukaan näillä väliintulijoilla olisi mahdollisuus pyytää unionin tuomioistuimelta kannekirjelmän toimittamista ilman liitteitä 15 päivän määräajassa asian vireilletuloa koskevan tiedonannon julkaisemisesta virallisessa lehdessä – ja kannetta koskevan ilmoituksen vastaanottaminen puolestaan käynnistää 20 päivän määräajan, jossa väliintulijaksi ilmoittautuminen on tehtävä – ja tässä määräajassa asianosaisten kuuleminen väliintulohakemuksien johdosta on tosiasiallinen mahdottomuus.

Tästä syystä ehdotuksessa edellytetään, että kantaja ja vastaaja yksilöivät jo oikeudenkäynnin alussa eli kanteessa ja vastineessa ne asiakirjat tai asiakirjojen osat, joiden saattaminen kolmansien osapuolien tietoon voi niiden mielestä aiheuttaa niille vahinkoa. Silloin presidentti ratkaisee tämän kysymyksen varsinaisten asianosaisten esittämien huomautusten sekä mahdollisten tiedon saamista kanteesta koskevien pyyntöjen perusteella.

121 artikla

Tiedoksiantoja varten mainittavat seikat

1. Kannekirjelmässä on mainittava unionin tuomioistuimen kotipaikassa oleva prosessiosoite, johon asiaa koskevat tiedoksiannot voidaan toimittaa. Lisäksi siinä on mainittava henkilö, joka on oikeutettu vastaanottamaan tiedoksiannot ja suostuu niiden vastaanottamiseen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun prosessiosoitteen lisäksi tai sen sijasta kannekirjelmässä voidaan ilmoittaa, että asianajaja tai asiamies suostuu siihen, että tiedoksiannot toimitetaan hänelle telekopiolaitteella tai muulla teknisellä tiedonsiirtovälineellä.
3. Jos kannekirjelmä ei täytä 1 ja 2 kohdassa määrättyjä vaatimuksia, kaikki asiaa koskevat tiedoksiannot ennen puutteen korjaamista toimitetaan tälle asianosaiselle hänen asiamiehelleen tai asianajajalleen osoitetulla kirjatulla kirjeellä. Tällöin tiedoksianto katsotaan 48 artiklasta poiketen asianmukaisesti toimitetuksi, kun lähetys on jätetty kirjattuna postin kuljetettavaksi unionin tuomioistuimen kotipaikassa.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 38 artiklan 2 kohtaa.

122 artikla
Kannekirjelmän liitteet

1. Kannekirjelmään on tarvittaessa liitettävä perussäännön 21 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetut asiakirjat.
2. Jos kanne nostetaan SEUT 273 artiklan nojalla, kannekirjelmään on liitettävä jäljennös asianomaisten jäsenvaltioiden välillä tehdystä välityssopimuksesta.
3. Jos kannekirjelmi ei täytä tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa määrättyjä vaatimuksia, kirjaaja asettaa kyseessä olevalle asianosaiselle kohtuullisen määräajan edellä mainittujen asiakirjojen toimittamista varten. Jollei puutteita ole korjattu asetetussa määräajassa, unionin tuomioistuin ratkaisee esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan, jätetäänkö kanne tutkimatta näiden menettelyvaatimusten noudattamatta jättämisen vuoksi.

Tähän artiklaan on otettu lähes sanatarkasti nykyisen työjärjestyksen 38 artiklan 4, 6 ja 7 kohdan sisältö. Artiklojen välinen ero on siinä, että uuden työjärjestyksen mukaan esittelevä tuomari osallistuu myös tässä artiklassa asetettujen vaatimusten noudattamatta jättämisen seurauksia koskevaan ratkaisuun.

123 artikla
Kanteen tiedoksi antaminen

Kanne annetaan tiedoksi vastaajalle. Edellä 119 artiklan 4 kohdassa ja 122 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tiedoksianto toimitetaan sen jälkeen, kun puute on korjattu tai unionin tuomioistuin on päättänyt, etteivät kyseisissä artikloissa mainitut menettelyvaatimukset estä kanteen tutkimista.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 39 artiklaa kuitenkin siten, että viittauksiin sisältyvät artiklojen numerot on mukautettu.

124 artikla
Vastinekirjelmän sisältö

1. Vastaajan on toimitettava vastinekirjelmi kahden kuukauden kuluessa kanteen tiedoksi antamisesta. Vastinekirjelmässä on mainittava
 - a) vastaajan nimi ja kotipaikka

- b) perusteet ja perustelut, joihin asiassa vedotaan
- c) vastaajan vaatimukset
- d) tarvittaessa todisteet ja pyynnöt näytön hankkimiseksi.

2. Jos vastaaja katsoo, että tiettyjä asiakirjoja tai niiden osia ei pidä saattaa mahdollisten väliintulijoiden tietoon, vastaajan on yksilöitävä ne täsmällisesti ja selostettava, miksi niiden saattaminen väliintulijoiden tietoon voisi aiheuttaa vastaajalle vahinkoa. Presidentti ratkaisee tämän kysymyksen esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan.

3. Vastinekirjelmään sovelletaan tämän työjärjestyksen 121 artiklaa.

4. Presidentti voi poikkeuksellisesti pidentää 1 kohdassa tarkoitettua määräaika vastajan asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä.

Tämä artikla on sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 40 artiklan mukainen.

Tärkeimmät muutokset nykyisiin sääntöihin verrattuna ovat yhtäältä artiklaan lisätty uusi kohta, jossa vastaajan edellytetään tarvittaessa yksilöivän vastineensa salassa pidettävät tai luottamukselliset osat sekä selostavan, miksi niitä ei pidä saattaa mahdollisten väliintulijoiden tietoon. Kuten edellä on todettu, tämä lisäys johtuu siitä, että uuteen työjärjestykseen otetaan uusi yksinkertaistettu väliintulomenettely, jossa kannekirjelmä ja vastinekirjelmä saatetaan pyynnöstä etuoikeutettujen väliintulijoiden tietoon.

Toisaalta ehdotuksessa pidennetään vastinekirjelmän jättämisen määräaika kahteen kuukauteen. Tämä nykyisin yhden kuukauden määräaika on nimittäin usein osoittautunut riittämättömäksi asianomaisen vastaajan puolustuksen tehokasta valmistelua varten varsinkin jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevissa asioissa, joissa vastineen laatimiseksi välttämättä tarvittavat tiedot on kerättävä kuulemalla useita toimijoita ja ministeriöitä. Tietyt asianosaiset pyytävätkin sen vuoksi järjestelmällisesti tämän määräajan pidentämistä, mistä aiheutuu ylimääräistä työtä sekä unionin tuomioistuimelle että näille asianosaisille. Tämän vuoksi ehdotetaan, että vastinekirjelmän jättämisen määräajaksi vahvistetaan jo alun perin kaksi kuukautta mutta että tätä uutta määräaika pidennetään vain poikkeuksellisesti. Pidentäminen ei ole mahdotonta, mutta se edellyttää vastaajan esittävän sitä koskevan asianmukaisesti perustellun pyynnön.

*125 artikla
Asiakirjojen toimittaminen*

Jos Euroopan parlamentti, neuvosto tai Euroopan komissio eivät ole asianosaisina, unionin tuomioistuin toimittaa niille jäljennöksen kannekirjelmästä ja vastinekirjelmästä niiden liiteasiakirjoja lukuun ottamatta, jotta ne voivat todeta, vaaditaanko asiassa SEUT 277 artiklan nojalla, että jotain niiden antamaa säädöstä ei sovelleta.

Ehdotuksen 125 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 16 artiklan 7 kohtaa, jota kuitenkin yksinkertaistetaan antamalla Euroopan parlamentille sama asema kuin neuvostolle ja Euroopan komissiolle. Kun otetaan huomioon Euroopan parlamentin aseman ja toimivallan kehittyminen erityisesti Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1.12.2009, näiden kolmen toimielimen välisen erottelun säilyttämiseen SEUT 277 artiklan mahdollista soveltamista koskevan oikeudenkäynnin asiakirjojen toimittamisen yhteydessä ei enää näytä olevan perusteita.

*126 artikla
Kantajan vastaus ja vastaajan vastaus*

1. Kannetta ja vastinetta voidaan täydentää kantajan vastauksella ja vastaajan siihen antamalla vastauksella.
2. Presidentti vahvistaa määräajat, joissa kyseiset oikeudenkäyntiasiakirjat on toimitettava. Hän voi täsmentää ne oikeudelliset seikat, joita kantajan vastauksessa tai vastaajan vastauksessa on käsiteltävä.

Ehdotuksen 126 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 41 artiklan mukainen kuitenkin siten, että 2 kohtaan lisätään virke, jonka mukaan presidentti voi täsmentää ne oikeudelliset seikat, joita kantajan vastauksessa tai vastaajan vastauksessa on käsiteltävä. Lisäyksen perusteena on jo aikaisemmin mainittu pyrkimys saada asian käsittelyn kirjallisesta ja suullisesta vaiheesta mahdollisimman suuri hyöty. Jos unionin tuomioistuin selvästi tunnistaa asian kannalta ratkaisevat seikat jo ensimmäisen kirjelmien vaihdon jälkeen, se voi tällöin kehottaa asianosaista keskittymään juuri niihin, jolloin asianosaiset eivät kantajan vastauksessa ja vastaajan vastauksessa tarpeettomasti kehittele sellaisia seikkoja, joista unionin tuomioistuin katsoo itsellään olevan jo riittävät tiedot, ja näin edistetään samalla asian käsittelyä nopeammin, koska toisessa kirjelmien vaihdossa käsitellään vain avoimiksi jääneitä kysymyksiä.

3 luku
KANNEPERUSTEET JA TODISTEET

127 artikla
Uudet kanneperusteet

1. Asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu asian käsittelyn aikana ilmenneisiin oikeudellisiin seikkoihin ja tosiseikkoihin.
2. Presidentti voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan asettaa vastapuolelle määräajan uuteen perusteeseen vastaamiseksi, vaikka kysymys tämän perusteen tutkittavaksi ottamisesta ratkaistaisiin myöhemmin.

Tähän artiklaan on otettu nykyisen työjärjestyksen 42 artiklan 2 kohdan sanamuoto yksinkertaistettuna.

128 artikla
Todisteet ja pyynnöt näytön hankkimiseksi

1. Asianosaiset voivat vielä kantajan vastauksessa ja vastaajan vastauksessa esittää lausumiensa tueksi uusia todisteita tai pyytää näytön hankkimista. Asianosaisten on tällöin perusteltava, miksei niitä ole esitetty aikaisemmin.
2. Asianosaiset voivat poikkeuksellisesti esittää todisteita tai pyytää näytön hankkimista vielä asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen jälkeen. Asianosaisten on tällöin perusteltava, miksei niitä ole esitetty aikaisemmin. Presidentti voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan asettaa vastapuolelle määräajan mielipiteen lausumiseen kyseisistä todisteista.

Tämän artiklan 1 kohta vastaa nykyisen työjärjestyksen 42 artiklaa sellaisenaan, mutta 128 artiklan 2 kohta on sen sijaan uusi. Sen tarkoituksena on säännellä tilanne, jossa todisteita tai pyyntöjä näytön hankkimiseksi esitetään asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen jälkeen. Ehdotuksessa korostetaan tällaisten tilanteiden poikkeuksellisuutta muttei suljeta pois sitä mahdollisuutta, että ne saattaisivat vaikuttaa asian käsittelyn kulkuun. Sen vuoksi 128 artiklassa sallitaan pyynnöt näytön hankkimiseksi tai todisteiden esittäminen, mutta niiden edellytykseksi asetetaan sen seikan nimenomainen perusteleminen, miksei niitä ole esitetty aikaisemmin, ja kontradiktorisen periaatteen noudattamiseksi siinä myös määrätään presidentin mahdollisuudesta asettaa toiselle asianosaiselle määräaika mielipiteen lausumiseen kyseisistä todisteista.

4 luku VÄLIINTULO

129 artikla Väliintulon tarkoitus ja vaikutukset

1. Väliintulon tarkoituksena voi olla ainoastaan jonkin asianosaisen vaatimusten ja perusteiden tukeminen kokonaan tai osittain. Väliintulijalla ei ole asianosaisille kuuluvia menettelyllisiä oikeuksia eikä siten erityisesti oikeutta pyytää istunnon pitämistä.
2. Väliintulo liittyy pääasian oikeudenkäyntiin. Väliintulo raukeaa, jos asia poistetaan unionin tuomioistuimen rekisteristä, kanne peruutetaan, asianosaiset sopivat asian tai kanne jätetään tutkimatta.
3. Väliintulijan on hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä.
4. Väliintulohakemus, joka on esitetty 130 tai 133 artiklassa tarkoitetun määräajan päätyttyä mutta ennen 60 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua päätöstä asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamisesta, voidaan käsitellä. Jos presidentti tällöin hyväksyy väliintulon, väliintulija saa esittää huomautuksensa istunnossa asianosaisten kuulemiseksi, jos sellainen pidetään.

Koska väliintulomenettelyn todellisesta tarkoituksesta ja todellisista vaikutuksista on toisinaan epätietoisuutta, niitä pyritään rajaamaan tässä artiklassa aikaisempaa selvemmin. Sen vuoksi tehdään kaksi tärkeää selvennystä.

Ensinnäkin 129 artiklassa todetaan, ettei väliintulija ole samassa asemassa kuin asianosainen. Väliintulohakemuksen on välttämättä liityttävä ennestään olemassa olevaan oikeusriitaan, eikä sillä voi olla muuta tarkoitusta kuin kyseisen oikeusriidan jonkin asianosaisen esittämien vaatimusten ja perusteiden tukeminen. Niiden tukeminen voi kuitenkin myös olla osittaista siten, että se koskee vain jotakin tai joitakin muttei kaikkia kantajan tai vastaajan esittämistä perusteista.

Toiseksi 129 artiklassa ilmaistaan väliintulon liitännäisen luonteen seuraukset täsmentämällä, että väliintulo raukeaa, jos asianosaisten välinen oikeusriita päättyy esimerkiksi kanteen peruuttamisen tai kantajan ja vastaajan välisen sovinnon vuoksi.

Ehdotetun 129 artiklan 3 ja 4 kohdassa puolestaan lausutaan nykyisen työjärjestyksen 93 artiklan 4 ja 7 kohtaan jo sisältyvä sääntö, jonka mukaan väliintulijan on hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on hänen tullessaan väliintulijaksi. Myöhästynyt väliintulo ei toisin sanoen voi perustaa hänelle oikeutta väliintulokirjelmän jättämiseen eikä se varsinkaan voi aikaansaada oikeudenkäynnin aloittamista uudelleen alusta esimerkiksi siten, että vastineen, kantajan vastauksen tai vastaajan vastauksen jättämiseen myönnettäisiin uudet määräajat, vaikka asian käsittelyn kirjallinen vaihe on jo päättynyt.

*130 artikla
Väliintulohakemus*

1. Väliintulohakemus on tehtävä kuuden viikon kuluessa 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun tiedonannon julkaisemisesta.
2. Väliintulohakemuksessa on mainittava
 - a) asia
 - b) asianosaiset
 - c) väliintulijan nimi ja kotipaikka
 - d) vaatimukset ja perusteet, joiden tukemiseksi väliintulija tekee väliintulohakemuksensa
 - e) selostus seikoista, joihin väliintulo-oikeus perustuu.
3. Väliintulijan on käytettävä oikeudenkäyntiedustajaa perussäännön 19 artiklan määräysten mukaisesti.
4. Tämän työjärjestyksen 119, 121 ja 122 artiklaa sovelletaan vastaavasti.

Ehdotuksen 130 artikla on sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 93 artiklan 1 kohdan mukainen kuitenkin työjärjestyksen uuden rakenteen edellyttämin mukautuksin, jotka koskevat erityisesti viittauksia ehdotuksen muihin artikloihin.

*131 artikla
Väliintulohakemuksen ratkaiseminen*

1. Väliintulohakemus annetaan tiedoksi asianosaisille.
2. Presidentti varaa asianosaisille tilaisuuden esittää kirjalliset tai suulliset huomautuksensa ennen väliintulohakemuksen ratkaisemista.
3. Presidentti ratkaisee väliintulohakemuksen määräyksellä tai siirtää hakemuksen unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi.

4. Jos väliintulohakemus hyväksytään, väliintulijalle toimitetaan kaikki asianosaisille tiedoksi annetut oikeudenkäyntiasiakirjat. Presidentti voi kuitenkin asianosaisen pyynnöstä päättää, ettei väliintulijalle toimiteta salassa pidettäviä tai luottamuksellisia asiakirjoja.

Tämä artikla on sanamuodoltaan täysin nykyisen työjärjestyksen 93 artiklan 2 ja 3 kohdan mukainen.

132 artikla Kirjelmien toimittaminen

1. Presidentti asettaa määräajan, jonka kuluessa väliintulija voi toimittaa väliintulokirjelmän.

2. Väliintulokirjelmässä on mainittava

- a) väliintulijan vaatimukset, joilla tuetaan tai vastustetaan kokonaan tai osaksi jonkin asianosaisen vaatimuksia ja perusteita
- b) oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin väliintulija vetoaa
- c) tarvittaessa todisteet ja pyynnot näytön hankkimiseksi.

3. Kun väliintulokirjelmä on jätetty, presidentti vahvistaa tarvittaessa määräajan, jonka kuluessa asianosaiset voivat vastata kirjelmään.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 93 artiklan 5 ja 6 kohdan mukainen kuitenkin väliintulokirjelmän sisältöä koskevin täsmennyksin.

133 artikla Yksinkertaistettu väliintulo

1. Muut kuin 125 artiklassa mainitut jäsenvaltiot ja unionin toimielimet voivat 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun tiedonannon julkaisemisesta alkavassa 15 päivän määräajassa pyytää unionin tuomioistuinta toimittamaan niille kanteen ja tilanteen mukaan vastineen ilman niiden liitteitä.

2. Poiketen siitä, mitä 130 artiklassa määrätään, väliintuloon perussäännön 40 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla oikeutetut valtiot ja unionin toimielimet ilmoittautuvat väliintulijoiksi toimittamalla kirjaamoon kirjallisen ilmoituksen 20 päivän kuluessa siitä, kun asianomainen valtio tai toimielin on vastaanottanut kanteen.

3. Tämän työjärjestyksen 132 artiklaa sovelletaan vastaavasti.

Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on selostettu, yksinkertaistetun väliintulomenettelyn käyttöönotto on varmasti yksi merkittävimmistä tähän ehdotukseen sisältyvistä uudistuksista. Sen tarkoituksena on antaa etuoikeutetuille väliintulijoille asian käsittelyn varhaisessa vaiheessa asiakirjat, joita ne tarvitsevat harkitessaan, onko väliintulijana osallistuminen unionin tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyyn tarkoituksenmukaista, ja nimenomaan tällä tavalla myös nopeuttaa kyseisen asian käsittelyä.

Ehdotettu menettely jakautuu kahteen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten edellytetään pyytävän unionin tuomioistuinta toimittamaan niille kanteen ja mahdollisesti saatavissa olevan vastineen voidakseen tutustua asiaan. Kun asiakirjat ovat saapuneet kyseisille valtioille ja toimielimille, niillä on 20 päivän määräaika, jossa niiden on kirjallisesti ilmoitettava haluavansa esiintyä asiassa väliintulijoina. Asian käsittelyä jatketaan tällöin tavallisten sääntöjen mukaisesti. Presidentti asettaa määräajan väliintulokirjelmän toimittamista varten, ja kantaja ja vastaaja voivat tapauksen mukaan esittää kirjallisia huomautuksia väliintulokirjelmän johdosta.

134 artikla

Väliintulo ETA-sopimuksen mukaisesti

1. Tämän työjärjestyksen 133 artiklaa sovelletaan ETA-sopimuksen osapuolina oleviin muihin valtioihin kuin jäsenvaltioihin sekä myös EFTAn valvontaviranomaiseen, joilla on perussäännön 40 artiklan kolmannen kohdan nojalla oikeus väliintuloon, kun oikeudenkäynti koskee kyseisen sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa asiaa.

2. Tämä seikka on osoitettava väliintulijaksi ilmoittauduttaessa. Muussa tapauksessa sovelletaan 130 artiklaa ja väliintulijaksi ilmoittautuminen katsotaan kyseisessä määräyksessä tarkoitetuksi väliintulohakemukseksi.

Koska perussäännön 40 artiklassa mainitaan myös ETA-sopimuksen osapuolina olevat muut valtiot kuin jäsenvaltiot sekä EFTAn valvontaviranomainen, ehdotuksen 134 artiklassa yksinkertaistettu väliintulomenettely laajennetaan koskemaan myös niitä. Sen soveltaminen edellyttää kuitenkin, että asianomainen valtio tai valvontaviranomainen osoittaa väliintulijaksi ilmoittautuessaan, että oikeudenkäynti koskee ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa asiaa. Muussa tapauksessa noudatetaan normaalia väliintulomenettelyä.

5 luku
NOPEUTETTU MENETTELY

135 artikla
Nopeutetusta menettelystä päättäminen

1. Kantajan tai vastaajan pyynnöstä unionin tuomioistuimen presidentti voi vastapuolta, esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan päättää, että asia käsitellään tämän työjärjestyksen määräyksistä poiketen nopeutetussa menettelyssä, jos asian laatu edellyttää sen käsittelemistä mahdollisimman nopeasti.
2. Pyyntö asian käsittelemisestä nopeutetussa menettelyssä on tehtävä erillisellä asiakirjalla kanteen tai vastineen jättämisen yhteydessä.
3. Presidentti voi poikkeuksellisesti päättää asiasta myös omasta aloitteestaan asianosaisia, esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan.

Ehdotuksen 135 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 62 a artiklan 1 kohtaa. Toisin kuin kyseisessä artiklassa, 135 artiklassa kuitenkin määrätään myös presidentin mahdollisuudesta määrätä omasta aloitteestaan, että asia käsitellään nopeutetussa menettelyssä. Tämän lisäyksen perusteet ovat asian laadusta johtuvia eroja lukuun ottamatta täsmälleen samat kuin ne, joiden vuoksi työjärjestykseen lisätään vastaava mahdollisuus ennakkoratkaisumenettelyssä (ks. edellä ehdotuksen 106 artiklan perustelut).

136 artikla
Asian käsittelyn kirjallinen vaihe

1. Nopeutettua menettelyä sovellettaessa kannetta ja vastinetta voidaan täydentää vastauksella ainoastaan, jos presidentti esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan pitää sitä tarpeellisena.
2. Väliintulija voi toimittaa väliintulokirjelmän vain, jos presidentti esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan pitää sitä tarpeellisena.

Ehdotuksen 136 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 62 a artiklan 2 kohtaa. Mainittuun artiklaan verrattuna uuteen artiklaan on lisätty velvollisuus kuulla esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä, ennen kuin presidentti ratkaisee kysymyksen siitä, onko kantajan vastauksen ja vastaajan vastauksen jättäminen tai väliintulokirjelmän jättäminen tarpeellista.

137 artikla
Asian käsittelyn suullinen vaihe

1. Presidentti määrää istuntopäivän heti vastinekirjelmän toimittamisen jälkeen tai, jos päätös asian käsittelystä nopeutetussa menettelyssä tehdään vasta vastinekirjelmän toimittamisen jälkeen, heti kyseisen päätöksen tekemisen jälkeen, ja istuntopäivä ilmoitetaan välittömästi asianosaisille. Presidentti voi siirtää istuntopäivää myöhemmäksi, jos asiassa on ryhdyttävä selvittämistoimiin tai siirtäminen on tarpeen prosessinjohtotoimien vuoksi.

2. Asianosaiset saavat asian käsittelyn suullisen vaiheen aikana täydentää perustelujaan ja esittää todisteita tai pyytää näytön hankkimista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 127 ja 128 artiklan soveltamista. Asianosaisten on tällöin perusteltava, miksei niitä ole esitetty aikaisemmin.

Ehdotuksen 137 artikla on sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 62 a artiklan 3 kohdan mukainen kuitenkin ehdotuksen rakenteesta tai siinä käytetystä termistöstä johtuvin mukautuksin.

138 artikla
Pääasian ratkaiseminen

Unionin tuomioistuin ratkaisee asian julkisasiamiestä kuultuaan.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 62 a artiklan 4 kohdan mukainen.

6 luku
OIKEUDENKÄYNTIKULUT

139 artikla
Ratkaisu oikeudenkäyntikuluista

Ratkaisu oikeudenkäyntikuluista annetaan tuomiossa tai määräyksessä, jolla asia lopullisesti ratkaistaan.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 69 artiklan 1 kohdan mukainen.

140 artikla
Pääsäännöt kuluvastuun kohdentumisesta

1. Asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.
2. Jos hävinneitä asianosaisia on useita, unionin tuomioistuin ratkaisee, miten kulut on jaettava näiden asianosaisten kesken.
3. Jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi tai jos siihen on muutoin erityisiä syitä, unionin tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin asianosainen vastaa omista kuluistaan.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohtaa ja 3 kohdan ensimmäistä alakohtaa sekä on sanamuodoltaan niiden mukainen.

141 artikla
Tarpeettomasti tai haitantekona aiheutetut kulut

Unionin tuomioistuin voi velvoittaa myös asian voittaneen asianosaisen korvaamaan vastapuolelle aiheuttamansa kulut, jotka unionin tuomioistuin katsoo aiheutetuiksi tarpeettomasti tai haitantekona.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 69 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukainen.

142 artikla
Väliintulijoiden oikeudenkäyntikulut

1. Jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.
2. Muut ETA-sopimuksen osapuolina olevat valtiot kuin jäsenvaltiot sekä EFTAn valvontaviranomainen, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat samoin omista oikeudenkäyntikuluistaan.
3. Unionin tuomioistuin voi määrätä, että muu kuin edellisissä kohdissa mainittu väliintulija vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukainen.

143 artikla

Oikeudenkäyntikulut kanteen peruuttamisen yhteydessä

1. Asianosainen, joka peruuttaa kanteensa, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli sitä vaatii peruuttamista koskevissa huomautuksissaan.
2. Kanteensa peruuttavan asianosaisen pyynnöstä vastapuoli veloitetaan kuitenkin korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos se vastapuolen menettelyn vuoksi katsotaan kohtuulliseksi.
3. Jos asianosaiset sopivat oikeudenkäyntikuluista, ratkaisu oikeudenkäyntikuluista tehdään sopimuksen mukaisesti.
4. Jollei oikeudenkäyntikulujen korvaamista vaadita, kukin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 69 artiklan 5 kohdan mukainen.

144 artikla

Oikeudenkäyntikulut lausunnon antamisen rautessa

Jos lausunnon antaminen asiassa raukeaa, unionin tuomioistuin määrää oikeudenkäyntikuluista harkintansa mukaan.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 69 artiklan 6 kohtaa.

145 artikla

Oikeudenkäyntimaksut

Asian käsittely unionin tuomioistuimessa on maksutonta, jollei seuraavista määräyksistä muuta johdu:

- a) jos unionin tuomioistuimelle on aiheutunut kustannuksia, jotka olisi voitu välttää, se voi julkisasiamiestä kuultuaan velvoittaa kustannukset aiheuttaneen asianosaisen korvaamaan ne
- b) jos asianosaisen pyynnöstä on otettu jäljennöksiä tai tehty käännöksiä, joista kirjaaja katsoo aiheutuneen ylimääräisiä kustannuksia, tämän asianosaisen on korvattava ne 22 artiklassa tarkoitetun kirjaamon hinnaston mukaisesti.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 72 artiklan mukainen kuitenkin mukautettuna artiklojen uuteen numerointiin ehdotuksessa.

146 artikla
Korvattavat kulut

Korvattavia oikeudenkäyntikuluja ovat edellisen artiklan määräysten soveltamista rajoittamatta

- a) todistajille ja asiantuntijoille tämän työjärjestyksen 74 artiklan mukaisesti maksettavat rahamäärät
- b) asianosaisille asian käsittelystä aiheutuneet välttämättömät kustannukset, erityisesti matka- ja oleskelukulut sekä asiamiehen, avustajan tai asianajajan palkkio.

Edellisen artiklan tavoin tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen sitä vastaavan artiklan eli tässä tapauksessa 73 artiklan mukainen kuitenkin mukautettuna artiklojen uuteen numerointiin ehdotuksessa.

147 artikla
Oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva riita

1. Jos oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta syntyy riita, asian ratkaisee määräyksellä asianosaisen pyynnöstä, vastapuolen esitettyä huomautuksensa ja julkisasiamiestä kuultuaan se kolmen tuomarin jaosto, johon asian käsittelyyn osallistunut esittelevä tuomari on sijoitettu. Tällöin ratkaisukokoonpanoon kuuluu kyseisen jaoston puheenjohtaja, esittelevä tuomari sekä yksi tai tarvittaessa kaksi tuomaria, jotka nimetään 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta luettelosta ensimmäisinä sen päivän perusteella, jona esittelevä tuomari saattaa riidan jaoston käsiteltäväksi.

2. Jos esittelevä tuomari ei kuulu mihinkään kolmen tuomarin jaostoon, asiasta päättää samojen edellytysten mukaisesti se viiden tuomarin jaosto, johon hänet on sijoitettu. Ratkaisukokoonpanoon kuuluu esittelevän tuomarin lisäksi neljä tuomaria, jotka nimetään 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta luettelosta sen päivän perusteella, jona esittelevä tuomari saattaa riidan jaoston käsiteltäväksi.

3. Asianosaiset voivat täytäntöönpanoa varten pyytää oikeaksi todistetun jäljennöksen määräyksestä.

Tämä oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamista koskeva artikla eroaa nykyisen työjärjestyksen 74 artiklasta kahdella tavalla. Siinä määrätään yhtäältä, että hakemukset tutkitaan pienimmässä sellaisessa ratkaisukokoonpanossa, johon esittelevä tuomari kuuluu, eli tapauksen mukaan kolmen tuomarin tai viiden tuomarin jaostossa, minkä ansiosta

voidaan erityisesti välttää 15 tai 27 tuomarin joutuminen käsittelemään tämän tyyppistä hakemusta siksi, että asia, johon hakemus liittyy, oli jaettu suurelle jaostolle tai täysistunnolle. Koska toisaalta sellaisissa hakemuksissa ei myöskään tule esille minkäänlaisia uusia oikeuskysymyksiä, ehdotetussa artiklassa julkisasiamies vapautetaan ratkaisuehdotuksen esittämisestä tässä tilanteessa. Julkisasiamiestä vain kuullaan, ennen kuin jaosto ratkaisee asian.

*148 artikla
Maksujen suorittaminen*

1. Unionin tuomioistuimen kassa ja sen velalliset suorittavat maksunsa euroina.
2. Jos korvattavat kulut ovat aiheutuneet muuna valuuttana kuin euroina tai jos korvauksen perusteena olevat toimenpiteet on toteutettu maassa, jonka valuutta ei ole euro, rahamäärien muuntamisessa noudatetaan Euroopan keskuspankin viitekurssia maksupäivänä.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 75 artiklan mukainen lukuun ottamatta erästä termistöä koskevaa muutosta.

7 luku
SOVINTO, KANTEEN PERUUTTAMINEN, LAUSUNNON
ANTAMISEN RAUKEAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIVÄITTEET

*149 artikla
Sovinto*

1. Jos asianosaiset tekevät asiassa sovinnon ennen unionin tuomioistuimen ratkaisun antamista ja ilmoittavat unionin tuomioistuimelle luopuvansa kaikista vaatimuksistaan, presidentti määrää asian poistettavaksi rekisteristä ja tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista 143 artiklan mukaisesti ottaen huomioon asianosaisten tätä koskevat mahdolliset ehdotukset.
2. Tätä määräystä ei sovelleta SEUT 263 ja SEUT 265 artiklassa tarkoitettuihin kanteisiin.

Tämä artikla vastaa sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 77 artiklaa kuitenkin mukautettuna artiklojen uuteen numerointiin ehdotuksessa.

150 artikla
Kanteen peruuttaminen

Jos kantaja ilmoittaa unionin tuomioistuimelle kirjallisesti tai istunnossa peruuttavansa kanteensa, presidentti määrää asian poistettavaksi rekisteristä ja tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista 143 artiklan mukaisesti.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 78 artiklan mukainen kuitenkin täsmennettynä viittauksella siihen mahdollisuuteen, että kanteen peruuttaminen tehdään istunnossa asianosaisten kuulemiseksi.

151 artikla
Lausunnon antamisen raukeaminen

Jos unionin tuomioistuin toteaa, että kanne on menettänyt tarkoituksensa eikä lausunnon antamiseen ole enää aihetta, unionin tuomioistuin voi omasta aloitteestaan esittelevän tuomarin ehdotuksesta sekä asianosaisia ja julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa ratkaista asian perustellulla määräyksellä. Unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 92 artiklan 2 kohtaa. Kyseiseen artiklaan lisätään kuitenkin täsmennykset, jotka koskevat menettelyä unionin tuomioistuimen ratkaisun tekemisessä ja kyseisen ratkaisun sisältöä.

152 artikla
Ehdottoman prosessinedellytyksen puuttuminen

Unionin tuomioistuin voi omasta aloitteestaan esittelevän tuomarin ehdotuksesta sekä asianosaisia ja julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa ratkaista perustellulla määräyksellä, onko kanne jätettävä tutkimatta ehdottoman prosessinedellytyksen puuttumisen vuoksi.

Edellisen artiklan tavoin myös tämän artiklan esikuvana on käytetty nykyisen työjärjestyksen 92 artiklan 2 kohdan sanamuotoa, jota kuitenkin täydennetään lisäämällä täsmennykset, jotka koskevat menettelyä unionin tuomioistuimen ratkaisun tekemisessä.

153 artikla
Oikeudenkäyntiväitteet

1. Asianosaisen, joka pyytää unionin tuomioistuinta ratkaisemaan pääasian käsittelyä aloittamatta oikeudenkäyntiväitteen tai muun oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvän seikan, on esitettävä hakemuksensa erillisellä asiakirjalla.

2. Hakemuksessa on esitettävä ne perusteet ja perustelut, joihin vedotaan, sekä vaatimukset, ja siihen on liitettävä asiakirjat, joihin hakemuksen tueksi vedotaan.

3. Heti hakemuksen toimittamisen jälkeen presidentti asettaa määräajan, jonka kuluessa vastapuoli voi esittää kirjallisesti perusteensa ja vaatimuksensa.

4. Jollei unionin tuomioistuin toisin päättä, hakemus käsitellään sen jälkeen suullisessa menettelyssä.

5. Julkisasiamiestä kuultuaan unionin tuomioistuin ratkaisee hakemuksen tai lykkää sen ratkaistavaksi pääasian yhteydessä.

6. Jos unionin tuomioistuin hylkää hakemuksen tai lykkää sen ratkaistavaksi pääasian yhteydessä, presidentti asettaa uudet määräajat asian käsittelyn jatkamiseksi.

Ehdotettu 153 artikla vastaa pääosin unionin tuomioistuimen työjärjestyksen nykyistä 91 artiklaa.

8 luku YKSIPUOLINEN TUOMIO

154 artikla Yksipuolinen tuomio

1. Jos asianmukaisesti haastettu vastaaja ei vastaa kanteeseen menettelyvaatimuksia ja määräaika koskevien määräysten mukaisesti, kantaja voi vaatia, että unionin tuomioistuin hyväksyy hänen vaatimuksensa yksipuolisella tuomiolla.

2. Vaatimus annetaan tiedoksi vastaajalle. Unionin tuomioistuin voi pyynnöstä päättää aloittaa asian käsittelyn suullisen vaiheen.

3. Ennen yksipuolisen tuomion antamista unionin tuomioistuin tutkii julkisasiamiestä kuultuaan kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset ja tarkastaa, onko menettelyvaatimukset täytetty asianmukaisesti ja ovatko kantajan vaatimukset ilmeisesti perusteltuja. Unionin tuomioistuin voi toteuttaa prosessinjohtotoimia tai määrätä asian selvittämistoimia.

4. Yksipuolinen tuomio on täytäntöönpanokelpoinen. Unionin tuomioistuin voi kuitenkin määrätä täytäntöönpanon lykättäväksi siihen asti, kunnes se on ratkaissut 158 artiklan mukaisesti tehdyn takaisinsaantihakemuksen, tai määrätä täytäntöönpanon edellytykseksi vakuuden, jonka suuruus ja muut ehdot vahvistetaan olosuhteet huomioon ottaen; vakuus palautetaan, jos takaisinsaantihakemusta ei tehdä tai se hylätään.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 94 artiklan 1–3 kohtaa eräin muutoksin, jotka koskevat termistöä tai johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa.

9 luku
ANNETTUUN TUOMIOON TAI MÄÄRÄYKSEEN KOHDISTUVAT
PYYNNÖT JA HAKEMUKSET

*155 artikla
Toimivaltainen ratkaisukokoonpano*

1. Tässä luvussa tarkoitetut pyynnot ja hakemukset, 161 artiklassa tarkoitettuja pyyntöjä lukuun ottamatta, jaetaan esittelevälle tuomarille, joka on vastannut sen asian valmistelusta, johon pyyntö tai hakemus liittyy, ja ne annetaan sen ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi, joka on ratkaissut kyseisen asian.
2. Jos esittelevä tuomari on estynyt, unionin tuomioistuimen presidentti jakaa tässä luvussa tarkoitetun pyynnön tai hakemuksen jollekin niistä tuomareista, jotka kuuluivat ratkaisukokoonpanoon, joka on ratkaissut asian, jota pyyntö tai hakemus koskee.
3. Jos perussäännön 17 artiklassa määrättyä päätösvaltaista jäsenmäärää ei enää ole muutoin saatavilla, unionin tuomioistuin antaa pyynnön tai hakemuksen esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan uuden ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi.

Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on todettu, ehdotuksessa kootaan yhteen ja samaan lukuun joukko pyyntöjä ja hakemuksia, jotka voidaan esittää sen jälkeen, kun asian käsittely unionin tuomioistuimessa on päättynyt. Näiden pyyntöjen tai hakemusten tarkoituksena voi olla toisinaan unionin tuomioistuimen antaman ratkaisun korjaaminen, tulkinta tai purkaminen, toisinaan ratkaisun täydentäminen siitä puuttumaan jääneellä lausumalla ja toisinaan takaisinsaanti tai kolmannen osapuolen kantelu unionin tuomioistuimen ratkaisun johdosta. Koska tällaiset hakemukset ovat yleensä välitöntä jatkoa asiassa jo annetulle ratkaisulle, on näyttänyt prosessiekonomisista syistä asianmukaiselta määrätä, että ne jaetaan samalle esittelevälle tuomarille ja samalle ratkaisukokoonpanolle, joka on tehnyt hakemuksen kohteena olevan ratkaisun.

Kun otetaan huomioon ratkaisun purkamista koskevan hakemuksen erityisluonne ja sen tekemisessä noudatettava erityisen pitkä määräaika, on kuitenkin näyttänyt asianmukaiselta poiketa mainitusta säännöstä tämän viimeksi mainitun hakemustyyppin yhteydessä. Ehdotuksessa määritetään myös menettely, jota noudatetaan siinä tapauksessa, ettei asianomainen

esittelevä tuomari voi osallistua asian käsittelyyn tai ettei asianomainen ratkaisukokoonpano voi käsitellä asiaa, koska siihen ei ole saatavilla päätösvaltaista jäsenmäärää.

*156 artikla
Virheen korjaaminen*

1. Unionin tuomioistuin voi korjata kirjoitus- tai laskuvirheen tai muun selvän virheen omasta aloitteestaan tai asianosaisen pyynnöstä, joka on tehtävä kahden viikon kuluessa kyseisen ratkaisun tiedoksiannosta, sanotun kuitenkin rajoittamatta tuomioiden ja määräysten tulkintaa koskevien määräysten soveltamista.
2. Jos korjauspyyntö koskee tuomiolauselmaa tai määräysosaa tai niiden kannalta välttämätöntä perustelujen osaa, asianosaiset voivat kirjaajan heille antaman asianmukaisen ilmoituksen jälkeen esittää kirjallisia huomautuksia presidentin asettamassa määräajassa.
3. Unionin tuomioistuin ratkaisee asian julkisasiamiestä kuultuaan.
4. Korjausta koskevan määräyksen taltio liitetään korjatun ratkaisun taltioon. Määräyksestä tehdään merkintä korjatun ratkaisun taltioon.

Tämä artikla on sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 66 artiklan mukainen kuitenkin siten, että siihen lisätään täsmennys, jonka mukaan virheen korjaaminen voi koskea unionin tuomioistuimen tuomiota mutta myös unionin tuomioistuimen määrystä, ja että korjauksen varsinaista tekemistä edeltävää menettelyä yksinkertaistetaan.

Korjauspyynnöt koskevat usein ratkaisussa olevia sellaisia yksityiskohtia kuin jonkin asianosaisen oikeudenkäyntiedustajan nimen puuttuminen taikka virheellinen numerotieto tai päivämäärä, minkä vuoksi vaikuttaakin liioitellulta, että asianosaisia on kaikissa tapauksissa kuultava ennen korjauksen tekemistä. Tästä syystä ehdotetaan, että asianosaisia kehoitetaan esittämään todettuun virheeseen liittyvät mahdolliset huomautuksensa vain silloin, kun korjauspyyntö kohdistuu tuomiolauselmaan tai määräysosaan tai niiden kannalta välttämättömään perustelujen osaan.

*157 artikla
Ratkaisun täydentäminen*

1. Jos unionin tuomioistuin on jättänyt lausumatta tietystä vaatimuksesta tai oikeudenkäyntikuluista, asianosaisen on siihen vedotakseen saatettava asia unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi hakemuksella, joka on tehtävä kuukauden kuluessa ratkaisun tiedoksi antamisesta.

2. Hakemus annetaan tiedoksi vastapuolelle, ja presidentti asettaa määräajan, jonka kuluessa vastapuoli voi esittää kirjalliset huomautuksensa.
3. Huomautusten esittämisen jälkeen unionin tuomioistuin ratkaisee julkisasiamiestä kuultuaan samanaikaisesti, otetaanko hakemus tutkittavaksi ja hyväksytäänkö se.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 67 artiklan 1 kohtaa. Kyseisestä artiklasta poiketen tässä viitataan kuitenkin unionin tuomioistuimen ratkaisuun, joka on laajempi käsite, koska lausumatta jättäminen saattaa koskea niin unionin tuomioistuimen tuomioita kuin sen määräyksiä.

158 artikla Takaisinsaanti

1. Yksipuoliseen tuomioon saa hakea takaisinsaantia perussäännön 41 artiklan mukaisesti.
2. Takaisinsaantia on haettava yhden kuukauden kuluessa yksipuolisen tuomion tiedoksi antamisesta, ja hakemus on tehtävä tämän työjärjestyksen 120–122 artiklassa määrättyjen muotovaatimusten mukaisesti.
3. Kun takaisinsaantihakemus on annettu tiedoksi, presidentti asettaa määräajan, jonka kuluessa vastapuoli voi esittää kirjalliset huomautuksensa.
4. Asian käsittelyä jatketaan tämän työjärjestyksen 59–93 artiklan mukaisesti.
5. Unionin tuomioistuin ratkaisee asian tuomiolla, johon ei saa hakea takaisinsaantia.
6. Tuomion taltio liitetään yksipuolisen tuomion taltioon. Takaisinsaantihakemuksen johdosta annetusta tuomiosta tehdään merkintä yksipuolisen tuomion taltioon.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 94 artiklan 4–6 kohdan mukainen kuitenkin siten, että siinä mainitaan perussäännön asianomainen artikla ja tehdään mukautukset, joita artiklojen uusi numerointi ehdotuksessa edellyttää.

159 artikla
Kolmannen osapuolen kantelu

1. Perussäännön 42 artiklan nojalla tehtyyn kolmannen osapuolen kanteluun, jossa vaaditaan asian käsittelemistä uudelleen, sovelletaan tämän työjärjestyksen 120–122 artiklan määräyksiä. Kantelukirjelmässä on lisäksi mainittava

- a) tuomio tai määräys, josta kannellaan
- b) millä tavoin ratkaisu, josta kannellaan, loukkaa kantelijan oikeuksia
- c) syyt, joiden vuoksi kantelija ei ole voinut osallistua asian käsittelyyn.

2. Kantelu on tehtävä kaikkia oikeudenkäynnin asianosaisia vastaan.

3. Jos ratkaisu on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, kantelu on tehtävä kahden kuukauden kuluessa julkaisemisesta.

4. Kantelun kohteena olevan ratkaisun täytäntöönpano voidaan kantelijan vaatimuksesta määrätä lykättäväksi. Tällöin sovelletaan tämän osaston 10 luvun määräyksiä.

5. Kantelun kohteena olevaa ratkaisua muutetaan siltä osin kuin kantelu hyväksytään.

6. Kolmannen osapuolen kantelun johdosta annetun tuomion taltio liitetään kantelun kohteena olevan ratkaisun taltioon. Kantelun johdosta annetusta tuomiosta tehdään merkintä kantelun kohteena olevan ratkaisun taltioon.

Edellisen artiklan tavoin myös kolmannen osapuolen kantelua koskeva ehdotuksen 159 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen vastaavan artiklan (97 artikla) mukainen kuitenkin siten, että siinä mainitaan perussäännön asianomainen artikla ja siihen tehdään mukautukset, jotka koskevat termistöä tai johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa.

160 artikla
Ratkaisujen tulkinta

1. Jos tuomio tai määräys on epäselvä sisällykseltään tai ulottuvuudeltaan, perussäännön 43 artiklan mukaan unionin tuomioistuin tulkitsee sitä sellaisen asianosaisen tai unionin toimielimen pyynnöstä, joka osoittaa sen koskevan etuaan.

2. Tulkintaa koskeva pyyntö on tehtävä 12 kuukauden kuluessa tuomion julistamisesta tai määräyksen tiedoksi antamisesta.

3. Tulkintaa koskeva pyyntö on tehtävä tämän työjärjestyksen 120–122 artiklan määräysten mukaisesti. Siinä on lisäksi mainittava

- a) ratkaisu, jota pyyntö koskee
- b) ne ratkaisun osat, joiden tulkintaa pyydetään.

4. Pyyntö on tehtävä kaikkia niitä asianosaisia vastaan, joita tulkintapyyntöön kohteena oleva ratkaisu koskee.

5. Unionin tuomioistuin ratkaisee asian varattuaan asianosaisille tilaisuuden esittää huomautuksensa ja kuultuaan julkisasiamiestä.

6. Tulkintaratkaisun taltio liitetään tulkitun ratkaisun taltioon. Tulkintaratkaisusta tehdään merkintä tulkitun ratkaisun taltioon.

Ehdotuksen 160 artikla on sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 102 artiklan mukainen, mutta ehdotuksessa sitä täydennetään viittauksella perussäännön asianomaiseen artiklaan.

Oikeusvarmuuden vuoksi ja jottei unionin tuomioistuimen ratkaisuja voitaisi kyseenalaistaa miten kauan tahansa, unionin tuomioistuin pitää myös suotavana aikarajan asettamista asianosaisen tai unionin toimielimen mahdollisuudelle tehdä tulkintapyyntö. Tästä syystä artiklaan lisätään 2 kohta, jonka mukaan tulkintaa koskeva pyyntö on tehtävä 12 kuukauden kuluessa pyynnössä tarkoitetun tuomion julistamisesta tai määräyksen tiedoksi antamisesta.

161 artikla

Tuomion tai määräyksen purkaminen

1. Unionin tuomioistuimen ratkaisun purkamista saadaan perussäännön 44 artiklan mukaisesti hakea vain, jos tietoon tulee merkitykseltään ratkaiseva tosiseikka, joka ei ole ollut unionin tuomioistuimen eikä purkamista hakevan asianosaisen tiedossa ennen tuomion julistamista tai määräyksen tiedoksi antamista.

2. Purkamista on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona hakija sai tiedon purkamista koskevan hakemuksen perusteena olevasta tosiseikasta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussäännön 44 artiklan kolmannessa kohdassa määrätyn kymmenen vuoden määräajan soveltamista.

3. Purkamista koskevaan hakemukseen sovelletaan tämän työjärjestyksen 120–122 artiklan määräyksiä. Hakemuksessa on lisäksi mainittava

- a) tuomio tai määräys, jonka purkamista haetaan

- b) miltä osin ratkaisun purkamista haetaan
 - c) hakemuksen perusteena olevat tosiseikat
 - d) todisteet sellaisten tosiseikkojen olemassaolosta, joiden vuoksi ratkaisu on syytä purkaa, ja 2 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen noudattamisesta.
4. Purkamista koskeva hakemus on tehtävä kaikkia niitä vastaan, jotka ovat asianosaisina ratkaisussa, jonka purkamista haetaan.
5. Unionin tuomioistuin ratkaisee julkisasiamiestä kuultuaan ja asianosaisten kirjalliset huomautukset vastaanotettuaan tuomiolla, otetaanko hakemus tutkittavaksi, mutta tämä tuomio ei vaikuta pääasiassa annettavaan ratkaisuun.
6. Jos unionin tuomioistuin päättää ottaa hakemuksen tutkittavaksi, se jatkaa pääasian käsittelyä ja ratkaisee asian tuomiolla tämän työjärjestyksen määräysten mukaisesti.
7. Tuomion, jolla ratkaisu on purettu, taltio liitetään puretun ratkaisun taltioon. Purkamista koskevasta tuomiosta tehdään merkintä puretun ratkaisun taltioon.

Ehdotuksen 161 artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 98–100 artiklaa, joita kuitenkin täydennetään viittauksella perussäännön 44 artiklan asianomaisiin määräyksiin ja erityisesti toteamalla seikat, joiden vuoksi purkamista koskeva hakemus voidaan tehdä, ja määräaika sen tekemiseen.

10 luku

TÄYTÄNTÖÖNPANON LYKKÄÄMINEN JA MUUT VÄLITOIMET

162 artikla

Täytäntöönpanon lykkäämistä tai välitoimia koskeva hakemus

1. Hakemus toimielimen toteuttaman toimen täytäntöönpanon lykkäämiseksi SEUT 278 ja SEA 157 artiklan mukaisesti otetaan tutkittavaksi ainoastaan, jos hakija on nostanut tästä toimesta kanteen unionin tuomioistuimessa.
2. SEUT 279 artiklan mukaisia muita välitoimia koskeva hakemus otetaan tutkittavaksi ainoastaan, jos sen on tehnyt unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian asianosainen ja jos se liittyy tähän asiaan.

3. Edellisissä kohdissa tarkoitetuissa hakemuksissa on ilmoitettava oikeudenkäynnin kohde ja seikat, joiden vuoksi asia on kiireellinen, sekä ne tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, joiden vuoksi haetun välitoimen määrääminen on ilmeisesti perusteltua.
4. Hakemus on tehtävä erillisellä asiakirjalla noudattaen tämän työjärjestyksen 120–122 artiklan määräyksiä.
5. Hakemus annetaan tiedoksi vastapuolelle, joka voi esittää kirjallisia tai suullisia huomautuksia presidentin asettamassa lyhyessä määräajassa.
6. Presidentti harkitsee, onko tarpeen määrätä asian selvittämistoimia.
7. Presidentti voi hyväksyä hakemuksen jo ennen kuin vastapuoli on esittänyt huomautuksensa. Tällöin välitoimea voidaan myöhemmin muuttaa tai se voidaan peruuttaa myös unionin tuomioistuimen aloitteesta.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 83 ja 84 artiklan mukainen kuitenkin mukautettuna artiklojen uuteen numerointiin ehdotuksessa.

163 artikla

Hakemuksen ratkaiseminen

1. Presidentti ratkaisee hakemuksen itse tai siirtää sen välittömästi unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.
2. Jos presidentti on estynyt, sovelletaan tämän työjärjestyksen 10 ja 13 artiklan määräyksiä.
3. Jos hakemus on siirretty unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, unionin tuomioistuin ratkaisee sen julkisasiamiestä kuultuaan välittömästi.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 85 artiklan mukainen kuitenkin mukautuksin, jotka koskevat termistöä tai johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa.

164 artikla

Täytäntöönpanon lykkäämistä tai välitoimia koskeva määräys

1. Hakemus ratkaistaan perustellulla määräyksellä, johon ei saa hakea muutosta. Määräys annetaan välittömästi tiedoksi asianosaisille.

2. Määräyksen täytäntöönpanon edellytyksenä voidaan vaatia, että hakija asettaa vakuuden, jonka suuruus ja muut ehdot vahvistetaan olosuhteet huomioon ottaen.

3. Määräyksessä voidaan vahvistaa päivä, jona välitoimen voimassaolo päättyy. Muussa tapauksessa välitoimen voimassaolo päättyy, kun tuomio, jolla asia lopullisesti ratkaistaan, julistetaan.

4. Määräys on väliaikainen, eikä se millään tavoin vaikuta unionin tuomioistuimen ratkaisuun pääasiassa.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 86 artiklan mukainen.

*165 artikla
Olosuhteiden muuttuminen*

Asianosaisen hakemuksesta määräystä voidaan milloin tahansa muuttaa tai se voidaan peruuttaa olosuhteiden muuttumisen vuoksi.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 87 artiklan mukainen.

*166 artikla
Uusi hakemus*

Välitoimea koskevan hakemuksen hylkääminen ei estä sen tehnyttä asianosaista tekemästä uutta hakemusta, joka perustuu uusiin tosiseikkoihin.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 88 artiklan mukainen.

*167 artikla
SEUT 280, SEUT 299 tai SEA 164 artiklan mukaisesti tehty hakemus*

1. Tämän luvun määräyksiä sovelletaan unionin tuomioistuimen ratkaisun taikka neuvoston, Euroopan komission tai Euroopan keskuspankin toimen täytäntöönpanon lykkäämistä koskevaan hakemukseen, joka on tehty SEUT 280, SEUT 299 tai SEA 164 artiklan mukaisesti.

2. Määräyksessä, jolla hakemus hyväksytään, vahvistetaan tarvittaessa päivä, jona välitoimen voimassaolo päättyy.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 89 artiklan mukainen kuitenkin selventäen sitä mainitsemalla nimenomaisesti SEUT 299 artiklassa tarkoitetut kolme toimielintä.

168 artikla

SEA 81 artiklan mukaisesti tehty pyyntö

1. SEA 81 artiklan kolmannessa ja neljännessä kohdassa tarkoitetussa pyynnössä on mainittava
 - a) valvontaan määrättyjen henkilöiden ja yritysten nimi ja kotipaikka
 - b) valvonnan kohde ja tarkoitus.
2. Presidentti ratkaisee asian määräyksellä. Tällöin sovelletaan tämän työjärjestyksen 164 artiklan määräyksiä.
3. Jos presidentti on estynyt, sovelletaan tämän työjärjestyksen 10 ja 13 artiklaa.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 90 artiklan mukainen kuitenkin mukautuksin, jotka koskevat termistöä tai johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa.

V OSASTO MUUTOKSENHAKU UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN RATKAISUIHIN

Unionin tuomioistuimen käsiteltävistä asioista kolmannen – ja viimeisen – merkittävän ryhmän muodostavat muutoksenhaut unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin, ja niiden osalta ehdotus on pääosin unionin tuomioistuimen nykyisen työjärjestyksen IV osaston (110–123 artikla) määräysten mukainen, mutta niiden sisältöä täydennetään yhtäältä näiden määräysten yhtenäistämiseksi muutoksenhaun asiallisia edellytyksiä ja muutovaatimuksia koskevien perussäännön määräysten kanssa ja toisaalta tämän menettelylajin todellisen luonteen ja muun muassa päävalituksen ja liitännäisvalituksen keskinäisen suhteen selventämiseksi.

Ehdotuksessa nykyisiin sääntöihin tehtävistä muutoksista voidaan mainita ensimmäisenä ja tärkeimpänä valituskirjelmän sisältöä koskevien vaatimusten tiukentaminen. Olipa kyseessä päävalitus tai liitännäisvalitus, ehdotuksessa täsmennetään, että muutosvaatimuksen sisältönä on oltava unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoaminen kokonaan tai osittain ja että tässä tarkoitetaan ratkaisua sellaisena kuin se sisältyy tuomiolauselman tai määräyksen osaan. Tällä täsmennyksellä, joka perustuu unionin yleisen tuomioistuimen perustamista seuranneiden 20 vuoden aikana muutoksenhakumenettelyn soveltamisesta saatuihin kokemuksiin, pyritään erityisesti ehkäisemään sellaisten valitusten tekeminen, joiden ainoana tarkoituksena on riitauttaa jokin osa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuun sisältyvästä päättelystä. Jos asianosainen on voittanut asian unionin yleisessä tuomioistuimessa, hänellä ei ole oikeutta hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuun, sanotun kuitenkin rajoittamatta asianosaisen mahdollisuutta riitauttaa liitännäisvalituksessa unionin yleisen tuomioistuimen nimenomainen tai välillisesti ilmenevä ratkaisu siinä nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä.

Unionin tuomioistuimen tarkoituksena on torjua se, että muutoksenhakuvaiheeseen edenneen oikeudenkäynnin ulkopuoliset tahot riitauttaisivat unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuja, joten unionin tuomioistuin pyrkii seuraavaksi rajaamaan täsmällisemmin käsitteen ”oikeudenkäynnin asianosaiset unionin yleisessä tuomioistuimessa” ja niiden asianosaisten piirin, joilla on oikeus vastineen jättämiseen. Ehdotuksen 174 artiklan mukaan oikeus vastineen jättämiseen – valituksen tiedoksi antamisesta alkavassa kahden kuukauden määräajassa, jota ei voida pidentää – on kaikilla niillä unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyn asian asianosaisilla, joiden etujen mukaista on, että valitus hylätään tai jätetään tutkimatta. Oikeussuojan tarpeen käsitteen määrittely ilmenee vastakohtaispäätelmänä edellä mainitun artiklan 2 kohdasta. Kyseisen kohdan mukaan etua valituksen hylkäämisestä tai tutkimatta jättämisestä ei ole asianosaisella, joka ei ole asianosaisena siinä oikeusriidassa, jota muutoksenhaku koskee; näin on muun muassa silloin, kun unionin yleinen tuomioistuin on yhdistänyt useita erillisiä oikeusriitoja yhteistä ratkaisua varten tai jos alkuperäinen kanne on nostettu unionin yleisessä tuomioistuimessa useiden asianosaisten nimissä mutta unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalainen ratkaisu koskee vain valittajaa.

Unionin tuomioistuin ei myöskään halua tarpeettomasti pitkittää muutoksenhakuasioiden käsittelyä, joten tämän asiaryhmän erityisluonteen huomioon ottaen se tiukentaa tässä ehdotuksessa edellytyksiä sille, että valitusta ja vastinetta saadaan täydentää valittajan vastauksella ja vastineen antajan vastauksella. Kyseisten kirjelmien jättämisen edellytyksenä on yhtäältä, että valittaja esittää seitsemässä päivässä vastineen tiedoksi antamisesta asianmukaisesti perustellun pyynnön saada jättää valittajan vastaus, ja toisaalta, että unionin tuomioistuimen presidentti asiasta vastaavia esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan pitää vastauksen jättämistä tarpeellisena. Asia voi olla niin

esimerkiksi silloin, kun valittajalle on annettava tilaisuus ottaa kantaa vastineessa esitettyihin oikeudenkäyntiväitteeseen tai uusiin seikkoihin. Nykyisen käytännön mukaisesti ehdotuksessa kuitenkin täsmennetään, että jos presidentti suostuu pyyntöön, hän voi kehottaa asianosaisia rajoittamaan valittajan vastauksen ja vastineen antajan vastauksen sivumäärää ja näissä kirjelmissä käsiteltäviä asioita.

Näiden täsmennysten lisäksi ehdotuksessa vahvistetaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyn asianosaisen mahdollisuus tehdä liitännäisvalitus siitä ratkaisusta, jota päävalitus koskee. Selvyyden vuoksi mutta myös liitännäisvalituksen käsittelyn helpottamiseksi unionin tuomioistuimessa ehdotuksessa kuitenkin täsmennetään, että liitännäisvalitus on tehtävä eri asiakirjassa kuin vastine päävalitukseen. Ehdotuksessa otetaan myös huomioon seuraukset liitännäisvalituksen liitännäisluonteesta määräämällä, että liitännäisvalitus raukeaa, jos päävalituksen tekijä peruuttaa valituksensa tai päävalitus jätetään tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Muutoksenhakua koskevaan työjärjestyksen osastoon lisätään vielä unionin tuomioistuimen mahdollisuus todeta perustellulla ja asiaa koskevat oikeuskäytäntöviitaukset sisältävällä määräyksellä, että valitus on selvästi hyväksyttävä. Tämän mahdollisuuden esikuvana on nykyisen työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohtaan kirjattu sääntö, jolla unionin tuomioistuin oikeutetaan ratkaisemaan ennakkoratkaisupyyntö perustellulla määräyksellä, jos ennakkoratkaisukysymys on samanlainen kuin kysymys, johon unionin tuomioistuin on jo antanut ratkaisun, tai jos kysymykseen annettava vastaus on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä tai jos ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä, ja muutoksenhakumenettelyssä sen tarkoituksena on antaa unionin tuomioistuimelle mahdollisuus ratkaista oikeusriita nopeasti silloin, kun ratkaisun sisältö on täysin selvä ottaen huomioon unionin tuomioistuimen ratkaisemat oikeuskysymykset aikaisemmissa oikeudenkäyntiasioissa, joista ratkaistavana oleva muutoksenhakuasia eroaa vain valittajien yksilöinnin osalta.

169 artikla Valituksen tekeminen

1. Valitus tehdään jättämällä valituskirjelmä unionin tuomioistuimen tai unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon.
2. Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamo toimittaa välittömästi unionin tuomioistuimen kirjaamoon ensimmäisen oikeusasteen oikeudenkäyntiasiakirjat ja tarvittaessa valituskirjelmän.

Ehdotuksen 169 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 111 artiklan mukainen.

170 artikla
Valituskirjelmän sisältö

1. Valituskirjelmässä on mainittava
 - a) valittajan nimi ja kotipaikka
 - b) unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu, josta valitetaan
 - c) muut asianosaiset oikeudenkäynnissä unionin yleisessä tuomioistuimessa
 - d) oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin vedotaan, sekä yhteenveto perusteista
 - e) valittajan vaatimukset.
2. Muutoksenhakumenettelyssä sovelletaan tämän työjärjestyksen 119 ja 121 artiklaa sekä 122 artiklan 1 kohtaa.
3. Valituskirjelmässä on mainittava päivä, jona ratkaisu, josta valitetaan, on annettu tiedoksi valittajalle.
4. Jos valituskirjelmä ei täytä tämän artiklan 1–3 kohdassa määrättyjä vaatimuksia, kirjaaja asettaa kyseessä olevalle asianosaiselle kohtuullisen määräajan valituskirjelmässä olevien puutteiden korjaamista varten. Jollei puutteita ole korjattu asetetussa määräajassa, unionin tuomioistuin ratkaisee esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan, jätetäänkö valitus tutkimatta näiden menettelyvaatimusten noudattamatta jättämisen vuoksi.

Tämä artikla on sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 112 artiklan mukainen kuitenkin siten, että siihen on tehty mukautukset, jotka johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa, ja artiklan 1 kohtaan on lisätty täsmennys, jonka mukaan valituskirjelmään on sisällyttävä myös yhteenveto perusteista, joihin vedotaan. Tällä vaatimuksella, joka jo nykyisin sisältyy vastaavaan kanteita koskevaan työjärjestyksen määräykseen, mahdollistetaan asian vireille tuloa koskevan tiedonannon nopea laatiminen sen julkaisemiseksi Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

171 artikla
Valituksessa esitettävät vaatimukset, oikeudelliset perusteet ja perustelut

1. Valituksessa voidaan vaatia unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun tuomiolauselmaan tai määräysosaan sisältyvän lopputuloksen kumoamista kokonaan tai osittain.

2. Oikeudellisissa perusteluissa ja perusteissa, joihin vedotaan, on yksilöitävä täsmällisesti, mitkä unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun perustelujen kohdat riitautetaan.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 113 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukainen mutta täydentää sitä kahdessa suhteessa.

Ehdotuksessa todetaan ensinnäkin, että valittajan muutoksenhaun tarkoituksena on ehdottomasti oltava unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoaminen kokonaan tai osittain ja että ratkaisulla tarkoitetaan tässä tuomiolauselmasta ilmenevää lopputulosta, joten valitusta ei voi tehdä asianosainen, joka on voittanut asian ensimmäisessä oikeusasteessa mutta on tyytymätön unionin yleisen tuomioistuimen päättelyn tiettyyn näkökohtaan.

Toiseksi ehdotuksessa otetaan huomioon runsaassa oikeuskäytännössä kehittynyt vaatimus siitä, että valittajan on yksilöitävä täsmällisesti ne valituksenalaisen tuomion tai määräyksen kohdat, jotka valituksessa riitautetaan. Valittaja ei siten voi tyytyä pelkästään riitauttamaan ratkaisua yleisesti selittämättä samalla, minkä tai mitkä oikeudelliset virheet unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt.

172 artikla

Valituksen hyväksymisen seurauksia koskevat vaatimukset

1. Muutoksenhaussa voidaan vaatia valituksen hyväksymisen seuraukseksi ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyjen vaatimusten hyväksymistä kokonaan tai osittain, mutta ei esittää uusia vaatimuksia. Muutoksenhaussa ei voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta siitä, mikä se oli unionin yleisessä tuomioistuimessa.

2. Jos valittaja vaatii, että valituksen kohteena olevan ratkaisun kumoamisen johdosta asia palautetaan unionin yleiseen tuomioistuimeen, valittajan on selostettava, miksi asia ei ole ratkaisukelpoinen unionin tuomioistuimessa.

Ehdotuksen 172 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 113 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan ja 2 kohdan mukainen. Siinä rajataan täsmällisesti muutoksenhaun kohde ja perimmäinen tarkoitus, jonka täytyy liittyä ennestään olemassa olevan oikeudenkäynnin jatkamiseen, eikä se missään tapauksessa voi johtaa unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun oikeusriidan kohteen laajentamiseen.

Prosessiekonomisista syistä artiklassa edellytetään myös, että valittaja täsmentää syyt, joiden vuoksi asia ei ole ratkaisukelpoinen unionin tuomioistuimessa vaan se on perussäännön 61 artiklan mukaisesti palautettava unionin yleiseen tuomioistuimeen, jos valitus hyväksytään.

173 artikla
Valituksen tiedoksi antaminen

1. Valitus annetaan tiedoksi unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyn asian muille asianosaisille.
2. Tämän työjärjestyksen 170 artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa tiedoksianto toimitetaan sen jälkeen, kun puute on korjattu tai unionin tuomioistuin on päättänyt, etteivät kyseisissä artikloissa mainitut muotovaatimukset estä valituksen tutkimista.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 114 artiklan mukainen kuitenkin mukautuksin, jotka johtuvat työjärjestyksen uudesta rakenteesta tai artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa.

174 artikla
Oikeus vastineen jättämiseen

1. Oikeudenkäynnissä unionin yleisessä tuomioistuimessa asianosaisena ollut, jonka etujen mukaista on, että valitus hylätään tai jätetään tutkimatta, voi toimittaa vastineen kahden kuukauden kuluessa valituksen tiedoksi antamisesta. Tätä määräaikaa ei voida pidentää.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua etua valituksen hylkäämisestä tai tutkimatta jättämisestä ei ole osapuolella, joka ei ole asianosaisena siinä oikeusriidassa, jota valitus koskee, esimerkiksi sen vuoksi, että unionin yleinen tuomioistuin on yhdistänyt erilliset oikeusriidat ratkaisua varten tai että unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetussa kanteessa on ollut useita kantajia mutta unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalainen ratkaisu koskee vain valittajaa.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 115 artiklan 1 kohtaa, jota kuitenkin täydennetään täsmentämällä 2 kohdassa, mitä tarkoitetaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyn asian asianosaisella, jonka etujen mukaista on, että valitus hylätään tai jätetään tutkimatta. Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on todettu, tämän vastakohtansa kautta määritellyn käsitteen keskeisenä tarkoituksena on estää se, että oikeusriidan ulkopuoliset osapuolet voisivat riitauttaa unionin tuomioistuimen ratkaisun, vaikka varsinaiset asianosaiset olisivat tyytyneet siihen vähintään passiivisesti.

175 artikla
Vastinekirjelmän sisältö

1. Vastinekirjelmässä on mainittava
 - a) vastineen antajan nimi ja kotipaikka

- b) päivä, jona valitus on annettu tiedoksi vastineen antajalle
 - c) oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin vedotaan
 - d) vaatimukset.
2. Vastineeseen sovelletaan tämän työjärjestyksen 119 ja 121 artiklaa.

Ehdotuksen 175 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 115 artiklan 2 kohdan mukainen kuitenkin mukautuksin, jotka johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa.

*176 artikla
Vastineessa esitettävät vaatimukset*

Vastineessa voidaan vaatia valituksen hylkäämistä tai tutkimatta jättämistä kokonaan tai osittain.

Ehdotuksen 176 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 116 artiklan 1 kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa, mutta siihen on kuitenkin otettu vain osa kyseisen artiklan sisällöstä, koska ehdotuksessa säännellään erikseen vastine ja liitännäisvalitus, jolla on eri kohde kuin vastineella ja joka on tehtävä erillisessä asiakirjassa.

*177 artikla
Valittajan vastaus ja vastineen antajan vastaus*

1. Valitusta ja siihen annettua vastinetta voidaan täydentää valittajan vastauksella ja vastineen antajan vastauksella vain, jos valittaja on seitsemän päivän kuluessa vastineen tiedoksi antamisesta esittänyt siitä asianmukaisesti perustellun pyynnön ja presidentti esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan pitää sitä tarpeellisenä erityisesti siksi, että valittaja saa tilaisuuden ottaa kantaa oikeudenkäyntiväitteeseen tai sellaisiin uusiin seikkoihin, joihin vastineessa on vedottu.

2. Presidentti asettaa määräajan, jossa valittajan vastaus on toimitettava, ja sen tiedoksi antamisen yhteydessä määräajan, jossa vastineen antajan vastaus on toimitettava. Presidentti voi rajoittaa näiden kirjelmien sivumäärää ja niissä käsiteltäviä asioita.

Ehdotuksen 177 artikla on sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 117 artiklan 1 kohdan mukainen. Kuten edellä on todettu, ehdotuksessa kuitenkin tiukennetaan edellytyksiä sille, että valitusta ja siihen annettua vastinetta voidaan täydentää valittajan vastauksella ja vastineen antajan vastauksella. Kyseisten kirjelmien jättämisen edellytyksenä on erityisesti se, että valittaja on esittänyt sitä koskevan perustellun pyynnön, ja jos presidentti suostuu pyyntöön, hän voi kehottaa tätä asianosaista rajoittamaan kirjelmänsä sivumäärää ja siinä käsiteltäviä asioita.

*178 artikla
Liitännäisvalitus*

1. Oikeudenkäynnissä unionin yleisessä tuomioistuimessa asianosaisena ollut, jonka etujen mukaista on, että unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu kumotaan kokonaan tai osittain, voi tehdä liitännäisvalituksen samassa määräajassa, jossa vastine valitukseen on toimitettava.

2. Liitännäisvalitus on tehtävä eri asiakirjassa kuin vastine valitukseen. Muussa tapauksessa sillä on vain valitukseen annetun vastineen vaikutukset.

Kuten edellä on todettu, yksi tässä osastossa tehdyistä uudistuksista on uudessa työjärjestyksessä tehtävä erittäin selvä ero vastineen ja liitännäisvalituksen välillä. Unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyn asian asianosaisella, jolle valitus on annettu tiedoksi, on siten edelleen nykyisen työjärjestyksen 116 artiklan 1 kohdassa jo vahvistettu oikeus unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen ratkaisun riitauttamiseen myös omasta puolestaan, mutta asian käsittelyn myöhempien vaiheiden helpottamiseksi tämä riitautus on tehtävä eri asiakirjassa kuin vastineessa, jossa tämä asianosainen vastaa päävalituksessa esitettyihin vaatimuksiin. Erillisessä asiakirjassa tehtävä liitännäisvalitus on jätettävä samassa kahden kuukauden määräajassa kuin vastinekin, eikä tätä määräaikaa voida pidentää.

*179 artikla
Liitännäisvalituskirjelmän sisältö*

1. Liitännäisvalituskirjelmässä on mainittava
 - a) liitännäisvalituksen tekijän nimi ja kotipaikka
 - b) päivä, jona valitus on annettu tiedoksi liitännäisvalituksen tekijälle
 - c) oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin vedotaan
 - d) vaatimukset.

2. Liitännäisvalitukseen sovelletaan tämän työjärjestyksen 119 ja 121 artiklaa sekä 122 artiklan 1 ja 3 kohtaa.

Ehdotuksen 179 artikla on uusi artikla. Siinä täsmennetään liitännäisvalituskirjelmän sisältö käyttäen välittömänä esikuvana 170 ja 175 artiklaa, jotka koskevat valituskirjelmän ja vastinekirjelmän sisältöä.

180 artikla

Liitännäisvalituksessa esitettävät vaatimukset, oikeudelliset perusteet ja perustelut

1. Liitännäisvalituksessa voidaan vaatia unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun tuomiolauselmaan tai määräysosaan sisältyvän lopputuloksen kumoamista kokonaan tai osittain.

2. Liitännäisvalituksessa voidaan myös vaatia unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä tehdyn nimenomaisen ratkaisun tai välillisesti ilmenevän ratkaisun kumoamista.

3. Oikeudellisissa perusteissa ja perusteluissa, joihin vedotaan, on yksilöitävä täsmällisesti, mitkä unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun perustelujen kohdat riitautetaan. Niiden on oltava eri perusteita ja perusteluja kuin ne, joihin vedotaan valitukseen annetussa vastineessa.

Valituksessa esitettäviä vaatimuksia, oikeudellisia perusteita ja perusteluja koskevan 171 artiklan tavoin myös tässä artiklassa todetaan, että liitännäisvalituksen tekijän muutoksenhaun tarkoituksena on ehdottomasti oltava unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoaminen kokonaan tai osittain ja että ratkaisulla tarkoitetaan tässä tuomiolauselmasta ilmenevää lopputulosta, joten myöskään liitännäisvalitusta ei voi tehdä pelkästään unionin yleisen tuomioistuimen tekemän päättelyn tietyn näkökohdan riitauttamiseksi. Artiklassa annetaan kuitenkin liitännäisvalituksen tekijälle mahdollisuus riitauttaa unionin yleisen tuomioistuimen nimenomainen ratkaisu tai välillisesti ilmenevä ratkaisu siinä nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä.

Lisäksi artiklan 3 kohdassa vahvistetaan velvollisuus yksilöidä täsmällisesti ne tuomion tai määräyksen kohdat, jotka liitännäisvalituksella riitautetaan. Oikeuskäytännön mukaan tämän vaatimuksen noudattaminen on jo valituksenkin tutkittavaksi ottamisen keskeinen edellytys.

181 artikla

Vastine liitännäisvalitukseen

1. Liitännäisvalituksen tekemisen jälkeen valittaja tai muu oikeudenkäynnissä unionin yleisessä tuomioistuimessa asianosaisena ollut, jonka etujen mukaista on, että liitännäisvalitus hylätään tai jätetään

tutkimatta, voi toimittaa kahden kuukauden kuluessa liitännäisvalituksen tiedoksi antamisesta vastineen, jossa käsitellään vain niitä oikeudellisia perusteita, joihin liitännäisvalituksessa vedotaan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua etua liitännäisvalituksen hylkäämisestä tai tutkimatta jättämisestä ei ole osapuolella, joka ei ole asianosaisena siinä oikeusriidassa, jota liitännäisvalitus koskee, esimerkiksi sen vuoksi, että unionin yleinen tuomioistuin on yhdistänyt erilliset oikeusriidat ratkaisua varten tai että unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetussa kanteessa on ollut useita kantajia, mutta unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu, josta liitännäisvalitus on tehty, koskee vain sen tekijää.

Ehdotuksen 181 artikla vastaa soveltuvin osin ehdotuksen 174 artiklaa, joka koskee vastineen jättämiseen oikeutettuja asianosaisia. Siinä vahvistetaan valittajan ja muidenkin unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyn asian sellaisten asianosaisten, joiden etujen mukaista on, että liitännäisvalitus hylätään tai jätetään tutkimatta, oikeus jättää liitännäisvalituksen tiedoksi antamisesta alkavassa säännönmukaisessa kahden kuukauden määräajassa vastine liitännäisvalitukseen. Kuten edellä mainitussa artiklassa, myös 181 artiklan 2 kohdassa oikeussuojan tarve määritellään vastakohtansa kautta ja esimerkkien avulla.

182 artikla

Liitännäisvalituksen tekijän vastaus ja vastineen antajan vastaus

1. Liitännäisvalitusta ja siihen annettua vastinetta voidaan täydentää liitännäisvalituksen tekijän vastauksella ja vastineen antajan vastauksella vain, jos liitännäisvalituksen tekijä on seitsemän päivän kuluessa vastineen tiedoksi antamisesta esittänyt siitä asianmukaisesti perustellun pyynnön ja presidentti esittelevää tuomaria ja julkisasiamiestä kuultuaan pitää sitä tarpeellisenä erityisesti siksi, että liitännäisvalituksen tekijä saa tilaisuuden ottaa kantaa oikeudenkäyntiväitteeseen tai sellaisiin uusiin seikkoihin, joihin vastineessa on vedottu.

2. Presidentti asettaa määräajan, jossa liitännäisvalituksen tekijän vastaus on toimitettava, ja sen tiedoksi antamisen yhteydessä määräajan, jossa vastineen antajan vastaus on toimitettava. Presidentti voi rajoittaa näiden kirjelmien sivumäärää ja niissä käsiteltäviä asioita.

Tämä artikla vastaa soveltuvin osin ehdotuksen 177 artiklaa. Siinä täsmennetään samoin sanoin edellytykset sille, että liitännäisvalitusta ja siihen annettua vastinetta voidaan täydentää liitännäisvalituksen tekijän vastauksella ja vastineen antajan vastauksella.

183 artikla

Valitus, jonka tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai joka on selvästi perusteeton

Jos päävalituksen tai liitännäisvalituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat kokonaan tai osaksi taikka päävalitus tai liitännäisvalitus on kokonaan tai osaksi selvästi perusteeton, unionin tuomioistuin voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa perustellulla määräyksellä jättää sen tutkimatta tai hylätä sen kokonaan tai osaksi.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 119 artiklan mukainen kuitenkin siten, että uudessa työjärjestyksessä tehdään ero valituksen ja liitännäisvalituksen välillä.

184 artikla Valitus, joka on selvästi hyväksyttävä

Jos unionin tuomioistuin on aikaisemmin ratkaissut saman oikeuskysymyksen tai samat oikeuskysymykset, joita päävalituksen tai liitännäisvalituksen oikeudelliset perusteet koskevat, ja jos se katsoo, että valitus on selvästi hyväksyttävä, se voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta julkisasiamiestä kuultuaan hyväksyä valituksen määräyksellä, jossa viitataan asiaa koskevaan oikeuskäytäntöön.

Kuten tämän osaston alussa on todettu, tähän artiklaan kirjattu sääntö on uusi. Sen esikuvana on nykyisin voimassa olevan työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohtaan kirjattu ennakkoratkaisumenettelyä koskeva sääntö, ja sen tarkoituksena on, että unionin tuomioistuin voi antaa nopeasti ratkaisun asianosaisten esiin tuomaan oikeudelliseen ongelmaan. Jos unionin tuomioistuin on aikaisemmin ratkaissut saman oikeuskysymyksen tai samat oikeuskysymykset, joita päävalituksen tai liitännäisvalituksen oikeudelliset perusteet koskevat, ja jos se katsoo, että valitus on selvästi hyväksyttävä, se voi siten prosessiekonomisista syistä päättää ratkaista asian perustellulla määräyksellä, jossa viitataan asiaa koskevaan oikeuskäytäntöön.

185 artikla

Päävalituksen peruuttamisen tai tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvän puuttumisen vaikutus liitännäisvalitukseen

Liitännäisvalitus raukeaa

- a) jos päävalituksen tehnyt asianosainen peruuttaa valituksensa
- b) jos päävalitus jätetään tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat muutoksenhaun määräajan noudattamatta jättämisen vuoksi

- c) jos päävalitus jätetään tutkimatta yksinomaan sillä perusteella, että sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat siksi, että valitusta ei ole tehty perussäännön 56 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetusta unionin yleisen tuomioistuimen lopullisesta ratkaisusta tai ratkaisusta, jolla tehdään vain osittainen asiaratkaisu taikka jolla ratkaistaan väite toimivallan puuttumisesta tai siitä, että asia on jätettävä tutkittavaksi ottamatta.

Tässä artiklassa, joka on uusi, todetaan seuraukset siitä, että liitännäisvalitus on luonteeltaan "johdannainen". Koska liitännäisvalitukset tehdään aina toisen asianosaisten tekemän päävalituksen yhteydessä, päävalituksen poistaminen rekisteristä valittajan peruutettua sen taikka päävalituksen tutkimatta jättäminen aiheuttaa myös liitännäisvalituksen raukeamisen.

186 artikla

Oikeudenkäyntikulut muutoksenhakumenettelyssä

1. Jollei jäljempänä toisin määrätä, tämän työjärjestyksen 139–148 artiklaa sovelletaan vastaavasti unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta tehdyn valituksen käsittelyyn unionin tuomioistuimessa.
2. Jos valitus on perusteeton tai jos valitus hyväksytään ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.
3. Jos jäsenvaltion tai unionin toimielimen, joka ei esiintynyt väliintulijana oikeudenkäynnissä unionin yleisessä tuomioistuimessa, valitus hyväksytään, unionin tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai velvoittaa asian voittaneen valittajan korvaamaan hävinneelle asianosaiselle osan tälle valituksesta aiheutuneista kuluista.
4. Jos ensimmäisessä oikeusasteessa väliintulijana esiintynyt ei ole valittanut ratkaisusta, se voidaan velvoittaa vastaamaan oikeudenkäyntikuluista muutoksenhakuasteessa vain, jos se on osallistunut asian käsittelyn kirjalliseen tai suulliseen vaiheeseen unionin tuomioistuimessa. Jos tässä tarkoitettu asianosainen osallistuu oikeudenkäyntiin, unionin tuomioistuin voi määrätä, että se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Tähän artiklaan on otettu pääosin nykyisen työjärjestyksen 122 artiklan sisältö, jota kuitenkin yksinkertaistetaan yhtäältä viittaamalla yleisesti niihin oikeudenkäyntikulujen korvausvastuuta ja määrää koskeviin määräyksiin, joita sovelletaan kanteiden yhteydessä, ja toisaalta poistamalla ne määräykset, jotka koskevat unionin ja sen henkilöstön välisiä riita-asioita, jotka eivät enää kuulu unionin tuomioistuimen toimivaltaan.

Tämän artiklan 4 kohdan lisäämisen tarkoituksena on selventää säännöt, joita sovelletaan ensimmäisessä oikeusasteessa väliintulijoina esiintyneiden

osapuolten oikeudenkäyntikuluihin. Kyseisen kohdan mukaan näitä osapuolia ei nimittäin voida velvoittaa korvaamaan oikeudenkäyntikuluja, paitsi jos ne ovat aktiivisesti osallistuneet muutoksenhakuasian käsittelyyn joko itse valittajina tai osallistumalla asian käsittelyn kirjalliseen tai suulliseen vaiheeseen unionin tuomioistuimessa.

187 artikla Oikeusapu

1. Jos asianosainen ei kokonaan tai osaksi kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, hän voi milloin tahansa hakea oikeusapua.

2. Hakemukseen on liitettävä hakijan taloudellisen aseman arvioimiseksi tarvittavat tiedot ja asiakirjat, kuten toimivaltaisen kansallisen viranomaisen todistus hakijan taloudellisesta asemasta.

Kuten tämän ehdotuksen 116–118 artiklassa, joiden mukaan pääasian oikeudenkäynnin asianosaisella on mahdollisuus saada oikeusapua oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja varten, 187–191 artiklassa vahvistetaan sama mahdollisuus muutoksenhakumenettelyn asianosaiselle. Ehdotuksen 187 artiklan esikuvana on tältä osin nykyisen työjärjestyksen 76 artiklan 1 kohta, jonka sanamuotoa kuitenkin nykyaikaistetaan viittaamalla oikeusavun hakijan varattomuuden sijasta hänen taloudelliseen asemaansa.

188 artikla Oikeusavun hakeminen etukäteen

1. Jos oikeusapuhakemus tehdään ennen valitusta, jonka oikeusavun hakija aikoo panna vireille, hakemuksessa on selostettava pääpiirteittäin muutoksenhaun kohde.

2. Hakemuksen ei tällöin tarvitse olla asianajajan tekemä.

3. Oikeusapuhakemuksen tekeminen keskeyttää valituksen tekemistä koskevan määräajan kulumisen siihen päivään asti, jona määräys, jolla hakemus ratkaistaan, annetaan tiedoksi.

4. Presidentti jakaa oikeusapuhakemuksen heti sen jättämisen jälkeen esittelevälle tuomarille, joka tekee viipymättä ehdotuksen sen edellyttämistä toimenpiteistä.

Kuten nykyisen työjärjestyksen 76 artiklan 2 kohdassa, myös ehdotuksen 188 artiklassa annetaan vähävaraiselle asianosaiselle oikeus tehdä oikeusapuhakemuksensa itse ennen varsinaisen valituksen tekemistä – ja voidakseen tehdä valituksen – mutta ehdotuksessa otetaan huomioon kaikki sen seuraukset.

Tällöin oikeusapuhakemuksen tekeminen nimittäin keskeyttää valituksen tekemistä koskevan määräajan kulumisen siihen saakka, kunnes unionin tuomioistuimen määräys, jolla hakemus ratkaistaan, annetaan tiedoksi. Sen ajan pituus, joka kyseisellä asianosaisella on käytettävissään valituksen tekemiseen, ei siten riipu siitä, kauanko hänen oikeusapuhakemuksensa käsittely unionin tuomioistuimessa kestää.

Samasta syystä oikeusapuhakemus jaetaan ehdotuksen mukaan välittömästi esittelevälle tuomarille, joka tekee viipymättä ehdotuksensa hakemuksen edellyttämistä toimenpiteistä.

189 artikla Oikeusapupäätös

1. Oikeusavun myöntämisestä kokonaan tai osittain tai sen epäämisestä päättää esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan se kolmen tuomarin jaosto, johon esittelevä tuomari on sijoitettu. Tällöin ratkaisukokoonpanoon kuuluu kyseisen jaoston puheenjohtaja, esittelevä tuomari sekä yksi tai tarvittaessa kaksi tuomaria, jotka nimetään 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta luettelosta ensimmäisinä sen päivän perusteella, jona esittelevä tuomari saattaa oikeusapuhakemuksen jaoston käsiteltäväksi. Jaosto tutkii tarvittaessa, ettei valitus ole selvästi perusteeton.

2. Jos esittelevä tuomari ei kuulu mihinkään kolmen tuomarin jaostoon, asiasta päättää samojen määräysten mukaisesti se viiden tuomarin jaosto, johon hänet on sijoitettu. Kyseiseen ratkaisukokoonpanoon kuuluu esittelevän tuomarin lisäksi neljä tuomaria, jotka nimetään tämän työjärjestyksen 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta luettelosta sen päivän perusteella, jona esittelevä tuomari saattaa oikeusapuhakemuksen jaoston käsiteltäväksi.

3. Kyseinen ratkaisukokoonpano ratkaisee asian määräyksellä. Jos oikeusapu evätään kokonaan tai osittain, epääminen perustellaan määräyksessä.

Samoista asian käsittelyn nopeuttamista koskevista syistä, jotka on edellä mainittu ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn liittyvien oikeusapuhakemusten yhteydessä, muutoksenhakumenettelyn yhteydessä tehdyt oikeusapuhakemukset ratkaistaisiin ehdotuksen mukaan aina pienimmässä sellaisessa ratkaisukokoonpanossa, johon esitteleväksi tuomariksi nimetty tuomari kuuluu, eli tapauksen mukaan kolmen tuomarin tai viiden tuomarin jaostossa, eikä näitä hakemuksia ole tarpeen käsitellä unionin tuomioistuimen yleiskokouksessa. Ainoa tämän artiklan ja ehdotuksen 117 artiklan välinen ero on velvollisuus tutkia – jos oikeusapuhakemus on tehty ennen valitusta – ettei valitus ole selvästi perusteeton. Tämä velvollisuus ei kuitenkaan ole uusi. Se on jo kirjattu nykyisen työjärjestyksen 76 artiklan 3 kohtaan.

190 artikla
Oikeusavun lakkaaminen

Oikeusapua koskevan hakemuksen ratkaissut ratkaisukokoonpano voi milloin tahansa omasta aloitteestaan tai hakemuksesta määrätä oikeusavun lakkaamaan, jos sen myöntämiseen johtaneet seikat muuttuvat asian käsittelyn aikana.

Kuten ehdotuksen 118 artikla, myös sen 190 artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 76 artiklan 4 kohdan mukainen, joka koskee mahdollisuutta määrätä myönnetty oikeusapu lakkaamaan, jos hakijan taloudellinen tilanne muuttuu.

191 artikla
Oikeusapuna maksettavat rahamäärät

1. Jos oikeusapu myönnetään, kustannukset maksetaan etukäteen unionin tuomioistuimen kassasta.
2. Oikeudenkäyntikuluja koskevassa ratkaisussa voidaan määrätä oikeusavun perusteella suoritettun rahamäärän maksamisesta kokonaan tai osittain takaisin unionin tuomioistuimen kassaan.
3. Kirjaaja huolehtii näiden rahamäärien perimisestä siltä asianosaiselta, joka on veloitettu ne maksamaan.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 76 artiklan 5 kohdan mukainen.

192 artikla
Muutoksenhakumenettelyyn sovellettavat muut määräykset

1. Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta tehdyn valituksen käsittelyyn unionin tuomioistuimessa sovelletaan tämän työjärjestyksen 127, 129–138, 149, 150, 155–157 ja 159–168 artiklaa.
2. Poiketen siitä, mitä 130 artiklan 1 kohdassa määrätään, väliintulohakemus on kuitenkin tehtävä yhden kuukauden määräajassa, joka alkaa kulua 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun tiedonannon julkaisemisesta.
3. Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta tehdyn valituksen käsittelyyn unionin tuomioistuimessa sovelletaan vastaavasti 96 artiklaa.

Tämän artiklan kaksi ensimmäistä kohtaa ovat sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 118 ja 123 artiklan mukaiset kuitenkin mukautuksin, jotka johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa. Artiklan 3 kohdan perusteella myös muutoksenhakumenettelyssä sovelletaan ehdotukseen sisältyvää määräystä, jonka mukaan yhden tai usean asianosaisen tunnistetiedot voidaan tarvittaessa poistaa.

VI OSASTO UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN RATKAISUJEN UDELLEENKÄSITTELY

Vaikka uudelleenkäsittelymenettelyä jo sen perusluonteen vuoksi sekä sen edellytyksenä olevan vahingon vakavuuden vuoksi sovelletaan harvoin – muistutettakoon, että kyseessä on menettely, johon ryhdytään ensimmäisen julkisasiamiehen aloitteesta, jos on painava syy epäillä unionin oikeuden yhtenäisyyden tai johdonmukaisuuden vahingoittumista – menettelyä on kuitenkin arvosteltu sen raskauden ja monimutkaisuuden vuoksi ja myös siksi, ettei ole riittävän selvää, missä tilanteissa menettely on käynnistettävä. Sen vuoksi on epätietoisuutta tarkasta ajankohdasta, jona unionin yleisen tuomioistuimen oikeudenkäyntiasiakirjat on toimitettava unionin tuomioistuimelle, ja se seikka, että asiaa käsitellään unionin tuomioistuimen kahdessa eri jaostossa, joista toinen ratkaisee ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotuksen ja toinen ratkaisee uudelleen käsiteltävät kysymykset asianosaisten ja muiden osapuolten esitettyä huomautuksensa, voi puolestaan herättää epäilyksiä sekä menettelyyn sitoutuvien voimavarojen vuoksi että näiden kahden jaoston näkemyksissä mahdollisesti ilmenevien eroavuuksien vuoksi.

Tässä ehdotuksessa unionin tuomioistuin yksinkertaistaakin uudelleenkäsittelymenettelyä tekemällä nykyisiin sääntöihin useita parannuksia. Yhtäältä ehdotuksen VI osastossa määrätään, että yhdeksi vuodeksi kerrallaan nimetään viiden tuomarin jaosto, jonka tehtävänä on päättää työjärjestyksessä määrätyin edellytyksin, onko unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu käsiteltävä uudelleen ensimmäisen julkisasiamiehen sitä koskevan ehdotuksen johdosta. Tältä osin ehdotuksessa on käytetty esikuvana mallia, joka on valittu ja jota on – menestyksekkäästi – sovellettu ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn kiireellisessä menettelyssä.

Toisaalta ehdotuksesta jätetään pois nykyinen sääntö, jonka mukaan asiassa nimetään uusi esittelevä tuomari, jos uudelleenkäsittely on päätetty todella aloittaa. Uuden työjärjestyksen mukaan yksi ja sama jaosto – uudelleenkäsittelyä koskevista asioista kyseisenä vuonna vastaava jaosto – tekee sekä ensimmäisen julkisasiamiehen tietyssä asiassa tekemän ehdotuksen johdosta annettavan ratkaisun että uudelleen käsiteltäviä kysymyksiä koskevan asiaratkaisun. Tässä muutoksessa jätetään kuitenkin

ennalleen tämän jaoston mahdollisuus pyytää, että unionin tuomioistuin siirtää asian laajempaan ratkaisukokoonpanoon.

Lisäksi ehdotuksessa selvennetään ilmoittamista koskevia menettelytapoja uudelleenkäsittelemennettelyssä määräämällä, että unionin yleinen tuomioistuin toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjansa unionin tuomioistuimen kirjaamolle heti ratkaisunsa julistamisen tai allekirjoittamisen jälkeen ja että Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistaan tiedonanto, jossa mainitaan päivä, jona jaoston ratkaisu unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleen käsittelystä on tehty, sekä uudelleen käsiteltävät kysymykset.

Vaikka kummassakin tapauksessa noudatettava menettely on sama, työjärjestyksensä luottavuuden parantamiseksi unionin tuomioistuin tekee ehdotuksessa vielä entistä selemmän eron unionin yleisen tuomioistuimen muutoksenhakuasteena antamien ratkaisujen uudelleenkäsittelemennettelyyn ja unionin yleisen tuomioistuimen sellaisten ratkaisujen uudelleenkäsittelemennettelyn välillä, jotka unionin yleinen tuomioistuin saattaisi tulevaisuudessa tehdä ennakkoratkaisupyyntönsä johdosta.

193 artikla Uudelleenkäsittelemennettelyjaosto

Viiden tuomarin jaosto, jonka tehtävänä on päättää tämän työjärjestyksen 195 ja 196 artiklassa määrätyn edellytyksin, onko unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu käsiteltävä uudelleen perussäännön 62 artiklan mukaisesti, nimetään yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on todettu, ensimmäinen uudelleenkäsittelemennettelyyn tässä ehdotuksessa tehtävä muutos koskee ratkaisukokoonpanoa, jolla on toimivalta ottaa ensimmäisen kerran kantaa ensimmäisen julkisasiamiehen tekemään uudelleenkäsittelemennettelyä koskevaan ehdotukseen. Unionin tuomioistuimen presidentin ja viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajien työmäärän keventämiseksi ehdotetaan nimittäin, että nykyisen työjärjestyksen 123 b artiklassa tarkoitetun erityisjaoston järjestelmästä luovutaan ja ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotukset annetaan tehtävään yhdeksi vuodeksi kerrallaan nimetyn viiden tuomarin jaoston käsiteltäviksi.

Järjestelmän esikuvana on tältä osin ratkaisumalli, jota on menestyksekkäästi sovellettu kiireellisessä menettelyssä käsiteltäviin ennakkoratkaisupyyntöihin. Tämä muutos ei kuitenkaan aiheuttane kohtuutonta lisäystä kyseisen jaoston työmäärään, koska uudelleenkäsittelemennettely on poikkeuksellista.

194 artikla

Uudelleenkäsittelymenettelyn soveltamisalaan kuuluvasta ratkaisusta ilmoittaminen

1. Heti kun SEUT 256 artiklan 2 kohdan nojalla annettavan ratkaisun julistamis- tai allekirjoittamispäivä on määrätty, unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamo ilmoittaa siitä unionin tuomioistuimen kirjaamolle.
2. Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamo toimittaa heti ratkaisun julistamisen tai allekirjoittamisen jälkeen unionin tuomioistuimen kirjaamolle kyseisen ratkaisun ja asiaa koskevat oikeudenkäyntiasiakirjat, jotka annetaan välittömästi ensimmäisen julkisasiamiehen käytettäväksi.

Ehdotuksen 194 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 123 c artiklaa, jota kuitenkin täydennetään täsmentämällä yhtäältä, että uudelleenkäsittely voi kohdistua unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon tai määräykseen, ja toisaalta, että oikeudenkäyntiasiakirjat on annettava unionin tuomioistuimen käytettäväksi heti, kun kyseinen ratkaisu on julistettu tai allekirjoitettu. Jälkimmäisen täsmennyksen tarkoituksena on, että ensimmäinen julkisasiamies saa kaikki asian arvioimisessa tarvitsemansa seikat välittömästi käyttöönsä, sillä hänen on perussäännön mukaan tehtävä uudelleenkäsittelyä koskeva ehdotuksensa yhden kuukauden kuluessa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun julistamisesta.

195 artikla

Muutoksenhaun johdosta annetun ratkaisun uudelleenkäsittely

1. Ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotus SEUT 256 artiklan 2 kohdan nojalla annetun unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleenkäsittelystä toimitetaan unionin tuomioistuimen presidentille ja uudelleenkäsittelyjaoston puheenjohtajalle. Ehdotuksen toimittamisesta heille ilmoitetaan samalla kirjaajalle.
2. Kirjaaja toimittaa unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltäviä asiaa koskevat oikeudenkäyntiasiakirjat uudelleenkäsittelyjaoston jäsenille heti saatuaan tiedon ehdotuksen tekemisestä.
3. Heti uudelleenkäsittelyä koskevan ehdotuksen vastaanotettuaan unionin tuomioistuimen presidentti nimeää uudelleenkäsittelyjaoston jäsenistä esittelevän tuomarin kyseisen jaoston puheenjohtajan ehdotuksesta. Ratkaisukokoonpano määräytyy tämän työjärjestyksen 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti sen päivän perusteella, jona asia jaetaan esittelevälle tuomarille.
4. Uudelleenkäsittelyjaosto päättää esittelevän tuomarin ehdotuksesta, onko unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu käsiteltävä uudelleen. Päätöksessä, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu käsitellään uudelleen, ilmoitetaan vain uudelleen käsiteltävät kysymykset.

5. Kirjaaja ilmoittaa unionin tuomioistuimen päätöksestä, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu käsitellään uudelleen, välittömästi unionin yleiselle tuomioistuimelle, siinä käsitellyn asian asianosaisille ja muille perussäännön 62 a artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuille osapuolille.

6. Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistaan tiedonanto, jossa mainitaan päivä, jona päätös unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleenkäsitteystä on tehty, ja uudelleen käsiteltävät kysymykset.

Kuten tämän osaston alussa on mainittu, ehdotuksessa tehdään entistä selvempi ero unionin yleisen tuomioistuimen muutoksenhakuasteena antamien ratkaisujen uudelleenkäsitteelyn ja unionin yleisen tuomioistuimen ennakkoratkaisujen uudelleenkäsitteelyn välillä siinä tapauksessa, että unionin yleinen tuomioistuin tulevaisuudessa käsittelee ennakkoratkaisupyyntöjä. Tämä artikla koskee ensiksi mainittua ratkaisuryhmää. Se vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 123 d artiklaa, jota kuitenkin täydennetään määräämällä nykyistä kattavammasta ilmoittamisesta uudelleenkäsitteelyjaostolle ja yleisölle.

Kiireellisessä menettelyssä käsiteltävien ennakkoratkaisupyyntöjen tavoin esittelevän tuomarin nimeää unionin tuomioistuimen presidentti uudelleenkäsitteelyjaoston puheenjohtajan ehdotuksesta kyseiseen jaostoon kuuluvista tuomareista. Ratkaisukokoonpano määräytyy tavanomaisten sääntöjen mukaisesti sen päivän perusteella, jona asia on jaettu esittelevälle tuomarille.

196 artikla Ennakkoratkaisun uudelleenkäsitteely

1. Ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotus SEUT 256 artiklan 3 kohdan nojalla annetun unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleenkäsitteystä toimitetaan unionin tuomioistuimen presidentille ja uudelleenkäsitteelyjaoston puheenjohtajalle. Ehdotuksen toimittamisesta heille ilmoitetaan samalla kirjaajalle.

2. Kirjaaja toimittaa unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltäviä asioita koskevat oikeudenkäyntiasiakirjat uudelleenkäsitteelyjaoston jäsenille heti saatuaan tiedon ehdotuksen tekemisestä.

3. Kirjaaja ilmoittaa uudelleenkäsitteelyä koskevan ehdotuksen tekemisestä myös unionin yleiselle tuomioistuimelle, ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, pääasian oikeudenkäynnin asianosaisille ja muille perussäännön 62 a artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuille osapuolille.

4. Heti uudelleenkäsitteelyä koskevan ehdotuksen vastaanotettuaan unionin tuomioistuimen presidentti nimeää uudelleenkäsitteelyjaoston jäsenistä esittelevän tuomarin kyseisen jaoston puheenjohtajan ehdotuksesta. Ratkaisukokoonpano määräytyy tämän työjärjestyksen 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti sen päivän perusteella, jona asia jaetaan esittelevälle tuomarille.

5. Uudelleenkäsitteilyjaosto päättää esittelevän tuomarin ehdotuksesta, onko unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu käsiteltävä uudelleen. Päätöksessä, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu käsitellään uudelleen, ilmoitetaan vain uudelleen käsiteltävät kysymykset.

6. Kirjaaja ilmoittaa unionin tuomioistuimen päätöksestä, jolla on ratkaistu kysymys siitä, käsitelläänkö unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu uudelleen, välittömästi unionin yleiselle tuomioistuimelle, ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, pääasian oikeudenkäynnin asianosaisille ja muille perussäännön 62 a artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuille osapuolille.

7. Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistaan tiedonanto, jossa mainitaan päivä, jona päätös unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleenkäsitelystä on tehty, ja uudelleen käsiteltävät kysymykset.

Ehdotuksen 196 artikla koskee puolestaan sellaisten ennakkoratkaisujen uudelleenkäsitelyä, jotka saattaisivat tulla unionin yleisen tuomioistuimen annettaviksi, jos perussääntöä muutettaisiin määrittämällä SEUT 256 artiklan 3 kohdan mukaisesti ne erityisasiat, joissa unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan SEUT 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt.

Artiklan sisältö on yhdenmukainen tämän ehdotuksen 195 artiklan sisällön kanssa kuitenkin siten, että siihen lisätään uusi kohta, joka sisältyy jo nykyisen työjärjestyksen 123 d artiklaan ja koskee unionin yleiselle tuomioistuimelle, ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle, pääasian oikeudenkäynnin asianosaisille ja muille perussäännön 62 a artiklassa tarkoitetuille osapuolille tehtävää ilmoitusta siitä, että uudelleenkäsitelyä koskeva ehdotus on tehty.

197 artikla Pääasian ratkaiseminen uudelleenkäsitelyä koskevan päätöksen jälkeen

1. Päätös unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleenkäsitelystä annetaan tiedoksi asianosaisille ja muille perussäännön 62 a artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuille osapuolille. Jäsenvaltioille, ETA-sopimuksen osapuolina oleville muille valtioille kuin jäsenvaltioille sekä EFTAn valvontaviranomaiselle toimitettavaan tiedoksiantoon oheistetaan käännös unionin tuomioistuimen päätöksestä tämän työjärjestyksen 99 artiklan määräysten mukaisesti. Unionin tuomioistuimen päätös toimitetaan myös unionin yleiselle tuomioistuimelle ja tapauksen mukaan ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle.

2. Asianosaiset ja muut osapuolet, joille unionin tuomioistuimen päätös on annettu tiedoksi, voivat jättää uudelleen käsiteltäviä kysymyksiä koskevia kirjelmiä tai kirjallisia huomautuksia yhden kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettua tiedoksiannosta.

3. Heti kun unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu on päätetty käsitellä uudelleen, ensimmäinen julkisasiamies nimeää uudelleenkäsitteystä vastaavan julkisasiamiehen.

4. Uudelleenkäsitteelyjaosto ratkaisee pääasian julkisasiamiestä kuultuaan.

5. Uudelleenkäsitteelyjaosto voi kuitenkin pyytää unionin tuomioistuimelta asian siirtämistä laajempaan ratkaisukokoonpanoon.

6. Jos uudelleen käsitelty unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu oli annettu SEUT 256 artiklan 2 kohdan nojalla, unionin tuomioistuin määrää oikeudenkäyntikuluista.

Tämä artikla on sanamuodoltaan pääosin nykyisen työjärjestyksen 123 e artiklan mukainen, jota ehdotuksessa kuitenkin yksinkertaistetaan määräämällä, että lähtökohtaisesti asian ratkaisee lopullisesti sama jaosto, jonka käsiteltäväksi ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotus oli saatettu, mutta että pitäessään sitä tarpeellisena kyseinen jaosto voi pyytää, että unionin tuomioistuin siirtäisi asian laajempaan ratkaisukokoonpanoon.

VII OSASTO LAUSUNNOT

Vaikkei ehdotuksessa tehdä lausuntomenettelyyn ja sen kulkuun asiallisesti vaikuttavia muutoksia, nykyiseen työjärjestykseen tehdään kuitenkin kolme maininnan arvoista muutosta.

Lausuntomenettelyyn unionin tuomioistuimessa osallistuvien toimijoiden osalta ehdotetaan ensinnäkin, että lausuntopyyntö annetaan jatkossa vain yhden julkisasiamiehen eikä kaikkien julkisasiamiesten käsiteltäväksi. Ehdotuksen tarkoituksena on siten keventää julkisasiamiesten työmäärää ja helpottaa asian ratkaisemista. Vaikka nimittäin kaikkien julkisasiamiesten osallistuminen menettelyyn oli selitettävissä aikakautena, jona yhteisön kehittyminen alkoi, se vaikuttaa nykyisin ylimitoitettulta, kun otetaan huomioon sekä julkisasiamiesten lukumäärä että se tosiseikka, että yhden julkisasiamiehen käsiteltäväksi jaetaan tärkeitä periaatteellisia kysymyksiä koskevia asioita silloinkin, kun nämä asiat käsitellään täysistunnossa.

Ehdotuksessa myös saatetaan sääntelyn piiriin useimmissa tähän mennessä käsiteltäviksi tulleissa lausuntoasioissa tähän asti noudatettu käytäntö määräämällä yhtäältä, että lausuntopyynnot annetaan aina tiedoksi jäsenvaltioille, ja toisaalta, että unionin tuomioistuin voi pitää suullisen käsittelyn asianosaisten kuulemiseksi, jos se katsoo sen olevan tarpeen lausuntopyynnön ratkaisemiseksi.

Lopuksi ehdotetaan, että kaikki maininnat asian käsittelystä suljetaan ovin jätetään pois ja että lausunnolla ratkaistavan asian käsittely päättyy samalla tavalla kuin tuomiolla ratkaistavan asian käsittely.

198 artikla Asian käsittelyn kirjallinen vaihe

1. Lausuntoa voi SEUT 218 artiklan 11 kohdan mukaisesti pyytää jäsenvaltio, Euroopan parlamentti, neuvosto tai Euroopan komissio.
2. Lausuntopyyntö voi koskea suunnitellun sopimuksen yhteensopivuutta perussopimusten määräysten kanssa taikka unionin tai sen jonkin toimielimen toimivaltaa kyseisen sopimuksen tekemiseen.
3. Lausuntopyyntö annetaan tiedoksi jäsenvaltioille ja 1 kohdassa mainituille toimielimille, ja presidentti asettaa määräajan, jonka kuluessa ne voivat esittää kirjallisia huomautuksia.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 107 artiklan mukainen kuitenkin siten, että lausuntopyynnön tekijää ja kohdetta tarkoitettavia ilmaisuja yksinkertaistetaan.

*199 artikla
Jakaminen esittelevälle tuomarille ja julkisasiamiehelle*

Heti lausuntopyynnön esittämisen jälkeen presidentti nimeää esittelevän tuomarin ja ensimmäinen julkisasiamies nimeää asiasta vastaavan julkisasiamiehen.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 108 artiklan 1 kohtaa, jota kuitenkin täydennetään määräämällä asian jakamisesta julkisasiamiehelle, koska ehdotuksessa esitetään luovuttavaksi velvollisuudesta kuulla kaikkia julkisasiamiehiä, ennen kuin unionin tuomioistuin ratkaisee asian.

*200 artikla
Istunto asianosaisten kuulemiseksi*

Unionin tuomioistuin voi päättää, että asiaa siinä käsiteltäessä pidetään myös istunto asianosaisten kuulemiseksi.

Ehdotettu 200 artikla on uusi artikla. Siinä todetaan unionin tuomioistuimen mahdollisuus päättää pitää istunto ennen lausuntopyynnön ratkaisemista; unionin tuomioistuin on tähän mennessä käyttänyt tätä mahdollisuutta laajasti, sillä suurimmassa osassa SEUT 218 artiklan 11 kohdan nojalla käsiteltäviksi tulleista asioista on pidetty istunto.

201 artikla

Lausunnon antamisen määräaika

Unionin tuomioistuin antaa lausuntonsa viipymättä julkisasiamiestä kuultuaan.

Koska suunniteltua sopimusta ei voida tehdä eikä se varsinkaan voi tulla voimaan ennen unionin tuomioistuimen ratkaisua, ehdotuksessa todetaan, että unionin tuomioistuimen täytyy antaa lausuntonsa viipymättä sen jälkeen, kun se on kuullut asiasta vastaavaa julkisasiamiestä.

202 artikla

Lausunnon julistaminen

Lausunto, jonka presidentti ja asian ratkaisemiseen osallistuneet tuomarit sekä kirjaaja allekirjoittavat, annetaan julkisessa istunnossa. Se annetaan tiedoksi kaikille jäsenvaltioille sekä 198 artiklan 1 kohdassa mainituille toimielimille.

Tämä artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 108 artiklan 3 kohtaa, jota kuitenkin täydennetään määräämällä, että lausunto annetaan julkisessa istunnossa, toisin kuin nykyään.

VIII OSASTO ERITYISET OIKEUDENKÄYNTIMENETTELYT

Unionin tuomioistuin kokoaa ehdotuksen VIII osastoon – joka on samalla viimeinen – määräykset erityisistä ja erittäin harvoin sovelletuista oikeudenkäyntimenettelyistä, joita koskevat määräykset ovat nykyisin hajallaan työjärjestyksen useissa eri osastoissa ja luvuissa. Näihin oikeudenkäyntimenettelyihin ei tehdä mitään sisällöllisiä muutoksia, mutta tässä yhteydessä voidaan todeta nykyisen 123 g artiklan poistaminen – artikla koskee ETA-sopimuksen osapuolena olevan kolmannen maan tuomioistuimen mahdollisuutta esittää unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö, eikä sitä ole milloinkaan sovellettu – ja uuden määräyksen – ehdotuksen 208 artikla – lisääminen, jotta Lissabonin

sopimuksen tultua voimaan määritettäisiin oikeudenkäyntimenettelyä koskevat olennaisimmat säännöt siinä tapauksessa, että unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi tulisi SEUT 269 artiklassa tarkoitettu pyyntö.

203 artikla

Muutoksenhaku välityslautakunnan päätökseen

1. SEA 18 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetussa valituskirjelmässä on mainittava
 - a) valittajan nimi ja kotipaikka
 - b) allekirjoittajan asema
 - c) välityslautakunnan päätös, josta valitetaan
 - d) vastapuolet
 - e) yhteenveto tosiseikoista
 - f) oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin vedotaan, ja yhteenveto kyseisistä perusteista
 - g) valittajan vaatimukset.
2. Valitukseen sovelletaan tämän työjärjestyksen 119 ja 121 artiklan määräyksiä.
3. Lisäksi valituskirjelmään on liitettävä oikeaksi todistettu jäljennös päätöksestä, josta valitetaan.
4. Heti kun valituskirjelmä on jätetty, unionin tuomioistuimen kirjaaja kehottaa välityslautakuntaa toimittamaan asiaan liittyvät asiakirjat unionin tuomioistuimelle.
5. Asian käsittelyä jatketaan tämän työjärjestyksen 123 ja 124 artiklan mukaisesti. Unionin tuomioistuin voi päättää, että asiaa siinä käsiteltäessä pidetään myös istunto asianosaisten kuulemiseksi.
6. Unionin tuomioistuin ratkaisee asian tuomiolla. Jos välityslautakunnan päätös kumotaan, unionin tuomioistuin palauttaa asian tarvittaessa välityslautakunnan käsiteltäväksi.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 101 artiklan mukainen kuitenkin mukautuksin, jotka koskevat termistöä tai johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa. Selvyyden vuoksi artiklassa myös todetaan nimenomaisesti, että unionin tuomioistuin voi päättää pitää

istunnon asianosaisten kuulemiseksi, ennen kuin se ratkaisee tämän tyyppisen valituksen.

204 artikla

SEA 103 artiklassa tarkoitettu menettely

1. SEA 103 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettu pyyntö on toimitettava neljänä oikeaksi todistettuna kappaleena. Pyyntöön on liitettävä kyseisen sopimuksen tai yleissopimuksen luonnos, Euroopan komission asianomaiselle jäsenvaltiolle esittämät huomautukset sekä muut asiakirjat, joihin pyynnön tueksi viitataan.

2. Pyyntö ja sen liitteet annetaan tiedoksi Euroopan komissiolle, joka voi kymmenen päivän kuluessa tiedoksiannosta esittää kirjalliset huomautuksensa. Presidentti voi pidentää määräaikaa asianomaista jäsenvaltiota kuultuaan.

3. Huomautusten jättämisen jälkeen ne annetaan tiedoksi asianomaiselle jäsenvaltiolle ja unionin tuomioistuin ratkaisee asian viipymättä kuultuaan julkisasiamiestä sekä asianomaisen jäsenvaltion tai Euroopan komission asiamiesten tai avustajien pyynnöstä myös näitä.

Ehdotuksen 204 artikla vastaa pääosin nykyisen työjärjestyksen 105 artiklaa, jonka sanamuotoa kuitenkin hiukan muutetaan ehdotuksessa tehtyjen termistöä koskevien muutosten huomioon ottamiseksi ja myös tähän erityiseen oikeudenkäyntimenettelyyn kuuluvien vaiheiden keskinäisen järjestyksen ilmaisemiseksi selvemmin.

205 artikla

SEA 104 ja SEA 105 artiklassa tarkoitetut menettelyt

SEA 104 artiklan kolmannessa kohdassa ja SEA 105 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettuihin pyyntöihin sovelletaan tämän työjärjestyksen II ja IV osaston määräyksiä. Pyyntö annetaan tiedoksi myös valtiolle, jonka kansalainen se henkilö on tai jossa sillä yrityksellä on kotipaikka, jota vastaan pyyntö on esitetty.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 106 artiklaa uuden työjärjestyksen rakenteesta johtuvien mukautuksien.

206 artikla

ETA-sopimuksen 111 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu menettely

1. ETA-sopimuksen 111 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa asia saatetaan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi riidan osapuolina olevien sopimuspuolten hakemuksella. Hakemus annetaan tiedoksi muille sopimuspuolille, Euroopan komissiolle, EFTAn valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa muille osapuolille, joille samaa unionin oikeuden tulkintaongelmaa koskeva ennakkoratkaisupyyntö annettaisiin tiedoksi.
2. Presidentti asettaa määräajan, jonka kuluessa sopimuspuolet ja muut osapuolet, joille hakemus on annettu tiedoksi, voivat esittää kirjallisia huomautuksia.
3. Hakemus on tehtävä jollakin 36 artiklassa mainituista kielistä. Edellä olevaa 38 artiklaa sovelletaan. Edellä olevan 99 artiklan määräyksiä sovelletaan vastaavasti.
4. Heti 1 kohdassa tarkoitetun hakemuksen jättämisen jälkeen presidentti nimeää esittelevän tuomarin. Heti sen jälkeen ensimmäinen julkisasiamies nimeää hakemusta käsittelevän julkisasiamiehen.
5. Unionin tuomioistuin antaa hakemuksen johdosta perustellun ratkaisun julkisasiamiestä kuultuaan.
6. Unionin tuomioistuimen ratkaisu, jonka allekirjoittavat presidentti, asian ratkaisemiseen osallistuneet tuomarit ja kirjaaja, annetaan tiedoksi sopimuspuolille ja muille 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuille osapuolille.

Tämä artikla on sanamuodoltaan nykyisen työjärjestyksen 123 f artiklan mukainen kuitenkin mukautuksin, jotka koskevat termistöä tai johtuvat artiklojen uudesta numeroinnista ehdotuksessa.

207 artikla

SEU 35 artiklassa, sellaisena kuin se oli ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa, tarkoitettujen riitojen ratkaiseminen

1. SEU 35 artiklan 7 kohdassa, sellaisena kuin se oli ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa ja jollaisena se on pysytetty perussopimukseen liitettyllä pöytäkirjalla N:o 36, tarkoitettu jäsenvaltioiden välinen riita tulee vireille unionin tuomioistuimessa riidan jonkin osapuolen hakemuksesta. Hakemus annetaan tiedoksi muille jäsenvaltioille ja Euroopan komissiolle.
2. SEU 35 artiklan 7 kohdassa, sellaisena kuin se oli ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa ja jollaisena se on pysytetty perussopimukseen liitettyllä pöytäkirjalla N:o 36, tarkoitettu jäsenvaltion ja Euroopan komission välinen riita tulee vireille unionin tuomioistuimessa riidan jonkin

osapuolen hakemuksesta. Jos hakemuksen esittää jäsenvaltio, se annetaan tiedoksi muille jäsenvaltioille, neuvostolle ja Euroopan komissiolle. Jos hakemuksen esittää Euroopan komissio, se annetaan tiedoksi jäsenvaltioille ja neuvostolle.

3. Presidentti asettaa määräajan, jonka kuluessa toimielimet ja jäsenvaltiot, joille hakemus on annettu tiedoksi, voivat esittää kirjalliset huomautuksensa.

4. Heti 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun hakemuksen saapumisen jälkeen presidentti nimeää esittelevän tuomarin. Heti sen jälkeen ensimmäinen julkisasiamies nimeää hakemusta käsittelevän julkisasiamiehen.

5. Unionin tuomioistuin voi päättää, että asiaa siinä käsiteltäessä pidetään myös istunto asianosaisten kuulemiseksi.

6. Unionin tuomioistuin ratkaisee riidan tuomiolla julkisasiamiehen esitettyä ratkaisuehdotuksensa.

7. Edellisissä kohdissa tarkoitettua menettelyä sovelletaan myös, jos jäsenvaltioiden välillä tehdyssä sopimuksessa annetaan unionin tuomioistuimelle toimivalta ratkaista jäsenvaltioiden välisiä tai jäsenvaltioiden ja toimielimen välisiä riitoja.

Tämä artikla vastaa lähes sanatarkasti nykyisen työjärjestyksen 109 b artiklaa. Muutos kohdistuu kyseisen artiklan 3 kohtaan, ja sen tarkoituksena on tähän oikeudenkäyntimenettelyyn kuuluvien vaiheiden keskinäisen järjestyksen ilmaiseminen entistä selvemmin ja unionin tuomioistuimen mahdollisuus pitää istunto asianosaisten kuulemiseksi, jos se katsoo sen tarpeelliseksi.

208 artikla

SEUT 269 artiklassa tarkoitettu pyyntö

1. SEUT 269 artiklassa tarkoitettu pyyntö on toimitettava neljänä oikeaksi todistettuna kappaleena. Siihen on liitettävä kaikki asiaan vaikuttavat asiakirjat ja tapauksen mukaan erityisesti SEU 7 artiklan nojalla esitetyt huomautukset ja suositukset.

2. Pyyntö ja sen liitteet annetaan tiedoksi tapauksen mukaan Eurooppa-neuvostolle tai neuvostolle, joka voi toimittaa kirjalliset huomautuksensa kymmenen päivän kuluessa tiedoksiannosta. Tätä määräaikaa ei voida pidentää.

3. Pyyntö ja sen liitteet toimitetaan myös muille kuin sille jäsenvaltiolle, jota asia koskee, sekä Euroopan parlamentille ja Euroopan komissiolle.

4. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen huomautusten jättämisen jälkeen ne annetaan tiedoksi sille jäsenvaltiolle, jota asia koskee, sekä 3 kohdassa mainituille valtioille ja toimielimille, ja unionin tuomioistuin ratkaisee asian julkisasiamiestä kuultuaan kolmen kuukauden kuluessa pyynnön toimittamisesta. Jos unionin tuomioistuin pitää sitä tarpeellisena, se voi ennen asian ratkaisemista päättää pitää istunnon asianosaisten kuulemiseksi.

Kuten tämän osaston yleisperusteluissa on todettu, 208 artikla on uusi artikla. Sen tarkoituksena on vahvistaa olennaisimmat säämöt asian käsittelyssä noudatettavalle menettelylle siinä tapauksessa, että jäsenvaltio saattaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi pyynnön SEU 7 artiklassa olevien menettelysääntöjen noudattamisen valvomisesta.

Asian vireilletulosta alkava yhden kuukauden määräaika, jossa unionin tuomioistuimen on SEUT 269 artiklan mukaan ratkaistava asia, on lyhyt, minkä vuoksi tässä artiklassa hahmoteltu menettely jää väistämättä suppeaksi. Menettelyyn kuuluu kirjallinen vaihe, johon sisältyvä määräaika on lyhyt, minkä jälkeen unionin tuomioistuin kuulee julkisasiamiestä. Asian käsittelyn suullinen vaihe on sen sijaan vapaaehtoinen. Se järjestetään vain, jos unionin tuomioistuin pitää sitä tarpeellisena ja jos se on mahdollista perussopimuksesta johtuvien tiukkojen määräaikojen puitteissa.

LOPPUMÄÄRÄYKSET

209 artikla Täydentävät säännöt

Jollei SEUT 253 artiklan soveltamisesta muuta johdu, unionin tuomioistuin vahvistaa kuultuaan hallituksia, joita asia koskee, täydentävät säännöt, jotka koskevat

- a) virka-apupyyntöjä
- b) oikeusavun hakemista
- c) unionin tuomioistuimen tekemiä ilmoituksia todistajien ja asiantuntijoiden väärästä valasta perussäännön 30 artiklan mukaisesti.

Tämä artikla vastaa nykyisen työjärjestyksen 125 artiklaa.

*210 artikla
Täytäntöönpanomääräykset*

Unionin tuomioistuin voi antaa erillisellä säädöksellä määräyksiä tämän työjärjestyksen täytäntöönpanosta.

Nykyisen työjärjestyksen 125 a artiklan tavoin ehdotuksen 210 artiklassa unionin tuomioistuimelle annetaan mahdollisuus antaa määräyksiä tämän työjärjestyksen täytäntöönpanosta.

*211 artikla
Kumoaminen*

Tällä työjärjestyksellä kumotaan ja korvataan 19 päivänä kesäkuuta 1991 tehty unionin tuomioistuimen työjärjestys, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 23 päivänä maaliskuuta 2010.⁵

Koska nykyinen työjärjestys laaditaan ehdotuksessa kokonaan uudelleen, ehdotuksella luonnollisesti korvataan nykyinen työjärjestys, kun ehdotus on lopullisesti hyväksytty.

*212 artikla
Työjärjestyksen julkaiseminen ja voimaantulo*

Tämä työjärjestys, joka on todistusvoimainen tämän työjärjestyksen 36 artiklassa tarkoitetuilla kielillä, julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ja se tulee voimaan sen julkaisemista seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

Koska tähän ehdotukseen sisältyy useita merkittäviä uudistuksia nykyiseen työjärjestykseen verrattuna, unionin tuomioistuin ehdottaa asianmukaisen valmistautumisen helpottamiseksi, että sen voimaantulon ajankohdaksi vahvistettaisiin sen julkaisemista seuraavan kolmannen kuukauden ensimmäinen päivä.

⁵ EUVL L 92, 13.4.2010, s. 12.

Ehdotetun työjärjestyksen ja vuoden 1991 työjärjestyksen artiklojen välinen vastaavuustaulukko

Otsikko	Ehdotettu työjärjestys	Vuoden 1991 työjärjestys
ALKUMÄÄRÄYKSET		
Määritelmät	1 artikla	1 artikla
	1 artiklan 1 kohta	1 artiklan 1 kohta
	1 artiklan 2 kohta	1 artiklan 2 kohta
Työjärjestyksen tarkoitus	2 artikla	
UNIONIN TUOMIOISTUIMEN ORGANISAATIO	I OSASTO	
TUOMARIT JA JULKISASIAMIEHET	1 luku	
Tuomareiden ja julkisasiamiesten toimikauden alkaminen	3 artikla	2 artikla
Valan vannominen	4 artikla	3 artiklan 1 kohta
Juhlallinen vakuutus	5 artikla	3 artiklan 2 kohta
Tuomarin tai julkisasiamiehen vapauttaminen tehtävästään	6 artikla	4 artikla
	6 artiklan 1 kohta	
	6 artiklan 2 kohta	
Virkaikäjärjestys	7 artikla	
	7 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta
	7 artiklan 2 kohta	6 artiklan 2 kohta
	7 artiklan 3 kohta	6 artiklan 3 kohta
UNIONIN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI, JAOSTOJEN PERUSTAMINEN JA ENSIMMÄISEN JULKISASIAMIEHEN NIMEÄMINEN	2 luku	
Unionin tuomioistuimen presidentin ja varapresidentin valitseminen	8 artikla	
	8 artiklan 1 kohta	7 artiklan 1 kohta
	8 artiklan 2 kohta	7 artiklan 2 kohta
	8 artiklan 3 kohta	7 artiklan 3 kohta
	8 artiklan 4 kohta	
	8 artiklan 5 kohta	
Unionin tuomioistuimen presidentin tehtävät	9 artikla	8 artikla
	9 artiklan 1 kohta	
	9 artiklan 2 kohta	
	9 artiklan 3 kohta	
Unionin tuomioistuimen varapresidentin tehtävät	10 artikla	
Jaostojen perustaminen	11 artikla	
	11 artiklan 1 kohta	9 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	11 artiklan 2 kohta	9 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	11 artiklan 3 kohta	9 artiklan 3 kohta
	11 artiklan 4 kohta	9 artiklan 4 kohta
	11 artiklan 5 kohta	9 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
Jaostojen puheenjohtajien valitseminen	12 artikla	
	12 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	12 artiklan 2 kohta	10 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	12 artiklan 3 kohta	10 artiklan 1 kohdan

		4 alakohta
	12 artiklan 4 kohta	10 artiklan 1 kohdan 5 alakohta
Unionin tuomioistuimen presidentin ja varapresidentin este	13 artikla	11 artikla
Ensimmäisen julkisasiamiehen nimeäminen	14 artikla	
	14 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
	14 artiklan 2 kohta	
	14 artiklan 3 kohta	10 artiklan 1 kohdan 5 alakohta
ASIOIDEN JAKAMINEN ESITTELEVILLE TUOMAREILLE JA JULKISASIAMIEHILLE	3 luku	
Esittelevän tuomarin nimeäminen	15 artikla	
	15 artiklan 1 kohta	9 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	15 artiklan 2 kohta	9 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	15 artiklan 3 kohta	9 artiklan 2 kohdan 3 alakohta
Julkisasiamiehen nimeäminen	16 artikla	
	16 artiklan 1 kohta	10 artiklan 2 kohta
	16 artiklan 2 kohta	10 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
AVUSTAVAT ESITTELIJÄT	4 luku	
Avustavat esittelijät	17 artikla	
	17 artiklan 1 kohta	24 artiklan 1 kohta
	17 artiklan 2 kohta	24 artiklan 2 kohta
	17 artiklan 3 kohta	24 artiklan 3 kohta
	17 artiklan 4 kohta	24 artiklan 4 kohta
KIRJAAMO	5 luku	
Kirjaajan nimittäminen	18 artikla	
	18 artiklan 1 kohta	12 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	18 artiklan 2 kohta	12 artiklan 2 kohta
	18 artiklan 3 kohta	12 artiklan 3 kohta
	18 artiklan 4 kohta	12 artiklan 4 kohta
	18 artiklan 5 kohta	12 artiklan 5 kohta
	18 artiklan 6 kohta	12 artiklan 6 kohta
	18 artiklan 7 kohta	12 artiklan 7 kohta
	18 artiklan 8 kohta	
Apulaiskirjaaja	19 artikla	13 artikla
Kirjaajan tehtävät	20 artikla	
	20 artiklan 1 kohta	17 artiklan 1 kohta
	20 artiklan 2 kohta	17 artiklan 2 kohta
	20 artiklan 3 kohta	18 artikla
	20 artiklan 4 kohta	23 artikla
Rekisterin pitäminen	21 artikla	
	21 artiklan 1 kohta	16 artiklan 1 kohta
	21 artiklan 2 kohta	16 artiklan 2 kohta
	21 artiklan 3 kohta	16 artiklan 3 kohta
	21 artiklan 4 kohta	16 artiklan 6 kohta
Tietojen saaminen rekisteristä, tuomioista ja määräyksistä	22 artikla	
	22 artiklan 1 kohta	16 artiklan 5 kohdan 1 alakohta
	22 artiklan 2 kohta	16 artiklan 5 kohdan 2 alakohta

	22 artiklan 3 kohta	16 artiklan 5 kohdan 2 alakohta
UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TOIMINTA	6 luku	
Unionin tuomioistuimen istuntojen paikka	23 artikla	25 artiklan 3 kohta
Unionin tuomioistuimen työkalenteri	24 artikla	
	24 artiklan 1 kohta	
	24 artiklan 2 kohta	28 artiklan 1 kohta
	24 artiklan 3 kohta	28 artiklan 2 kohta
	24 artiklan 4 kohta	28 artiklan 3 kohta
	24 artiklan 5 kohta	28 artiklan 4 kohta
	24 artiklan 6 kohta	
Osallistuminen hallintoasioiden ja oikeudenkäyntimenettelyä koskevien asioiden ratkaisuun	25 artikla	27 artiklan 7 kohta
Pöytäkirjan laatiminen	26 artikla	27 artiklan 8 kohta
RATKAISUKOKOONPANO	7 luku	
Ratkaisukokoonpanojen muodostaminen	1 jakso	
Suuren jaoston kokoonpano	27 artikla	
	27 artiklan 1 kohta	11 b artiklan 1 kohta
	27 artiklan 2 kohta	11 b artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	27 artiklan 3 kohta	11 b artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	27 artiklan 4 kohta	11 b artiklan 3 kohdan 1 alakohta
	27 artiklan 5 kohta	11 b artiklan 3 kohdan 2 alakohta
Viiden ja kolmen tuomarin jaostojen kokoonpano	28 artikla	
	28 artiklan 1 kohta	11 c artiklan 1 kohta
	28 artiklan 2 kohta	11 c artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	28 artiklan 3 kohta	11 c artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	28 artiklan 4 kohta	11 c artiklan 2 kohdan 3 alakohta
Jaoston kokoonpano toisiinsa liittyvissä asioissa tai siirrettyssä asiassa	29 artikla	
	29 artiklan 1 kohta	11 d artiklan 1 kohta
	29 artiklan 2 kohta	11 d artiklan 2 kohta
Jaoston puheenjohtajan este	30 artikla	
	30 artiklan 1 kohta	11 e artiklan 3 kohta
	30 artiklan 2 kohta	11 e artiklan 4 kohta
Ratkaisukokoonpanoon kuuluvan jäsenen este	31 artikla	
	31 artiklan 1 kohta	11 e artiklan 1 kohta
	31 artiklan 2 kohta	11 e artiklan 1 kohta
	31 artiklan 3 kohta	11 e artiklan 1 kohta
Päätösneuvottelut	2 jakso	
Päätösneuvotteluja koskevat menettelysäännöt	32 artikla	
	32 artiklan 1 kohta	27 artiklan 1 kohta
	32 artiklan 2 kohta	27 artiklan 2 kohta
	32 artiklan 3 kohta	27 artiklan 3 kohta
	32 artiklan 4 kohta	27 artiklan 5 kohta
Päätösneuvotteluun osallistuvien tuomareiden lukumäärä	33 artikla	26 artiklan 1 kohta
Suuren jaoston päätösvaltainen jäsenmäärä	34 artikla	26 artiklan 2 kohta
	34 artiklan 1 kohta	
	34 artiklan 2 kohta	

Viiden tuomarin jaoston ja kolmen tuomarin jaoston päätösvaltainen jäsenmäärä	35 artikla	26 artiklan 3 kohta
	35 artiklan 1 kohta	
	35 artiklan 2 kohta	
KIELIÄ KOSKEVAT JÄRJESTELYT	8 luku	
Oikeudenkäyntikielet	36 artikla	29 artiklan 1 kohta
Oikeudenkäyntikielen määräytyminen	37 artikla	29 artiklan 2 kohta
	37 artiklan 1 kohdan a alakohta	29 artiklan 2 kohdan 1 alakohdan a alakohta
	37 artiklan 1 kohdan b alakohta	29 artiklan 2 kohdan 1 alakohdan b alakohta
	37 artiklan 1 kohdan c alakohta	29 artiklan 2 kohdan 1 alakohdan c alakohta
	37 artiklan 2 kohdan a alakohta	110 artikla
	37 artiklan 2 kohdan b alakohta	123 a artikla
	37 artiklan 2 kohdan c alakohta	
	37 artiklan 3 kohta	29 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	37 artiklan 4 kohta	29 artiklan 2 kohdan 3 alakohta
Oikeudenkäyntikielen käyttäminen	38 artikla	
	38 artiklan 1 kohta	29 artiklan 3 kohdan 1 alakohta
	38 artiklan 2 kohta	29 artiklan 3 kohdan 2 alakohta
	38 artiklan 3 kohta	29 artiklan 3 kohdan 3 alakohta
	38 artiklan 4 kohta	29 artiklan 3 kohdan 4 alakohta
	38 artiklan 5 kohta	29 artiklan 3 kohdan 5 alakohta
	38 artiklan 6 kohta	29 artiklan 3 kohdan 6 alakohta
	38 artiklan 7 kohta	29 artiklan 4 kohta
	38 artiklan 8 kohta	29 artiklan 5 kohta
Kirjaajan tehtävät kieliä koskevissa järjestelyissä	39 artikla	30 artiklan 1 kohta
Kieliä koskevat järjestelyt unionin tuomioistuimen julkaisuissa	40 artikla	30 artiklan 2 kohta
Todistusvoimaiset asiakirjat	41 artikla	31 artikla
Unionin tuomioistuimen kielipalvelu	42 artikla	22 artikla
OIKEUDENKÄYNTIMENETTELYÄ KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET	II OSASTO	
ASIAMIESTEN, AVUSTAJIEN JA ASIANAJAJIEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET	1 luku	
Erioikeudet, koskemattomuus ja vapaudet	43 artikla	
	43 artiklan 1 kohta	32 artiklan 1 kohta
	43 artiklan 2 kohta	32 artiklan 2 kohta
	43 artiklan 2 kohdan a alakohta	
	43 artiklan 2 kohdan b alakohta	
Asianosaisten oikeudenkäyntiedustajan asema	44 artikla	

	44 artiklan 1 kohta	33 artikla
	44 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	44 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	44 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	44 artiklan 2 kohta	33 artiklan b alakohta
Koskemattomuuden poistaminen	45 artikla	
	45 artiklan 1 kohta	
	45 artiklan 2 kohta	34 artiklan 1 kohta
Esiintymiskielto	46 artikla	34 artiklan 2 kohta
	46 artiklan 1 kohta	35 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	46 artiklan 2 kohta	35 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	46 artiklan 3 kohta	35 artiklan 2 kohta
Yliopiston opettajat	47 artikla	36 artikla
TIEDOKSIANNOT	2 luku	
Tiedoksiantotavat	48 artikla	
	48 artiklan 1 kohta	79 artiklan 1 kohta
	48 artiklan 2 kohta	79 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	48 artiklan 3 kohta	79 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	48 artiklan 4 kohta	
MÄÄRÄAJAT	3 luku	
Määräaikaisten laskeminen	49 artikla	80 artiklan 1 kohta
	49 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	49 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	49 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	49 artiklan 1 kohdan d alakohta	
	49 artiklan 1 kohdan e alakohta	
	49 artiklan 2 kohta	80 artiklan 2 kohta
Kanne toimitelimen säädöksestä, päätöksestä tai muusta toimesta	50 artikla	81 artiklan 1 kohta
Määräaikaisten asettaminen ja pidentäminen	51 artikla	
	51 artiklan 1 kohta	82 artiklan 1 kohta
	51 artiklan 2 kohta	82 artiklan 2 kohta
ASIAN KÄSITTELYTAVAT	4 luku	
Asian käsittelytavat	52 artikla	
	52 artiklan 1 kohta	
	52 artiklan 2 kohta	92 artiklan 1 kohta
	52 artiklan 3 kohta	55 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	52 artiklan 4 kohta	
	52 artiklan 5 kohta	
Asioiden yhdistäminen	53 artikla	
	53 artiklan 1 kohta	43 artikla
	53 artiklan 2 kohta	43 artikla
	53 artiklan 3 kohta	43 artikla

Asian käsittelyn lykkääminen	54 artikla	82 a artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	54 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	54 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	54 artiklan 2 kohta	82 a artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	54 artiklan 3 kohta	82 a artiklan 1 kohdan 3 alakohta
	54 artiklan 4 kohta	82 a artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	54 artiklan 5 kohta	82 a artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	54 artiklan 6 kohta	82 a artiklan 3 kohdan 1 alakohta
	54 artiklan 7 kohta	82 a artiklan 3 kohdan 2 alakohta
Asian lykkääminen	55 artikla	55 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
ASIAN KÄSITTELYN KIRJALLINEN VAIHE	5 luku	
Pääsääntö	56 artikla	
Oikeudenkäyntiasiakirjojen jättäminen	57 artikla	
	57 artiklan 1 kohta	37 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	57 artiklan 2 kohta	37 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	57 artiklan 3 kohta	37 artiklan 2 kohta
	57 artiklan 4 kohta	37 artiklan 4 kohta
	57 artiklan 5 kohta	37 artiklan 5 kohta
	57 artiklan 6 kohta	37 artiklan 3 kohta
	57 artiklan 7 kohta	37 artiklan 6 kohta
	57 artiklan 8 kohta	37 artiklan 7 kohta
Kohtuuttoman pitkät asiakirjat	58 artikla	
ALUSTAVA KERTOMUS JA ASIOIDEN JAKAMINEN RATKAISUKOKOONPANOILLE	6 luku	
Alustava kertomus	59 artikla	
	59 artiklan 1 kohta	44 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	59 artiklan 2 kohta	44 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	59 artiklan 3 kohta	44 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
Asioiden jakaminen ratkaisukokoonpanoille	60 artikla	
	60 artiklan 1 kohta	44 artiklan 3 kohdan 1 ja 2 alakohta
	60 artiklan 2 kohta	44 artiklan 3 kohdan 3 alakohta
	60 artiklan 3 kohta	44 artiklan 4 kohta
	60 artiklan 4 kohta	44 artiklan 5 kohdan 2 alakohta
PROSESSINJOHTOTOIMET JA ASIAN SELVITTÄMISTOIMET	7 luku	
Prosessinjohtotoimet	1 jakso	
Unionin tuomioistuimen päättämät prosessinjohtotoimet	61 artikla	
	61 artiklan 1 kohta	
	61 artiklan 2 kohta	

Esittelevän tuomarin tai julkisasiamiehen päättämät prosessinjohtotoimet	62 artikla	
	62 artiklan 1 kohta	54 a artikla
	62 artiklan 2 kohta	
Asian selvittämistoimet	2 jakso	
Asian selvittämistoimista päättäminen	63 artikla	
Asian selvittämistoimien valitseminen	64 artikla	
	64 artiklan 1 kohta	45 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	64 artiklan 2 kohta	45 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	64 artiklan 3 kohta	45 artiklan 2 kohta
	64 artiklan 3 kohdan a alakohta	
	64 artiklan 3 kohdan b alakohta	
	64 artiklan 3 kohdan c alakohta	
	64 artiklan 3 kohdan d alakohta	
	64 artiklan 3 kohdan e alakohta	
Asian selvittämistöimiin osallistuminen	65 artikla	
	65 artiklan 1 kohta	
	65 artiklan 2 kohta	45 artiklan 3 kohta
	65 artiklan 3 kohta	46 artikla
Todistajien kuuleminen	66 artikla	
	66 artiklan 1 kohta	47 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	66 artiklan 2 kohta	47 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
	66 artiklan 3 kohta	47 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	66 artiklan 4 kohta	47 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
Menettely todistajia kuultaessa	67 artikla	
	67 artiklan 1 kohta	47 artiklan 4 kohdan 1 alakohta
	67 artiklan 2 kohta	47 artiklan 4 kohdan 2 alakohta
	67 artiklan 3 kohta	47 artiklan 4 kohdan 3 alakohta
	67 artiklan 4 kohta	47 artiklan 4 kohdan 4 alakohta
Todistajan vala	68 artikla	
	68 artiklan 1 kohta	47 artiklan 5 kohdan 1 alakohta
	68 artiklan 2 kohta	47 artiklan 5 kohdan 2 alakohta
Seuraamukset	69 artikla	
	69 artiklan 1 kohta	48 artiklan 1 kohta
	69 artiklan 2 kohta	48 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	69 artiklan 3 kohta	48 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
Asiantuntijalausunto	70 artikla	
	70 artiklan 1 kohta	49 artiklan 1 kohta

	70 artiklan 2 kohta	49 artiklan 5 kohdan 1 alakohta
	70 artiklan 3 kohta	49 artiklan 5 kohdan 2 alakohta
Asiantuntijan vala	71 artikla	
	71 artiklan 1 kohta	49 artiklan 6 kohdan 1 alakohta
	71 artiklan 2 kohta	49 artiklan 6 kohdan 2 alakohta
Väärä vala tai valan rikkominen	72 artikla	
Todistajan tai asiantuntijan kuulemisen vastustaminen	73 artikla	
	73 artiklan 1 kohta	50 artiklan 1 kohta
	73 artiklan 2 kohta	50 artiklan 2 kohta
Todistajien ja asiantuntijoiden kulut	74 artikla	
	74 artiklan 1 kohta	47 artiklan 3 kohdan 1 alakohta ja 49 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	74 artiklan 2 kohta	51 artiklan 1 kohta
	74 artiklan 3 kohta	51 artiklan 2 kohta
Pöytäkirja asian selvittämistoimia varten pidetystä istunnosta	75 artikla	
	75 artiklan 1 kohta	
	75 artiklan 2 kohta	47 artiklan 6 kohdan 2 alakohta
	75 artiklan 3 kohta	
Asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittaminen selvittämistoimien jälkeen	76 artikla	
	76 artiklan 1 kohta	54 artiklan 1 kohta
	76 artiklan 2 kohta	54 artiklan 2 kohta
ASIAN KÄSITTELYN SUULLINEN VAIHE	8 luku	
Istunto asianosaisten kuulemiseksi	77 artikla	
	77 artiklan 1 kohta	44 a artikla
	77 artiklan 2 kohta	44 a artikla
	77 artiklan 3 kohta	44 a artikla
Yhteinen istunto asianosaisten kuulemiseksi	78 artikla	
Käsittelyn johtaminen	79 artikla	56 artiklan 1 kohta
Suljettu käsittely	80 artikla	56 artiklan 2 kohta
Kysymykset	81 artikla	57 artikla
Asianosaisten kuulemiseksi pidetyn istunnon päättäminen	82 artikla	
Julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen esittäminen	83 artikla	
	83 artiklan 1 kohta	
	83 artiklan 2 kohta	59 artiklan 2 kohta
Suullisen vaiheen uudelleen aloittaminen	84 artikla	61 artikla
Istunnon pöytäkirja	85 artikla	
	85 artiklan 1 kohta	62 artiklan 1 kohta
	85 artiklan 2 kohta	62 artiklan 2 kohta
Istunnon äänite	86 artikla	
TUOMIOT JA MÄÄRÄYKSET	9 luku	
Tuomion julistamispäivä	87 artikla	64 artiklan 1 kohta
Tuomion sisältö	88 artikla	63 artikla
	88 artiklan a alakohta	
	88 artiklan b alakohta	
	88 artiklan c alakohta	
	88 artiklan d alakohta	

	88 artiklan e alakohta	
	88 artiklan f alakohta	
	88 artiklan g alakohta	
	88 artiklan h alakohta	
	88 artiklan i alakohta	
	88 artiklan j alakohta	
	88 artiklan k alakohta	
	88 artiklan l alakohta	
	88 artiklan m alakohta	
Tuomion julistaminen ja tiedoksianto	89 artikla	
	89 artiklan 1 kohta	64 artiklan 1 kohta
	89 artiklan 2 kohta	64 artiklan 2 kohta
Määräyksen sisältö	90 artikla	
	90 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	90 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	90 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	90 artiklan 1 kohdan d alakohta	
	90 artiklan 1 kohdan e alakohta	
	90 artiklan 1 kohdan f alakohta	
	90 artiklan 1 kohdan g alakohta	
	90 artiklan 1 kohdan h alakohta	
	90 artiklan 1 kohdan i alakohta	
	90 artiklan 2 kohdan a alakohta	
	90 artiklan 2 kohdan b alakohta	
	90 artiklan 2 kohdan c alakohta	
Määräyksen allekirjoittaminen ja tiedoksianto	91 artikla	
Tuomioiden ja määräysten sitovuus	92 artikla	
	92 artiklan 1 kohta	65 artikla
	92 artiklan 2 kohta	
Julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä	93 artikla	
ENNAKKORATKAISUPYYNNÖT	III OSASTO	
YLEISET MÄÄRÄYKSET	1 luku	
Soveltamisala	94 artikla	
Ennakkoratkaisupyyntöön sisältö	95 artikla	
	95 artiklan a alakohta	
	95 artiklan b alakohta	
	95 artiklan c alakohta	
Tunnistetietojen poistaminen	96 artikla	
Osallistuminen ennakkoratkaisumenettelyyn	97 artikla	
	97 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	97 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	97 artiklan 1 kohdan c alakohta	

	97 artiklan 1 kohdan d alakohta	
	97 artiklan 1 kohdan e alakohta	
	97 artiklan 1 kohdan f alakohta	
	97 artiklan 2 kohta	
Pääasian oikeudenkäynnin asianosaiset	98 artikla	
	98 artiklan 1 kohta	
	98 artiklan 2 kohta	
	98 artiklan 3 kohta	104 artiklan 2 kohta
Ennakkoratkaisupyynnön kääntäminen ja tiedoksianto	99 artikla	
	99 artiklan 1 kohta	104 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	99 artiklan 2 kohta	104 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	99 artiklan 3 kohta	104 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
Vastaaminen perustellulla määräyksellä	100 artikla	104 artiklan 3 kohta
Asian vireilläolo unionin tuomioistuimessa	101 artikla	
	101 artiklan 1 kohta	
	101 artiklan 2 kohta	
	101 artiklan 3 kohta	
Selvennysten pyytäminen	102 artikla	
	102 artiklan 1 kohta	104 artiklan 5 kohta
	102 artiklan 2 kohta	
Oikeudenkäyntikulut ennakkoratkaisumenettelyssä	103 artikla	104 artiklan 6 kohdan 1 alakohta
Tuomioiden ja määräysten korjaaminen	104 artikla	
Ennakkoratkaisujen tulkinta	105 artikla	
	105 artiklan 1 kohta	
	105 artiklan 2 kohta	
NOPEUTETTU ENNAKKORATKAISUMENETTELY	2 luku	
Nopeutettu menettely	106 artikla	
	106 artiklan 1 kohta	104 a artiklan 1 kohta
	106 artiklan 2 kohta	104 a artiklan 2 kohta
	106 artiklan 3 kohta	104 a artiklan 3 kohta
	106 artiklan 4 kohta	104 a artiklan 4 kohta
	106 artiklan 5 kohta	104 a artiklan 5 kohta
Ennakkoratkaisumenettelyn asiakirjojen toimittaminen	107 artikla	
	107 artiklan 1 kohta	104 b artiklan 6 kohdan 1 alakohta
	107 artiklan 2 kohta	104 b artiklan 6 kohdan 2 alakohta
KIIREELLINEN ENNAKKORATKAISUMENETTELY	3 luku	
Kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn soveltamisala	108 artikla	
	108 artiklan 1 kohta	104 b artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	108 artiklan 2 kohta	104 b artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	108 artiklan 3 kohta	104 b artiklan 1 kohdan 3 alakohta

Kiireellisyys ratkaiseminen	109 artikla	
	109 artiklan 1 kohta	104 b artiklan 1 kohdan 4 alakohta
	109 artiklan 2 kohta	
Kiireellisen menettelyn kirjallinen vaihe	110 artikla	
	110 artiklan 1 kohta	104 b artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	110 artiklan 2 kohta	104 b artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	110 artiklan 3 kohta	
	110 artiklan 4 kohta	104 b artiklan 2 kohdan 3 alakohta
	110 artiklan 5 kohta	104 b artiklan 2 kohdan 4 alakohta
	110 artiklan 6 kohta	104 b artiklan 2 kohdan 5 alakohta
Tiedoksiannot ja ilmoitukset asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päätyttyä	111 artikla	
	111 artiklan 1 kohta	104 b artiklan 3 kohdan 1 alakohta
	111 artiklan 2 kohta	104 b artiklan 3 kohdan 2 alakohta
	111 artiklan 3 kohta	104 b artiklan 3 kohdan 3 alakohta
Asian käsittely ilman kirjallista vaihetta	112 artikla	104 b artiklan 4 kohta
Pääasian ratkaiseminen	113 artikla	104 b artiklan 5 kohdan 1 alakohta
Ratkaisukokoonpano	114 artikla	
	114 artiklan 1 kohta	104 b artiklan 5 kohdan 2 alakohta
	114 artiklan 2 kohta	104 b artiklan 5 kohdan 3 alakohta
Ennakkoratkaisumenettelyn asiakirjojen toimittaminen	115 artikla	
OIKEUSAPU	4 luku	
Oikeusavun hakeminen	116 artikla	
	116 artiklan 1 kohta	76 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	116 artiklan 2 kohta	76 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	116 artiklan 3 kohta	
Oikeusapupäätös	117 artikla	
	117 artiklan 1 kohta	
	117 artiklan 2 kohta	
	117 artiklan 3 kohta	
	117 artiklan 4 kohta	76 artiklan 3 kohdan 2 alakohta
Oikeusavun lakkaaminen	118 artikla	76 artiklan 4 kohta
KANTEET	IV OSASTO	
ASIANOSAISTEN EDUSTAMINEN	1 luku	
Velvollisuus käyttää oikeudenkäyntiedustajaa	119 artikla	
	119 artiklan 1 kohta	
	119 artiklan 2 kohta	38 artiklan 3 kohta
	119 artiklan 3 kohta	
	119 artiklan 4 kohta	
ASIAN KÄSITTELYN KIRJALLINEN VAIHE		
Kannekirjelmän sisältö	120 artikla	

	120 artiklan 1 kohdan a alakohta	38 artiklan 1 kohta
	120 artiklan 1 kohdan b alakohta	38 artiklan 1 kohta
	120 artiklan 1 kohdan c alakohta	38 artiklan 1 kohta
	120 artiklan 1 kohdan d alakohta	38 artiklan 1 kohta
	120 artiklan 1 kohdan e alakohta	38 artiklan 1 kohta
	120 artiklan 2 kohta	
Tiedoksiantoja varten mainittavat seikat	121 artikla	
	121 artiklan 1 kohta	38 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	121 artiklan 2 kohta	38 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	121 artiklan 3 kohta	38 artiklan 2 kohdan 3 alakohta
Kannekirjelmän liitteet	122 artikla	
	122 artiklan 1 kohta	38 artiklan 4 kohta
	122 artiklan 2 kohta	38 artiklan 6 kohta
	122 artiklan 3 kohta	38 artiklan 7 kohta
Kanteen tiedoksi antaminen	123 artikla	39 artikla
Vastinekirjelmän sisältö	124 artikla	
	124 artiklan 1 kohta	40 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	124 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	124 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	124 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	124 artiklan 1 kohdan d alakohta	
	124 artiklan 2 kohta	
	124 artiklan 3 kohta	40 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	124 artiklan 4 kohta	40 artiklan 2 kohta
Asiakirjojen toimittaminen	125 artikla	16 artiklan 7 kohta
Kantajan vastaus ja vastaajan vastaus	126 artikla	
	126 artiklan 1 kohta	41 artiklan 1 kohta
	126 artiklan 2 kohta	41 artiklan 2 kohta
KANNEPERUSTEET JA TODISTEET	3 luku	
Uudet kanneperusteet	127 artikla	
	127 artiklan 1 kohta	42 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	127 artiklan 2 kohta	42 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
Todisteet ja pyynnöt näytön hankkimiseksi	128 artikla	
	128 artiklan 1 kohta	42 artiklan 1 kohta
	128 artiklan 2 kohta	
VÄLIINTULO	4 luku	
Väliintulon tarkoitus ja vaikutukset	129 artikla	
	129 artiklan 1 kohta	
	129 artiklan 2 kohta	
	129 artiklan 3 kohta	93 artiklan 4 kohta
	129 artiklan 4 kohta	93 artiklan 7 kohta

Väliintulohakemus	130 artikla	
	130 artiklan 1 kohta	93 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	130 artiklan 2 kohta	93 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	130 artiklan 2 kohdan a alakohta	
	130 artiklan 2 kohdan b alakohta	
	130 artiklan 2 kohdan c alakohta	
	130 artiklan 2 kohdan d alakohta	
	130 artiklan 2 kohdan e alakohta	
	130 artiklan 3 kohta	93 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
	130 artiklan 4 kohta	93 artiklan 1 kohdan 4 alakohta
Väliintulohakemuksen ratkaiseminen	131 artikla	
	131 artiklan 1 kohta	93 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	131 artiklan 2 kohta	93 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	131 artiklan 3 kohta	93 artiklan 2 kohdan 3 alakohta
	131 artiklan 4 kohta	93 artiklan 3 kohta
Kirjelmien toimittaminen	132 artikla	
	132 artiklan 1 kohta	93 artiklan 5 kohdan 1 alakohta
	132 artiklan 2 kohta	93 artiklan 5 kohdan 2 alakohta
	132 artiklan 2 kohdan a alakohta	
	132 artiklan 2 kohdan b alakohta	
	132 artiklan 2 kohdan c alakohta	
	132 artiklan 3 kohta	93 artiklan 6 kohta
Yksinkertaistettu väliintulo	133 artikla	
	133 artiklan 1 kohta	
	133 artiklan 2 kohta	
	133 artiklan 3 kohta	
Väliintulo ETA-sopimuksen mukaisesti	134 artikla	
	134 artiklan 1 kohta	
	134 artiklan 2 kohta	
NOPEUTETTU MENETTELY	5 luku	
Nopeutetusta menettelystä päättäminen	135 artikla	
	135 artiklan 1 kohta	62 a artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	135 artiklan 2 kohta	62 a artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	135 artiklan 3 kohta	
Asian käsittelyn kirjallinen vaihe	136 artikla	
	136 artiklan 1 kohta	62 a artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	136 artiklan 2 kohta	62 a artiklan 2 kohdan 2 alakohta
Asian käsittelyn suullinen vaihe	137 artikla	

	137 artiklan 1 kohta	62 a artiklan 3 kohdan 1 alakohta
	137 artiklan 2 kohta	62 a artiklan 3 kohdan 2 alakohta
Pääasian ratkaiseminen	138 artikla	62 a artiklan 4 kohta
OIKEUDENKÄYNTIKULUT	6 luku	
Ratkaisu oikeudenkäyntikuluista	139 artikla	69 artiklan 1 kohta
Pääsäännöt kuluvaluun kohdentumisesta	140 artikla	
	140 artiklan 1 kohta	69 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	140 artiklan 2 kohta	69 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	140 artiklan 3 kohta	69 artiklan 3 kohdan 1 alakohta
Tarpeettomasti tai haitantekona aiheutetut kulut	141 artikla	69 artiklan 3 kohdan 2 alakohta
Väliintulijoiden oikeudenkäyntikulut	142 artikla	
	142 artiklan 1 kohta	69 artiklan 4 kohdan 1 alakohta
	142 artiklan 2 kohta	69 artiklan 4 kohdan 2 alakohta
	142 artiklan 3 kohta	69 artiklan 4 kohdan 3 alakohta
Oikeudenkäyntikulut kanteen peruuttamisen yhteydessä	143 artikla	
	143 artiklan 1 kohta	69 artiklan 5 kohdan 1 alakohdan 1 virke
	143 artiklan 2 kohta	69 artiklan 5 kohdan 1 alakohdan 2 virke
	143 artiklan 3 kohta	69 artiklan 5 kohdan 2 alakohta
	143 artiklan 4 kohta	69 artiklan 5 kohdan 3 alakohta
Oikeudenkäyntikulut lausunnon antamisen rautessa	144 artikla	69 artiklan 6 kohta
Oikeudenkäyntimaksut	145 artikla	72 artikla
	145 artiklan a alakohta	
	145 artiklan b alakohta	
Korvattavat kulut	146 artikla	73 artikla
	146 artiklan a alakohta	
	146 artiklan b alakohta	
Oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva riita	147 artikla	
	147 artiklan 1 kohta	74 artiklan 1 kohta
	147 artiklan 2 kohta	
	147 artiklan 3 kohta	74 artiklan 2 kohta
Maksujen suorittaminen	148 artikla	
	148 artiklan 1 kohta	75 artiklan 1 kohta
	148 artiklan 2 kohta	75 artiklan 2 kohta
SOVINTO, KANTEEN PERUUTTAMINEN, LAUSUNNON ANTAMISEN RAUKEAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIVÄITTEET	7 luku	
Sovinto	149 artikla	
	149 artiklan 1 kohta	77 artiklan 1 kohta
	149 artiklan 2 kohta	77 artiklan 2 kohta
Kanteen peruuttaminen	150 artikla	78 artikla
Lausunnon antamisen raukeaminen	151 artikla	92 artiklan 2 kohta

Ehdottoman prosessinedellytyksen puuttuminen	152 artikla	92 artiklan 2 kohta
Oikeudenkäyntiväitteet	153 artikla	
	153 artiklan 1 kohta	91 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	153 artiklan 2 kohta	91 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	153 artiklan 3 kohta	91 artiklan 2 kohta
	153 artiklan 4 kohta	91 artiklan 3 kohta
	153 artiklan 5 kohta	91 artiklan 4 kohdan 1 alakohta
	153 artiklan 6 kohta	91 artiklan 4 kohdan 2 alakohta
YKSIPUOLINEN TUOMIO	8 luku	
Yksipuolinen tuomio	154 artikla	
	154 artiklan 1 kohta	94 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	154 artiklan 2 kohta	94 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	154 artiklan 3 kohta	94 artiklan 2 kohta
	154 artiklan 4 kohta	94 artiklan 3 kohta
ANNETTUUN TUOMIOON TAI MÄÄRÄYKSEEN KOHDISTUVAT PYYNNÖT JA HAKEMUKSET	9 luku	
Toimivaltainen ratkaisukokoonpano	155 artikla	
	155 artiklan 1 kohta	
	155 artiklan 2 kohta	
	155 artiklan 3 kohta	
Virheen korjaaminen	156 artikla	
	156 artiklan 1 kohta	66 artiklan 1 kohta
	156 artiklan 2 kohta	
	156 artiklan 3 kohta	66 artiklan 3 kohta
	156 artiklan 4 kohta	66 artiklan 4 kohta
Ratkaisun täydentäminen	157 artikla	
	157 artiklan 1 kohta	67 artiklan 1 kohta
	157 artiklan 2 kohta	67 artiklan 2 kohta
	157 artiklan 3 kohta	67 artiklan 3 kohta
Takaisinsaanti	158 artikla	
	158 artiklan 1 kohta	94 artiklan 4 kohdan 1 alakohta
	158 artiklan 2 kohta	94 artiklan 4 kohdan 2 alakohta
	158 artiklan 3 kohta	64 artiklan 5 kohdan 1 alakohta
	158 artiklan 4 kohta	94 artiklan 5 kohdan 2 alakohta
	158 artiklan 5 kohta	94 artiklan 6 kohdan 1 alakohta
	158 artiklan 6 kohta	94 artiklan 6 kohdan 2 alakohta
Kolmannen osapuolen kantelu	159 artikla	
	159 artiklan 1 kohta	97 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	159 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	159 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	159 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	159 artiklan 2 kohta	97 artiklan 1 kohdan

		2 alakohta
	159 artiklan 3 kohta	97 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
	159 artiklan 4 kohta	97 artiklan 2 kohta
	159 artiklan 5 kohta	97 artiklan 3 kohdan 1 alakohta
	159 artiklan 6 kohta	97 artiklan 3 kohdan 2 alakohta
Ratkaisujen tulkinta	160 artikla	
	160 artiklan 1 kohta	
	160 artiklan 2 kohta	
	160 artiklan 3 kohta	102 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	160 artiklan 3 kohdan a alakohta	
	160 artiklan 3 kohdan b alakohta	
	160 artiklan 4 kohta	102 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	160 artiklan 5 kohta	102 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	160 artiklan 6 kohta	102 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
Tuomion tai määräyksen purkaminen	161 artikla	
	161 artiklan 1 kohta	
	161 artiklan 2 kohta	98 artikla
	161 artiklan 3 kohta	99 artiklan 1 kohta
	161 artiklan 3 kohdan a alakohta	
	161 artiklan 3 kohdan b alakohta	
	161 artiklan 3 kohdan c alakohta	
	161 artiklan 3 kohdan d alakohta	
	161 artiklan 4 kohta	99 artiklan 2 kohta
	161 artiklan 5 kohta	100 artiklan 1 kohta
	161 artiklan 6 kohta	100 artiklan 2 kohta
	161 artiklan 7 kohta	100 artiklan 3 kohta
TÄYTÄNTÖÖNPANON LYKKÄÄMINEN JA MUUT VÄLITOIMET	10 luku	
Täytäntöönpanon lykkäämistä tai väli-toimia koskeva hakemus	162 artikla	
	162 artiklan 1 kohta	83 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	162 artiklan 2 kohta	83 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	162 artiklan 3 kohta	83 artiklan 2 kohta
	162 artiklan 4 kohta	83 artiklan 3 kohta
	162 artiklan 5 kohta	84 artiklan 1 kohta
	162 artiklan 6 kohta	84 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	162 artiklan 7 kohta	84 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
Hakemuksen ratkaiseminen	163 artikla	
	163 artiklan 1 kohta	85 artiklan 1 kohta
	163 artiklan 2 kohta	85 artiklan 2 kohta
	163 artiklan 3 kohta	85 artiklan 3 kohta

Täytäntöönpanon lykkäämistä tai väli-toimia koskeva määräys	164 artikla	
	164 artiklan 1 kohta	86 artiklan 1 kohta
	164 artiklan 2 kohta	86 artiklan 2 kohta
	164 artiklan 3 kohta	86 artiklan 3 kohta
	164 artiklan 4 kohta	86 artiklan 4 kohta
Olosuhteiden muuttuminen	165 artikla	87 artikla
Uusi hakemus	166 artikla	88 artikla
SEUT 280, SEUT 299 tai SEA 164 artiklan mukaisesti tehty hakemus	167 artikla	
	167 artiklan 1 kohta	89 artiklan 1 kohta
	167 artiklan 2 kohta	89 artiklan 2 kohta
SEA 81 artiklan mukaisesti tehty pyyntö	168 artikla	
	168 artiklan 1 kohta	90 artiklan 1 kohta
	168 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	168 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	168 artiklan 2 kohta	90 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	168 artiklan 3 kohta	90 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
MUUTOKSENHAKU UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN RATKAISUIHIN	V OSASTO	
Valituksen tekeminen	169 artikla	
	169 artiklan 1 kohta	111 artiklan 1 kohta
	169 artiklan 2 kohta	111 artiklan 2 kohta
Valituskirjelmän sisältö	170 artikla	
	170 artiklan 1 kohta	112 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	170 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	170 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	170 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	170 artiklan 1 kohdan d alakohta	
	170 artiklan 2 kohta	112 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	170 artiklan 3 kohta	112 artiklan 2 kohta
	170 artiklan 4 kohta	112 artiklan 3 kohta
Valituksessa esitettävät vaatimukset, oikeudelliset perusteet ja perustelut	171 artikla	
	171 artiklan 1 kohta	113 artiklan 1 kohta
	171 artiklan 2 kohta	
Valituksen hyväksymisen seurauksia koskevat vaatimukset	172 artikla	
	172 artiklan 1 kohta	113 artiklan 1 ja 2 kohta
	172 artiklan 2 kohta	
Valituksen tiedoksi antaminen	173 artikla	
	173 artiklan 1 kohta	114 artikla
	173 artiklan 2 kohta	
Oikeus vastineen jättämiseen	174 artikla	
	174 artiklan 1 kohta	115 artiklan 1 kohta
	174 artiklan 2 kohta	

Vastinekirjelmän sisältö	175 artikla	
	175 artiklan 1 kohta	115 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	175 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	175 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	175 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	175 artiklan 1 kohdan d alakohta	
	175 artiklan 2 kohta	115 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
Vastineessa esitettävät vaatimukset	176 artikla	116 artiklan 1 kohta
Valittajan vastaus ja vastineen antajan vastaus	177 artikla	
	177 artiklan 1 kohta	117 artiklan 1 kohdan 1 virke
	177 artiklan 2 kohta	117 artiklan 1 kohdan 2 virke
Liitännäisvalitus	178 artikla	
	178 artiklan 1 kohta	
	178 artiklan 2 kohta	
Liitännäisvalituskirjelmän sisältö	179 artikla	
	179 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	179 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	179 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	179 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	179 artiklan 2 kohta	
Liitännäisvalituksessa esitettävät vaatimukset, oikeudelliset perusteet ja perustelut	180 artikla	
	180 artiklan 1 kohta	
	180 artiklan 2 kohta	
	180 artiklan 3 kohta	
Vastine liitännäisvalitukseen	181 artikla	
	181 artiklan 1 kohta	
	181 artiklan 2 kohta	
Liitännäisvalituksen tekijän vastaus ja vastineen antajan vastaus	182 artiklan 2 kohta	
	182 artiklan 1 kohta	
	182 artiklan 2 kohta	
Valitus, jonka tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai joka on selvästi perusteeton	183 artikla	119 artikla
Valitus, joka on selvästi hyväksyttävä	184 artikla	
Päävalituksen peruuttamisen tai tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvän puuttumisen vaikutus liitännäisvalitukseen	185 artikla	
	185 artiklan a alakohta	
	185 artiklan b alakohta	
	185 artiklan c alakohta	
Oikeudenkäyntikulut muutoksenhakumenettelyssä	186 artikla	
	186 artiklan 1 kohta	
	186 artiklan 2 kohta	122 artiklan 1 kohta

	186 artiklan 3 kohta	122 artiklan 4 kohta
	186 artiklan 4 kohta	
Oikeusapu	187 artikla	
	187 artiklan 1 kohta	76 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	187 artiklan 2 kohta	76 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
Oikeusavun hakeminen etukäteen	188 artikla	
	188 artiklan 1 kohta	76 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	188 artiklan 2 kohta	76 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	188 artiklan 3 kohta	
	188 artiklan 4 kohta	
Oikeusapupäätös	189 artikla	
	189 artiklan 1 kohta	
	189 artiklan 2 kohta	
	189 artiklan 3 kohta	76 artiklan 3 kohdan 2 alakohta
Oikeusavun lakkaaminen	190 artikla	76 artiklan 4 kohta
Oikeusapuna maksettavat rahamäärät	191 artikla	
	191 artiklan 1 kohta	76 artiklan 5 kohdan 1 alakohta
	191 artiklan 2 kohta	76 artiklan 5 kohdan 2 alakohta
	191 artiklan 3 kohta	76 artiklan 5 kohdan 3 alakohta
Muutoksenhakumenettelyyn sovellettavat muut määräykset	192 artikla	
	192 artiklan 1 kohta	118 artikla
	192 artiklan 2 kohta	123 artikla
	192 artiklan 3 kohta	
UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN RATKAISUJEN UUELLEENKÄSITTELY	VI OSASTO	
Uudelleenkäsittelyjaosto	193 artikla	123 b artiklan 1 kohta
Uudelleenkäsittelymenettelyn soveltamisalaan kuuluvasta ratkaisusta ilmoittaminen	194 artikla	
	194 artiklan 1 kohta	123 c artiklan 1 virke
	194 artiklan 2 kohta	123 c artiklan 2 virke
Muutoksenhaun johdosta annetun ratkaisun uudelleenkäsittely	195 artikla	
	195 artiklan 1 kohta	123 d artiklan 1 kohta
	195 artiklan 2 kohta	
	195 artiklan 3 kohta	123 d artiklan 1 kohta
	195 artiklan 4 kohta	123 d artiklan 2 kohta
	195 artiklan 5 kohta	123 d artiklan 3 kohta
	195 artiklan 6 kohta	
Ennakkoratkaisun uudelleenkäsittely	196 artikla	
	196 artiklan 1 kohta	123 d artiklan 1 kohta
	196 artiklan 2 kohta	
	196 artiklan 3 kohta	123 d artiklan 1

		kohta
	196 artiklan 4 kohta	123 d artiklan 2 kohta
	196 artiklan 5 kohta	123 d artiklan 3 kohta
	196 artiklan 6 kohta	123 d artiklan 4 kohta
	196 artiklan 7 kohta	
Pääasian ratkaiseminen uudelleenkäsiteltävä koskevan päätöksen jälkeen	197 artikla	
	197 artiklan 1 kohta	123 e artiklan 1 kohta
	197 artiklan 2 kohta	123 e artiklan 2 kohta
	197 artiklan 3 kohta	123 e artiklan 3 kohta
	197 artiklan 4 kohta	123 e artiklan 4 kohta
	197 artiklan 5 kohta	
	197 artiklan 6 kohta	123 e artiklan 5 kohta
LAUSUNNOT	VII OSASTO	
Asian käsittelyn kirjallinen vaihe	198 artikla	107 artikla
	198 artiklan 1 kohta	107 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan 1 virke
	198 artiklan 2 kohta	107 artiklan 2 kohta
	198 artiklan 3 kohta	107 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohta
Jakaminen esittelevälle tuomarille ja julkisasiamiehelle	199 artikla	108 artiklan 1 kohta
Istunto asianosaisten kuulemiseksi	200 artikla	
Lausunnon antamisen määräaika	201 artikla	
Lausunnon julistaminen	202 artikla	108 artiklan 3 kohta
ERITYISET OIKEUDENKÄYNTIMENETTELYT	VIII OSASTO	
Muutoksenhaku välityslautakunnan päätökseen	203 artikla	
	203 artiklan 1 kohta	101 artiklan 1 kohta
	203 artiklan 1 kohdan a alakohta	
	203 artiklan 1 kohdan b alakohta	
	203 artiklan 1 kohdan c alakohta	
	203 artiklan 1 kohdan d alakohta	
	203 artiklan 1 kohdan e alakohta	
	203 artiklan 1 kohdan f alakohta	
	203 artiklan 1 kohdan g alakohta	
	203 artiklan 2 kohta	101 artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	203 artiklan 3 kohta	101 artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	203 artiklan 4 kohta	101 artiklan 3 kohta
	203 artiklan 5 kohta	101 artiklan 4 kohta
	203 artiklan 6 kohta	101 artiklan 5 kohta
SEA 103 artiklassa tarkoitettu menettely	204 artikla	105 artikla

	204 artiklan 1 kohta	
	204 artiklan 2 kohta	
	204 artiklan 3 kohta	
SEA 104 ja SEA 105 artiklassa tarkoitetut menettelyt	205 artikla	106 artikla
ETA-sopimuksen 111 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu menettely	206 artikla	
	206 artiklan 1 kohta	123 f artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	206 artiklan 2 kohta	123 f artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	206 artiklan 3 kohta	123 f artiklan 1 kohdan 3 alakohta
	206 artiklan 4 kohta	123 f artiklan 2 kohdan 1 alakohta
	206 artiklan 5 kohta	123 f artiklan 2 kohdan 2 alakohta
	206 artiklan 6 kohta	123 f artiklan 3 kohta
SEU 35 artiklassa, sellaisena kuin se oli ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa, tarkoitettujen riitojen ratkaiseminen	207 artikla	
	207 artiklan 1 kohta	109 b artiklan 1 kohdan 1 alakohta
	207 artiklan 2 kohta	109 b artiklan 1 kohdan 2 alakohta
	207 artiklan 3 kohta	109 b artiklan 1 kohdan 3 alakohta
	207 artiklan 4 kohta	109 b artiklan 2 kohta
	207 artiklan 5 kohta	109 b artiklan 3 kohdan 2 alakohta
	207 artiklan 6 kohta	109 b artiklan 3 kohdan 1 alakohta
	207 artiklan 7 kohta	109 b artiklan 4 kohta
SEUT 269 artiklassa tarkoitettu pyyntö	208 artikla	
	208 artiklan 1 kohta	
	208 artiklan 2 kohta	
	208 artiklan 3 kohta	
	208 artiklan 4 kohta	
LOPPUMÄÄRÄYKSET		
Täydentävät säännöt	209 artikla	125 artikla
	209 artiklan a alakohta	
	209 artiklan b alakohta	
	209 artiklan c alakohta	
Täytäntöönpanomääräykset	210 artikla	125 a artikla
Kumoaminen	211 artikla	126 artikla
Työjärjestyksen julkaiseminen ja voimaantulo	212 artikla	127 artikla